

**T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ-CERRAHPAŞA
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

DOKTORA TEZİ

**TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERE SÖZCÜK
ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNDEN
YARARLANMA**

Erdal ÖZCAN

**DANIŞMAN
Prof. Dr. Yıldız KOCASAVAŞ**

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı

Türkçe Eğitimi Programı

Haziran, 2024

TEZ KABUL VE ONAYI

Erdal ÖZCAN tarafından, Prof. Dr. Yıldız KOCASAVAŞ danışmanlığında hazırlanan “TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNDEN YARARLANMA” başlıklı bu çalışma, jürimiz tarafından 11/06/2024 tarihinde yapılan sınav sonucunda oy birliği ile başarılı bulunarak Doktora Tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Jürisi

	İmza	Sonuç
DANIŞMAN	Prof. Dr. Yıldız KOCASAVAŞ	☒
	İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Üniversitesi	Kabul
	Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı	☐ Ret
ÜYE	Prof. Dr. Hülya AŞKIN BALCI	☒
	İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Üniversitesi	Kabul
	Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı	☐ Ret
ÜYE	Prof. Dr. Selahittin TOLKUN	☒
	Anadolu Üniversitesi	Kabul
	Yeni Türk Dili Anabilim Dalı	☐ Ret
ÜYE	Prof. Dr. Bırsel ORUÇ ASLAN	☒
	Balıkesir Üniversitesi	Kabul
	Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Anabilim Dalı	☐ Ret
ÜYE	Dr. Öğr. Üyesi Emel SİLAHSIZOĞLU	☒
	CHASAN	Kabul
	Trakya Üniversitesi	☐ Ret
	Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı	

BEYAN

Bu tez çalışmasının kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve bilimsel etik kuralları içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığını ve her türlü hukuki sorumluluğu aldığımı kabul ederim.

Erdal ÖZCAN

(İmza)

İTHAF

Haklarını asla ödeyemeyeceğim annem, babam, eşim ve kızıma ithaf ediyorum...

BÜTÇE DESTEKLERİ

TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNDEN YARARLANMA

Bu tez çalışması için herhangi bir kurumdan bütçe desteği alınmamıştır.

TEŞEKKÜR

Doktora eğitimim süresince yardımlarını esirgemeyen saygıdeğer danışmanım Prof. Dr. Yıldız KOCASAVAŞ'a, Tez çalışmamızın tamamlanmasında görüş ve önerileriyle desteğini esirgemeyen Arş. Gör. Dr. Safa EROĞLU, Arş Gör. Dr. Gökhan Haldun DEMİRDÖVEN'e, ve Doç. Dr. Murat TOPAL'a, Tezimin düzeltmelerinde yardımlarını esirgemeyen kıymetli hocam Öğr. Gör. İshak AKDEMİR'e, Doktora sürecinde sabrını, desteğini bir an bile eksik etmeyen sevgili eşim Hilal ÖZCAN'a ve sevgili kızım Bengisu ÖZCAN'a, Ömrünü ağabeylerimle beraber daha iyi yetiştirmemize adanmış rahmetli anneme ve babama sonsuz şükranlarımı sunarım.

Haziran 2024

Erdal ÖZCAN

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

TEZ KABUL VE ONAYI	ii
BEYAN	iii
İTHAF.....	iv
BÜTÇE DESTEKLERİ	v
TEŞEKKÜR.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
ŞEKİL LİSTESİ	xii
TABLO LİSTESİ.....	xiii
KISALTMA LİSTESİ.....	xv
ÖZET	xvi
ABSTRACT	xix
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	3
1.2. Amaç/Problemler ve Alt Problemler	7
1.3. Sınırlılıklar	8
1.4. Tanımlar.....	8
2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE	9
2.1. DİL	9
2.2. YABANCI DİL ÖĞRETİMİ	10
2.2.1. Yabancı Dil Öğretimi ve Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi	13
2.3. YABANCI DİL ÖĞRETİMİ POLİTİKALARI	15
2.4. YABANCI DİL ÖĞRETİMİ İLKELERİ	21
2.4.1. Dört Temel Beceriye Geliştirme	22
2.4.2. Öğretim Etkinliklerini Önceden Planlama	22
2.4.3. Basitten Karmaşığa, Somuttan Soyuta Doğru Gitme	23
2.4.4. Görsel ve İşitsel Araçları Kullanma	23
2.4.5. Verilen Bilgilerin Günlük Yaşama Aktarılmasını Sağlama	24
2.4.6. Öğrencilerin Derse Etkin Katılımını Sağlama	25

2.4.7. Bireysel Farklılıkları Dikkate Alma	25
2.4.8. Öğrencileri Güdüleme ve Cesaretlendirme	26
2.4.9. Bir Seferde Bir Yapıyı Kullanma	27
2.4.10. Ana Dilini Gerektiğinde Kullanma	27
2.4.11. Ölçme ve Değerlendirmede Birlik	28
2.5. DİL ÖĞRETİMİNDE İHTİYAÇ ANALİZİ	28
2.6. YABANCI DİLDE SÖZCÜK ÖĞRETİMİ	29
2.7. YABANCI DİL ÖĞRETİM YAKLAŞIMLARINDA SÖZCÜK ÖĞRETİMİ	31
2.7.1. Geleneksel Yaklaşım	31
2.7.2. Okuma Yaklaşımı	31
2.7.3. Sözel Yaklaşım ve Durumsal Dil Öğretimi	31
2.7.4. Doğal Yaklaşım	32
2.7.5. İletişimsel Yaklaşım	32
2.7.6. İşlevsel Kavramsal Yaklaşım	32
2.7.7. Kültürlerarası İletişim/Bildirişim Odaklı Yaklaşım	32
2.7.8. Eylem Odaklı Yaklaşım	32
2.7.9. Sözcüksel Yaklaşım	32
2.8. YABANCI DİL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİNDE SÖZCÜK ÖĞRETİMİ	33
2.8.1. Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi	33
2.8.2. Doğrudan Yöntem	33
2.8.3. İşitsel-Dilsel Yöntem	33
2.8.4. Sessiz Yol	33
2.8.5. Grupla/Danışmanlı Dil Öğretim Yöntemi	33
2.8.6. İşbirlikli Öğrenme Yöntemi	33
2.8.7. Telkin Yöntemi	34
2.8.8. Tüm (Toplu) Fiziksel Tepki Yöntemi	34
2.8.9. Görsel-İşitsel Yöntem	34
2.8.10. İletişimsel Dil Öğretim Yöntemi	34
2.8.11. Çoklu Zekâ Uygulamaları	34
2.8.12. İçerik Temelli/Odaklı Öğretim	34
2.8.13. Görev Temelli Yöntem	35
2.8.14. Eklektik/Seçmeci/Seçmeli Yöntem	35
2.9. YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE TEKNOLOJİDEN YARARLANMA	35
2.10. TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ	40

2.11. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNDE TEKNOLOJİDEN YARARLANMA	43
3. YÖNTEM	46
3.1. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ	46
3.2. ÇALIŞMA GRUBU	49
3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI	52
3.3.1. Kişisel Bilgi Formu	52
3.3.2. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Öğrenme Deneyimleri Formu	53
3.3.3. Etkinlik Uygulamaları	53
3.3.4. Etkinlik Değerlendirme Formu	54
3.3.5. Araştırmacı Gözlemi Formu	54
3.3.6. Araştırmacı Günlüğü Formu	54
3.3.7. Öğrenci Günlüğü Formu	54
3.4. VERİLERİN TOPLANMASI VE YARARLANILAN ARAÇLAR	55
3.5. VERİLERİN ANALİZİ	56
3.6. ARAŞTIRMANIN GÜVENİRLİĞİ	57
3.7. ARAŞTIRMA ETİĞİ	57
4. BULGULAR	58
4.1. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN YENİ SÖZCÜKLERİ ÖĞRENMEYE YÖNELİK GEÇMİŞ DENEYİMLERİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM	58
4.2. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERE DİJİTAL TEKNOLOJİLERDEN YARARLANMANIN, ÖĞRENENLERİN SÖZCÜK BİLGİSİNİ GELİŞTİRMEYE ETKİSİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM	65
4.2.1. Öğretim Teknolojilerinin Kullanıldığı Sözcük Öğretimi Etkinlikleri	66
4.2.2. Öğretim Teknolojilerinin Kullanıldığı Sözcük Öğretimi Etkinliklerinin Değerlendirilmesi	82
4.3. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNDE DİJİTAL TEKNOLOJİLERDEN YARARLANMANIN, ÖĞRENENLERE VE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNE ETKİSİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM	89
4.3.1. Araştırmacı Günlüğü Formuna Yönelik Bulgular ve Yorum	90
4.3.2. Araştırmacı Gözlem Formuna Yönelik Bulgular ve Yorum	97
4.3.3. Öğrenci Günlüğü Formuna Yönelik Bulgular ve Yorum	108

4.4. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN YENİ SÖZCÜKLERİ ÖĞRENMEYE YÖNELİK GÜNCEL DENEYİMLERİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM.....	127
5. TARTIŞMA.....	1366
5.1. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN YENİ SÖZCÜKLERİ ÖĞRENMEYE YÖNELİK GEÇMİŞ DENEYİMLERİNE İLİŞKİN TARTIŞMA.....	1366
5.2. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNDEN YARARLANMANIN, ÖĞRENENLERİN SÖZCÜK BİLGİSİNİ GELİŞTİRMeye ETKİSİNE İLİŞKİN TARTIŞMA	14040
5.3. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNDEN YARARLANMANIN, ÖĞRENENLERE VE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNE ETKİSİNİN NE OLDUĞUNA İLİŞKİN TARTIŞMA	1455
5.4. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN YENİ SÖZCÜKLERİ ÖĞRENMEYE YÖNELİK GÜNCEL DENEYİMLERİNE İLİŞKİN TARTIŞMA	15050
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	1566
6.1. SONUÇ	1566
6.1.1. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yeni Sözcükleri Öğrenmeye Yönelik Geçmiş Deneyimlerine İlişkin Sonuçlar	1566
6.1.2. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlere Sözcük Öğretiminde Öğretim Teknolojilerinden Yararlanmanın, Öğrenenlerin Sözcük Bilgisini Geliştirmeye Etkisine İlişkin Sonuçlar	1577
6.1.3. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlere Sözcük Öğretiminde Öğretim Teknolojilerinden Yararlanmanın, Öğrenenlere ve Sözcük Öğretimine Etkisine İlişkin Sonuçlar.....	1599
6.1.4. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yeni Sözcükleri Öğrenmeye Yönelik Güncel Deneyimlerine İlişkin Sonuçlar	1611
6.2. ÖNERİLER.....	1622
7. KAYNAKLAR	1666
EKLER	1888
Ek 1. Kişisel Bilgi Formu	1888
Ek 2. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Öğrenme Deneyimleri Formu	19090
Ek 3. Etkinlik Görselleri	1911
1. Etkinlik.....	1911
2. Etkinlik.....	1911
3. Etkinlik.....	1922
4. Etkinlik.....	1944

5. Etkinlik.....	1955
6. Etkinlik.....	1955
7. Etkinlik.....	1999
8. Etkinlik.....	2011
9. Etkinlik.....	2044
10. Etkinlik.....	2077
11. Etkinlik.....	2077
Ek 4. Etkinlik Değerlendirme Formu	2111
Ek 5. Araştırmacı Gözlemi Formu.....	2122
Ek 6. Araştırmacı Günlüğü Formu.....	2133
Ek 7. Öğrenci Günlüğü Formu.....	2144
Ek 8. Öğrenen Verilerinin Örnekleri.....	2155
Kişisel Bilgi Formu.....	2155
Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Öğrenme Deneyimleri Formu	2166
Etkinlik Değerlendirme Formu	2177
Öğrenci Günlüğü Formu	2288
İNTİHAL RAPORU İLK SAYFASI	23030
ETİK KURUL İZİN YAZISI	2311
KURUM İZNİ YAZILARI	2322
ÖZGEÇMİŞ	2333

ŞEKİL LİSTESİ

	Sayfa No
Şekil 1: AOÖÇ ortak öneri düzeyleri	14
Şekil 2: Eylem araştırmasında izlenecek yol	47
Şekil 3: Eylem araştırmasının aşamaları	48

TABLO LİSTESİ

	Sayfa No
Tablo 1: Çalışmanın Eylem Planı.....	47
Tablo 2: Çalışmanın Eylem Araştırması Süreci	48
Tablo 3: Araştırmaya Katılan Öğrenenlerin Özellikleri	50
Tablo 4: Araştırmaya Katılan Öğrenenlerin Ülkeleri	50
Tablo 5: Sözcük Öğrenme Sürecinde Öğrenenlerin Araçlardan Yararlanma Durumları.....	51
Tablo 6: Sözcük Öğrenme Sürecinde Öğrenenlerin Kullandıkları İnternet Siteleri ve Uygulamalar	51
Tablo 7: Araştırmanın Verilerinin Toplanma Süreci.....	55
Tablo 8: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Yaşanan Sorunlar.....	58
Tablo 9: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Yapılanlar	60
Tablo 10: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Kullanılan Araçlar/Materyaller.....	61
Tablo 11: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Teknolojiden Nasıl Yararlanıldığı	62
Tablo 12: Sınıf Ortamında En Etkili Bir Biçimde Sözcük Öğretiminin Nasıl Gerçekleştirileceği	63
Tablo 13: Sınıf Ortamında En Etkili Sözcük Öğretimi İçin Öğretmenin Yapabilecekleri.....	64
Tablo 14: Öğretim Teknolojilerinin Kullanıldığı Sözcük Öğretimi Etkinliklerinin Öğrenenlerin Sözcük Öğrenmesine Etkisi.....	83
Tablo 15: Öğretim Teknolojilerinin Kullanıldığı Sözcük Öğretimi Etkinliklerinin Öğrenenlerin Sözcük Öğrenmesine Olumlu Etkisi	85
Tablo 16: Öğretim Teknolojilerinin Kullanıldığı Sözcük Öğretimi Etkinliklerinin Öğrenenlerin Sözcük Öğrenmesine Olumsuz Etkisi	88
Tablo 17: Araştırmacı Günlüğü	90
Tablo 18: Araştırmacı Günlüğüne Göre Öğretim Teknolojilerinin Öğrenenlere ve Sözcük Öğretimine Etkisi.....	95
Tablo 19: Araştırmacı Gözlemi	97

Tablo 20: Araştırmacı Gözlemine Göre Öğretim Teknolojilerinin Öğrenenlere ve Sözcük Öğretimine Etkisi.....	106
Tablo 21: Öğrenci Günlüğü	108
Tablo 22: Öğrenci Günlüğüne Göre Öğretim Teknolojilerinin Öğrenenlere ve Sözcük Öğretimine Etkisi.....	125
Tablo 23: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Yaşanan Sorunlar	127
Tablo 24: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Yapılanlar	129
Tablo 25: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Kullanılan Araçlar/Materyaller	130
Tablo 26: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Teknolojiden Nasıl Yararlanıldığı	131
Tablo 27: Sınıf Ortamında En Etkili Bir Biçimde Sözcük Öğretiminin Nasıl Gerçekleştirileceği	132
Tablo 28: Sınıf Ortamında En Etkili Sözcük Öğretimi İçin Öğretmenin Yapabilecekleri.....	133

KISALTMA LİSTESİ

Kisaltmalar	Açıklama
TDK	: Türk Dil Kurumu
CALL	: Computer Assisted Language Learning
MALL	: Mobile Assisted Language Learning
PALL	: Phone Assisted Language Learning
DGBLL	: Digital Games-Based Language Learning
TÖMER	: Türkçe Öğretim Merkezi
T.C.	: Türkiye Cumhuriyeti
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
vd.	: Ve diğerleri
s.	: Sayfa
ss.	: Sayfa sayısı

ÖZET

[DOKTORA TEZİ]

TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNDEN YARARLANMA

[Erdal ÖZCAN]

İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı

Türkçe Eğitimi Programı

[Danışman : Prof. Dr. Yıldız KOCASAVAŞ]

[İçinde bulunduğumuz çağda ve küreselleşen dünyada bir yabancı dil öğrenmek bir ihtiyaçtan çok bir gereklilik hâlini almıştır. Günümüz şartları da bireylerin birden fazla yabancı dil öğrenmesini zorunlu kılmaktadır. Yabancı dil bilmenin öneminin anlaşılması, yabancı dil öğretiminin nasıl yapıldığına odaklanılmasını sağlamıştır. Geçmişten günümüze etkili bir yabancı dil öğretimi için farklı yaklaşımlardan, yöntemlerden ve tekniklerden yararlanılmıştır. Bunların yanında öğrenciler, hedef dilin öğrenilmesini kolaylaştırmak ve kalıcılığını sağlamak amacıyla görsellerden, oyunlardan, materyallerden ve teknolojiden de yararlanmaya başlamışlardır. Yabancı dil öğretimi teknolojinin entegre edilmesiyle bilgisayar destekli, internet tabanlı, mobil destekli, dijital oyun tabanlı olarak yapılmaya devam etmektedir. Tüm bunlar insanların nasıl daha iyi öğrenebileceğine karşılık gelişmiş uygulamalardır ve bu uygulamalar ile araç kullanılsın ya da kullanılsın etkili bir yabancı dil öğretimi için öğretim ortamında yapılan düzenlemeler öğretim teknolojileri olarak adlandırılmıştır. Bugün Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında da öğrenenlerin dili daha kolay, hızlı, etkili ve kalıcı bir biçimde öğrenebilmesi için öğretim teknolojilerinden yararlanılmaktadır. Öğretime öğretim

teknolojilerini entegre ederek Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dili etkili kullanma bilgi ve becerilerinin geliştirilebileceği alanlardan biri de sözcük öğretimidir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde öğrenenlere sözcük bilgisinin kazandırılmasında öğretim teknolojilerinden yararlanmaya yönelik yapılan çalışmalar incelendiğinde, yapılan araştırmaların sayısının az sayıda olduğu anlaşılmaktadır. Bununla birlikte Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında yapılan araştırmalarda, öğrenenlere sözcük bilgisinin kazandırılmasında ve zenginleştirilmesinde tek bir öğretim teknolojisinin/aracın etkililiğinin araştırıldığı görülmektedir. Bu bağlamda Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sözcük bilgisinin kazandırılmasında birden fazla aracın etkililiğinin araştırılmasına da ihtiyaç olduğu söylenebilir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında sözcük öğretimine öğretim teknolojilerinin entegre edilmesine yönelik yapılan araştırmaların yöntemleri incelendiğinde ise genellikle nicel araştırma yöntemlerinden deneysel çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde öğretim teknolojilerinin dâhil edildiği bir sözcük öğretiminin etkilerinin “nitel” olarak araştırıldığı çalışmalara da ihtiyaç vardır. Özellikle nitel araştırma desenlerinden “eylem araştırması” gibi bir desenle yürütülecek bir çalışma sözcük öğretimine öğretim teknolojilerinin dâhil edilmesi ve etkisi ile ilgili hem öğretici ve öğrenenlerin görüşlerini birkaç veri toplama aracıyla, derinlemesine bir şekilde sunabilecektir. Alanyazın incelendiğinde ilgili konuda bir “eylem araştırması”nın yapılmadığı fark edilmektedir. Bu bağlamda bu araştırmada, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinin etkisinin “nasıl” olduğunu araştırmak amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden “eylem araştırması” deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Sakarya Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezinde Türkçeyi B2 seviyesinde yabancı dil olarak öğrenen 20 kişi oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında veri toplama araçları olarak “*Kişisel Bilgi Formu*”, “*Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Öğrenme Deneyimleri Formu*”, “*Etkinlik Uygulamaları*”, “*Etkinlik Değerlendirme Formu*”, “*Araştırmacı Gözlemi Formu*”, “*Araştırmacı Günlüğü Formu*”, “*Öğrenci Günlüğü Formu*” kullanılmıştır. Çalışmanın verileri B2 seviyesinde Türkçe öğrenenlerin öğretime başladıkları ilk 6 hafta içerisinde araştırmacı tarafından toplanmıştır. Bu süreç içerisinde öğretim teknolojilerinden yararlanılan toplam 11 etkinlik uygulanmıştır. Etkinliklerde yararlanılan 8 öğretim teknolojisi ise şunlardır: Voice Spice, Story Jumper, Quizlet, Canva, Learningapps, Wordwall, Kahoot, Padlet. Araştırma kapsamında toplanan veriler içerik analizi ve betim analiz ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda Türkçeyi yabancı dil olarak

öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın öğrenenlere ve sözcük öğretimine pek çok alanda olumlu etkileri olduğu ortaya konmuştur. |

Haziran 2024, | 256 .| sayfa.

Anahtar kelimeler: |Türkçe Eğitimi, Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi, Sözcük Öğretimi, Öğretim Teknolojileri |

ABSTRACT

[Ph.D. THESIS]

**[UTILIZING INSTRUCTIONAL TECHNOLOGIES IN TEACHING VOCABULARY
TO THE LEARNERS OF TURKISH AS A FOREIGN LANGUAGE]**

[Erdal ÖZCAN]

İstanbul University-Cerrahpaşa

Institute of Graduate Studies

Department of Turkish and Social Sciences Education

Name of Programme

[Supervisor : Prof. Dr. Yıldız KOCASAVAŞ]

[In our age and in the globalizing world, learning a foreign language has become a necessity rather than a necessity. Today's conditions have made it compulsory for individuals to learn more than one foreign language. Understanding the importance of knowing a foreign language has focused on how foreign language teaching is done. Different approaches, methods and techniques have been used for an effective foreign language teaching from past to present. In addition to these, teachers have started to benefit from visuals, games, materials and technology in order to facilitate the learning of the target language and to ensure its permanence. With the integration of technology, foreign language teaching continues to be computer-assisted, internet-based, mobile-supported, digital game-based. All of these are advanced applications against how people can learn better, and the arrangements made in the teaching environment for an effective foreign language teaching, with or without the use of tools, are called instructional technologies. Today, in the field of teaching Turkish as a foreign language, instructional technologies are used so that learners can learn the language more easily, quickly, effectively and permanently. Vocabulary teaching is one of the areas where the knowledge and skills of those who learn Turkish as a foreign language can be improved by integrating

instructional technologies into teaching. When the studies on the use of instructional technologies in the acquisition of vocabulary by the learners in the process of teaching Turkish as a foreign language are examined, it is understood that the number of studies conducted is small. However, in the researches conducted in the field of teaching Turkish as a foreign language, it is seen that the effectiveness of a single instructional technology/tool in gaining and enriching vocabulary knowledge is investigated. In this context, it can be said that there is a need to investigate the effectiveness of more than one tool in the acquisition of vocabulary in teaching Turkish as a foreign language. When the methods of the studies on integrating teaching technologies into teaching vocabulary in the field of teaching Turkish as a foreign language are examined, it is seen that experimental studies are generally made from quantitative research methods. In the process of teaching Turkish as a foreign language, there is also a need for studies in which the effects of teaching a word in which teaching technologies are included are "qualitative". In particular, a study to be conducted with a pattern such as "action research", one of the qualitative research designs, will be able to present the views of both instructors and learners about the inclusion and effect of instructional technologies in vocabulary teaching in depth, with a few data collection tools. When the literature is examined, it is noticed that no "action research" has been conducted on the relevant subject. In this context, in this study, it is aimed to investigate the effect of instructional technologies on vocabulary teaching to learners of Turkish as a foreign language. In the study, the "action research" design, one of the qualitative research designs, was used. The study group of the research consists of 20 people who learn Turkish as a foreign language at B2 level in the Turkish Teaching Center of Sakarya University. As data collection tools within the scope of the research, "Personal Information Form", "Word Learning Experiences Form for Learners of Turkish as a Foreign Language", "Event Practices", "Event Evaluation Form", "Researcher Observation Form", "Researcher Diary Form", "Student Diary" form" was used. The data of the study were collected by the researcher within the first 6 weeks when Turkish learners at B2 level started teaching. In this process, a total of 11 activities using instructional technologies were implemented. The 8 teaching technologies used in the activities are: Voice Spice, Story Jumper, Quizlet, Canva, Learningapps, Wordwall, Kahoot, Padlet. The data collected within the scope of the research were analyzed by content analysis and descriptive analysis. As a result of the research, it has been revealed that using teaching technologies in teaching vocabulary to learners of Turkish as a foreign language has positive effects on learners and vocabulary teaching in many areas. |

June 2024, [256] pages.

Keywords: [Turkish Education, Teaching Turkish as a Foreign Language, Vocabulary Teaching, Instructional Technologies]

1. GİRİŞ

Dil ilk akla gelen anlamıyla duyguları, düşünceleri, hayalleri ifade etme ve başkalarıyla iletişim kurma aracıdır. Bunlarla birlikte dil Güneş'in (2013, s. 1) de ifade ettiği gibi insanların dünyayla bütünleşmesine ve kültürün gelecek kuşaklara aktarılmasına katkı sağlamaktadır. Bu anlamda dilin öğrenilmesi ve öğretilmesi bir gerekliliktir.

Dil kullanımının standart bir hâle getirilmesi, dil becerilerinin kullanılması, söz varlığının zenginleştirilmesi, düşünce becerilerinin geliştirilmesi, çeşitli değer ve kültür unsurlarının aktarılması gibi amaçlarla gerçekleştirilen ana dili eğitimi bireyin kendi dilini tanıması ve dilini etkili bir şekilde kullanabilmesi açısından oldukça önemlidir.

Ana dilini iyi kullanan bireylerin bir başka dili, yabancı dilleri daha kolay öğrendikleri bilinmektedir. Bireyin yaşadığı ülkede geleneksel olarak konuşulmayan ve farklı sebeplerle sonradan öğrenilen bir yabancı dili (Yağmur, 2013, s. 183) bilme, günümüzde en çok ihtiyaç duyulan becerilerden biri hâline gelmiştir.

Geçmişten günümüze gelinceye dek yabancı dilleri öğrenmeye olan merak, ilgi, ihtiyaç, gereklilik gibi farklı unsurlar yabancı dil öğretiminin etkililiğinin sorgulanmasına sebep olmuştur. Uzun yıllar dilin kurallarının ve söz varlığının öğrenilmesinin bir yabancı dili bilmek için yeterli olduğu düşünülmüş olsa da bugün bir yabancı dili biliyor olmanın, hedef dili kullanabiliyor demek olmadığı anlaşılmıştır.

Dil öğrenenlerin dinleme, okuma, konuşma ve yazma becerileri ile yabancı dili etkili bir şekilde kullanabilmeleri ihtiyacı, öğreticilerin dil öğretimi sürecinde farklı kuramlardan, yöntemlerden, tekniklerden yararlanmasını gerekli kılmıştır. Bunların yanında öğreticiler, hedef dilin öğrenilmesini kolaylaştırmak ve kalıcılığını sağlamak amacıyla görsellerden, oyunlardan, materyallerden ve teknolojiye de yararlanmaya başlamışlardır.

Günümüzde dil öğrenmeyi desteklemek amacıyla oyunla öğrenme, mobil öğrenme, çoklu ortam uygulamalarıyla öğrenme gibi farklı öğrenme araç ve ortamları eğitim öğretime dâhil edilmiştir (Göçer ve Gülbahar, 2021, s. 3). Özellikle de teknolojinin yabancı dil öğretime

entegrasyonu hem öğreticilere kolaylık sağlamış hem de öğrenenlerin aktif bir şekilde dil öğrenmelerine yardımcı olmuştur (Göçen, 2021, s. 427).

Yapılan çalışmalarda teknolojinin öğretime entegre edilmesinin öğrenenleri öğrenme konusunda güdülediği, öğrenme motivasyonunu arttırdığı ve böylelikle öğrenme üzerinde olumlu etkiler oluşturduğu belirtilmektedir (Alabbad ve Huwamel, 2020; Choi, 2008; Chuo, 2007). Karatekin'in (2017) çalışmasında öğrenenleri ödevlere motive etme, sınıf içi etkinliklere aktif katılım sağlamaya yönlendirme ve öğrenmeyi eğlenceli hâle getirme konularında dijital oyunlaştırmanın olumlu etkileri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Koçbuğ'un (2018) araştırması kapsamında sanal gerçekliğin dâhil edildiği yabancı dil öğretimi derslerinde öğrenenler, dersleri daha zevkli bulduklarını ve derslerin daha dikkat çekici olduğunu belirtmişlerdir. Merzifonluoğlu'nun (2020) çalışmasında araştırma sonuçlarından hareketle yabancı dil öğretiminde teknolojinin sınıf içi ve sınıf dışı öğrenme ortamlarında kullanımının etkileşim, işbirliği, bireysellik, mekânsal ve zamansal esneklik gibi bir çok avantaj sunduğu ortaya konmuştur. Yabancı dil öğretimine teknolojinin entegre edilmesinin sunduğu fırsatlardan yararlanılabilecek alanlardan biri de Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanıdır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde hem çevrim içi kaynaklardan hem de mobil öğrenme ortamlarından yararlanılması giderek yaygınlaşmaktadır (Göker ve İnce, 2019, s. 13). Yapılan araştırmalarda Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecine öğretim teknolojilerini entegre etmenin öğrenenlerin motivasyonlarını ve yaratıcılıklarını arttırdığı, dersi sıkıcı olmaktan kurtardığı, kalıcı öğrenmeyi desteklediği tespit edilmiştir (Baş ve Yıldırım, 2018; Geçgel ve Peker, 2020; Türker ve Genç, 2018). Ulusoy'un (2021) çalışmasında çevrim içi etkileşimin yabancılara Türkçe öğretimine olumlu katkı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Uçar'ın (2019) çalışmasında öğrenenlerin Türkçenin yabancı dil olarak öğrenimine yönelik mobil uygulamaları kullanma ve mobil uygulamaların dil becerilerinin gelişimine katkı sağlaması konusuna olumlu yaklaşım içinde oldukları belirlenmiştir. Bunların yanında teknoloji destekli akran öğretiminin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin konuşma kaygılarını azalttığını (İnce, 2021); sesli kitapların okumaya yönelik tutumu olumlu yönde etkilediğini (Türker, 2019); dijital öykü kullanımının okuma motivasyonunu geliştirdiğini (Karalök, 2020) ortaya koyan çalışmalar da bulunmaktadır.

Bunlarla beraber alanyazında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde bilgi, iletişim ve öğretim teknolojilerinden yararlanmaya yönelik farklı araştırmaların yapıldığı da görölmektedir

(Aydın ve Cigerci, 2020; Baş ve Turhan, 2017; Berk, 2019; Çangal, 2020; Dünder, 2019; Göker ve İnce, 2019; Gücüyeter ve İskender, 2019; Gün, 2015; Karagülle, 2020; Ören, 2021; Özdemir, 2021; Türker, 2014; Türker, 2018). Bu araştırmalarda öğrenenlerin dil bilgisi, dinleme, okuma, konuşma, yazma becerilerinin geliştirilmesinde web araçlarının, mobil araçların ve sosyal medyanın etkisi araştırılmıştır. Bu araştırmaların sonuçlarında Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde Türkçe öğretim sitelerinin, blog, dijital hikâye, e-dinleti/podcast, Google Docs, Zoom, İzle Öğren, Youtube, Skype, Whatsapp, Word Wall, Poll Everywhere gibi dijital araçların kullanımının öğrenenler üzerinde olumlu etkileri olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Alanyazında yapılan çalışmalar incelendiğinde öğretime teknolojinin entegre edilmesiyle birlikte Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dil bilgisi ile dinleme, okuma, konuşma ve yazma becerilerinin geliştirilmeye çalışıldığı ve bu çalışmaların öğrenenler üzerinde olumlu etkilerinin olduğu sonuçlarına ulaşıldığı görülmektedir.

Öğretime öğretim teknolojilerini entegre ederek Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dili etkili kullanma bilgi ve becerilerinin geliştirilebileceği alanlardan biri de sözcük öğretimidir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin, dil kurallarının aktarılmasının ve dil becerilerinin kullanımının temelinde yer alan sözcükleri hızlı ve kalıcı bir şekilde öğrenebilmeleri için öğretim sürecinde öğretim teknolojilerinden yararlanmaya ihtiyaç vardır.

1.1. Problem Durumu

Sözcükler bir dilin yapı taşlarını oluşturmaktadır. Yıldız, Okur, Arı ve Yılmaz'ın (2008, s. 281) belirttiği gibi sözcükler aynı zamanda dilin anlam taşıyan en küçük birimleridir. Sözcükler konuşulanları ve yazılanları anlamada, duygu ve düşünceleri bir başkasına iletmede önemli bir işleve sahiptir (Çetinkaya, 2005, s. 69).

Dil eğitiminde de anlamaya ve anlatmaya bağlı becerilerin temelini sözcükler oluşturmaktadır (Göçen ve Okur, 2015, s. 65). Öğrenenlerin kendisini, çevresini anlayabilmesinde ve çevresindekilerle daha iyi iletişim kurabilmesinde sözcük bilgisi büyük önem taşımaktadır (Yıldız ve diğerleri, 2008, s. 317). Dil eğitiminde öğrenenlerin dört temel dil becerisini aktif olarak kullanabilmesi öğrenenlerin edindikleri sözcük dağarcığı ile yakından ilişkilidir (Karatay, 2007, s. 144). Dil becerilerinin geliştirilmesinde ve işlevsel olarak kullanılmasında sözcük dağarcığının genişliği, olmazsa olmaz bir unsurdur (Göçer, 2010, s. 1010).

Sözcük bilgisi yabancı dil yeterliliği için de temel öğelerden biri ve kritik bir araç olarak kabul edilmekte; yabancı dil öğretiminde önemli bir rol oynamaktadır (Alqahtani, 2015; Nation, 2000; Miyazaki, 2019; Susanto, 2017). “Dilin kuralları, kelimeler aracılığıyla öğrenenlere aktarılmaktadır. Hedef dilin kültürü, öğrenenlerin karşısına kelimelerle çıkmaktadır. Öğrenenler anlama ve anlatma becerilerini, öğrendikleri kelimelerle kullanabilmektedir.” (Göçen, 2021, s. 425). Bu bağlamda yabancı dil öğretimi için sözcüklerin öğretimi vazgeçilmezdir.

Öğrenenler yabancı dilde sözcükleri öğrenmeye, ana dilindeki sözcük öğrenme sürecinden farklı olarak bir öğretim programı kapsamında başlarlar. Öğrenenler, ana dilinden farklı olarak hedef dilin sesleri, konuşma ritmi hakkında bilgi sahibi değildirler. Benzer şekilde ana dilini edinim sürecinde çevreden gelen kazançlar da hedef dilde kendini göstermez. Bu bağlamda yabancı dilde sözcük öğrenmenin daha zor olduğu söylenebilir (Kurudayıoğlu ve Dölek, 2019, s. 28). Buna göre yabancı bir dilde sözcük öğrenenlerin daha hızlı, daha kolay ve kalıcı bir şekilde sözcük öğrenebilmeleri için farklı yöntemlerden, tekniklerden, materyallerden, öğretim teknolojilerinden yararlanmak bir ihtiyaçtır.

Demirgüneş ve Gökçe’nin (2021, s. 262) belirttiği gibi sözcük bilgisinin geliştirilmesinde bilişim teknolojilerinin önemli bir rolü bulunmaktadır. “Teknolojinin yabancı dil öğretimine dâhil edilmesi metin, ses, görsel gibi unsurların birlikte kullanılması sebebiyle öğrenenlerin daha hızlı ve kalıcı bir şekilde hedef kelimeleri öğrenmelerine katkı sağlamaktadır.” (Göçen, 2021, s. 427). Bu bağlamda yabancı dilde öğrenenlerin sözcük bilgisinin zenginleştirilmesi, sürecin görsel ve işitsel materyallerle desteklenmesi ile aynı eksende doğru orantılı olarak şekillendiği söylenebilmektedir (Demirdöven, Üngören ve Horzum, 2019, s. 450).

Yapılan araştırmalar yabancı dilde sözcük öğretimi sürecine web tabanlı, bilgisayar ve mobil destekli teknolojilerin dâhil edilmesinin öğrenenlerin sözcük bilgisinin geliştirilmesinde ve sözcüklerin kalıcı olarak öğrenilmesinde olumlu etkileri olduğunu ortaya koymaktadır (Andarab, 2019; Aslandemir, 2020; Bakay, 2017; Basal, Yılmaz, Tanriverdi ve Sari, 2016; Kılıçkaya ve Krajka, 2010; Rezaei, Mai ve Pesaranghader, 2014; Tan Güneş, 2015; Suwantarathip ve Orawiwataakul, 2015; Taj, Ali, Sipra ve Ahmad, 2017; Tekin, 2021). Yabancı dilde sözcük öğretimi sürecine web tabanlı, bilgisayar ve mobil destekli teknolojilerin dâhil edilmesi öğrenenlerin Web 2.0 araçlarına tutumlarını ve sınıf iklimini de olumlu yönde etkilemektedir (Tekin, 2021).

İngilizcenin yabancı dil olarak öğretiminde sözcük bilgisinin geliştirilmesine yönelik yapılan araştırmalarda (Akar, 2020; Atay, 2020; Aygöl, 2019; Aytar, 2019; Babacan, 2021; Başoğlu, 2010; Bilcan, 2019; Canlı Bekar, 2019; Çelik, 2012; Dinçer, 2014; Ergin, 2020; Ersoy Özer, 2017; Güngör, 2021; İnci, 2020; Köse, 2017; Kılıç, 2019; Mollamehmetoğlu, 2021; Tasa, 2020; Zengin Ünal, 2015; Zengin, 2019) öğrenenlerin sözcük bilgisinin gelişiminde mobil sözcük kartı uygulaması (ECTACO, Rememba), mobil sözcük öğrenme uygulaması (Kelime Diyarı, Memrise), çevrim içi sözlük uygulaması (Mobil Sözlük), mobil sözcük defteri/dijital sözcük kartları uygulaması (Quizlet), çevrim içi anında yanıt uygulaması (Plickers™), etkileşimli sunum hazırlama uygulaması (Nearpod), sosyal medya uygulaması (Facebook), dijital hikâye anlatımı (Animaker) ve hikâyelerin dijitalleştirilmesi, Kahoot!, otantik videolar, çoklu ortam bilgisayar hayat simülasyon oyunları, eğitsel bilgisayar oyunları (seçme-eşleştirme-boşluk doldurma, hafıza oyunu, sözcük yakalama oyunu, bulmaca, milyonere) gibi öğretim teknolojilerinin etkisinin araştırıldığı ve bu araçların sözcüklerin kalıcı olarak öğrenilmesinde olumlu etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında da öğrenenlere sözcük bilgisinin kazandırılmasında öğretim teknolojilerinden yararlanmaya yönelik araştırmaların az sayıda da olsa yapıldığı görülmektedir (Büyükikiz, Dölek ve Kızdırıcı, 2019; Göçer ve Karadağ, 2020; Gülcü, 2015; Sarıman, 2016; Tıraşoğlu, 2019).

Gülcü (2015) çalışmasında yabancı dil olarak Türkçe sözcük öğretiminde internet temelli sözcük öğretimi materyallerini, kısa mesajları (SMS) ve çoklu ortam mesajlarını (MMS) kullanarak yabancı dil olarak mobil destekli Türkçe sözcük öğretiminin etkililiğini araştırmıştır. Ayrıca yapılan uygulamaların etkiliği ile ilgili öğrenen görüşlerine de başvurmuştur. Çalışmadan elde edilen verilerle mobil destekli sözcük öğretiminin öğrenenlerin sözcük bilgisi başarılarında olumlu etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bununla beraber öğrenenler de mobil destekli Türkçe sözcük öğretiminin etkili ve öğrenme motivasyonunu artırıcı olduğunu belirtmişlerdir.

Sarıman (2016) çalışmasında yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde bilgisayar destekli sözcük vurgusu eğitiminin sözcük vurgulama becerisine etkisini tespit etmeyi amaçlamıştır. Bu amaçla yapılan çalışmanın sonucunda, bilgisayar destekli sözcük vurgusu eğitimi sonrasında öğrenenlerin genel olarak sözcük vurgulama becerilerinde ve sözcük vurgulama başarı düzeylerinde anlamlı bir artış olduğu tespit edilmiştir.

Büyükikiz, Dölek ve Kızıdırıcı (2019) çalışmalarında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere deyimlerin öğretilmesinde animasyonların etkisini araştırmışlardır. Çalışmanın sonucunda animasyonların deyim bilgisinde kalıcılığı sağladığı bulgulanmıştır.

Tıraşoğlu (2019) Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin söz varlığının geliştirilmesinde Kahoot! uygulamasının etkisini araştırdığı yüksek lisans tezinde, B1 ve B2 seviyesi öğrenenlerinin söz varlığının geliştirilmesinde Kahoot! uygulamasının olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Göçer ve Karadağ (2020) çalışmalarında Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sözcük bilgisinin kazandırılmasında Whatsapp kullanılmasının etkililiğini araştırmışlardır. Öğrenenler uygulamayı etkili ve başarılı bulmuşlar; sözcüklerin kalıcılığının daha fazla olduğunu belirtmişlerdir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde öğrenenlere sözcük bilgisinin kazandırılmasında öğretim teknolojilerinden yararlanmaya yönelik yapılan çalışmalar incelendiğinde, yapılan araştırmaların sayısının az sayıda olduğu anlaşılmaktadır. Buna karşılık farklı dillerin yabancı dil olarak öğretiminde öğretim teknolojilerinin entegre edildiği sözcük öğretimi çalışmalarının sayısının çok daha fazla olduğu görülmektedir. Bu anlamda Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi için de benzer çalışmaların yapılmasının ve sözcük öğretiminin öğretim teknolojileriyle gerçekleştirilmesinin etkililiğinin daha çok sayıda çalışma ile araştırılmasının önemli bir ihtiyaç olduğu fark edilmektedir.

Bununla birlikte Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında yapılan araştırmalarda, öğrenenlere sözcük bilgisinin kazandırılmasında ve zenginleştirilmesinde tek bir öğretim teknolojisinin/aracın etkililiğinin araştırıldığı görülmektedir. Böyle bir araştırmanın sonuçları, ilgili araçla ilgili daha derinlemesine bilgi veriyor olsa da yapılan araştırma sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın etkilerine yönelik sınırlı sonuçlar sunmaktadır. Sözcük öğretimine birkaç öğretim teknolojisinin dâhil edilmesi ve bunların etkilerinin birlikte araştırılması araçlar arasında karşılaştırma yapılmasına, araçların olumlu ya da olumsuz yanlarının tespit edilmesine, sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinin etkilerine yönelik daha kapsamlı bulgular elde edilmesine yardımcı olacaktır. Bu bağlamda Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sözcük bilgisinin kazandırılmasında birden fazla aracın etkililiğinin araştırılmasına da ihtiyaç olduğu söylenebilir.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında sözcük öğretimine öğretim teknolojilerinin entegre edilmesine yönelik yapılan araştırmaların yöntemleri incelendiğinde ise genellikle nicel araştırma yöntemlerinden deneysel çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Bu araştırmalarda sözcük öğretiminde kullanılan öğretim teknolojilerinin öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmesine etkisinin “ne” olduğu, bir başka deyişle etkisinin olup olmadığı araştırılmıştır. Bununla birlikte sözcük öğretime entegre edilen öğretim teknolojilerinin öğrenenler üzerinde “nasıl” bir etkisi olduğu da araştırılması gereken konulardan biridir. Öğretim teknolojilerinin sözcük öğretimine “nicel” olarak sözcük bilgisini zenginleştirme konusunda bir katkısı olabileceği gibi “nitel” olarak da olumlu ya da olumsuz katkısı olabilir. Örneğin öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeleri konusunda etkisi araştırılan bir dijital araç, öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeleri konusunda başarılı olabilir ancak belki de öğretmenler ya da öğrenenler için kullanımı çok zor bir dijital araç olabilir. Bu nedenle Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde öğretim teknolojilerinin dâhil edildiği bir sözcük öğretiminin etkilerinin “nitel” olarak araştırıldığı çalışmalara da ihtiyaç vardır. Özellikle nitel araştırma desenlerinden “eylem araştırması” gibi bir desenle yürütülecek bir çalışma sözcük öğretimine öğretim teknolojilerinin dâhil edilmesi ve etkisi ile ilgili hem öğretici ve öğrenenlerin görüşlerini birkaç veri toplama aracıyla, derinlemesine bir şekilde sunabilecektir. Alanyazın incelendiğinde ilgili konuda bir “eylem araştırması”nın yapılmadığı fark edilmektedir.

Bu bağlamda bu çalışmada, Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinin etkisinin “nasıl” olduğunu araştırmak amaçlanmıştır. Araştırma, Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında olması, “eylem araştırması”yla gerçekleştirilmesi ve çalışmada birden fazla öğretim teknolojisinin etkisinin araştırılması ile önceki çalışmalardan ayrılmaktadır.

1.2. Amaç/Problemler ve Alt Problemler

Çalışma kapsamında sözü edilen önem, ihtiyaç ve gereklilik kapsamında bu araştırma, “Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın etkileri nasıldır?” sorusundan hareketle gerçekleştirilmiştir. Araştırmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın etkilerinin nasıl olduğunu ortaya koymak amaçlanmıştır. Çalışmanın alt problemleri şunlardır:

1. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik geçmiş deneyimleri nelerdir?
2. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın, öğrenenlerin sözcük bilgisini geliştirmeye etkisi nasıldır?
3. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın, öğrenenlere ve sözcük öğretimine etkisi nasıldır?
4. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik güncel deneyimleri nelerdir?

1.3. Sınırlılıklar

Yapılan araştırmanın sınırlılıkları şu şekildedir:

- Araştırma B2 seviyesinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerle sınırlıdır.
- Araştırma B2 seviyesinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin öğretim sürecinde kullandıkları İstanbul Yabancılar için Türkçe Öğretim Setindeki B2 ders kitabındaki ilk 4 ünite ile sınırlandırılmıştır.
- Araştırma B2 seviyesinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinin dâhil edildiği 11 etkinlik ile sınırlandırılmıştır.
- Araştırma B2 seviyesinde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretimi sürecinde kullanılan 8 farklı öğretim teknolojisi ile sınırlandırılmıştır.

1.4. Tanımlar

Eğitim Teknolojisi: Öğrenme ortamlarındaki sorunları çözen, öğrenme ürününün kalitesini ve kalıcılığını arttıran sistemler bütünü (Vural, 2003, s. 32).

Öğretim Teknolojisi: “Araç kullanılsın ya da kullanılsın, bireylerin davranışlarında ve öğrenme çıktısında meydana gelecek değişikliği sağlamak için öğrenme ortamında yapılan düzenlemeler.” (Şahin ve Yıldırım, 2001, s. 4).

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. DİL

Dil dünya üzerinde bulunan her canlı varlığın genel olarak kendi türleriyle ya da bazen de diğer türlerle iletişim kurabildiği, bilimsel veriler dayanak gösterilerek ispatlanabilen bir olgudur.

İnsan dışındaki canlılarda bildirişim olgusu ilkel ve içgüdüsel olarak meydana gelmektedir. Hayvanlar, birbirleri arasındaki iletişimlerini geliştirme meziyetine sahip değil iken insanlar, akılları sayesinde daimî bir ivmeyle bilgi ve beceri düzeylerini geliştirmekte ve dolayısıyla bu durum dillerini de geliştirebilmelerine imkân sağlamaktadır. Bu dillerini geliştirebilme imkânı, insanı insan yapan niteliklerin başında gelmektedir (Aksan, 1998, s. 11).

Dillerin ortaya çıkış kökeni ve tarihi oldukça tartışmalı olmakla beraber konuyla ilgili olarak kesin bir yargı bildirmek mümkün değildir. Günümüze kadar ulaşabilen diller, gelişmiş bir sistematik yapıya sahip olmaları ile dikkat çekmektedir fakat bu dillerin ilk olarak ortaya çıkış şekilleri hakkında herhangi bir yazılı belge bulunmamaktadır (Banguoğlu, 2011, s. 11).

“Dil nedir?” sorusu geçmişten günümüze düşünürler, bilim insanları ve araştırmacılar tarafından mercek altına alınarak sorgulanmış ve çeşitli disiplinlerin farklı ya da benzer bakış açılarına göre çeşitli şekillerde tanımlanmıştır. Türkçe sözlükte (TDK, 2005, s. 526) “İnsanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan, zeban.” şeklinde tanımlanan dil kavramı, sınırlı miktardaki seslerle, sınırsız sayıda cümleler üretmeye imkân sağlayan bir düzeneğin insanlar tarafından kullanılmasına işaret etmektedir (Ungan, 2018, s. 15). İnsan tecrübesinin toplumlara göre farklılık gösteren şekillerde, anlama yönelik bir içerikle sese yönelik bir anlatımı kapsayan bileşenlere bölünmesini sağlayan bir iletişim mekanizmasıdır (Martinet, 1985, s. 13).

Çağdaş dil biliminin kurucusu olarak kabul edilen Saussure (1980, s. 105) dili bir kâğıda benzeterek düşüncüyü kâğıdın ön yüzü, sesi ise arka yüzü olarak ifade etmiştir. Kâğıdın ön yüzü kesilirse arka yüzünün de kesilmiş olacağına dikkat çeken araştırmacı, düşünce ve ses yapılarının birbirinden ayrı düşünülemeyeceğine dile getirmektedir. Ergin’e (1994, s. 7) göre dil, insanlar arasındaki anlaşmanın gerçekleşmesini sağlayan doğal bir araç; kendine ait

kanunlar doğrultusunda gelişim gösteren bir varlık; ortaya çıkışı bilinmeyen zamanlarda gerçekleşmiş bir sözleşme sistemi ve ses birimsel yapılardan meydana gelen toplumsal bir yapıdır.

Dilin, kültür ve medeniyetin ilerleyiş göstermesinden insanların günlük yaşamlarındaki problemlerinin giderilmesine değin tüm sahada ciddi fonksiyonları bulunmaktadır (Özbay, 2006, s. 2). Dil, duygu ve düşüncelerin ifade edilmesini sağlamanın ötesinde bir topluluğun kültürel değerlerini de içinde barındırarak bu değerlerin sonraki nesillere aktarılmasını sağlamaktadır (Demir ve Barın, 2006, s. 7). Uygur (1996, s. 19), dil ile kültür kavramları arasındaki ilişkiyi metaforlarla açıklayarak dili, kültürü oluşturan bileşenleri bir arada tutan çimentoya; kültür sahasının her yanını aydınlatan güneşe; kültür kilimini işleyen ipliğe ve kültür anıtlarının yansıdığı akarsuya benzetmektedir. İlgili bağlamlardan yola çıkarak dilin, kültürün zaman ve mekân boyutlarında aktarılmasını ve zenginleştirilmesini sağlayan temel bir mekanizma olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır (Güngör, 1991, s. 214).

Chomsky (1957, s. 13) ise dili, “her biri sonlu uzunlukta ve sonlu bir üyeler kümesinde oluşturulan (sonlu ya da sonsuz) cümleler kümesi” olarak tanımlamaktadır. Sadece insanlara mahsus olan dil yetisi; eşsiz, kolay girdilerle zengin ve karmaşık dillerin ortaya çıkmasına vesile olmaktadır. İnsanların ortak biyolojik doğası temelinde gelişen dil, düşünce ve kavrayışı derin bir biçimde şekillendirmektedir (Chomsky, 2009, s. 53).

Yukarıda verilen tanımlar ele alındığında dilin; temelde ses bilimsel bileşenlerden oluşan bir iletişim aracı olarak insanlar tarafından oluşturulan kültürleri, inançları, örf-adet ve gelenekleri nesilden nesle aktarması yönüyle kitleleri toplum hâline getiren en önemli yapı taşı olduğu söylenebilir.

2.2. YABANCI DİL ÖĞRETİMİ

Dil konusu, dil edinimi ve dil öğrenimi şeklinde iki alt başlık şeklinde incelenebilmektedir. Dil edinimi farkında olmadan, bilinçaltında kendiliğinden gerçekleşen ve her yaşta mümkün olan bir süreci işaret ederken; dil öğrenimi ise bilinçli bir şekilde yapılması dolayısıyla edinimden farklı bir sürece gönderim yapmaktadır (Krashen, 2011). Dil edinimi ve dil öğrenimi kavramları, ana dili eğitimi ve yabancı dil öğretimi kavramları ile ilişkilidir.

Millî eğitim kurumları ya da özel kurum ve kuruluşlarda millî dilin yerli öğrencilere eğitimi ile dilin yine millî eğitim kurumları ya da özel kurum ve kuruluşlarda yabancı öğrencilere öğretimi, birbirlerinden farklı uzmanlık becerileri gerektiren disiplin alanlarıdır.

Ana dili eğitiminde hedef, içinde doğulan ya da bulunan toplulukta ana dilini temel dil becerileri bağlamında doğru ve etkili kullanabilen yurttaşlar yetiştirmektir (Kayaalp, 1998, s. 89). Ana dili eğitimi ve öğretimi; kişisel gelişim, ulusal kimliğin oluşması ve yurttaşlık bilincinin yerleştirilmesi açısından her ülkenin eğitim politikasında önemli bir yere sahiptir (Sinan, 2006, s. 2). Bu dil eğitimi alanındaki hitap edilen öğrenci topluluğu; o kültürde yetişmiş, örf, adet, gelenek ve görenekleri bilen, toplum içerisinde iletişim kurulan dile kulak aşinalığı olan bireylerden meydana gelmektedir (Yıldız, 2018, s. 5). Yabancı dil öğretiminde amaçlanan hedef ise içinde doğulan ya da bulunulan toplumun düşünme perspektifinden uzaklaşıp öğrenilen dilin düşünme penceresine hâkim olmayı ilke edinmektir. Çünkü yabancı dil öğretiminde hitap edilen öğrenci grubu, farklı dil topluluğunun içinde doğup büyümüş, farklı kültürlerde yetişmiş, öğretim sürecine gelene kadar kendi ana diline kulak aşinalığı olmuş, gırtlak ve ağız özellikleri oturmuş bir topluluktan meydana gelmektedir (Yıldız, 2018, s. 7).

Ana dili dışında bir dil öğrenmek; farklı bir düşünme şeklini kazanmak, dilini öğrenmek istediğimiz toplumun olay ya da olgulara bakış açısını, kelimelere ithaf ettikleri manaları, topluluğu meydana getiren fertlerin düşünme felsefesini de birlikte kazanmak anlamına gönderim yapmaktadır. Yabancı bir dil öğrenmek; o dili konuşan, hayat tarzı ile dili bütünleşmiş bir toplumun düşünce sistemi aracılığı ile dünyayı anlamlandırmak istemektir. Yabancı dil öğretiminde gerçekte ulaşılmak istenen nokta, bu düşünme sistemini ve dünyayı algılama şeklini modern dil öğretim yöntem ve tekniklerini kullanarak öğrencilere aşılaktır (Yıldız, 2018, s. 8).

İnsanlık, toplum olma özellikleri sergilemeye başladığı zamanlardan bu yana savaş, göç, kuraklık, ticaret, eğitim, yeni yerler görme arzusu vb. kişisel veya toplumsal gerekçeler dolayısı ile birbirleriyle bildirişim hâlinde olabilmek için yeni dil ya da diller öğrenmek ihtiyacı hissetmiştir. Dünya üzerinde birbirinden farklı dillerin var olması, topluluklar arasındaki farklılaşmanın gerekçesini hazırlamış; bu durum neticesinde farklı ana dilini konuşan kişilerin birbirleriyle anlaşabilmeleri amacıyla yabancı bir dil öğrenmeleri ihtiyaç hâlini almıştır.

Kişiler ve toplumlar arası ilişkilerin sıklık kazandığı, teknolojik ilerlemenin çabucak yayıldığı günümüzde insanların aynı noktada bir araya gelme arzusu, yabancı bir dili ya da dilleri

öğrenme ihtiyacını daha da tetiklemiştir. Bu kapsam doğrultusunda küreselleşen ve giderek küçük bir köy şeklini alan çağımız dünyasının gelişimine eş güdümlü olarak yabancı dil öğrenme gereksinimi de artmıştır (Şimşek, 2019, s. 8).

Türkçe sözlükte (TDK, 2005, s. 2102) “Ana dilinin dışında olan dillerden her biri.” şeklinde tanımlanan yabancı dil kavramı, “birey için tamamen yabancı olan, sonradan öğrendiği ve yaşadığı çevrede işlevsel olarak iletişimde kullanılma olasılığı bulunmayan, belli amaçlar doğrultusunda öğrenilen dili” temsil etmektedir (Şahin, 2013, s. 14). Yabancı dil öğrenimi ise kişinin ses ve anlamdan oluşan yeni bir dil dizgesinin kurallarını öğrenmesi ve bu kurallar dâhilinde dili uygun ve doğru kullanması ile ilgilidir (İşeri, 1996, s. 5). Kavrama, iletişimsel açıdan yaklaşıldığında ise “nasıl çözüleceği bilinmeyen şifreli ileti” ifadesi karşımıza çıkmaktadır (Sülükçü, 2011, s. 40). Anlaşmanın gerçekleşebilmesi için mesajın nasıl kodlandığını öğrenme, şifrelerini çözme ve mesajı yeniden kodlama sürecidir (Sülükçü, 2011, s. 40).

İnsanlığın dili etkili bir bildirişim vasıtası olarak ele alması, köklerini hangi zaman diliminden alıyorsa; onun farklı toplumların dillerini öğrenmeyi amaçlaması da o denli eski bir geçmişe sahiptir (Akpınar, 2010, s. 12). Hengirmen (1997, s. 3), yabancı dil öğretiminin tarihçesi ile ilgili olarak M.Ö. 2225’te Akadların Sümer topraklarını kontrol altına aldıktan sonra kendilerinden daha üstün bir uygarlığa sahip olan Sümerlerin dilini öğrendiğini ve böylece insanlık tarihinde ilk kez yazılı ve sözlü yabancı dil öğretiminin başladığını belirtmektedir. Fotos (2005, s. 654) ise sistemli bir şekilde dil öğrenimi ve öğretimi çabalarının 4 bin yıl kadar öncesine dayandığını ifade ederek Yunanlıların etki sahalarının geniş çapta yayılım göstermesi ile ortaya çıktığını dile getirmektedir. Araştırmacı, şehir devletlerindeki ilgili kayıtlar incelendiğinde ana dili Yunanca dışında farklı bir dil olanların, Yunancada temel dil becerilerini geliştirmek için özel öğretmenler ve kölelerden eğitim aldıklarına dikkat çekmektedir.

Yabancı bir dil öğrenmek öncelikle yeni bir dünyaya pencerelerini açmak, yeni mekânlar keşfetmek, yeni kişi ve kültürlerle el sıkışmak, bilindik kavramlara ve düşüncelere farklı yönlerden bakmak ve benzeri yeni tecrübeler kazanmaktır (Yaylı ve Bayyurt, 2011, s. 1). Yabancı dil öğrenmek kendinden başka olan insanlara daha ılımlı bir yaklaşım göstermeyi ve onlara karşı daha az şüpheli olmayı sağlar. Bireylerin analitik düşünme becerileri geliştirirken; öğrendikleri yabancı dil ya da diller sayesinde farklı kültürlerin varlığını keşfeden birey, kendine ait kültürü daha farkına vararak anlama düzeyine erişir. Yabancı dil öğrenmek kişinin

dinleme becerisini ve hafızasını güçlendirir. Çoklu kültürlerin var olduğu uluslararası çevrelerde kendine ait kültürün temsilciliğini güvenle yapar ve kültürler arası etkileşimin bir bileşeni olur (Kaymaz, 2018, ss. 9-10).

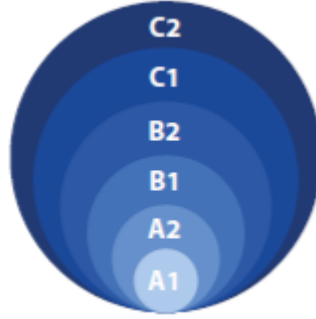
Geçmiş zamanlarda yabancı dil öğrenmek çoğunlukla dinî nedenlere ilgili durumdaydı. Sonraları ise emperyalist ülke yönetimleri, kendilerine ait sömürge topluluklara kendi dillerini yabancı dil olarak mecburi şekilde dayatma yolunu seçmişlerdi (Sülükçü, 2011, ss. 40-41). Günümüzde ise küresel teknoloji ve küresel bilgi ağı örüntüsü; yabancı dilin öğrenim, öğretim ve kullanımı sürecindeki durumların şekillenmesi üzerinde doğrudan etki sahibidir (Kramsch, 2014, s. 298). Yabancı dil öğrenmenin ana sebepleri kişilere göre farklılık gösteren özel hedefler, değişik kültürlerle olan ilgi, hedef toplum içerisinde sürekli veya geçici olarak yaşamının getirdiği bir gereklilik, meslekî hayat içerisinde yükselme arzusu ve okul müfredatlarına bağlı olarak öğrenme zorunluluğu olarak sıralamak mümkündür (Harmer, 1991, s. 79).

2.2.1. Yabancı Dil Öğretimi ve Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi

21. yüzyıl yeterlikleri ekseninde değerlendirildiğinde birden fazla dilde iletişim becerileri sergileyebilmek, bireyin sahip olması gereken yeterlikler arasında ön plana çıkmaktadır. Bilgi çağı dahilinde teknoloji tabanlı kat edilen ilerlemeler, insanlar arası mesafeyi anlık zaman dilimleriyle ölçülebilir hale dönüştürmüş ve toplumlar arası etkileşim daha da önem kazanmıştır. Sınırları kapsamındaki vatandaşlarını, dil ve kültür birliği açısından da yakınlaştırmayı amaçlayan AB, ilgili minvalde ilk çalışmalarını Avrupa Konseyi Kültürel İş Birliği Komisyonu aracılığıyla başlatarak 1971’de Diller İçin Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi’nin (AOÖÇ) temellerini atmaya başlamıştır.

Hazırlık çalışmaları ve pilot uygulamanın ardından ilk kez 2001 yılında piyasaya sürülen AOÖÇ, sırasıyla Ekim, 2017’de AOÖÇ Yeni Tanımlayıcılarla Tamamlayıcı Geçici Cilt (CEFR Companion Volume with new Descriptors Provisional Edition); Şubat, 2018’de AOÖÇ Yeni Tanımlayıcılarla Tamamlayıcı Cilt (CEFR Companion Volume with New Descriptors) ve son haliyle ise Nisan, 2020’de AOÖÇ Tamamlayıcı Cilt (CEFR Companion Volume) şeklinde güncelleme işlemlerine tabii tutulmuştur (Demirdöven, 2021). Dilsel yetkinlik seviyeleri çerçevesinde ele alındığında AOÖÇ’yi (2020); temel, bağımsız ve yetkin dil kullanıcısı olmak üzere üç kategori altında sınıflandırmak mümkündür. Bu üç kategori kendi içerisinde her biri

ikiye bölünecek şekilde altı adet ortak öneri düzeyinden oluşur. İlgili öneri düzeylerine ilişkin görsel sunu Şekil 1’de sunulmuştur.

Şekil 1: AOÖÇ ortak öneri düzeyleri (AOÖÇ, 2020).

Şekil 1’de vurgulandığı şekilde ortak öneri düzeylerini A1, A2; B1, B2; C1 ve C2 olmak üzere toplam 6 seviyede sınıflandırmak mümkündür.

Yapılan araştırma kapsamında B2 düzeyinde yabancı dil öğrenenler seçilmiştir. B2 ortak öneri düzeyine ilişkin belirgin dil yetkinliklerini aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür (AOÖÇ, 2020):

- Uzmanlık alanlarıyla ilgili teknik tartışmalar da dâhil olmak üzere hem somut hem de soyut konulardaki karmaşık metinlerin ana fikirlerini anlayabilme,
- Hedef dilin kullanıcılarıyla; herhangi bir tarafa baskı uygulamadan, düzenli etkileşimi oldukça mümkün kılan bir akıcılık ve kendiliğindenlik derecesiyle etkileşime girebilme,
- Çeşitli konularda açık, ayrıntılı metinler üretebilme,
- Çeşitli seçeneklerin olumlu ve olumsuz yönlerini vererek güncel bir konuya yönelik bakış açısını açıklayabilme,

Yapılan araştırma kapsamında sözcük öğretimi konusu seçilmiştir. Yukarıda betimlenen iletişim becerileri çerçevesinden hareketle B2 ortak öneri düzeyi dil yetkinliğine sahip bir bireyin sergilemesi gereken sözcük dağarcığı yeterliklerini şu şekilde sıralayabiliriz (AOÖÇ, 2020, s.134-145):

- Söylemek istediklerini kısıtlamak zorunda kalmadan kendini açıkça ifade edebilme,
- Açık betimlemeler yapabilmek, bakış açılarını ifade edebilmek ve bunu yapmak için bazı karmaşık cümle yapılarını kullanarak çok fazla kelime/işaret aramadan savlar geliştirebilmek üzere yeterli bir dil varlığına sahip olma,
- Uzmanlık alanlarını diğer uzmanlarla tartışırken kendi alanının temel teknik terminolojisini anlayabilme ve kullanabilme,
- Alanıyla bağlantılı meseleler ve çoğu genel konu için iyi bir söz varlığına sahip olma,
- Sık tekrardan kaçınmak için ifadesini çeşitlendirebilme,
- Çoğu bağlamda oldukça sistematik biçimde birçok kelimenin/işaretin uygun eş dizimlerini üretebilme,
- Uzmanlık gerektiren kelimelerin çoğunu anlayabilme ve kullanabilme,
- İletişimi engellemeden bazı karışıklıklar ve yanlış sözcük/işaret seçimi oluşsa bile yüksek sözlüksel doğruluk sergileme,
- Fikirler arasındaki ilişkileri açıkça belirtmek için çeşitli bağlantı ifadelerini verimli bir şekilde kullanabilme,
- İfadelerini açık ve tutarlı bir söylemle ilişkilendirmek için sınırlı sayıda bağdaşıklık ögeleri kullanabilme,
- Çeşitli bağlantı ifadeleri ve bağdaşıklık ögelerini kullanarak genellikle iyi düzenlenmiş ve kendi içinde tutarlı metinler üretebilme,
- Daha uzun metinleri açık, mantıklı paragraflar hâlinde yapılandırabilme.

2.3. YABANCI DİL ÖĞRETİMİ POLİTİKALARI

İletişim teknolojilerinde meydana gelen gelişmeler, bilgi çağıının ortaya çıkmasına zemin hazırlamış ve bu duruma eş güdümlü olarak bilgi çağıının beraberinde getirdiği yeni kavramlar bağlamında bilgi toplumu kavramı da hayatımıza girmiştir. “Sanayi sonrası toplum” (Bell, 1973) ya da “kapitalist ötesi toplum” (Drucker, 1994) olarak da adlandırılan bu kavram

Türkçede İngilizce karşılığı olan “information society” kavramının karşılığı olarak kullanılmaktadır. Bu kavram, bilişim-iletişim teknolojileri temelinde değerlendirildiğinde bilgiye ulaşmada birden fazla dil bilmenin bir gereksinim hâlini aldığı, kaçınılmaz bir olgu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bir yabancı dil bilmenin yeterli olmadığı günümüz bilgi toplumları, entelektüel bir meslekleşmeye doğru seyir hâlinindedir. Bilgisayar kullanmak ve yabancı dil bilmek, günümüze yetişmek ve onu yakalayabilmek için öncül koşullar durumuna gelmiştir (Çelebi, 2006, s. 286). Günümüzde ülkeler eğitim politikalarını bu öncüller ekseninde şekillendirmekte ve bu doğrultuda eğitim planlamaları yapmaktadır. Ülkeler, geçmişte millî bir kimlik için oluşturulan dil politikalarını artık, çok dilli bireyler yetiştirmek için yeniden ele almaktadır.

Eğitim ile politika arasındaki ilişki, devlet sisteminin ortaya çıkması ve eğitim kurumlarının millî bir nitelik kazanmasıyla önemli bir olgu olarak karşımıza çıkmaya başlamıştır. Ulus bilinci oluşturma ve ulusal bütünlüğü sağlama çalışmaları, eğitimin politik yönünü oluşturmaları açısından önem teşkil etmektedir. Eğitim politikaları genel olarak devletin dayandığı temel felsefe, ideoloji ve ilkeler çevresinde şekillenmektedir. Bu bağlamda milletler, eğitim çalışmalarına politik rejimleri doğrultusunda yön vermektedir (Fidan ve Erden, 1987, s. 66). Geçmişten günümüze devletlerin politika ve ideolojileri değiştikçe bu durum, eğitim politikalarına da yansımıştır.

Eğitim politikası kavramı, “Belirli bir eğitim sistemi içerisinde, zamanında öğrenilmiş olan toplumsal kalıplar ile bireyleri yetiştirmek, istenilen zihinsel ve kültürel özellikler ile bireylerin donanmasını sağlamak, dolayısıyla bir toplumu ülkede kabul görmüş olan eğitim anlayışına göre şekillendirmek amacı ile başvuru alan siyasi ilkeleri, kararları ve adımları içermektedir.” (Eren, 2018, s. 228). Genel hatlarıyla ele alındığında eğitim politikalarının; eğitim programı, eğitim yönetimi, eğitime ayrılan kaynaklar (eğitim finansmanı), eğitime ayrılan kaynakların dağıtımı/dağılımı ve devletin yönetim yapısı ile ilgili olduğu söylenebilir (Kerr, 1977).

Eğitimin en temel siyasal işlevi, iyi vatandaş yetiştirmek olarak ifade edebilir. Bu işlevin yerine getirilmesi noktasında siyasetin eğitimin önüne geçmesi engellenmelidir. Eğitimin siyasal işlevi göz ardı edilemezdir fakat eğitimin asıl işlevi de göz ardı edilmemeli ve eğitimin siyasallaştırılmasının önüne geçilmelidir.

Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan bir araç olması dolayısıyla toplumsal yönüyle ön plana çıkan bir olgudur. Toplumsal ilişkilerde bireyler arasındaki uzlaşının sağlanması ve ulusların bir arada tutulması, yönetimin boyutunda ise politika kavramını ön plana çıkarmaktadır. Bu noktada dil ile politikayı birbiriyle ilişkilendiren kavram, dil politikasıdır (Durukan, 2013, s. 1221). Günümüz devletlerinde dil politikası sadece ana dili ya da azınlık dillerine yönelik dil politikalarına işaret etmez. Yabancı dil öğretimi konuları da dil politikaları kapsamında ele alınan konulardır.

Dil politikaları, eğitim politikalarının bir alt dalı olarak karşımıza çıkmaktadır. Musaoğlu'na (2009, s. 262) göre dil ile politika kavramları arasındaki ilişkinin analizi, politika kavramının ne şekilde tanımlandığı ile yakın ilişkilidir. Politika kavramının tanımı, “bireylerin/grupların davranış ve eylemlerini etkileme” bağlamında ele alındığında dil, siyasal iktidar tarafından davranış ve eylemleri etkileme boyutunda bir araç olarak kullanılır ve dolayısıyla politika, izlenen ya da izlenecek olan dil politikalarını doğrudan etkiler. Araştırmacı, diğer yandan ülkeler tarafından benimsenen siyasal sistem ile uluslararası sistem arasındaki etkileşimlerin önemine vurgu yaparak dil politikası olgusunun uluslararası ilişkiler alanından soyutlanamayacağını ifade etmektedir. Bu kavram (Güneş, 2017, s. 172), ilk defa İkinci Dünya Savaşı sonrası toplumların yeniden yapılanması sürecinde ortaya çıkmıştır. Kavram, ortaya çıktığı ilk dönemlerde dil planlaması olarak adlandırılmıştır. Fakat sonraki dönemlerde dilbilimciler, bu dil süreçlerini dil politikası olarak tanımlamakta fikir birliğine varmışlardır.

Gottlieb (1995, ss. 1-2) dil planlamasını “bilinçli bir şekilde yapılan dil değişimi; dil politikasını planlayıcıların amaçlarını gerçekleştirmek üzere formüle ettikleri ve uyguladıkları özel stratejiler” olarak ifade etmektedir. Dil politikası ile dil planlaması kavramları arasındaki farkı ifade edilecek olursa “dil politikası kavramı karar verme ve hedef belirleme ile ilgili iken; dil planlaması kavramının ise sonuç elde etmek için ilgili politikaların uygulanması” ile ilgili olduğunu söyleyebilir (Cooper, 1989; Schiffman, 1996). Dil planlamasını, dil politikasının bir parçası olarak ele alan yaklaşımlar bulunmaktadır. Dil planlaması kavramı, “maddi planlama ve statü planlaması” olmak üzere iki boyutta incelenebilir. Maddi planlama, iletişimden kaynaklı dil sorunlarını çözmeye yönelik bir gönderim yapar. Yazma sistemleri, imla kılavuzları, sözlükler, dil bilgisi vb. konularında dışarıdan sistematik dokunuşlar yapmayı kapsar. Statü planlaması ise dil ya da dillerin millî ya da resmî dil olarak kullanılmasıyla ilgilidir. Kamusal alanda bir ya da birden fazla dilin kullanımı kararı, statü planlaması ile ilgilidir (Açık, 2013, ss. 820-821).

Genel ya da standart bir tanımını olmamasına karşın alanyazın taraması yapıldığında dil politikası kavramının araştırmacılar tarafından “dil ve sosyal yaşam arasındaki ilişkiyle ilgili olarak hükümetlerin kasten yaptığı seçimler” şeklinde nitelendirildiği görülebilir (Baldauf, 1990; Djite, 1994; Kaplan ve Baldauf, 2002; Paulston ve McLaughlin, 1994). “Bir ulus devlet içerisinde resmî olarak himaye edilen dilsel kullanım ve biçim kuralları dizisi” olarak da ifade edilebilen dil politikaları (Spolsky, 2012, s. 3), millî kimlik üretme ve dil öğretim ilke, karar ve uygulamalarını içermektedir. Bu yönüyle millî, bölgesel, azınlık veya yabancı dillerden hangisi ya da hangilerinin resmî dil olarak belirleneceği konusu dil politikaları kapsamında şekillenmektedir (Avrupa Konseyi, 2017, s. 17). Bu politikalar genellikle şu sorulara cevap aramaktadır: Okullarda hangi dil(ler) öğrenilecek ve öğretilecek? Bu dillerin öğretilmesine ne zaman (hangi yaşta) başlanacak? Bu diller ne kadar süre ile (kaç yıl ve kaç saat) öğretilecek? Kimler tarafından kimlere öğretilecek? Nasıl (hangi yöntemler, malzemeler ve testlerle) öğretilecek? (Shohammy, 2006, s. 76). Tüm bu sorulara verilecek kapsamlı yanıtlar, belirli bir eğitim sistemi içinde oluşturulan yabancı dil eğitimi politikalarını somutlaştıracaktır.

Dil politikalarının dikkat çeken en önemli özelliklerinden biri, belirli plan ve bu plan dâhilinde belirli bir bilinç doğrultusunda yürürlüğe konulmalarıdır. Bu bilinç kapsamında izlenen dil politikaları devletin iç ve dış politikalarına göre şekillenmektedir. Uluslararasılaşma, kökenlere dönme, izolasyon ya da modernleşme politikalarının dil politikalarını doğrudan etkileyebilmesi bu duruma örnek olarak gösterebilir (Eraydın, 2003, s. 19). Bu olgunun somut yansımalarını Türkiye’de de görmek mümkündür.

Osmanlı Devleti döneminden günümüze kadar uygulanan dil politikaları; sadeleştirme hareketleri, dil inkılabı, harf inkılabı ve öz Türkçeleştirme çalışmaları şeklinde sınıflandırılabilir. Yürütülen dil politikasının birer yansıması olarak sözlüklerin ve yazım kılavuzlarının oluşturulması, eğitime yönelik ders kitaplarının basılması ve anayasada ve yasalarda dile ilişkin ifadelerin bulunması örnek gösterebilir (Yurtman Saraç, 2019, s. 47). Bu örnekler, dil planlaması kapsamında ne tür süreçlerden geçildiğinin somut hâlini oluşturmaları bakımından önem taşımaktadır.

Cumhuriyetin kuruluş dönemlerinde toplumun Türkçe okuryazarlık seviyesini yukarı çekmek ve dönemin uluslararası politikaları ile eş güdümlü bir seyir hâlinde hareket etmek için uygulanan dil politikaları, Türkçe okuma-yazma oranını arttırmaya yöneliktir. Dolayısıyla ilgili dönemde dil ve dil eğitimi politikaları bu kapsamda ele alınmış ve yabancı dil eğitimi ile ilgili

dil politikaları henüz gündem konusu olmamıştır. Yabancı dil öğretim politikaları, modernleşme hareketleri ve Avrupa ile olan ilişkilerin gelişmesi neticesinde önem kazanmaya başlamıştır. Bu süreçte Almanca ve Fransızca dillerine yönelik dil politikaları göze çarparken; İkinci Dünya Savaşı sonrası dünyada uluslararası politikaların değişmeye başlaması sonucunda askerî ve ekonomik bir güç olarak ortaya çıkan ABD ile ikili ilişkilerin gelişmeye başlaması ile modernleşme çalışmaları doğrultusunda Avrupa yerine ABD model alınmaya başlamış ve bu durum dil politikalarına da yansiyarak İngilizce öğrenmek önem kazanmıştır. ABD'nin bu yükselişi 80'ler sonrası da devam etmiş ve yabancı dil öğretiminde İngilizcenin önemi daha da belirginleşmiştir (Oral, 2010, ss. 63-64). 2000'li yılların ortalarından itibaren ise Türkiye dil politikaları Avrupa Birliği'ne tam üyelik süreciyle birlikte AB'nin yabancı dil politikaları doğrultusunda şekillenmektedir. Bu bağlamda, AB dil politikasını oluşturan ilkeler arasında yer alan “Yabancı dil öğretimi izlencelerinde tek dile odaklılık yerini çeşitliliğe bırakmalıdır.” ve ‘Eğitim kurumlarında yabancı dil öğrenmeye kısıtlı yer ve süre ayrılabilceğinden, yabancı dil öğrenme yaşam boyu sürdürülecek bir uğraş olmalıdır.’ maddelerinin Millî Eğitim Bakanlığı Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliği'ne doğrudan yansıdığı ifade edilebilir (Polat, 2008, s. 260).

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından 2020 yılına ilişkin hazırlanan Yıllık Programda yabancı dil öğretim politikalarına ilişkin birtakım amaçların belirlendiği görülmektedir. İlgili bağlamda 551.9 nolu tedbir ve bu tedbiri uygulamaya yönelik yürütülecek faaliyetler ile ilgili açıklamalarda bulunulmuştur. Bu bağlamda tedbir olarak;

“Yabancı dil eğitimine ilişkin materyaller zenginleştirilecek, dinleme, konuşma, okuma ve yazma alanlarındaki becerilerin tümünü ölçmeye yönelik sistem geliştirilecektir.” (T.C CUMHURBAŞKANLIĞI, SBB, 2020, s. 258) ifadelerine yer verilirken ilgili tedbiri uygulamaya yönelik faaliyetlerle ilgili olarak ise “Yabancı dil eğitimine ilişkin materyaller, ders kitapları ve eğitim araçları yönetmeliği ve taslak ders kitabı ve eğitim araçları ile bunlara ait e-içeriklerin İncelenmesinde değerlendirmeye esas olacak kriterler temelinde incelenecek ve gerekli görülen düzenlemeler yapılacaktır.” (T.C CUMHURBAŞKANLIĞI, SBB, 2020, s. 258) ifadelerine yer verilmiştir. İlgili maddeler incelendiğinde 2020 programında uygulanacak politikanın ders materyalleri ile ölçme değerlendirme çalışmalarına ilişkin olduğu görülmektedir.

Dinamiklerini içine doğduğu toplumdan alan diller, toplumların düşünce ve yaşayış biçimlerinin, gelenek ve göreneklerinin, dolayısıyla değer yargılarının somut bir hâl olarak dışa vurmuş bir biçimdir. Tek dilin öğretilmesine yönelik desenlenen eğitim politikaları; toplumun temel taşı olan bireylerin de tek renk olmasına neden olacak, çok dilli ve çok kültürlü bireylerin yetişmesini olumsuz yönde etkileyecektir. Dolayısıyla yıllık planlarda dil öğretimine yönelik çağdaş planlamaların var olması, günümüze uyum sağlama çalışmaları arasında değerlendirilebilir.

Ülkelerin birbirinden farklı dil politikaları vardır. UNESCO MOST Programı kapsamında hazırlanan çalışmada bu politikalar altı grup olarak sınıflandırılmaktadır. İlk grup, tek dilin konuşulduğu ve tek dil politikasının uygulandığı ülkelerdir. İkinci grup, tek ulusal dil politikası yürürlükte olan ve bu doğrultuda eğitimde de tek dil uygulayan ülkeleri işaret etmektedir. İkinci grubun ilk gruptan farkı, bölgesel diller ve göçmen nüfustan kaynaklanan çok dilliliğe sınırlı da olsa imkân sağlamalarıdır. Türkiye, tek ulusal dil politikası uygulamakla birlikte, Lozan Antlaşması gereği resmî olarak azınlık statüsünde bulunan vatandaşlara ana dilinde eğitim hakkı vermektedir. Dolayısıyla Türkiye'nin ikinci grupta sınıflandırılan ülkeler arasında olduğu söylenebilir. Üçüncü grupta, çoğunluğun dili baskındır ancak bu dilin anayasal ya da resmî bir statüsü bulunmamaktadır. Dördüncü grup, kurumsal olarak çok dilliliği tanıyan ülkelere gönderim yaparken; beşinci grubu, iki resmî dili olan ülkeler oluşturmaktadır. Bu ülkelerde diğer ana dillerinde de eğitim yapma olanağı sunulmaktadır. Altıncı grup ise çok dilliliği kabul eden ülkelere meydana gelmektedir (Terzioğlu, 2007, ss. 98-100).

Azerbaycan (45. Madde), Bolivya (5. Madde), Brezilya (210. Madde), Bulgaristan (36. Madde), Estonya (37. Madde), Filipinler (6. Bölüm), Güney Afrika Cumhuriyeti - (Bölüm 29), Hırvatistan (15. Madde), İsviçre (69. Madde), Kazakistan (19. Madde), Kolombiya (10. Madde), Macaristan (68. Madde), Polonya (35. Madde), Romanya (32. Madde), Rusya Federasyonu (26. Madde), Slovakya (34. Madde), Ukrayna (10. Madde) ve Slovenya (61. Madde) gibi ülkeler anayasalarında ilgili maddeler aracılığı ile eğitimde dil politikalarına ilişkin düzenlemelere yer vermektedir. İngiltere, Almanya ve Fransa gibi birçok ülkede ise anayasal bir ifade bulunmamakla birlikte imzalanan uluslararası hukuki belgeler ve/veya çıkartılan yasalarla etno dilsel azınlıkların ana dillerine ilişkin düzenlemelerin hukuki mevzuatlarında yer aldığı söylenebilir (Bilgin ve Koçak, 2012; Erkan, 2006).

Açık (2013) dil politikalarının, azınlık politikaları bağlamında ele alındığında ise “özümleyici”, “farklılıkçı” ve “çok kültürlü” olmak üzere üç başlık altında incelenebileceğini ifade etmektedir. Araştırmacı, Cumhuriyetin ilanından sonra Türkiye’de izlenen dil politikasının toplumu dilsel olarak türdeşleştirmeyi amaçlayan; millî pazarın ve devletin bütünlüğünün pekiştirilmesi, iş gücünün örgütlenmesi ve mobilizasyonun geliştirilmesi, bilgi akışının artırılması, etkin ve sosyal politikalar oluşturulması açısından fayda sağladığı düşünülen “özümleyici” dil politikası olarak belirlendiğini ifade etmektedir.

2.4. YABANCI DİL ÖĞRETİMİ İLKELERİ

Herhangi bir disiplin alanında çalışma, araştırma yapmaya başlamadan önce çalışma ya da araştırma kapsamında ulaşılmak istenen birtakım amaçlar belirlenir. Bu amaçlara ulaşabilmek için tutarlı bir plan dâhilinde hareket edilmesi ciddi bir önem taşımaktadır. Söz konusu planın oluşturulması ve amaca hizmet etmesi, hazırlanışı sırasında göz önünde bulundurulması gereken belli başlı ilkelerle mümkündür. İlke kavramı (Oğuzkan, 1974, s. 92), genel anlamda temel düşünce ya da temel kanı şeklinde ifade edebilir. Diğer bir deyişle ilke kavramı, bireysel karar ve eylemlerin tutarlı ve eleştirel biçimde değerlendirilmesine olanak sağlayan ana kurallar bütünü olarak tanımlanabilir. Öğretim süreci içerisinde devamlı göz önünde bulundurulması gereken prensiplere ise öğretim ilkesi denir. Öğretim esnasında planlanan faaliyetler bu ilkelere aykırı olamaz (Richards ve Rogers, 1986, s. 14). Bu ilkeler, öğretmenin uygun faaliyetlere yönelmesini sağlamanın yanı sıra öğrencilerin de güdülenerek başarılı olmasına katkı sağlayacaktır (Küçükahmet, 2002, s. 41).

Yeşilyurt (2015, s. 8), yabancı dil öğretiminde yararlanılan etkinliklerin tek başına öğretimin verimli bir şekilde gerçekleştirilmesi için yeterli olmadığına vurgu yapmakta ve yabancı dil öğretimi sürecinde birtakım temel ilkelerin olması gerektiğini ön koşul olarak kabul etmektedir. Dolayısıyla yabancı dil öğretimi alanında çalışma yapacak kişilerin farkında olmaları gereken ilk olgunun, “neyi”, “nasıl” öğreteceklerine dair genellenebilir kurallarla oluşturulmuş bir yol haritasına sahip olmaları gerektiğini söylemek yerinde bir tespit olacaktır (İnce, 2018, s. 145). Bu yol haritası, yabancı dil öğretimi disiplin alanına yönelik ilkelerle çevrelendiği ölçüde başarıyı da beraberinde getirecektir.

Alanyazın taraması yapıldığında yabancı dil öğretiminde dikkat edilmesi önem arz eden ilkelerin, genel ve temel ilkeler olmak üzere ikiye ayrıldığı görülmektedir (Barın, 2004;

Demirel, 1993; İnce 2018). Bu ilkeler iki başlık altında incelenmekle beraber alanyazında ilgili başlıkların altında sıralanan maddelerin genel olarak birbirleriyle benzerlik gösterdiği fakat birebir örtüşmediği görülmektedir. Çalışmanın devamında daha kapsamlı bir sınıflandırma olabilmesi amacıyla Demirel (1993, s. 27), Barın (2004, s. 19-30) ve İnce'nin (2018, s. 145-158) temel ve genel ilkeler sınıflandırmalarından yararlanılacaktır.

2.4.1. Dört Temel Beceriye Geliştirme

Yabancı dil öğretiminin esasında dinleme, konuşma, okuma ve yazma olmak üzere temel dil becerilerinin geliştirilmesi hedefi bulunmaktadır. Öğretiminin düzeyi doğrultusunda bu becerilerin önem sırası değişkenlik gösterebilir.

Öğretilmesi amaçlanan dil becerileri, dil öğrenecek bireyin gereksinimleri doğrultusunda oransal olarak birbirlerinden farklılık gösterebilir. Bu farklılık, öğretim sürecinde benimsenen öğretim yöntemi bağlamında da şekillenebilir. Doğrudan ve kulak-dil alışkanlığı dil öğretim yöntemlerinde dinleme ve konuşma becerileri ön planda tutulurken; dil bilgisi çeviri yönteminde ise okuma ve yazma becerilerinin ön plana alınması bu duruma örnek olarak gösterebilir (Akpınar, 2010, s. 104).

Yabancı dil olarak öğretiminde pratiklik ve uygulama ekseninde akla konuşma, dinleme ve okuma becerileri gelmekteyken; yazınsal metinleri anlama ve akademik bir öğretim ekseninde ise akla okuma ve yazma becerileri gelmektedir (Şimşek, 2011, s. 25). Tarcın (2004, s. 8-10), alanyazında hâkim olan başlangıç seviyesinde dinleme ve konuşma becerisine ağırlık verilip diğer dil becerilerinin ondan sonra geliştirilmesi düşüncesine, yabancı dil öğrenim sürecinde ise dinleme ve konuşma becerileri ile başlamanın dinleme işleminden hemen sonra konuşma sürecinin başlayamayacağı gerekçesi ile eleştiri getirmektedir. İlgili bağlamdan yola çıkarak başlangıç düzeyinden son düzeye doğru, öğrencinin konuşma becerisini geliştirmeye yönelik doğal bir dil öğretim sürecini benimsemek daha yerinde bir tutum olacaktır (İnce, 2018, s. 149).

2.4.2. Öğretim Etkinliklerini Önceden Planlama

Etkili bir öğretim sürecinin yolu dikkatli bir planlamadan geçmektedir. Öğretilmesi hedeflenen disiplin alanının öğretmen tarafından önceden zihinde tasarlanması ve adım adım derste hangi etkinliklerin hangi sırayla yapılacağının tespit edilmesi, plan yapma eyleminin alt yapısını oluşturmaktadır (Kaya, 2007, s. 7).

Öğretim yöntemi, tekniği, araç ve gereçler, sınavların nasıl yapılacağı vb. tüm ayrıntıların belirlenmesi, etkili bir planlamanın ana yapısını oluşturmaktadır (Akpınar, 2010, s. 106). Bu kapsamda atılması gereken ilk adım, hedef kitlenin doğru bir şekilde tanımlanmasının yapılmasıdır (İnce, 2018, s. 156). Başka bir deyişle, hangi hedef kitleye ne kadar süre içerisinde ve hangi ihtiyaca dayalı olarak öğretim verileceği, yabancı dil öğretiminin plan boyutunu oluşturmaktadır (Barın, 2004, s. 22).

2.4.3. Basitten Karmaşığa, Somuttan Soyuta Doğru Gitme

Basitten karmaşığa doğru bir öğretim, öğretme eyleminin öğrenenlerin rahatlıkla yapabileceği işlem ya da becerilerden başlayarak git gide zorlaşacak işlem ya da becerilere doğru yön almasını ifade eder. Bu yön alış, aşamalı ve mantık çerçevesinde gerçekleşmelidir. Süreç, basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene, kolaydan zora doğru bir gelişim göstermelidir.

Kişinin zihin gelişimi somuttan soyuta doğru bir süreç izlemektedir. İnsan doğası gereği, somut bir şekilde görüp algıladığı şeyleri, onların soyut kavramlarla ifade edilmesine kıyasla daha basit öğrenme eğilimindedir. Dolayısıyla öğrenenleri ders konusu olan eşya ve nesnelerle doğrudan karşı karşıya getirmek ya da buna imkân olmadığı durumlarda o nesne veya olayın modelini, fotoğraf veya başka bir simge ile öğrenenlere somutlaştırmak öğrenme sürecini olumlu yönde etkileyecektir (Ergün ve Özdaş, 1997, s. 7).

Yabancı dil öğretiminde öğrenenlerin zihninde somutlaştırılabileceği ve çevresiyle ilişkilendirebileceği sözcüklerin öğretimine öncelik verilmesi yerinde bir davranış olacaktır. Somut bilgilerden soyut düşüncelere geçişte tümevarım yöntemi doğrultusunda yabancı dil öğretimi sırasında kalıplaşmış diyaloglar ve söz kalıpları da öğrenene sunulacağı için tüm dengeli yöntemine de yer verileceği göz ardı edilmemelidir (Barın, 2004, s. 23).

Basitten karmaşığa; somuttan soyuta doğru bir yabancı öğretimi, öğrenenin öğrenme motivasyonunu tetiklemekte ve öğrenende oluşabilecek herhangi bir öğrenme kaygısının önüne geçmektedir (Şimşek, 2011, s. 26). Bu durum, öğrenenin özgüven kazanmasını sağlayarak öğrenilmiş çaresizlik yaşama ihtimalini engellemektedir.

2.4.4. Görsel ve İşitsel Araçları Kullanma

Geçmiş dönemlerde dil öğretimi konusunda yazılı ve basılı materyallerin çeşitlendirilmesi önem taşımaktaydı. Örneğin süreli çocuk yayınlarının ve ders kitabı dışındaki çocuk kitaplarının materyal olarak kullanılması, önemi teşkil ediyordu. Günümüzde eğitim teknolojisi

alanında meydana gelen gelişmeler, pek çok alanı etkilediği gibi dil öğretimi disiplini de etkilemiştir (Çiftçi, 1998, s. 62).

Bu gelişmeler, yabancı dil öğrenme ortamının çok uyaranlı bir hâl kazanmasını sağlayarak hem öğretim sürecinin tek düze bir işleyişten kurtarmakta hem de öğrenme sürecine birçok duyu organının katılması sağlamaktadır (Demirdöven, Üngör ve Horzum, 2019, s. 471). ABD Texas Üniversitesi'nde yapılan araştırma sonuçlarına göre, zaman faktörü sabit tutulduğunda insanlar okuduklarının %10'unu, duyduklarının %20'sini, gördüklerinin %30'unu, hem görüp hem duyduklarının %50'sini, görüp duydukları ve söylediklerinin %80'ini ve görüp, duyup, dokunup, söylediklerinin %90'ını hatırlamaktadırlar (Çelik, 2007, s. 30; Özmen, 2005, s. 74; Yeşiltaş, 2009, s. 226).

Bilgi teknolojilerinin bilgiyi sesli, görüntülü ve metin tabanlı olarak sunma imkânı sağlaması sayesinde yabancı dil öğretimi sürecinde öğrenciler görerek, duyarak ve uygulama imkânı bularak öğrenme süreçlerine katılabilirler. Bu bağlamda çeşitli öğrenme stillerine sahip öğrencilere stillerine uygun bilgi aktarımı yapılır ve dolayısıyla klasik sınıf ortamlarına göre daha kalıcı bir öğrenme gerçekleşmesi sağlanır. Bu ekseninde öğrenciye görsel, işitsel öğrenme şansının verilmesinin yanı sıra kolaylıkla sağlanacak öğrenme ortamı sayesinde öğrenme daha kalıcı şekilde gerçekleşir (Açık Önkaş, 2010, s. 810).

Görsel öğretim teknolojisi araçları, öğretilen sözcüklerin ve cümle yapılarının daha kolay anlaşılmasına zemin hazırlarken; işitsel öğretim teknolojisi araçları ise doğru dil alışkanlıkları kazanılmasına ve düzgün telaffuz ediniminin kazanılmasına katkı sağlaması yönüyle önem teşkil etmektedir (Kaya, 2007, s. 7).

2.4.5. Verilen Bilgilerin Günlük Yaşama Aktarılmasını Sağlama

Eğitim ve öğretim süreçlerinde sunulan bilgilerin güncel hayata yönelik olması, temel teşkil etmektedir. Bu süreçler sırasında bireye kazandırılması amaçlanan beceri, alışkanlık ve davranışlar günlük yaşamla ilişkili olduğu boyutta önem taşımaktadır. Dolayısıyla eğitim aracılığıyla verilen bilgilerin kaynağını, gerçekte normal yaşantılarımızda karşılaşılabileceğimiz olay veya durumlardan alması eğitim süreci sonucunda oluşacak çıktının yapay bir hâl almasını engelleyecektir (Büyükkaragöz ve Çivi, 1999, s. 55). Bireyi yaşama karşı korunaklı hâle getirmek için eğitimi bir araç olarak kullanmak, Dewey tarafından doğru bir yaklaşım olarak görülmemektedir. Çünkü okul, hayata karşı tecrübe kazanma yeri olmak yerine doğrudan tecrübeyi temsil etmelidir (Dirik, 2014, s. 66).

Yabancı dil öğretimi esnasında öğrenciye aktarılacak dilsel yapıların gerçek yaşamdaki kullanım örnekleri ile ilişkilendirilmesi, öğrencinin diğer insanlarla arasındaki iletişimin niteliğinin tespit edilmesinde belirleyici olacaktır (Şimşek, 2011, s. 24). Bu noktada normal yaşantıda bolca kullanım örneği sergilediğimiz atasözü ve deyim gibi dilsel yapıların öğretimi, yabancı dil öğrenen kişiyi iletişim boyutunda ana dili konuşucularına karşı hazırlıklı hâle getirecektir (Akpınar, 2010, s. 109). Akademik ortamlarda sunulan bilgi ve becerilerin, uygun alıştırmaya bağlamaları aracılığı ile desenlenmesi, bu hazırlıklı hâlin kazanılmasında ana bileşen görevindedir.

2.4.6. Öğrencilerin Derse Etkin Katılımını Sağlama

“İş ilkesi” ya da “öğrenci eylemi” olarak da adlandırılan bu ilke (Ergün ve Özdaş, 1997, s. 9), katılım kavramı ile yakın ilişki içerisindedir. Katılım kavramı, bireyin göstermesi beklenen hedef davranışı kazanması sürecinde kendisine sunulan etkinliklere karşı ilgili olması ve bu ilgiyi hedef davranışı kendine kazandırıcaya kadar sürdürmesini ifade eder. Derse katılma, sıklık ve süreklilik gösterdiği sürece, öğrenme eylemi nitelikli bir hâl alacaktır (Dirik, 2013, s. 66). Öğrenme süreci, öğrencinin kendi çabalarını ve bilgi ya da becerilerini önceki deneyimleriyle ilişkilendirebilmesi doğrultusunda şekillenir. Bu bağlamda bu ilkede, yaparak-yaşayarak öğrenmenin, öğrenme sürecinin alt yapısını oluşturduğu söylenebilir.

Kişinin, etkinliklere katılım gösterirken zihinsel ve fiziksel boyutlarda kendini öğrenme işlemine vermesi, öğrenme işlemi sonucu oluşacak çıktının devamlılık göstermesine ve dolayısıyla süreç sonucunda kişinin duygusal olarak tatmin olmasına zemin hazırlayacaktır (Çubukçu, 2008, s. 138). Ortalama bir insanın eğitim süreci sırasında 20 dakikalık bir dikkat sergileyebileceği gerçeğinden yola çıkarak bu zaman diliminde kişinin motivasyonunu düşürmeden kendisine gerekli bilgi ve becerileri katabilmesini sağlamak, kişinin eğitim sürecinde aktif olması ile gerçekleştirilebilir (Barın, 2004, s. 23). Bu bağlamda yabancı dil öğretim etkinliklerinin, öğrencinin derse etkin odak gösterebilecek şekilde tasarlanması ve oluşturulması büyük önem taşımaktadır.

2.4.7. Bireysel Farklılıkları Dikkate Alma

Bireysel farklılıkları dikkate alma ya da öğrenciye görelilik ilkesi, öğrenme-öğretme süreçleri planlanırken öğrencilerin gelişim seviyelerinin, hazırbulunuşluk düzeylerinin, ihtiyaçlarının, ilgilerinin, beklentilerinin ve sahip oldukları zekâ türlerinin göz önüne alınmasına gönderim

yapmaktadır. Öğrencilerin gelişim gösterme süreçlerini genellemek, sınıf seviyesinin altında ve üstünde olan kişilerin gelişim gösterme potansiyellerini olumsuz yönde etkilemektedir.

Baltacıoğlu'na (1964, s. 15) göre öğretmenin gelişimine katkı sağlayacağı öğrenciyi tanınması, dikkatle önem verilmesi gereken bir konudur. Öğrenciyi tanıma işlemi, öğrenciye ait çeşitli değişkenler hakkında bilgi sahibi olmakla gerçekleşir. Bu değişkenler kapsamında; biyolojik, psikolojik, sosyolojik, pedagojik vb. unsurlar sıralanabilir. İlgili unsurlara yönelik öğrencileri hakkında bilgi sahibi olan eğiticiler, öğretme ve yetiştirme görevlerini sağlıklı bir şekilde yerine getirebilirler.

Temel dil becerilerini geliştirmeyi amaçlamasından dolayı yabancı dil öğretiminin, bilgidan ziyade bir beceri öğretimi olduğunu söylemek yerinde olacaktır. İlgili kapsamdan yola çıkarak sahip olunan yeteneklerin kişiden kişiye farklılık göstermesi ve öğretim sürecine yönelik planlar oluşturulurken bu bireysel farklılıkların göz önünde bulundurulması, günümüz eğitim anlayışının önemle üzerinde durduğu bir konu olduğunu söylemek mümkündür (İnce, 2018, s. 154). Gardner'ın (1993) çoklu zekâ teorisi, bu bağlamda sınıf içi farklı zekâ türlerine sahip öğrencilere hitap edecek öğrenme etkinliklerinin çeşitlendirilerek geliştirilmesinin önemine vurgu yapmaktadır.

2.4.8. Öğrencileri Güdüleme ve Cesaretlendirme

Güdüleme kavramı, kökeni Latince motus yani hareket anlamına dayanan motivasyon kavramının Türkçe karşılığı olarak kullanılmaktadır. Kişinin bir amacı gerçekleştirmesine yönelik çabadaki yoğunluğunu, yönelimini ve ısrarını ifade eden bir süreç (Robbins, 2003, s. 155) olarak tanımlanan motivasyon kavramı, Türkçe sözlükte (TDK, 2011) hedefe doğru yönelmeye neden olan zihinsel bir durum olarak ifade edilmektedir.

Öğrenme sürecinde kişinin motivasyon seviyesinin yüksek olması ve ilgili disiplin alanına karşı ilgi ve ihtiyacının olması, öğretim etkinliğinin devamlılığını ve kalıcılığını olumlu yönde etkilemektedir. Kişinin başarı ya da başarısızlıkları içsel veya dışsal motivasyon etkenleriyle ilgilidir (Sünbül, 2011, s. 27). Üzerinde uğraş verdiği bir iş veya eylem sonucu karşılaştığı başarılı ya da başarısız neticelerin gerekçelerini farklı olay ve durumlara atfetme eğiliminde olan insan, bu anlam yükleme süreçleri sırasında hatalı bir tutum sergilemişse bu hataları tespit etmelidir. Çünkü ilgili hataların belirlenmesi, kişinin hedef davranışlara yönlendirilmesi bakımından değer arz etmektedir (Kızgın ve Dalgın, 2012, s. 62).

Atfetme/anlam yükleme teorisi, insanların farklı neticelere hangi koşullar altında eriştiğine dair genellemelerde bulunmak amacıyla davranışların gerekçelerini sistematik bir şekilde ele almayı amaçlamaktadır (Heider, 1958: 138). Atfetme/anlam yükleme teorisi bağlamında ulaşılacak istenen başarı, kaygı ve öz-saygı bileşenleri; öğretmenler tarafından yabancı dil eğitimi sırasında yoğun bir dikkat vermeleri önem taşıyan motivasyon kavramının ana unsurlarını oluşturmaktadır (Şahin ve Koçer, 2011, s. 36). Bu unsurlara ek olarak öğrencilerin yabancı dil öğrenirken farklı stratejilerden yararlanma durumu, hedef dili kullanma süresi ve hedef dili kullanan insanlarla iletişim hâlinde olma sıklığı da motivasyonu direkt olarak etkileyen unsurlar arasındadır (Barın, 2008, s.7).

2.4.9. Bir Seferde Bir Yapıyı Kullanma

Bir dilsel yapı olarak herhangi bir sözcük veya cümle kalıbı tam öğrenilmeden diğerine geçmek, o sözcük ya da dilsel yapının öğrenci tarafından içselleştirilememesine yol açar. Bu kapsamda bir seferde bir yapıyı kullanma ilkesi, öğretim sürecinde uyulması gereken ilkeler doğrultusunda önem kazanır.

İki ya da daha fazla dilsel birimin aynı anda bireye sunumu, kazandırılmak istenen dilsel yapının net bir şekilde öğrenci tarafından kavranamamasına ve bir süre sonra hatırlanamamasına veya başka dil unsurları ile karıştırılmasına neden olmaktadır. Aktarılmak istenen dil birimi, bildirişim sırasında ortaya koyulan kullanım örnekleriyle beslenmelidir. Uygulaması etkinlikleri ile desteklenmeyen yapılar, unutulmaya yüz tutacaktır (Barın, 2004, s. 23). Burada dikkat edilmesi gereken nokta, her etkinlikte sadece bir sözcüğün veya bir dil yapısının öğrenciye verilmesi değil; sunulan bilginin bir bütün hâlinde öğrencinin kafasını karıştırmayacak şekilde verilmesi gerektiğidir (İnce 2018, s. 154).

2.4.10. Ana Dilini Gerektiğinde Kullanma

Bu ilke, yabancı dil eğitimi sınıfı içerisinde mecbur kalmadıkça ana dili kullanımına yer vermemekle beraber ilk zamanlarda kısıtlı bir biçimde bu duruma müsamaha göstermeyi ifade etmektedir.

Yabancı dil eğitimi süreçlerinde önem verilmesi gereken temel hususlardan biri, öğrencilerin hedef dile maruz kalmaları ve bu dili, basit bir şekilde de olsa kullanmaya yönlendirilmeleridir. Ana dili kullanımındansa yanlış da olsa öğrencinin konuşmasına imkân verildiği yabancı dil öğrenme ortamlarında süreç sonunda kaliteli çıktılara ulaşılabilir.

2.4.11. Ölçme ve Değerlendirmede Birlik

Dil öğretim süreçlerinin tüm basamaklarında sürece dâhil olması gereken ölçme ve değerlendirme işlemi, sadece yazılı ya da sözlü sınav mantığında ele alınmamalıdır. Konu anlatımı sonrası sınıf içerisinde alıştırma çalışmalarına yer vermek, ders bitimi verilen ödevler ya da öğrencilerin kendilerini denetleyebileceği öz değerlendirme etkinlikleri oluşturmak gibi çeşitli aktiviteler, ölçme ve değerlendirme çalışmaları kapsamında değerlendirilmektedir. Bu tarz ölçme ve değerlendirme aktiviteleri, hem öğrencilerin sınav kaygısından uzaklaşması hem de zaman zaman gerçekleştirilecek sınavlar karşısında daha kontrollü hareket etmelerine olanak sağlayarak kendilerine güven duymalarına zemin hazırlamaktadır (Şimşek, 2011, s. 28).

Aynı kurumların yaptığı aynı seviyedeki farklı sınavlarda ya da farklı kurumların yaptığı aynı seviyedeki benzer sınavlarda eş değer öğrenci grubunun farklı düzeylerde çıkması, dil öğretiminin genel geçerliğini olumsuz yönde etkilemektedir. Öğrencilerin benzer nitelikte olması ve sınavların aynı seviyeye hitap etmesi gibi ön koşullar sağlandığında ölçme değerlendirme işleminin nesnel sonuçlar vermesi beklenmektedir. Diğer türlü ölçme değerlendirme sistemi sorgulanmaya başlar ve güvenilirliğini kaybeder (İnce, 2018, s. 155).

2.5. DİL ÖĞRETİMİNDE İHTİYAÇ ANALİZİ

Eğitimin sistemli bir şekilde ilerleyebilmesinde bir düzene ihtiyaç vardır. Bu düzenin sağlanabilmesinde ise öğretim programları bulunmaktadır. Öğretim programları ile eğitim-öğretim süreçlerinde neyin, nasıl öğretileceği belirlenmektedir. Öğretim programlarının hazırlanmasında ve doğru bir şekilde belirlenen hedeflerin betimlenebilmesinde hazırlanma aşamasında öğrencilerin neyi, neden öğrenmek istediklerinin bilinmesi daha doğru ifadelerin kullanılmasına yardımcı olacaktır. Eğitimin her alanında olduğu gibi dil öğretiminde de ihtiyaçların doğru bir şekilde tespit edilmesi, programların hazırlanmasında önem arz eden hususların başında gelmektedir.

İhtiyaç belirleme işlemi program geliştirme sürecinin basamakları içerisinde yer almaktadır. Bu süreçte ise birçok kuramcı ortaya farklı modeller atmıştır. Genel bağlamda program geliştirmede ilk olarak kullanılan model Taba'dır. Dil öğrenme ihtiyaçları konusu bağlamında bakıldığında ise üzerinde durulması gereken model Taba ve Taba-Tyler'dir. Çünkü her iki modelde de program geliştirmenin ilk adımı "ihtiyaçları belirleme" dir (Boylu ve Çangal,

2014). İhtiyaçların belirlenebilmesi ise etkili bir program hazırlanmasının ön koşulu olarak karşımıza çıkabilmektedir.

Bir dil öğrencisinin hedef dili neden öğrenmek istediğinin bilinmesi programın birçok değişkenini etkileyebilir. Bu değişkenlerin eğitimin girdi, işlem ve çıktılarına yansımaları olabilecektir. Örneğin, dil öğretiminde esasların belirlenmesinin ardından öğrencilerin hedef davranışları kazanıp kazanamadıklarının tespiti amacıyla ölçme ve değerlendirme işlemleri yapılmaktadır. Çağdaş öğretim programlarının sonuçtan çok süreç odaklı ölçme-değerlendirme yaklaşımlarını benimsiyor olmaları öğrenci ihtiyaçlarından hareketle hazırlanmış olan öğretim programlarının da öğrenci merkezli ölçme ve değerlendirme esaslarına ciddi etkiler olacaktır. Bu karşılıklı etkileşimleri bünyesinde barındıran bir süreçtir.

Bütün bunların ışığında yabancı dil öğretiminde ihtiyaç analizi “öğretim sürecinin başında, ortasında, sonunda olarak yapılması gerekmekle birlikte düzenli ve sürekli bir şekilde de yapılması sağlıklı sonuçlar alabilmek için etkili olacaktır.

Öğretim sürecinin başında yapılacak ihtiyaç analizi ile kastedilen dersin hazırlık aşaması öncesinde yapılacak bir çalışmadır. Böylelikle ihtiyaçlara yönelik olarak doğru ve etkili bir çalışma planlaması yapılabilecektir.

Öğretim sürecinin ortasında yapılacak ihtiyaç analizi ile yapılan planlamaya uygun olarak öğretimin yapılıp yapılmadığı kontrol edilebilecektir. Böylelikle olası düzenlemeler için çalışmalar yapılabilmesine olanak sağlayacaktır.

Öğretim sürecinin sonunda yapılan ihtiyaç analizi ile yapılmış olan planlamanın sonucunda verilen eğitimin etkililiğine yönelik bize bilgi vermesi açısından değerli olacaktır.

Öğretim süreci boyunca düzenli ve sürekli olarak yapılan ihtiyaç analizi ile de karşılanan ihtiyaçların yeni ihtiyaçları doğuracağı ilkesinden hareketle olabilecek yeni durumlara karşı hazırlıklı olmak amaçlanmaktadır.

2.6. YABANCI DİLDE SÖZCÜK ÖĞRETİMİ

Duygu, düşünce, istek ve hayallerimizi ifade ettiğimiz, başkalarıyla iletişim kurduğumuz dilin anlama ve anlatmaya dayalı işlevlerini yerine getirdiğimiz en küçük yapı taşları sözcüklerdir. Bu işlevlerinden dolayı Göçen’in (2021, s. 425) de belirtmiş olduğu gibi sözcükler bir dil için

vazgeçilmez öğelerdir. “Sözcüklerin anlamı bilinmeden yazılanların, okunanların ya da söylenenlerin anlaşılmasına olanak yoktur.” (Çetinkaya, 2005, s. 69).

Sözcükler ifade edilmek istenen düşüncelerin, tavırların bir göstergesi; dilde bağımsız bir şekilde anlam taşıyan en küçük birimlerdir (Kurudayıoğlu ve Karadağ, 2005; Özbay ve Melanlıoğlu, 2008; Yıldız ve diğerleri, 2008).

Sözcüklerin bir ses ve bir kavram yönü vardır (Aksan, 1998). Ses olarak ele alındıklarında sözcüklerin birden çok ses biriminden oluşan; belli bir biçimsel birliği ve dizimi olan; iki boşluk arasında yer alan ve tek başına kullanılabilen ses ya da sesler öbeği olduğu söylenebilir (Ergin, 1977; Uzun, 2004; Vardar, 2002). Sözcükler kavram olarak ele alındıklarında ise anlam taşıyan; aynı dili konuşan insanlar arasında somut ya da soyut bir kavrama karşılık olan veya somut ya da soyut kavramlar arasında ilişki kurmaya yarayan dil birimleri olarak tanımlanabilir (Korkmaz, 1992, s. 144).

İnsanların anlama ve anlatma becerilerini kullanması ve çevresindekilerle iletişim kurabilmesinde sözcük bilgisi büyük önem taşımaktadır (Yıldız ve diğerleri, 2008, s. 317). İnsanların zihninde yer bulan ve bildiği, anladığı, kullandığı sözcüklerin tamamı olarak nitelendirilen sözcük dağarcığında (Akyol ve Temur, 2013; Göçer, 2015) ne kadar çok sözcük olursa dili etkili ve doğru bir biçimde kullanmak da o kadar mümkün olmaktadır. Tosunoğlu’nun (2013, s. 141) belirttiği gibi sözcük dağarcığı zengin olduğu ölçüde anlama ve anlatma becerilerini kullanmak kolaylaşmaktadır.

Dil eğitiminde de öğrenenlerin anlamaya ve anlatmaya bağlı becerilerinin temel ögesi sözcüklerdir (Göçen ve Okur, 2015, s. 65). Öğrenenlere dört temel dil becerisinin kazandırılması ve öğrenenlerin bu becerileri kullanabilmeleri sözcük dağarcığıyla yakından ilişkilidir (Karatay, 2007, s. 144).

Yabancı dil öğretiminde de yabancı dil öğrenme sürecinde dilin yapı taşları olarak görülen sözcüklerin çok önemli bir rolü vardır (Francis ve Simpson, 2009; Nation, 2000). Sözcük dağarcığının zenginliği ikinci ya da yabancı dil edinimini güçlendirmektedir (Shdaifat, Al-Haq, ve Al-Jamal, 2019, s. 385). Yabancı dil yeterliliği için de sözcük bilgisi temel unsurlardan biri kabul edilmektedir (Miyazaki, 2019, s. 87).

“Yabancı dilde dinlenileni/okunanı anlama ve yazılı ve sözlü olarak kendini etkili olarak ifade edebilme becerileri o dildeki sözcük dağarcığının zenginliği ile çok yakından ilişkilidir.” (Saran ve Seferoğlu, 2010, s. 254). Yabancı dil öğrenenler bildikleri sözcükler kadar karşındakilerle iletişime geçebilmektedirler. Öğrenenler ne kadar çok sözcük bilirse o kadar iletişim kurabileceklerdir (Gürdal ve Arslan, 2011).

“Kelime öğretimi ve öğrenimi herhangi bir yabancı dil öğrenilirken çok uğraştırıcı ve emek gerektiren bir süreçtir.” (Kılıçkaya ve Krajka, 2010, s. 55). Bununla birlikte “Bir dili öğrenmiş olmanın göstergesi o dilde sahip olunan kelime sayısı olmasına rağmen, kelime öğrenim ve öğretimi senelerce göz ardı edilmiştir.” (Baturay, Yıldırım ve Daloğlu, 2007, s. 241). Oysaki yabancı dilde beceri eğitiminin temelini ve başlangıcını sözcük öğretim çalışmaları oluşturmaktadır (Memiş, 2018, s. 1280) ve sözcük çalışmalarının diğer dil becerilerinin gelişmesinde destekleyici bir rolü bulunmaktadır (Tekin ve Göçerler, 2016, s. 2044). Bu anlamda yabancı dilde sözcük öğretimi çalışmalarına gereken önem verilmelidir.

2.7. YABANCI DİL ÖĞRETİM YAKLAŞIMLARINDA SÖZCÜK ÖĞRETİMİ

2.7.1. Geleneksel Yaklaşım

Geleneksel yaklaşımlar “Dil Bilgisi Yaklaşımı, Kelime Yaklaşımı ve Kültür Yaklaşımı” olarak ifade edilmektedir. Dil Bilgisi Yaklaşımı, dilin kurallardan oluştuğunu ve bir dili öğrenmenin en etkili yolunun dil bilgisi kurallarını öğrenmek olduğunu ifade etmektedir (Puren, 2004; akt. Güneş, 2013). Dil bilgisi kurallarının öğretimini öncelediğinden ötürü sözcük öğretiminde arka planda kalmaktadır. Kelime Yaklaşımı, kelime öğretiminde somut kelimelerden soyut kelimelere yönelmeyi hedeflemektedir. Kültür Yaklaşımı ise dil öğretiminde metinlerden yararlanmayı öne koyar, sözcüklerin öğretiminden ziyade kültür öğretimi öne çıkmaktadır.

2.7.2. Okuma Yaklaşımı

Bu yaklaşım sözcük bilgisinin dil bilgisinden daha önemli olduğunu ortaya koymuştur. Bu yaklaşımda dil becerisi yalnızca okuduğunu anlama üzerinden vurgulanmaktadır. Öğretim sürecinde yalnızca okuma becerisine ağırlık verilmesi bu yaklaşıma yönelik en büyük eleştiridir.

2.7.3. Sözel Yaklaşım ve Durumsal Dil Öğretimi

Bu yaklaşım sözcük öğretimini ön plana almıştır. Yaylı ve Yaylı (2011) bu yaklaşımı sözcük sıralaması, sözcüklerin yapısal özelliklerini, sözcüklerin içeriksel özelliklerini dil öğretiminde

ana malzeme hâline getirmesi yönüyle değerlendirmiştir. Yaklaşımın konuşma becerisini de öne koyması eleştirilen durumlardandır.

2.7.4. Doğal Yaklaşım

Bu yaklaşıma göre yabancı dil öğrenimi ana dili öğrenimi gibi olmalıdır (Demirel, 2012, s. 46). Sözcük öğrenimi, doğal yaklaşımda en öncelikli hedeftir. Dil öğretiminde iletişimsel yetkinliklerin kazandırılması önem arz etmektedir. Bundan hareketle dil öğretiminde esas dilin kendi bağlamı içerisinde öğrenilmesidir.

2.7.5. İletişimsel Yaklaşım

Yaparak ve yaşayarak öğrenmenin doğası gereği iletişimsel yaklaşımda dil öğreniminin etkili iletişim kurma ile sonuca ulaşabileceği düşünülmektedir. Önemli olan dil bilgisi kurallarını öğrenmek değil iletişimi doğru sağlayabilmektir. Bundan ötürü sözcük bilgisi bu yaklaşımda ikincil bir öneme sahiptir (Göçen, 2019, s.198).

2.7.6. İşlevsel Kavramsal Yaklaşım

Bu yaklaşımda dilin işlevsel kullanımının öğretilmesi esastır. Dil bilgisi yapılarından ziyade dilin hangi işlevlerde kullanımının önemli olduğu önem arz etmektedir. Sözcük öğretiminde de işlevsel konu başlıklarının kullanımı öncelenmektedir.

2.7.7. Kültürlerarası İletişim/Bildirişim Odaklı Yaklaşım

Bu yaklaşımda dil öğrencisinin hedef dilin kültürü ile kendi kültürü arasında bir ilişki kurması hedeflenmektedir. Dil bu yaklaşıma göre bir kültür aktarımı aracıdır. Göçen'e (2019) göre bu yaklaşımda sözcük öğretimi, sosyokültürel unsurları tanımaya ve anlamaya yardımcı olmalıdır.

2.7.8. Eylem Odaklı Yaklaşım

Bu yaklaşımda dilin yapılarından çok işlevleri önem arz etmektedir. Eylem odaklı yaklaşımda “görev” ifadesi önemli bir yer tutar. Dilin her hedefine ulaşmak bir görevi içerir. Sözcük öğretimi de bu yaklaşımın bakışına göre görevleri yerine getirmek amacıyla gerçekleştirilmelidir.

2.7.9. Sözcüksel Yaklaşım

Diğer birçok dil öğretim yaklaşımının aksine bu dil öğretim yaklaşımı; öğretim sürecinde dil bilgisi kurallarını değil, sözcüklerin öğretimini ön plana koymaktadır. Tek tek sözcükler değil sözcük öbeklerinin öğretimi esastır (Göçen, 2019).

2.8. YABANCI DİL ÖĞRETİM YÖNTEMLERİNDE SÖZCÜK ÖĞRETİMİ

2.8.1. Dil Bilgisi Çeviri Yöntemi

Dil öğretiminde en eski yöntem olarak kabul edilen dil bilgisi-çeviri yönteminde amaç hedef dilde yazılan metinlerin okunmasıdır. Sözcüklerin öğretimi yapılan çevirilerle öğrenmeyi öne koymamaktadır, ezberlemeyi öne koymaktadır.

2.8.2. Doğrudan Yöntem

Öğrencilerin hedef dilde düşünmelerini sağlamak hedeflenmiştir. Dil öğretiminde, öğrenmeler belirli temalar belirlenerek yürütülmektedir. Özellikle bu yöntemin dilin sözel becerilerinin gelişimini desteklediği düşünülmektedir.

2.8.3. İşitsel-Dilsel Yöntem

Yöntemin kaynağı davranışçı psikolojinin öğretime bakışına dayanmaktadır. Buna göre de dil bir davranıştır ve dil öğretiminde de alışkanlıklar oluşturulmalıdır. Bundan ötürü dil öğretim süreçlerinde tekrarlara ve alıştırmalara yer verilmektedir. Sözcüklerin öğretiminde de yapıya fazla önem verilmiştir, anlam dışlanmıştır (Göçen, 2019).

2.8.4. Sessiz Yol

Sessiz yol yöntemi öğrencilerin metabilşsel düşünmelerini geliştirmesi yönünden diğer dil öğretim yöntemlerine göre farklılık gösterir. Bu yöntemde çeşitli renklere sahip çubuklar öğretim sürecindeki en önemli materyallerdir. Dil öğretim sürecinin adım adım ilerliyor olması öğrencilerin bilgileri akılda tutmasını sağlamaktadır.

2.8.5. Grupla/Danışmanlı Dil Öğretim Yöntemi

Dil öğrenim sürecinde öğrencilerin hata yapma korkusundan dolayı ortaya çıkan bir yöntemdir. Dil öğrenim sürecindeki öğrenciler kendileri gibi dil öğrencileriyle birlikte çalışmalar yaparak dil öğrenimlerini sağlamaktadır. Aynı zamanda bu süreçte öğrencilere rehberlik eden danışmanları da süreçte aktif rol almaktadır.

2.8.6. İşbirlikli Öğrenme Yöntemi

Bu yöntemde öğrenciler gruplarıyla işbirliği içerisinde dil öğrenimini sağlamaktadır. Yalnızca kendi öğrenmelerinin sorumluluğunu almamakla birlikte grup üyesinin öğrenmelerinden de sorumludur. Özellikle bu yöntemin kullanılmasının konuşma ve dinleme becerilerinin gelişiminde ciddi bir etkisi vardır.

2.8.7. Telkin Yöntemi

Telkin yöntemine göre öğrenme bir yetenek değil tutumdur. (Venkanna ve Glory, 2015, s.129; akt. Göçen, 2019, s.209). Bundan dolayı dil öğretiminde süreç içerisinde öğrencilerin motivasyonlarının, ilgilerinin üst düzeyde tutulması hedeflenmektedir. Ayrıca dil öğretim sürecinde ne öğretildiği değil nasıl öğretildiği ile ilgilenilir.

2.8.8. Tüm (Toplu) Fiziksel Tepki Yöntemi

Yöntem öğrencilerin ana dil öğreniminde olduğu gibi yabancı dil öğrenmesi mantığına dayanır. Bu yöntemde öğrenim sürecinde jest ve mimikler etkili bir faktördür. Öğrenme sürecinin eğlenceli bir şekilde sürdürülmesinden dolayı öğrenmelerin etkili bir şekilde sağlandığı söylenebilir. Çoğunlukla somut kavramların öğretiminde kolaylık sağlıyor olsa da soyut kavramların öğretiminde etkili bir yöntem değildir.

2.8.9. Görsel-İşitsel Yöntem

Fransızcanın dünyadaki önemini korumak amacıyla ortaya çıkan bu yöntemde ses ve görüntülerin birlikte kullanılması öğrenme sürecinde ciddi bir avantaj sağlamaktadır fakat gösterilen ile anlam arasındaki ilişkinin doğru yorumlanamaması dezavantajlı yanlarını ortaya çıkarmaktadır. Tekrarlar bu yöntemde çok önemli bir konuma sahiptir.

2.8.10. İletişimsel Dil Öğretim Yöntemi

Dil öğrencilerinin öğrenilen dille etkili bir iletişim kurmasını önceleyen bu yöntem tüm dünyada en çok kullanılan yöntem özelliğini almıştır. Yöntem geleneksel dil öğretim yöntemlerinin ezberci, salt dil bilgisi yapılarını sunmasına karşı çıkmaktadır ve iletişim unsurunun gelişimini hedeflemektedir.

2.8.11. Çoklu Zekâ Uygulamaları

Dil öğrenmelerinin farklı zekâ türlerine göre uyarlanabilmesini savunan bu yöntemde her bireyin öğrenme tarzı farklıdır. Öğrencilerin hangi zekâ türüne yatkın olduklarının belirlenmesinin dil öğretiminde kolaylaştırıcı bir etkisi vardır. Bu minvalde etkinlikler tasarlanabilmektedir.

2.8.12. İçerik Temelli/Odaklı Öğretim

Yabancı dil öğretiminin farklı disiplinlerin (matematik, sosyal bilgiler vb.) içerikleri ile birleştirilmesine dayanmaktadır. Bu sayede farklı disiplinlerin terimlerinin de dil öğrenim

sürecinde öğrenilmesi ortaya çıkacaktır ve bu durum farklı dil düzeylerinin gelişimlerini sağlayacaktır.

2.8.13. Görev Temelli Yöntem

Yöntemin kuramsal alt yapısı iletişimsel yaklaşıma dayanmaktadır. Bu yöntemde dil öğreniminin çerçevesi ihtiyaçlara göre şekillenmektedir. Görevler aracılığıyla dil öğretim sürecinden etkili sonuçların alınması sağlanacaktır. Bu yöntemle birlikte sözcük öğretiminden de etkili sonuçlar alınmaktadır.

2.8.14. Eklektik/Seçmeci/Seçmeli Yöntem

Bu yönteme göre dil öğrenim sürecinde yalnızca bir yöntemi benimsemek doğru değildir. Süreç içerisinde hedeflenen öğrenmelerin neler olduğuna göre dil öğretim yöntemi belirlenmelidir. Birden fazla, farklı yöntemin tercihinin daha etkili ve doğru öğrenmelere yol açacağı düşüncesi ile bu yöntem ortaya çıkmıştır. Dil becerilerinin her basamağında bu anlayışla hareket edilmesi gerekmektedir.

2.9. YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE TEKNOLOJİDEN YARARLANMA

Eğitim öğretim süreci, geçmişten günümüze birçok farklı yaklaşım, yöntem ve teknikle gerçekleştirilmiştir. Süreç içerisindeki bu farklılıkların kaynağı öğrenmeye yönelik yeni bilgilerin elde edilmesi ya da teknolojinin gelişmesi gibi konular olmuşken eğitim öğretim etkinlikleri ile daima insanların bilgiyi en kolay ve etkili şekilde öğrenmesi hedeflenmiştir.

Geçmişten günümüze öğrenmeyi kolaylaştırmak ve etkili bir hâle getirmek için çeşitli öğretim tekniklerinden yararlanılmıştır. Bunlarla beraber özellikle görme, işitme, dokunma gibi farklı duyu organlarının birlikte kullanılmasının öğrenme üzerindeki olumlu etkilerinin fark edilmesiyle görsel-işitsel araçlar ve materyaller de eğitim öğretim ortamlarına dâhil olmuştur. Yıldız'ın (2020, s. 96) ifade ettiği gibi soyut konuların somutlaştırılması, dersin açık ve anlaşılır hâle getirilmesi, öğrenenlerin eğlenerek öğrenmesi, eğiticinin zamandan tasarruf sağlaması gibi pek çok konuda materyaller önemli bir araç olarak öğrenme ortamlarına dâhil edilmiştir.

Günümüzde de öğrenmeyi kolaylaştırmak ve etkili bir öğrenme gerçekleştirmek söz konusu olduğunda Türker ve Genç'in (2018, s. 253) de belirttiği gibi "Teknoloji göz ardı edilerek bir yöntem geliştirilmesi mümkün görünmemektedir.". "Günümüz öğrencilerini öğrenme sürecine katabilmenin en etkili yollarından biri dijital çağın başlıca gereksinimlerinden biri olan

eğitimde teknoloji kullanımınıdır.” (Türker, 2020, s. 272). Teknolojinin yaygınlaşması, eğitim ortamlarının teknolojiyle entegre olmasını zorunlu kılmıştır (Aytan ve Ayhan, 2018, s. 4).

Eğitim öğretim ve teknoloji kavramlarının birlikte kullanımı ile eğitim teknolojileri, öğretim teknolojileri gibi farklı çalışma alanları ortaya çıkmıştır. Bu çalışma alanlarının ortak olarak temel aldığı sorun ise insanların nasıl daha iyi öğrenebileceği olmuştur. Bu sorun temelinde eğitim teknolojileri Vural (2003, s. 32) tarafından öğrenme ortamlarındaki sorunları çözen, öğrenme ürününün kalitesini ve kalıcılığını arttıran sistemler bütünü olarak ifade edilmiştir. Bu sistemler bütünü içerisinde yer alan öğretim teknolojileri de “Araç kullanılsın ya da kullanılsın, bireylerin davranışlarında ve öğrenme çıktısında meydana gelecek değişikliği sağlamak için öğrenme ortamında yapılan düzenlemeler.” olarak tanımlanmaktadır (Şahin ve Yıldırım, 2001, s. 4).

Bugün eğitim ve öğretim teknolojileri alanlarında yaşanan gelişmelerle birlikte eğitimin de dijitalleştiğini söylemek mümkündür. “Eğitimde dijitalleşme dendiğinde aklımıza eğitim ortamlarının, eğitim materyallerinin ve eğitimde kullanılan cihazların bilgiyi en iyi, doğru ve etkili bir şekilde hedef kitleye yani öğrenciye ulaştırmak amacıyla dijitalleştirilmesi gelmektedir.” (Sarigül, 2021a, s. 45).

Eğitim ve öğretim ortamlarının dijitalleşmesi eğitimcilerin de yaşanan gelişmelere ayak uydurmasını zorunlu hâle getirmiştir. “Öğrenci merkezli eğitim anlayışının bir gereği olarak etkili öğrenme ortamları tasarlamak isteyen öğretmenlerin teknolojiye yaşanan gelişmeleri yakından takip etmeleri ve yenilenen bu teknolojileri eğitim sürecine uyarlayabilmeleri önemlidir.” (Türker, 2020, s. 273). “Dijital öğretmenlerden beklenen ise öğrenmeyi tasarlamak, öğrenmeyi sağlamak ve öğrenmeyi değerlendirmektir.” (Sarigül, 2021b, s. 59).

Öğrenme ortamlarında yaşanan değişimler yabancı dil öğretimini de etkilemiştir. Arslan ve Adem’in (2010, s. 65) belirttiği gibi geleneksel bir şekilde gerçekleştirilen yabancı dil öğretiminde beklenen başarı sağlanamamaktadır. Yabancı dil öğretiminde, bilgi çağının kazanımları ve teknolojinin etkisiyle ders içeriklerinden eğitim materyallerine kadar büyük bir değişim yaşanmıştır. Yalnızca basılı materyallerle yürütülen yabancı dil öğretimi, bugün multimedya ile sürdürülmektedir (Basar ve Cangal, 2021, s. 19). “Yabancı dil öğretiminde ders kitapları her ne kadar içinde bulunduğumuz çağın en yaygın ve en önemli ders araç-gereçleri olsalar bile yerlerini yavaş yavaş internet destekli mobil öğrenme araçlarına (bilgisayar, tablet, cep telefonları, vb.) bırakmaya başlamıştır.” (Kuşçu, 2019, s. 305).

“Yabancı dil öğretiminde teknolojiye faydalanmanın ilk örnekleri 1950 ve 1960 yıllarında Amerika Birleşik Devletleri’nde ve diğer ülkelerde benimsenen İşitsel-Dilsel Yöntem ile kullanılmaya başlayan dil laboratuvarlarıdır.” (Birinci, 2019, s. 24). Dil laboratuvarları, Bilgisayar Destekli Yabancı Dil Öğrenimi’nin (CALL = Computer Assisted Language Learning) de ilk örnekleridir. “Bilgisayarların eğitimde kullanılmaya başlamasıyla bilgisayarlar öğretim ortamını destekleyen en etkili araçlardan birisi hâline gelmiştir ve bu durum özellikle dil öğrenme ortamlarını olumlu yönde değiştirmiştir.” (Baturay, Yıldırım ve Daloğlu, 2007, s. 242).

“İlk kişisel bilgisayarın üretildiği 1980 yılından 90’lı yıllar arasındaki on yılda kişisel bilgisayarlarda çalışmak üzere geliştirilen ve disketler (floppy disc) üzerinden dağıtılabilen dil öğrenim uygulamaları geliştirilmiştir. 90’lı yıllarda ise yine kişisel bilgisayarlarda kullanılmak üzere CD/DVD üzerinden paylaşılabilen (yabancı) dil öğrenim yazılımları geliştirilmiştir.” (Alyaz ve Akyıldız, 2018, s. 132). Bugün ise yabancı dil öğretiminde en sık kullanılan araçlardan biri hâline gelmiştir.

İnternet, dil öğretiminde çağdaş uygulamaları da ortaya çıkarmıştır (Baturay, Yıldırım ve Daloğlu, 2007, s. 242). Bilgisayarların ve internetin kullanımı eğitimde giderek daha önemli bir rol oynamaya başlamıştır (Choi, 2008, s. 35). Günümüzde ise “dil eğitime yönelik yüzlerce dil eğitim sistemi ya da programı, dil öğrenmek isteyenlere İnternet üzerinden eğitime imkân sağlamaktadır.” (Baturay, Yıldırım ve Daloğlu, 2007, s. 242).

“Öğretim sürecindeki bu talebin doğal bir sonucu olarak öğretim teknolojilerinde hızlı bir gelişim süreci yaşanmaktadır. Bu sürecin önemli bir parçasını da mobil cihazlar oluşturmaktadır. Mobil cihazların yaygınlaşması ve kullanım alanlarının artmasıyla birlikte, öğretim sürecinde kullanılması fikri oluşmuş ve mobil öğrenme kavramı kullanılmaya başlanmıştır.” (Gücüyeter ve İskender, 2019, s. 573). Mobil Destekli Dil Öğrenimi (MALL = Mobile Assisted Language Learning; PALL = Phone Assisted Language Learning) yabancı dil öğretiminde telefonların ve telefon uygulamalarının kullanılmasını ifade etmektedir. İçinde bulunduğumuz çağda pek çok kişi mobil cihazlarına yüklemiş oldukları dil öğrenme uygulamaları ile yabancı dillerini geliştirmekte ya da yeni diller öğrenmektedirler. “Tüm mobil uygulamaların hemen hemen hepsi (çoğunlukla sözlükler hariç) görsel, işitsel ve interaktif yönden zenginleştirilmiş etkinliklerle donatılarak öğrenme süreçlerine birden fazla duyu

organının katılmasıyla dil öğretiminin daha etkili bir biçimde gerçekleşmesi amaçlanmıştır.” (Kuşçu, 2019, s. 308).

Günümüze gelindiğinde ise yabancı dil öğretiminde teknoloji kullanımına oyunlar da dâhil olmuştur. “Oyunlar teknolojinin gelişmesiyle birlikte dil öğrenimi üzerinde önemli bir yere sahiptir.” (Boulaid ve Moubtassime, 2019, s. 798). “Eğitsel dijital oyunlar, etkileşimli öğrenme ortamları içerisinde yer almaktadır. Eğitsel oyunların eğitimde kullanımı, yaygınlaşmasını ve oyun temelli öğrenmenin bir çalışma alanı olarak ortaya çıkmasını sağlamıştır.” (Ustabulut ve Kana, 2021, s. 325). Yabancı dil öğretiminde dijital oyunların kullanılması Dijital Oyun Tabanlı Dil Öğrenimi’ni (DGBLL = Digital Games-Based Language Learning), Bilgisayar Destekli Yabancı Dil Öğrenimi’nin (CALL = Computer Assisted Language Learning) bir alt dalı olarak karşımıza çıkarmaktadır.

“Oyunlaştırmanın amacı öğrenme sürecini öğrenciler için daha dikkat çekici hâle getirmektir. Öğrencilerin güdülenmesini artıran yeni bir öğrenme deneyimi rekabet içeren bir öğrenme ortamında oluşturulabilir. Güdülenme öğrencilerin oyunlaştırma dâhil olmak üzere birçok öğrenim tasarımlarında başarılı olmasını sağlayan önemli bir unsurdur (Bicen ve Kocakoyun, 2018, s. 72). “Oyunlar, öğrencinin motivasyonunu artırdığı ve hoşça vakit geçirmesini sağladığı gibi yaparak ve yaşayarak öğrenme olanağı sunduğundan psiko-motor, psiko-sosyal, duyuşsal ve zihinsel yeteneklerinin geliştirilmesinde de çok önemli işleve sahiptir.” (Aslan ve Çoşkun, 2016, s. 224). “Çevrimiçi oyunların oynanması öğrenciler hedef dilde okurken, yazarken, dinlerken ve iletişim kurarken bütün dil becerilerini geliştirir. Bir başka deyişle, öğrenciler anlamlı bir ortamda çalışıyor olacak, böylelikle dili daha kolay bir şekilde akılda tutuyor olacaklardır.” (Okaz, 2014, s. 77).

Dil öğretimine yönelik yaşanan tüm bu gelişmeler, dil öğretimine teknolojinin dâhil edilmesinin bir zorunluluk olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte “Yabancı dil öğreticileri tarafından teknoloji, öğretim sürecinde amaç değil yalnızca bir araç olarak kullanılmalıdır.” (Birinci, 2019, s. 36). Bu aracın kullanılması öğrenme ortamlarına, öğreticilere ve öğrenenlere de pek çok açıdan yarar sağlamaktadır.

Yabancı dil öğretiminde teknoloji kullanımı öğrenme ortamları açısından düşünüldüğünde öğrenme ortamlarının farklılaştığı söylenebilir. Teknoloji, “Yabancı dilin konuşulduğu ülkeye gitmeden, istenilen zamanda yabancı kültürün gerçek yaşam deneyimlerinin benzerlerini

görebilmeyi ve istenildiği kadar deneyimleyebilmeyi sağlamaktadır.” (Adıyaman ve Adıyaman, 2020, s. 58).

Yeni teknolojilerle, öğrenme ortamları öğrenenlerin kendi hızlarında çalışabilecekleri, aktif oldukları, keşfettikleri, ilgi ve heyecan hissettikleri, eleştirel düşündükleri, problem çözdükleri ve iletişim becerilerini geliştirebildikleri ortamlar hâline gelmiştir (Baturay, Yıldırım ve Daloğlu, 2007, s. 242). Sınıf içinde ve dışında etkileşimli, iş birlikli ve anlamlı öğrenmeler gerçekleştirilebilmektedir (Türker ve Genç, 2018, s. 254). Bu özellikleriyle öğrenme ortamları daha etkili ve motive edici bir hâle dönüşmüştür (Temizyürek ve Ünlü, 2015, s. 65).

Yabancı dil öğretiminde teknolojiden yararlanma öğreticiler açısından düşünüldüğünde teknoloji ve zengin materyal çeşitliliği ile dilin tüm yönleri görsel, işitsel ve hem görsel hem işitsel olarak öğrenenlere aktarılabilir (Birinci, 2019, s. 23). Ses, görüntü gibi farklı biçimlerin kullanması öğrenenlerin ilgisini çekmekte, öğrenmeyi somutlaştırmakta ve anlamlı hâle getirmektedir (Od, 2013; Saran ve Seferoğlu, 2010). “Dört temel dil becerisinin edinimi sürecinde materyallere duyulan ihtiyacı karşılayacak niteliğe sahip teknolojinin, birçok duyuya hitap etmesi dil öğretiminde kolaylık sağlamaktadır.” (Yürektürk ve Çoşkun, 2020, s. 987). Tüm bunlar da Andarab’ın (2019, s. 24) belirttiği gibi yabancı dil öğrenme sınıflarında öğreticiler için inkâr edilemez ve kolaylaştırıcı bir rol oynamaktadır.

Yabancı dil öğretiminde teknolojiden yararlanma öğrenenler açısından düşünüldüğünde “Dijital yerli olarak adlandırılan yeni nesil, çoklu öğrenme ortamlarını, farklı öğrenme yöntemlerini ve bilgiye erişimde keşfedici yolları seçmekte, günlük hayatının vazgeçilmez bir unsuru olarak gördüğü teknolojiyi öğretim sürecinde talep etmektedir.” (Gücüyeter ve İskender, 2019, s. 573). Öğrenenler teknoloji sayesinde dil bilgisini bağımsız bir şekilde öğrenmekte, kendi öğrenmeleri konusunda sorumlu hâle gelmekte, öğrenmeye güdülenmekte ve daha başarılı bir şekilde yeni öğrenme fırsatlarıyla karşılaşmaktadırlar (Alabbad ve Huwamel, 2020, s. 358). Öğrenenlerin öğrenme süreçlerinde aktif olmaları, kendi hızlarında ilerlemeleri, istedikleri kadar tekrar etmeleri de mümkündür (Temizyürek ve Ünlü, 2015, s. 65).

Adıyaman ve Adıyaman (2020, s. 58) yabancı dil öğretiminde teknoloji kullanımının öğrenenlere sağladığı fırsatları şu şekilde belirtmektedir: “Öğrenenler yabancı dile ilişkin özgün ve otantik okuma metinlerine ulaşarak okuma becerilerini geliştirebilmekte ve aynı zamanda yeni kelimelerle karşılaşarak kelime hazinelerini artırabilmektedir. Yabancı dil öğrenmeye yönelik internet sitelerinde ya da mobil dil uygulamalarında bulunan dilbilgisine yönelik çeşitli

etkinlikleri yaparak, öğrendikleri konuları pekiştirebilmektedir. Yine bu uygulamalarla kelimelerin nasıl telaffuz edildiğini dinleyebilmektedir. Google translate gibi çeviri programlarını kullanarak kelime ve dil bilgisini geliştirebilmektedir. Whatsapp, Facebook gibi görüşme araçlarıyla, arkadaşlarıyla okul dışında öğrendikleri dillerde konuşma pratiği yapabilmekte ve bilgi paylaşabilmektedir. Akıllı telefonlar, tablet ve bilgisayarlar ile bu uygulamaları ihtiyaçlarına göre kullanarak dil öğrenmelerini sağlayabilmektedir.” (Adıyaman ve Adıyaman, 2020, s. 58).

Geçmişten günümüze teknolojinin kullanılmasıyla yabancı dil öğrenmenin daha kolay ve hızlı olduğu açıktır (Strangman, Meyer, Hall ve Proctor, 2005). Teknolojinin yabancı dil öğrenmeye yönelik olumlu tutumları arttırdığı da çalışmalarda belirtilmektedir (Barrot, 2016). “Teknolojik uygulamalar ve internet daha esnek, üretken ve çok daha akılda kalıcı çözümler sunmaktadır. Çevrimiçi uygulamalar ve internet bağlantısı sayesinde dil öğrenimi her geçen gün yeni ortamlara taşınmaktadır.” (Aytan ve Ayhan, 2018, s. 5). Yabancı dil öğrencilerine düşen de bu gelişmeleri takip etmek ve etkili bir dil öğretimi için teknolojiden yararlanmaktır.

Bu bağlamda Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde öğretmenlerin sınıf içi ve sınıf dışı öğrenme ortamlarına teknolojiyi entegre etmesi çok önemlidir. Basar ve Cangal (2021) yaptıkları çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin teknolojik araçları kullanmaktan kaçınmadığı aksine teknoloji kullanımını benimseyip derslerinde kullanmaya istekli olduklarını tespit etmişlerdir. Dündar ve Kara’nın (2019) çalışmasında da Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler öğretim sürecinde mobil uygulamalara göre daha çok web tabanlı uygulamaları kullandıklarını belirtmişlerdir. Araştırma sonuçları Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında çalışan öğretmenlerin sınıflarına teknolojiyi entegre etmesinin çok daha kolay olduğunu göstermektedir. Bu bakımdan öğretmenlerin yeni uygulamalarla ilgili bilgilendirilmesi, yeni öğretim teknolojilerinin kullanımı bakımından cesaretlendirilmesi, öğretmenlerin birbiri ile bilgi alışverişi yapması uygun olacaktır. Sarıgül’ün (2021b, s. 45) belirttiği gibi doğru araçların seçilmesi ve seçilen araçların dil öğretiminde etkin bir şekilde kullanılmasında en önemli görev ise yine dil öğrencilerine düşmektedir.

2.10. TÜRKÇENİN YABANCI DİL OLARAK ÖĞRETİMİ

Tek dilin konuşulduğu dönemleri saymazsak insanlık tarihi boyunca ikinci, hatta üçüncü bir dilin öğrenilmesi ihtiyacı hep var ola gelmiştir. Nitekim dünya üzerindeki toplumların büyük

bir çoğunluğu genellikle karma dillerin konuşulduğu çok kültürlü ve çok dilli toplumlardır. Karma dillerin oluşması yeryüzünde farklı dillerin oluşumundaki en önemli etkenlerdendir. Kutsal kitap Tevrat'a göre başlarda tek bir dil varken sonradan Babil'de yaşayanlar -bugünkü Irak topraklarında- Allah'a ulaşmak için bir kule yaptılar. Allah bu durumu hadsiz ve kendi yetki alanına tecavüz olarak gördüğü için insanoğlunu cezalandırmaya karar verdi ve farklı diller yaratarak Babillileri farklı dilleri konuşan ve kendi aralarında anlaşılamayan bir toplum hâline dönüştürdü (İnce, 2011, s. 21).

Dünya üzerindeki tüm lehçeler hesaba katıldığında yeryüzünde en çok konuşulan 5. büyük dil olma özelliği sergileyen Türkçe, dünyada yaygın bir şekilde mevcudiyetini devam ettiren diller arasında yer almaktadır (Kirazlı ve Ateş, 2016, s. 3290).

Ülkemiz gün geçtikçe artan bir ivmeyle gelişim göstermektedir. Dolayısıyla bu durum, uluslararası ilişkiler boyutunda Türkiye'nin ön plana çıkmasına katkı sağlamaktadır. Günümüzde bir pazar olarak görülen yükseköğrenim için farklı ülkelere gitme konusunda Türkiye'yi cazip hâle getirmektedir. Buna ek olarak televizyon programlarındaki Türk dizilerinin yurt dışında büyük ilgi görmesi, kökeni çok eskilere dayanan Anadolu medeniyetinin turizm açısından yabancılar tarafından sıklıkla tercih edilmesine katkı sağlamaktadır. İlgili durumlar ve Türkiye'nin yurt dışından gelen göçlere karşı bilinçli bir politika izlemesi, Türkçenin gerek iletişim dili bağlamında gerekse akademik dil bağlamında tercih edilmesine ve Türkçe öğrenmeye gereksinim duyulmasına zemin hazırlamaktadır (Demirel, 2015, s. 6).

Türkçe Eğitimi disiplin alanının bir alt dalı olarak karşımıza çıkan Yabancılar Türkçe Öğretimi disiplin alanı, insanoğlunun yeryüzünde varlığını devam ettirdiği her coğrafyada Türkçeye karşı ilgi ve merak duyan ve Türkçe ile etkileşime geçmek isteyen yabancılar Türk dilini bilimsel metotlar aracılığıyla öğretmek maksadıyla ortaya çıkmıştır.

Yabancı bir dil öğrenmeye başlamanın en önemli ve kolay yollarından biri, o dili öğreten kitaplara ulaşmaktır. Hâl böyle olunca dil öğretiminin yıllar içerisinde değiştiğini, geliştiğini ve bir dili öğretebilmek için girdiği arayışların da başta kitap gibi materyallere ve programlara yansıdığı görülmektedir. Bir dilin yabancı dil olarak öğretiminde geçirdiği evreleri anlamanın en iyi yolu; o dili öğreten kitapların tarihi süreçteki oluşumunu, gelişimini ve değişimini takip etmektir.

Türkçeye ve Türk tarihine ilişkin tarihteki en eski yazılı kaynaklar 6. yüzyıldaki Yenisey yazıtları ile 8. yüzyıldaki Orhun Abideleridir. Yenisey yazıtları, bazı mezar taşlarının dışında çok da okunabilir olmaması nedeniyle belge niteliği taşımazlar. Dolayısıyla eldeki en önemli eserin Orhun Abideleri olduğu söylenebilir. Hâl böyle olunca Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine ilişkin tarihi süreç içinde alabileceğimiz en eski dönem de bu olmaktadır. Öte yandan Türkçenin yabancı dil olarak öğretildiği en eski kaynak Kaşgarlı Mahmut'un Dîvânü Lûgati't-Türk adlı eseridir.

Tarihsel açıdan bakıldığında yabancılara Türkçe öğretiminde birçok yapıt ortaya konmakla birlikte bu yapıtlar arasında en çok bilinen ve önem teşkil eden bazı eserleri Özcan ve Demirdöven'den (2018, ss. 161-169) hareketle aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür:

Dîvânü Lûgati't-Türk

Ed-Dürretü'l-Mudiyye fi'l-Lûgati't Türkiyye

Codex Cumanicus

Kitabü'l-İdrâk li-Lisâni'l Etrâk

Kitâb-ı Mecmû-i Tercümân-ı Türkî ve Acemî ve Muğalî

İbn Mühennâ Lûgati

Et- Tuhfetü'z- Zekiyye fi'l-Lugâti't-Türkiyye

El-Kavânînü'l-Küllîye li Zabti'l-Lügâti't Türkiyye

Kitabü Bulgati'l-Müştak fî Lugâti't-Türk ve'l-Kıfçak

Regola Del Parlare Turcho Et Vocabulario De Nomi Et Verbi

Grammatica Turchesca

Institutionum Linguae Libri Quatuor

Grammaire Raisonnee del la Langue Ottomane

A Reading Book of the Turkish with a Grammar and Vocabulary

The Turkish Campaigner's Vade-Mecum of Ottoman Colloquial

Muhtasar Sarf ve Lügat-ı Türki

Günümüze gelindiğinde yabancılara Türkçe öğretiminin bir devlet politikası hâlini alması, yabancı dil olarak Türkçe öğretimi alanında önemli gelişmelerin yaşanmasını sağlamıştır. Gerek 2009 yılında kurulan Yunus Emre Enstitüsü gerekse 2016 yılında kurulan Maarif Vakfı, bu devlet politikalarının somut yansımalarını oluşturmaktadır. Ayrıca, ilk örneğine 1984 yılında rastladığımız (Ankara Üniversitesi TÖMER) üniversiteler kapsamında kurulan TÖMER'lerin sayısının gün geçtikçe artış göstermesi, yabancılara Türkçe öğretimi alanının devlet tarafından desteklenerek hızla gelişim sergilediğinin göstergesi olarak önem taşımaktadır (Boylu, 2019, s. 15). Bu duruma paralel olarak yurt dışında bulunan birçok ülkede ilkökul, ortaokul ve lise olmak üzere eğitimin çeşitli kademelerinde Türkçe seçmeli ya da zorunlu ders olarak verilmektedir. Üniversite boyutunda ise yurt dışındaki üniversiteler bünyesinde oluşturulan Türkoloji bölümleri yabancılara Türkçe öğretimi görevini üstlenmektedir. Ayrıca öğretim teknolojilerinde meydana gelen gelişmeler de yabancılara Türkçe öğretimi hizmeti veren birçok internet sitesinin kurulmasını sağlamıştır (Özaltun, 2018, s. 9).

İlgili gelişmelerin bir sonucu olarak bu alanda gerçekleştirilen akademik çalışmalarda da önemli bir derecede artış gözlemlenmekte ve bu alanda görev alan eğitimci sayısının hızla çoğaldığı görülmektedir. Çiftçi ve Demirci (2018) konuyla ilgili olarak bir kaynakça tespiti araştırması yapmışlardır. Araştırma sonuçlarına göre yabancı dil olarak Türkçe öğretimi kapsamında 574 makale, 323 kitap, 481 bildiri, 216 yüksek lisans tezi ve 66 doktora tezi olmak üzere toplam 1660 çalışmanın ortaya koyulduğu sonucuna ulaşmışlardır. Tüm bu gelişmeler geçmişte olduğu gibi gelecekte de Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminin etkili bir şekilde devam edeceğini göstermektedir.

2.11. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNDE TEKNOLOJİDEN YARARLANMA

Sözcükler farklı yaklaşım ve yöntemlerle yabancı dil öğrenenlere öğretilmektedir. Bu süreçte özellikle de sözcüklerin öğrenilmesini ve hatırlanmasını kolaylaştırmak amacıyla pek çok teknikten yararlanılmaktadır. Baturay, Yıldırım ve Daloğlu (2007, s. 242) sözcük öğretiminde kullanılan teknikler olarak şunları ifade etmektedir: “Bir kişi kelimenin anlamını görsel (resimler, figürler, modeller, grafikler, posterler vb.); işitsel materyaller (ses, animasyon, video

gibi) ile ya da kelimenin tanımını okuyarak, kelimenin içinde bulunduğu ortamdan (paragraf, metin, görsel ya da metinsel senaryo, cümle vb.) çıkarımda bulunarak, direkt çevirisine bakarak ve benzer teknikler yoluyla öğrenebilir.”.

Bunlarla birlikte “Özellikle son yirmi yılda teknolojinin gelişmesiyle yabancı dil sözcük öğretiminde teknolojik nesneler de yerini almaya başlamıştır.” (Göçer ve Karadağ, 2020, s. 324). Öğrenenlerin de akıllı telefonlar, bilgisayarlar, tabletler gibi araçları, öğrendikleri sözcükleri pekiştirmek ve kayıt etmek için günden güne hem sınıf içinde hem de sınıf dışında daha çok tercih ettikleri görülmektedir (Tekin ve Göçerler, 2016, s. 2045).

Teknolojinin yabancı dilde sözcük öğretimine dâhil edilmesi öğrenme ortamlarına etki etmiştir. Göçen’in (2021, s. 430) belirtmiş olduğu gibi geleneksel ve basılı metinlerden sözcük öğrenme yerine daha etkili bir hâle gelen çoklu ortamda sözcük öğrenme söz konusu olmuştur. Sözcük öğrenme uygulamalarında yaşanan gelişmelerle, bu ortamlar sözcüklerin öğrenilmesinde ve akılda kalmasında önemli bir role sahip olmuşlardır (Andarab, 2019, s. 24).

Teknolojinin yabancı dilde sözcük öğretimine dâhil edilmesi öğrencilere öğrenenlerin aktif olduğu, eğlendiği, kalıcı öğrenmelerin gerçekleştiği farklı sözcük öğretimi fırsatları sunmaktadır. Öğreticilerin yabancı dilde sözcük öğretiminde teknolojiye yararlanarak nasıl bir öğrenme ortamı yaratabileceğine yönelik Tekin ve Göçerler (2016, s. 2060) şunları ifade etmektedir: “Ders esnasında kelime oyunlarından ve etkileşimli grup aktivitelerinden faydalanma, internet ortamındaki güncel metinleri derslerde kullanma, konuya özgü güncel video çalışmaları yapma, tahtada eşleştirme çalışmalarından yararlanma, kısa kelime sınavları yapma ve diller arasında kelime karşılaştırmaya imkân veren uygulamalarından faydalanma gibi durumlar gösterilebilir. Bu sayede öğrencilerin, öğrendikleri kelimelerin aynı zamanda farklı ortamlardaki kullanımlarını görmelerine olanak sağlanarak kelime anlamlandırma süreçleri desteklenebilir, tek tip öğrenim ve öğretimden uzaklaşıp bireyin ihtiyaçlarına hitap eden bir ortam yaratılabilir.”.

Teknolojinin yabancı dilde sözcük öğretimine dâhil edilmesi öğrenenler açısından düşünüldüğünde öğrenenlere pek çok yararı olduğu görülmektedir. Göçen’e (2021, s. 427) göre “Teknolojinin yabancı dil öğretimine dâhil edilmesi metin, ses, görsel gibi unsurların birlikte kullanılması sebebiyle öğrenenlerin daha hızlı ve kalıcı bir şekilde hedef kelimeleri öğrenmelerine katkı sağlamaktadır.”.

Teknolojinin entegre edildiği yabancı dilde sözcük öğretimi süreci öğrenenlerin tutum ve başarısına etki etmektedir. Göker ve İnce (2019) yaptıkları çalışmada Web 2.0 araçlarının Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin akademik başarısına olumlu etki ettiği sonucuna ulaşmışlardır. Türegün Çoban ve Adıgüzel (2022) yaptıkları çalışmada yabancı dilde sözcük öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanılmasının yabancı dil öğrenenlerin başarısı ve tutumlarında olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Yabancı dilde sözcük öğretiminde teknolojiye yararlanmak öğrenenlerin motivasyonlarına ve performanslarına da etki etmektedir. “Yabancı dil öğretiminde teknoloji tabanlı modellerin öğrenci motivasyonunu artırdığına ve dil becerilerindeki performanslarını da olumlu yönde etkilediğine ilişkin çok sayıda çalışma bulunmaktadır.” (İnce, 2021, s. 175).

Yabancı dilde sözcük öğretiminde teknolojiye yararlanmanın öğrenme ortamlarına, öğreticilere ve öğrenenlere olumlu etkileri düşünüldüğünde etkili bir sözcük öğretimi için Göçen’in (2021, s. 425) de belirtmiş olduğu gibi “Teknolojiden ve web araçlarından yararlanmak bir ihtiyaçtan daha çok bir zorunluluk hâline gelmiştir.” (Göçen, 2021, s. 425). Bu bağlamda Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde sözcüklerin öğretilmesi konusunda da öğreticilerin sınıf içi ve sınıf dışı öğrenme ortamlarına teknolojiyi entegre etmesi çok önemlidir.

3. YÖNTEM

3.1. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

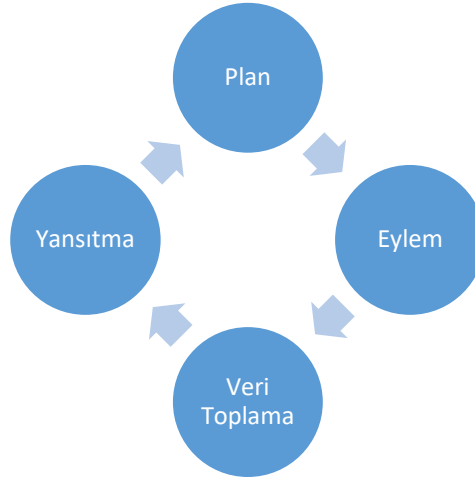
Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın etkilerinin nasıl olduğunu ortaya koymayı amaçlayan bu çalışma nitel bir araştırmadır.

Çalışmada nitel araştırma desenlerinden “eylem araştırması” deseni kullanılmıştır. “Eylem araştırması, son yıllarda eğitim alanında oldukça sık kullanılan bir araştırma türü hâline gelmiştir.” (Balcı, 2016, s. 49). Bu desen sınıf ortamında öğretimin ya da eylemlerin kalitesini anlamak ve geliştirmek amacıyla yapılan bir araştırma desendir (Johnson, 2005).

Eylem araştırması uygulama sürecinde ortaya çıkan sorunların anlaşılması ve çözülmesi için araştırma ve uygulamayı bir araya getiren bir araştırma türüdür (Yıldırım ve Şimşek, 2013, s. 84). “Eylem araştırmacıları, sağlam genellemeler aramaktansa, kendilerinin de kişisel olarak dâhil oldukları, belirli bir durumun koşullarını değiştirmelerini sağlayacak bilgiyi elde etmeye yoğunlaşır.” (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2016, s. 20).

Eylem araştırmasının diğer yöntemlerden farklı yanlarından biri insanlar, ortamlar ya da durumlar ile ilgili genellemelere en az önem veren araştırma olmasıdır. Bir diğer farklı yanı ise çalışmanın sonuçlarından etkilenebileceklerin yanı sıra deneklerin de çalışmaya aktif olarak katılımlarına önem verilmektedir. Dolayısıyla katılımcılar da “araştırma ekibinin” bir parçası olarak araştırma sürecine doğrudan dâhil olmaktadır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2016, s. 21).

Eylem araştırmalarında sarmal bir süreç izlenmektedir. Bu süreç planlama (plan), eylemde bulunma (act), veri toplama/gözlem (collect data/observe) ve yansıtma (reflect) aşamalarından oluşmaktadır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2016, s. 269):

Şekil 2: Eylem araştırmasında izlenecek yol

Yapılan araştırmanın eylem planı şu şekilde gösterilebilir:

Tablo 1: Çalışmanın Eylem Planı

Süreç	Etkinlikler
Plan	Alanyazın taraması ile araştırma önerisinin geliştirilmesi; uygulama okulunun belirlenmesi; çalışma grubunun belirlenmesi; etik kurul ve kurum izinlerinin alınması; etkinlik konularının, ortamının, ve araçlarının belirlenmesi; veri toplama araçlarının belirlenmesi ve geliştirilmesi; uygulama takviminin planlanması; araştırma planının gözden geçirilmesi ve tamamlanması.
Eylem	Araştırma amacına uygun olarak etkinliklerin hazırlanması; etkinliklerin uzman görüşüne sunulması ve son hâlinin verilmesi; etkinliklerin araştırma takvimine uygun olarak uygulanması; uygulama sürecinin gözden geçirilmesi ve eksiklerin giderilmesi.
Veri Toplama	Araştırma kapsamında kişisel bilgilere yönelik verilerin toplanması; her etkinlikten sonra etkinliklere ve hedef sözcüklere yönelik verilerin toplanması; araştırmacı gözlemine yönelik verilerin toplanması; araştırmacı ve öğrenen günlüklerine yönelik verilerin toplanması; elde edilen verilerin sınıflandırılması ve arşivlenmesi; veri toplamaya yönelik yapılanların gözden geçirilmesi ve tamamlanması.
Yansıtma	Verilerin çözümlenmesi; verilerin analizine yönelik uzman görüşü alınması ve sonuçların değerlendirilmesi; bulguların ortaya konması ve yorumlanması, araştırma sonuçlarının yazılması ve paylaşılması

Eylem araştırmalarında izlenecek genel yolun içerisinde farklı aşamalar bulunmaktadır. Eylem araştırmasının aşamaları şu şekilde gösterilebilir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2016, s. 270):

Şekil 3: Eylem araştırmasının aşamaları

Eylem araştırmasının aşamaları kapsamında bu çalışmanın eylem araştırması aşamaları şu şekilde gerçekleştirilmiştir:

Tablo 2: Çalışmanın Eylem Araştırması Süreci

Aşamalar	Etkinlikler
Başlama Noktasının (Sorunun) Bulunması	Araştırmacı Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında çalışmaktadır. Bu süreçte öğrenenlerin dil becerilerine, dil bilgisine ve sözcük bilgisine yönelik yaşadığı sorunları yakından gözlemlemiştir. Araştırmacı öğrenenlerin dil becerilerini kullanamamalarının temelini “sözcük bilgisi” eksikliği olduğunu fark etmiştir. Öğrenenlerin sözcük bilgisi ne kadar artarsa dili kullanma becerileri de o kadar gelişecektir. Ancak öğrenenler, sözcükleri öğrenme konusunda dil yapılarındaki farklılıklar nedeniyle sözcükleri zor öğrenme, ezberleyerek öğrenme ya da öğrenilen sözcükleri unutma gibi farklı sorunlar yaşamaktadırlar. Üstelik sınıf ortamında yeni sözcüklerin öğretilmesi amacıyla yapılan etkinlikler de öğrenenlerin dikkatini çekmemektedir.
Sorunun Tanımlanması	Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dil becerilerini etkili bir şekilde kullanabilmeleri için sözcük bilgisine ihtiyaçları vardır. Ancak ezbere ve sözcük listelerine dayanan bir sözcük öğretimi, sözcüklerin kalıcı olması için yeterli olmamaktadır. Nitekim sınıfta ders kitabına dayalı sözcük öğretimi etkinlikleri de öğrenenlerin ilgisini çekmemektedir. Bunlarla beraber öğrenenler sözcükleri nasıl daha iyi öğrenebileceklerini de bilmemektedirler. Bu bağlamda öğretim sürecinde genellikle kullanılan öğretim yöntem ve teknikleri öğrenenler için yetersiz kalmakta, sözcük bilgisi bakımından öğrenenleri yeteri kadar geliştirememektedir. Bu bakımdan sözcüklerin öğrenilmesine yönelik öğrenenlerin yaşadıkları sorunlar ortadan kaldırılmalı, kalıcı

	öğrenmeyi ve öğrenenlerin katılımını destekleyen etkili bir sözcük öğretimi yapılmalıdır.
Çözümlerin Geliştirilmesi	Günümüz öğrenenlerinin özellikleri ve öğrenme ortamları düşünüldüğünde öğrenenlerin sözcük bilgisi, onların ilgisini çekecek yöntemlerle ve sözcüklerin öğrenilmesine, hatırlanmasına destek olacak araçlarla geliştirilmelidir. Araştırmacı bu yöntem ve araçlara yönelik ilgili literatürün taramasını yapmıştır ve öğrenenlerin sözcük bilgisini geliştirmek amacıyla birçok öğretim teknolojilerinden yararlanıldığını fark etmiştir. Alanyazında bu araçların öğrenenlerin sözcük bilgisini geliştirmede olumlu etkileri olduğu ortaya konmuştur. Bu bağlamda Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde de öğretim teknolojilerinden yararlanmanın öğrenenlerin sözcük bilgisinin geliştirilmesinde olumlu etkileri olacağı düşünülmüştür. Bu kapsamda hangi tema ve sözcüklerle, hangi araçların, nasıl kullanılabileceği araştırılmış ve Türkçe öğretim sürecine uygun olarak etkinlik planlamaları yapılmıştır.
Çözümlerin Uygulanması ve Sonuçların Değerlendirilmesi	Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğrenenlerin ders kitabını kullanarak takip ettikleri ders planlarına müdahale edilmemiştir. Aksine öğrenenlerin belirli bir plan dâhilinde işledikleri derslerine teknoloji entegre edilmiştir. Hedef sözcükler teknoloji kullanılarak öğrenenlere öğretilmeye çalışılmıştır. Bu amaçla toplam 11 etkinlik planlanmış ve uygulanmıştır. Yapılan her bir etkinliğe ve etkinliklerdeki hedef sözcüklerin öğrenilmesine yönelik öğrenenlerin görüşlerine başvurulmuştur. Ayrıca bu süreçte araştırmacı da gözlem ve günlük notları tutmuştur. Elde edilen verilere yönelik yapılan değerlendirme sonuçları Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretimi sürecinde teknolojiden yararlanmanın etkili olduğunu ve araştırmanın amacına ulaştığını göstermiştir.

3.2. ÇALIŞMA GRUBU

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın etkilerinin nasıl olduğunu ortaya koymayı amaçlayan araştırmanın çalışma grubunu Sakarya Üniversitesi Türkçe Öğretim Merkezinde Türkçeyi B2 seviyesinde yabancı dil olarak öğrenenler oluşturmaktadır.

Araştırma kapsamında çalışma grubu olarak Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerden B2 seviyesi öğrenenlerin seçilmesinin sebebi, çalışmanın bir “eylem araştırması” olmasıdır. Eylem araştırmalarında çok sayıda veri toplama aracı kullanılmaktadır. Araştırma kapsamında kullanılan veri toplama araçlarının çoğunlukla açık uçlu sorulardan oluşması, çalışma grubundaki öğrenenlerin görüşlerini, yazılı olarak doğru ve açık bir şekilde ortaya koymasını gerektirmektedir. Bu bağlamda yapılan araştırmanın verilerinin alanyazına fayda

sağlayabilecek nitelikte olabilmesi için B2 seviyesi öğrenenleri araştırmanın çalışma grubu olarak seçilmiştir.

Araştırmanın çalışma grubu “seçkisiz örnekleme yöntemleri”nden “basit seçkisiz örnekleme” ile seçilmiştir. Bu örnekleme yönteminde her bir örnekleme birimine eşit seçilme olasılığı verilmektedir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2016, s. 85).

Araştırma kapsamında 20 öğrenene ulaşılmıştır. Öğrenenlerin özellikleri şu şekildedir:

Tablo 3: Araştırmaya Katılan Öğrenenlerin Özellikleri

Yaş	Erkek	Kadın	Toplam	
18-20		9	3	12
21-24		5		5
25-30		2	1	3
Toplam		16	4	20

Tablo 3’te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrenenlerin yaşları 18 ile 30 yaş arasında değişmektedir. Katılımcıların çoğunluğunu erkekler oluşturmaktadır.

Öğrenenlerin nereli olduklarına dair elde edilen veriler ise şöyle gösterilebilir:

Tablo 4: Araştırmaya Katılan Öğrenenlerin Ülkeleri

Ülke	<i>n</i>
Endonezya	6
Yemen	5
Suriye	4
Bosna Hersek	1
Gine Bissau	1
Kazakistan	1
Somali	1
Ürdün	1
Toplam	20

Tablo 4’te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğrenenlerin çoğunluğu Türkçe öğrenmek için Endonezya, Yemen ve Suriye’den gelmişlerdir.

Kişisel bilgiler kapsamında araştırmaya katılan öğrenenleri tanımak amacıyla sözcük öğrenme süreçlerinde bir araç kullanıp kullanmadıkları araştırılmıştır. Türkçeyi yabancı dil olarak

öğrenenlerin sözcük öğrenme süreçlerinde araç kullanma durumları bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 5: Sözcük Öğrenme Sürecinde Öğrenenlerin Araçlardan Yararlanma Durumları

Cevap	Basılı Sözlük	Dijital Sözlük	Bilgisayar	Cep Telefonu	Uygulama
Evet	10	15	10	20	16
Hayır	10	5	10	0	4
Toplam	20	20	20	20	20

Tablo 5'e göre araştırmaya katılan öğrenenlerin tamamı sözcük öğrenme süreçlerinde “cep telefonu” kullanmaktadırlar. Ayrıca öğrenenler sözcük öğrenirken sıklıkla “uygulama” ve “dijital sözcük” kullandıklarını da belirtmişlerdir. Sözcük öğrenme sürecinde “basılı sözlük” ve “bilgisayar” diğer araçlara göre öğrenenler tarafından daha az kullanılmaktadır. Araç kullanımlarında tüm öğrenenlerin bir mobil cihaza sahip olmasının ve mobil cihazlardan dijital sözlüklere erişilebilmesinin etkisi bulunmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrenenleri tanımak amacıyla sözcük öğrenme süreçlerinde öğrenenlerin hangi internet sitelerinden ya da cep telefonu uygulamalarından yararlandıkları da öğrenilmek istenmiştir. Bu bağlamda öğrenenlere 3 açık uçlu soru sorulmuştur. Bu sorular ile öğrenenlerin sözcük öğrenme süreçlerinde hangi internet sitelerini ya da cep telefonu uygulamalarını kullandıkları; en çok hangi araçlardan yararlandıklarını ve hangi araçları en etkili bulduklarını araştırmak amaçlanmıştır. Öğrenenlerin 3 soruya da benzer cevap vermeleri sebebiyle kullandıklarını belirttikleri araçlar, tek bir tablo hâlinde sunulmuştur. Öğrenenlerin sözcük öğrenme süreçlerinde kullandıklarını ifade ettikleri internet siteleri ve uygulamalar şu şekildedir:

Tablo 6: Sözcük Öğrenme Sürecinde Öğrenenlerin Kullandıkları İnternet Siteleri ve Uygulamalar

İnternet Siteleri ve Uygulamalar	<i>n</i>
Google Çeviri	12
Google	7
Duolingo	5
Youtube	3
Almaany.com	1
Hepturkce.com	1
Instagram	1
Mondly	1

Omegle tv	1
Reverso Context	1
Türkçe Sözlük	1
Toplam	34

Tablo 6'ya göre araştırmaya katılan öğrenenler sözcük öğrenme süreçlerinde sözcük öğrenmeye yönelik 11 farklı internet sitesi ya da uygulama kullandıklarını belirtmişlerdir. Bunlar içerisinde öğrenenler tarafından en çok “Google Çeviri” kullanılmaktadır. Öğrenenlerin sözcük öğrenme süreçlerinde “Google”, “Duolingo” ve “Youtube” da sıklıkla kullanılmaktadır. Öğrenenlerin cevapları incelendiğinde sözcük öğrenmede yararlanılan internet siteleri ve uygulamaların sayısının sınırlı olduğu ve çok çeşitli olmadığı görülmektedir. Öğrenenler sözcük öğrenme süreçlerinde özellikle sözcüğün anlamını öğrenmek için internetten yararlanmaktadırlar. Yeni bir sözcüğü öğrenmek ya da öğrenilen sözcüklerin kalıcı olmasını sağlamak için yararlanılan internet sitesi ile uygulama çeşidi ve sayısı sınırlıdır.

Sözcük öğretimine dâhil edilen öğretim teknolojileri bu araştırma için B2 seviyesi öğretim konularına ve hedef sözcüklerine göre hazırlanmış ve öğretim teknolojilerine yönelik görüşler B2 seviyesi öğrenenlerinden alınmış olsa da sözcük öğretimine dâhil edilen öğretim teknolojileri, tüm dil seviyelerinde sözcük öğretimi için kullanılabilir, uyarlanabilir niteliktedir.

3.3. VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın etkilerinin nasıl olduğunu ortaya koymayı amaçlayan araştırmada kullanılan veri toplama araçları şu şekildedir:

3.3.1. Kişisel Bilgi Formu

Araştırma kapsamında yer alan çalışma grubunun demografik özelliklerini ve öğrenenlerin sözcük öğrenme süreçlerinde teknolojiye nasıl yararlandıklarını belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından “*Kişisel Bilgi Formu*” geliştirilmiştir. Form öğrenenlere etkinlik uygulamalarından önce uygulanmıştır. Formun örneği Ek 1.'de yer almaktadır.

Form demografik bilgiler, sözcük öğrenme süreci ve sözcük öğrenme uygulamaları bölümlerinden oluşmaktadır. Demografik bilgiler bölümünde öğrenenlerin ülkesi, cinsiyeti ve yaşı sorulmuştur. Sözcük öğrenme süreci bölümünde öğrenenlerin sözcükleri öğrenmelerinde sözlük, bilgisayar, cep telefonu ve uygulama kullanıp kullanmadıkları araştırılmıştır. Sözcük

öğrenme uygulamaları bölümü ise 3 açık uçlu sorudan oluşmaktadır. Bu sorular ile öğrenenlerin sözcük öğrenme süreçlerinde hangi internet sitelerini ya da cep telefonu uygulamalarını kullandıkları; en çok hangi araçlardan yararlandıklarını ve hangi araçları en etkili bulduklarını araştırmak amaçlanmıştır.

3.3.2. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Öğrenme Deneyimleri Formu

Araştırma kapsamında araştırmanın konusu ile ilgili olarak Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sözcükleri öğrenme yollarının tespit edilebilmesi için araştırmacı tarafından “*Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Öğrenme Deneyimleri Formu*” geliştirilmiştir. Form öğrenenlere araştırma kapsamında gerçekleştirilen etkinlik uygulamalarından önce ve sonra uygulanmıştır. Formun örneği Ek 2.’de yer almaktadır.

Formda 6 açık uçlu soru yer almaktadır. Sorular şu şekildedir:

- Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken yaşadığınız sorunlar nelerdir?
- Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenmek için neler yapıyorsunuz/nasıl çalışıyorsunuz?
- Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken hangi araçları/materyalleri kullanıyorsunuz?
- Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken teknolojiden nasıl yararlanıyorsunuz?
- Size göre sınıf ortamında en etkili sözcük öğretimi nasıl gerçekleştirilebilir?
- Size göre sınıf ortamında en etkili sözcük öğretimi için öğretmenler neler yapabilir?

3.3.3. Etkinlik Uygulamaları

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın etkilerinin nasıl olduğunu ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada sözcük öğretimine öğretim teknolojilerinin dâhil edildiği toplam 11 etkinlik planlanmıştır. Etkinlikler Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde öğrenenlerin takip ettikleri öğretim konularıyla ve öğretimde öğretilmesi hedeflenen sözcüklerle uyumludur. Etkinlik planlarına Bulgular ve Yorum bölümünde yer verilmiştir.

Araştırma kapsamında uygulanan etkinliklerin konuları ve hedef sözcükleri, öğretim sürecinde kullanılan ders kitabındaki konu ve sözcüklerden hareketle oluşturulmuştur. Etkinlikler Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin öğrendikleri konularla ve sözcüklerle ilişkili olup öğretime öğretim teknolojilerinin entegre edilmesine yöneliktir. Öğretim teknolojileriyle zenginleştirilen sözcük öğretimi etkinlikleri dinleme, okuma, konuşma ve yazma becerileriyle

de ilişkilendirilmiştir. Uygulanan etkinliklere yönelik görsellerin örnekleri Ek 3.'te yer almaktadır.

3.3.4. Etkinlik Değerlendirme Formu

Araştırma kapsamında uygulanan etkinliklere yönelik öğrenenlerin görüşlerini almak amacıyla araştırmacı tarafından “*Etkinlik Değerlendirme Formu*” hazırlanmıştır. Form her bir etkinliğin sınıf içinde uygulanmasının ardından öğrenenler tarafından doldurulmuştur. Formun örneği Ek 4.'te yer almaktadır.

Form açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Formda yer alan sorular şu şekildedir:

- Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize etkisi var mıdır?
- Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumlu etkisi nedir?
- Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumsuz etkisi nedir?

3.3.5. Araştırmacı Gözlemi Formu

Araştırma kapsamında uygulanan etkinliklere yönelik araştırmacının gözlemlerini sunabilmesi amacıyla araştırmacı tarafından “*Araştırmacı Gözlemi Formu*” hazırlanmıştır. Form her bir etkinliğin sınıf içinde uygulanmasının ardından araştırmacı tarafından doldurulmuştur. Form araştırmacının gözlemlerini yazabileceği boş bir formdur. Formun örneği Ek 5.'te yer almaktadır.

3.3.6. Araştırmacı Günlüğü Formu

Araştırma kapsamında uygulanan etkinliklerin uygulanma sürecinin değerlendirilmesi amacıyla araştırmacı tarafından “*Araştırmacı Günlüğü Formu*” hazırlanmıştır. Form her bir etkinliğin sınıf içinde uygulanmasının ardından araştırmacı tarafından doldurulmuştur. Form araştırmacının etkinliğin nasıl uygulandığını anlatabileceği boş bir formdur. Formun örneği Ek 6.'da yer almaktadır.

3.3.7. Öğrenci Günlüğü Formu

Araştırma kapsamında uygulanan etkinliklerin uygulanma sürecinin değerlendirilmesi amacıyla araştırmacı tarafından “*Öğrenci Günlüğü Formu*” hazırlanmıştır. Form her bir etkinliğin sınıf içinde uygulanmasının ardından öğrenenler tarafından doldurulmuştur. Form

öğrenenlerin etkinliğin nasıl uygulandığını anlatabileceği boş bir formdur. Formun örneği Ek 7.'de yer almaktadır.

3.4. VERİLERİN TOPLANMASI VE YARARLANILAN ARAÇLAR

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın etkilerinin nasıl olduğunu ortaya koymayı amaçlayan çalışmanın verileri B2 seviyesinde Türkçe öğrenenlerin öğretime başladıkları ilk 6 hafta içerisinde araştırmacı tarafından toplanmıştır.

Araştırmanın veri toplama süreci bir tablo ile şu şekilde gösterilebilir:

Tablo 7: Araştırmanın Verilerinin Toplanma Süreci

Etkinlik	Hafta	Tarih	Kullanılan Formlar
Ön Uygulama	1. Hafta	20.10.2021	1. Kişisel Bilgi Formu 2. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Öğrenme Deneyimleri Formu
1. Etkinlik	1. Hafta	22.10.2021	
2. Etkinlik	2. Hafta	26.10.2021	
3. Etkinlik	2. Hafta	28.10.2021	
4. Etkinlik	3. Hafta	02.11.2021	
5. Etkinlik	3. Hafta	04.11.2021	1. Etkinlik Değerlendirme Formu
6. Etkinlik	3. Hafta	05.11.2021	2. Araştırmacı Gözlemi
7. Etkinlik	4. Hafta	09.11.2021	3. Araştırmacı Günlüğü
8. Etkinlik	4. Hafta	11.11.2021	4. Öğrenci Günlüğü
9. Etkinlik	5. Hafta	16.11.2021	
10. Etkinlik	5. Hafta	19.11.2021	
11. Etkinlik	6. Hafta	25.11.2021	
Son Uygulama	6. Hafta	26.11.2021	1. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Öğrenme Deneyimleri Formu

Tablo 7’de görüldüğü gibi araştırma verilerinin toplanması süreci toplam 6 hafta sürmüştür. 1. hafta araştırmaya katılan öğrenenlerle ön uygulama yapılmış; 1. ve 2. etkinlik olmak üzere toplam 2 farklı etkinlik uygulanmıştır. Araştırma kapsamında 2. Hafta 2. ve 3. etkinlikler uygulanmıştır. Araştırma kapsamında 3. Hafta 4., 5. ve 6. etkinlikler uygulanmıştır. Araştırma kapsamında 4. Hafta 7. ve 8. etkinlikler uygulanmıştır. Araştırma kapsamında 5. Hafta 9. ve 10. etkinlikler uygulanmıştır. Araştırma kapsamında 6. Hafta son etkinlik olan 11. etkinlik uygulanmış ve son uygulama yapılmıştır.

Verilerin toplanması sürecinde Türkçeyi B2 seviyesinde yabancı dil olarak öğrenenlerle öğretim sürecinde kullanılan B2 seviyesi Yeni İstanbul Yabancılar İçin Türkçe Ders Kitabı'ndan toplam 4 farklı ünite işlenmiştir. Belirtilen ders kitabında yer alan bu üniteler Leyleği Havada Görmek (1-4. Etkinlik), Geçmişten Günümüze (5-6. Etkinlik), Değişen Dünya (7-9. Etkinlik) ve Dünyadan Haberler (10-11. Etkinlik) üniteleridir.

Araştırma kapsamında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde yararlanılan öğretim teknolojileri ise şunlardır: Voice Spice, Story Jumper, Quizlet, Canva, Learningapps, Wordwall, Kahoot, Padlet.

3.5. VERİLERİN ANALİZİ

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın etkilerinin nasıl olduğunu ortaya koymayı amaçlayan çalışma kapsamında kişisel bilgi formu, öğrenme deneyimleri formu, etkinlik değerlendirme formu, gözlem formu, günlükler aracılığıyla toplanan veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir.

İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramalara ve ilişkilere ulaşmaktır. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel bir yaklaşımla fark edilemeyen kavram ve temalar bu analiz sonucu keşfedilebilir. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde organize ederek yorumlamaktır. Elde edilen veriler dört aşamada analiz edilir: (1) verilerin kodlanması,(2) temaların bulunması (3) kodların ve temaların düzenlenmesi (4) bulguların tanımlanması ve yorumlanması (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 259).

Bu kapsamda elde edilen verilerden kategoriler oluşturulmuş ve bu veriler tablolar hâlinde bulgular bölümünde sunulmuştur. Ayrıca araştırma kapsamında elde edilen kategorilerden hareketle oluşturulan tabloların alt bölümünde, araştırmacının ve araştırmaya katılan öğrenenlerin görüşlerinden örnekler betimsel olarak sunulmuştur. Böylece çalışmanın geçerliği ve güvenilirliği sağlanmaya çalışılmıştır. Katılımcı öğrenenlerin araştırma kapsamında ifade ettikleri görüşlerin betimlenmesinde verilerin gizliliğine ve kişisel verilerin korunmasına dikkat edilmiş; görüşlerin sunulmasında öğrenenlerin yalnızca isim ve soyadlarının baş harfi (F. F., A. S. vb.) kullanılmıştır.

3.6. ARAŞTIRMANIN GÜVENİRLİĞİ

“Eylem araştırmasının yerel bazda gerçekleştirilmesi ve verilerin başlama ve kendine özgü olmasından dolayı, nicel araştırmalarda kullanılan iç geçerlilik, dış geçerlilik, güvenilirlik ve nesnellik eylem araştırmalarına doğrudan uygulanamaz.” (Balcı, 2016, s. 55). Eylem araştırmalarında “Araştırmanın planlanması, yürütülmesi, verilerin toplanması, çalışma grubunun belirlenmesi, varsa deneysel işlemlerin yürütülmesi, verilerin çözümlenmesi vb. tüm aşamalarda uzmanlardan görüş almak araştırmanın tutarlı ve amacına uygun olarak yürütülmesine katkı sağlayacaktır.” (Büyüköztürk ve diğerleri, 2016, s. 272). Araştırma kapsamında araştırmada kullanılan tüm formlar, araçlar ve sözcüklerin seçimi için uzman görüşüne başvurulmuştur.

Verilerin analizinde “çözümlenme sürecinin güvenilirliği için uzman görüşü alınması, değerlendiriciler arası güvenilirlik düzeyine bakılması” önemlidir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2016, s. 272). Çalışmanın geçerlik ve güvenilirliği için içerik analizi sürecinde verilerin kategorilere ayrılmasıyla ilgili olarak benzer bir kodlamanın alan bir alan uzmanı tarafından yapılması da istenmiştir.

Araştırma kapsamında içerik analizi ile çözümlenen verilerde elde edilen kodları yansıtan katılımcı görüşlerinin bazı örnekleri, betimsel olarak bulgular ve yorum bölümünde sunulmuştur. Bununla birlikte etkinlik uygulamaları, araştırmacı gözlemi, araştırmacı günlüğü ve öğrenci günlüğü aracılığıyla toplanan verilerin tamamı katılımcıların yazdığı şekliyle betimsel olarak bulgular ve yorum bölümünde sunulmuştur. Araştırma kapsamında analiz edilen görüşlere yönelik öğrenenlerin sundukları verilerin basılı örnekleri Ek 8.’de yer almaktadır.

3.7. ARAŞTIRMA ETİĞİ

Araştırma kapsamında araştırmanın bilimsel yayın ve etik ilkelerine uygun olduğuna yönelik etik kurul iznine başvurulmuştur. Bu kapsamda alınan etik kurul iznine ekte yer verilmiştir.

Araştırma verilerinin toplanması sürecinde uygulama yapılan kurumdan gerekli izinler alınmıştır. Araştırma kapsamında alınan kurum iznine ekte yer verilmiştir.

4. BULGULAR

Bu bölümde her bir alt başlık ile araştırmanın alt problemleriyle ilişkili olarak elde edilen veriler sunulmaktadır.

4.1. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN YENİ SÖZCÜKLERİ ÖĞRENMEYE YÖNELİK GEÇMİŞ DENEYİMLERİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik geçmiş deneyimlerinin neler olduğuna dair elde edilen veriler sunulmaktadır.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik geçmiş deneyimlerini belirlemeye yönelik ilk olarak öğrenenlere “Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken yaşadığınız sorunlar nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrenenlerin cevaplarından hareketle elde edilen veriler bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 8: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Yaşanan Sorunlar

Kategori	<i>n</i>
Bilinen sözcüklerin unutulması	4
Çok çalışmaya ihtiyaç duymak	2
Dijital çeviri programlarıyla yanlış çeviri yapılması	2
Dil bilgisi kurallarını karıştırmak	2
Konuşma esnasında utanmak	2
Sözcüğün birden fazla anlamının olması	2
Türkçe konuşmaya alışamamak	2
Bir cümlede birden fazla anlamı bilinmeyen sözcüğün bulunması	1
Diller arası çeviride yanlışlık yapılması	1
Kalıplaşmış ifadelerin bir bütün olarak anlam ifade etmesi	1
Kaynak dil ve hedef dil yapılarının farklı olması	1
Konuşma esnasında heyecanlanmak	1
Sözcüğü iyi anlayamamak	1
Sözcüğün anlamının internette bulunamaması	1
Sözcüğün anlamının zor gelmesi	1
Sözcüğün yanlış telaffuz edilmesinden çekinmek	1
Sözcük öğrenirken sıkılmak	1
Sözcüklerde yer alan harflerin karıştırılması	1
Türklerle anlaşmanın zor olması	1
Yanlış anlaşılmaktan kaygılanmak	1
Toplam	29

Tablo 8'e göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken yaşadıkları 20 farklı sorun belirtmişlerdir. Bu sorunlar içerisinde öğrenenler tarafından en sık olarak "bilinen sözcüklerin unutulması" sorunu dile getirilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrenenlerin konuyla ilgili ifade ettikleri görüşleri, kendi cümleleri ile şu şekilde gösterilebilir:

"Google'dan kelimeleri çevirirken yanlış geliyor." (C. U. I.)

"Bazı cümleleri anlamak zor oluyor çünkü mesela üç kelimenin manasını bilmiyorum." (A. S.)

"Türkçe sözcükler gerçekten zor değil ama genellikle insan unuttur." (M. A. O. F.)

"Biliyoruz ki Türkçede çok fazla atasözü ve günlük ifadeler bulunuyor. Bu atasözü ve ifadelerin tek tek kelimeleri çevrilemez, bütün kelimeleri anlamamız gerekiyor. Ne yazık ki telefon uygulaması da atasözleri ve günlük ifadelerin doğru anlamını bize veremez." (F. N. R.)

"Ülkemizin dilinden çok farklı olduğu için her şey bizim için çok zordur. Bildiğimiz gibi Türk alfabesi farklı ve telaffuzu da farklı." (E. V. A.)

"o, ö, u, ü harflerini karıştırıyorum. Bazı kelimeleri aynı şekilde yazıyoruz ama mesela sadece harf farkı var." (L. N.)

"Konuşmada biraz utanıyorum. Yani biliyorum ki bir sözcüğü yanlış söylersem sıkıntı yok ama bilsem de biraz rahatsız oluyorum." (A. S.)

"Ben 2 yıldır Türkiye'deyim korana olduğu için okula gidemedik O yüzden çok insanlarla, Türklerle konuşmaya alışmadım." (H. S.)

"Yabancı olarak eğer yanlış bir sözcük söylersek belki bilmediğimiz içindir ama Türklerin karşısında yanlış bir şey söylersek yanlış anlayabilirler ve sorun yaşayabiliriz. Bu da bizi kaygılandırır." (A. H.)

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik geçmiş deneyimlerini belirlemeye yönelik ikinci olarak öğrenenlere "Yeni bir Türkçe sözcüğü

öğrenmek için neler yapıyorsunuz/nasıl çalışıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrenenlerin cevaplarından hareketle elde edilen veriler bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 9: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Yapılanlar

Kategori	<i>n</i>
Dizi/film izlemek	5
Yazmak	5
Bir başkasına sormak	4
Ders çalışmak	4
Ezberlemek	4
İnternette araştırma	4
Kitap okumak	4
Tekrarlamak	4
Türklerle iletişim kurmak	4
Öğretmene sormak	3
Görseline bakmak	2
Sözlükten yararlanmak	2
Şarkı dinlemek	2
Başkasına anlatmak	1
Çeviri yapmak	1
Masal dinlemek	1
Örnek yazmak	1
Seslendirmek	1
Tartışmaya katılmak	1
Toplam	53

Tablo 9’a göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken yaptıkları/yararlandıkları 19 farklı durum belirtmişlerdir. Öğrenenler yeni sözcükleri öğrenme süreçlerinde sıklıkla “dizi/film izlemek”ten yararlanmaktadırlar. Ayrıca “yazmak” da öğrenenlerin yeni bir sözcük öğrenme süreçlerinde başvurdukları bir eylemdir.

Araştırmaya katılan öğrenenlerin konuyla ilgili ifade ettikleri görüşleri, kendi cümleleri ile şu şekilde gösterilebilir:

“Benim bir küçük tahtam var. Oraya yeni sözcükleri yazıyorum ve o sözcükleri aklımda tutmaya çalışıyorum.” (C. U. I.)

“Ben genellikle çalışırken telefonumdan Türkçe sözlük kullanıyorum ve Türkçe şarkılar dinlerim.” (M. A. O. F.)

“Öncelikle eğer Türkçe öğrenmek ve konuşmak istiyorsan Türkler ile yaşa. Ben öyle yaptım hatta yedi aydan sonra Türkçe iyi konuşuyorum.” (O. A.)

“Benim için en kolay şekilde öğrenmek için Türk filmi izlerim. Çünkü film izlerken Türklerden telaffuz öğrenebiliriz ve benim için daha kolay sözcükleri ezberlemek için.” (E. V. A.)

“YouTube’tan kısa masallar dinliyorum.” (L. N.)

“Dışarıya çıkıp Türklerle konuşuyorum.” (A. G.)

“Instagram’dan Türk insanları takip ediyorum.” (H. S.)

“Her şeyi anlayıp arkadaşlarına anlatmalısın çok faydalı olacak.” (M. A.)

“Bir konu hakkında tartışma oturumları yapıyoruz.” (M. A.)

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik geçmiş deneyimlerini belirlemeye yönelik üçüncü olarak öğrenenlere “Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken hangi araçları/materyalleri kullanıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrenenlerin cevaplarından hareketle elde edilen veriler bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 10: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Kullanılan Araçlar/Materyaller

Kategori	<i>n</i>
Cep telefonu	11
İnternet	7
Sözlük	7
Türkçe ders kitabı	7
Bilgisayar	5
Defter (kalem)	2
Görsel	1
Toplam	40

Tablo 10’a göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken kullandıkları 7 farklı araç/materyal belirtmişlerdir. Öğrenenler yeni sözcükleri öğrenirken en çok “cep telefonu” kullanmaktadırlar. Ayrıca “internet”, “sözlük” ve “Türkçe ders kitabı” da yeni sözcüklerin öğrenilmesinde en çok yararlanılan araçlardır.

Araştırmaya katılan öğrenenlerin konuyla ilgili ifade ettikleri görüşleri, kendi cümleleri ile şu şekilde gösterilebilir:

“Türkçe sözcük öğrenirken defter kullanıyorum. Kelimeleri aklımda tutmak için birkaç defa deftere yazıyorum.” (C. U. I.)

“Fotoğraflar baktığım en önemli şeylerdir. Yeni sözcükleri öğrenirken kullanırım.” (A. S.)

“Ben yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenmek için Türkçe sözlüğü kullanırım.” (M. A. O. F.)

“Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken cep telefonu kullanırım.” (F. N. R.)

“Bildiğimiz gibi Türkçe ders kitabı en önemlidir çünkü kitaptan birçok yeni sözcük ve dil bilgisi konusu öğrenebiliriz.” (E. V. A.)

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik geçmiş deneyimlerini belirlemeye yönelik dördüncü olarak öğrenenlere “Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken teknolojiye nasıl yararlanıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrenenlerin cevaplarından hareketle elde edilen veriler bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 11: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Teknolojiden Nasıl Yararlanıldığı

Kategori	<i>n</i>
Sözcüğün anlamını araştırmak	6
Sözcük öğrenme uygulamalarını kullanmak	6
Dizi/film izlemek	4
Çeviri yapmak	3
Sözcüğün telaffuzunu duymak	2
Türklerle iletişim kurmak	2
Okumak	1
Şarkı dinlemek	1
Toplam	25

Tablo 11’e göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken teknolojiye 8 farklı amaçla yararlanmaktadırlar. Öğrenenler teknolojiye sıklıkla “sözcüğün anlamını araştırmak” ve “sözcük öğrenme uygulamalarını kullanmak” için faydalanmaktadırlar.

Araştırmaya katılan öğrenenlerin konuyla ilgili ifade ettikleri görüşleri, kendi cümleleri ile şu şekilde gösterilebilir:

“Bilmediğim kelimelerin hepsini internette arıyorum.” (A. N.)

“Çünkü teknoloji ile daha kolay çeviri yapabiliriz.” (E. V. A.)

“Oyunlarda Türklerle konuşabilirim.” (M. G.)

“Duolingo sayesinde bütün dünyadan istediğin dilleri öğrenebiliriz. “Tandem” gibi daha başka uygulamalar sayesinde öğrenebiliriz.” (A. S.)

“Sözcükleri hızlı bir şekilde çevirmek için.” (A. H.)

“Kelimelerin doğru telaffuzunu duyarak onlardan yararlanırım.” (M. A.)

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik geçmiş deneyimlerini belirlemeye yönelik beşinci olarak öğrenenlere “Size göre sınıf ortamında en etkili sözcük öğretimi nasıl gerçekleştirilebilir?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrenenlerin cevaplarından hareketle elde edilen veriler bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 12: Sınıf Ortamında En Etkili Bir Biçimde Sözcük Öğretiminin Nasıl Gerçekleştirileceği

Kategori	<i>n</i>
Arkadaşlarla etkileşim kurulmasıyla	6
Öğretmenle etkileşim kurulmasıyla	3
Sözcük etkinliklerinin yapılmasıyla	3
Görsellerin kullanılmasıyla	2
Konuşma çalışmalarıyla	2
Tekrar yapılmasıyla	2
Yazma çalışmalarıyla	2
Arkadaşlardan yardım alınmasıyla	1
Cümle etkinliklerinin yapılmasıyla	1
Kuralların öğretilmesiyle	1
Okuma çalışmalarıyla	1
Oyunların dâhil edilmesiyle	1
Öğretmenin yavaş ve net konuşmasıyla	1
Teknolojinin kullanılmasıyla	1
Toplam	27

Tablo 12’ye göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, sınıf ortamında en etkili olarak sözcük öğretiminin nasıl gerçekleştirileceğine yönelik 14 farklı görüş belirtmişlerdir. Bu görüşler arasında en sık olarak “arkadaşlarla etkileşim kurulmasıyla” görüşü ifade edilmiştir. Öğrenenler ayrıca “öğretmenle etkileşim kurulmasıyla” ve “sözcük etkinliklerinin yapılmasıyla” sınıf ortamında yeni sözcüklerin öğretiminin etkili bir şekilde olacağını dile getirmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrenenlerin konuyla ilgili ifade ettikleri görüşleri, kendi cümleleri ile şu şekilde gösterilebilir:

“Bence en etkilisi en iyi ve en avantajlısı sözcükleri fotoğraflar ile öğrenmektir.” (C. U. I.)

“Bana göre sınıf ortamında en etkili sözcük öğretimi gerçekleştirebilmek için öğretmen teknoloji kullanmak zorunda.” (F. N. R.)

“Arkadaşlarımla beraber konuşarak daha fazla sözcüğü hafızama kaydedirim.” (M. G.)

“Bana göre sınıf ortamında en etkili sözcük öğretimi için öğretmenlerin yavaş ve net konuşmaları gerekir. Çünkü benim için dinlemesi çok zordur.” (F. F.)

“Daha eğlenceli hâle getirmek için oyunları dil öğrenimine dahil etmek.” (M. A.)

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik geçmiş deneyimlerini belirlemeye yönelik altıncı olarak öğrenenlere “Size göre sınıf ortamında en etkili sözcük öğretimi için öğretmenler neler yapabilir?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrenenlerin cevaplarından hareketle elde edilen veriler bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 13: Sınıf Ortamında En Etkili Sözcük Öğretimi İçin Öğretmenin Yapabilecekleri

Kategori	<i>n</i>
Konuşma etkinliklerine yer vermek	5
Ders tekrarı yapmak	2
Teknolojiden yararlanmak	2
Yazma etkinliklerine yer vermek	2
Dersi yavaş anlatmak	1
Ev ödevi vermek	1
Görsel göstermek	1
İnternetten yararlanmak	1
Okuma etkinliklerine yer vermek	1
Öğrenenlere sözcük listesi vermek	1
Sözcük etkinliklerine yer vermek	1

Sözcükleri açıklamak	1
Sözcükleri tahtaya yazmak	1
Sözcüklerin kullanımını göstermek	1
Toplam	21

Tablo 13'e göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, en etkili sözcük öğretimi için öğretmenin sınıfta neler yapabileceğine yönelik 14 farklı görüş belirtmişlerdir. Bu görüşler içerisinde sıklıkla "konuşma etkinliklerine yer vermek" görüşü öğrenenler tarafından ifade edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrenenlerin konuyla ilgili ifade ettikleri görüşleri, kendi cümleleri ile şu şekilde gösterilebilir:

"Şimdi teknoloji devrindeyiz. Bunun için öğretmenler sınıfta teknoloji aletlerini kullanmak zorunda. Mesela öğrenciler bir sözcüğü bilmiyorlar. Bilgisayar ve internet kullanarak bu yeni kelimeleri anlatabilir." (F. N. R.)

"Çok ev ödevi vermeli." (A. S.)

"Örnek veya yeni bir sözcük verdikten sonra nasıl kullanacağımızı bize bildirmek zorunda." (H. A. F.)

"Öğrencilerle çok konuşması, geniş ve çeşitli konularda öğrencileri konuşturması gerekiyor." (H. S.)

"Bana göre sınıf ortamında en etkili sözcük öğretimi için öğretmenlerin bol bol ders tekrarı yapması gerekmektedir." (F. F.)

"Öğretmenler bize zor kelimeleri yavaş yavaş öğretebilir." (A. W. A.)

4.2. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERE DİJİTAL TEKNOLOJİLERDEN YARARLANMANIN, ÖĞRENENLERİN SÖZCÜK BİLGİSİNİ GELİŞTİRMeye ETKİSİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın, öğrenenlerin sözcük bilgisini geliştirmeye etkisine ilişkin elde edilen veriler sunulmaktadır.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın, öğrenenlerin sözcük bilgisini geliştirmeye bir etkisinin olup olmadığının belirlenmesi amacıyla etkinlik uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Uygulanan etkinlikler, sözcük öğretiminde hangi öğretim teknolojilerinden yararlanılabileceğine ilişkin yapılan alanyazın taramasının sonucunda öğrenenlerin dil seviyeleri ve öğretim programları incelenerek araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Araştırma kapsamında toplam 11 farklı etkinlik uygulanmıştır.

Etkinliklerin planlanmasında öğrenenlerin öğretim programlarına ve haftalık ders planlarına dikkat edilmiş, sözcük öğretimine yönelik öğretim teknolojileri var olan ders akışının içine dâhil edilmiştir. Etkinlikler, öğrenenlerin ders kitapları yardımıyla işledikleri öğretim sürecine uyumlu olarak geliştirilmiştir. Böylece derslerin temalarıyla ve bağlamıyla ilişkili olarak hazırlanan etkinliklerde öğretim teknolojilerinin entegrasyonu ile öğrenenlerin öğretim süreçleri zenginleştirilmiştir.

Etkinlikler kapsamında öğretim teknolojilerinin kullanılmasıyla öğretilmesi hedeflenen sözcükler de öğrenenlerin ders kitaplarında var olan sözcüklerden seçilmiştir. Hedef sözcüklerin seçiminde ilgili dil seviyesinde öğrenenlerin bilmedikleri var sayılan, etkinlik konusuyla ilgili temel/anahtar olan sözcüklerin seçimine dikkat edilmiştir. Hedef sözcüklerin belirlenmesi sürecinde sözcükler, öncelikle araştırmacı tarafından seçilmiştir. Ardından uzman görüşleri alınarak etkinliklerde yer alan sözcüklerin son hâli verilmiştir.

Bu bölümde öncelikle araştırma kapsamında öğrenenlerle uygulanan etkinlik örneklerine yer verilmiştir. Ardından uygulanan etkinlikler kapsamında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın, öğrenenlerin sözcük bilgisini geliştirmeye etkisini ortaya koymak amacıyla öğrenenlerin “*Etkinlik Değerlendirme Formu*”na verdikleri cevaplardan elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

4.2.1. Öğretim Teknolojilerinin Kullanıldığı Sözcük Öğretimi Etkinlikleri

Bu bölümde araştırma kapsamında öğrenenlerle uygulanan etkinlik örneklerine yer verilmiştir.

4.2.1.1. Birinci Etkinlik

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen birinci etkinliğin uygulama planı şu şekildedir:

1. Etkinlik

Etkinliğin Adı: Ülkeme Davet

Etkinlik Uygulama Planı

Tarih: 22.10.2021

Süre: 4 ders saati

Ünite: Leyleği Havada Görmek

Dil Seviyesi: B2

Beceriler: Sözcük bilgisi, yazma, konuşma, dinleme

Amaç: Öğrenenlerin hedef kelimeleri kullanarak ve öğretim teknolojilerinden yararlanarak dijital bir konuşma yapması

Materyaller: Kalem, kâğıt, bilgisayar/mobil cihaz

Öğretim Teknolojisi Aracı: www.voicespice.com

Etkinlik Süreci: Ders kitabında “Leyleği Havada Görmek” ünitesindeki “Leylek Havada” bölümünde yer alan turizm çeşitlerine yönelik hazırlık çalışmalarının yapılması. Aynı bölümdeki “Turizmde Çekyat Dönemi” başlıklı metnin okunması. Metnin anlama sorularının cevaplanması. Metindeki bilinmeyen sözcüklerin anlamlarının öğrenilmesi. Metindeki sözcüklerin dil bilgisi yapılarının incelenmesi. Konuyla ilgili “Yayla Turizmi: Ayder Yaylası” başlıklı metnin dinlenmesi. Metnin anlama sorularının cevaplanması. Metindeki bilinmeyen sözcüklerin anlamlarının öğrenilmesi. Öğrenenlerden, konuyla ilgili bir konuşma yapmalarının istenmesi. Etkinlik yönergelerinin öğrenenlere verilmesi. Öğrenenlerin yönergelere uygun olarak bir konuşma metni hazırlamaları ve www.voicespice.com internet sitesi üzerinden seslerini kaydederek dijital olarak oluşturdukları konuşmalarını arkadaşlarıyla paylaşmaları.

Etkinlik Yönergesi:

Aşağıdaki soruları cevaplayacak şekilde bir konuşma yapınız. Konuşmanızda size verilen sözcükleri de kullanınız. Öncelikle konuşmanıza yönelik notlar alınız. Hazır olduktan sonra konuşmanızı kaydederek arkadaşlarınızla paylaşınız. İlgili internet sitesini belirli aralıklarla ziyaret ederek diğer arkadaşlarınızın konuşmasını dinleyiniz.

Hedef Kelimeler: Geçim kaynağı, yöresel, meşhur, ekonomik, macera, deneyim, yerli, halk, konuk, seyahat

Sorular:

- Ülkenizi tanıttınız.
- Ülkenizde hangi turizm çeşidi yaygındır?
- Ülkenize nasıl gelebiliriz?
- Ülkenizde neler yapabiliriz?
- Ülkenizde nereleri gezebiliriz?
- Ülkenizde neler yiyebiliriz?
- Ülkenizde neler satın alabiliriz?

Etkinliğin Uygulandığı Erişim Adresi:

<https://voicespice.com/VoiceTag/TagQuestion.aspx?tag=%c3%9clkemeDavet&created=yes>

Uygulama: Etkinlik araştırmacı tarafından hazırlanıp uygulanmıştır.

4.2.1.2. İkinci Etkinlik

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen ikinci etkinliğin uygulama planı şu şekildedir:

2. Etkinlik

Etkinliğin Adı: Tatilde Ne Yaptığımı Biliyorum

Etkinlik Uygulama Planı

Tarih: 26.10.2021

Süre: 4 ders saati

Ünite: Leyleği Havada Görmek

Dil Seviyesi: B2

Beceriler: Sözcük bilgisi, yazma, konuşma, dinleme

Amaç: Öğrenenlerin hedef kelimeleri kullanarak ve öğretim teknolojilerinden yararlanarak dijital bir metin yazması

Materyaller: Kalem, kâğıt, bilgisayar/mobil cihaz

Öğretim Teknolojisi Aracı: www.storyjumper.com

Etkinlik Süreci: Ders kitabında “Leyleği Havada Görmek” ünitesindeki “Turizmin Farklı Yüzleri” bölümünde yer alan tatil hazırlığına yönelik hazırlık çalışmalarının yapılması. Aynı bölümdeki “Bavul Hazırlama Sanatı” başlıklı metnin okunması. Metnin anlama sorularının cevaplanması. Metindeki bilinmeyen sözcüklerin anlamlarının öğrenilmesi. Metindeki sözcüklerin dil bilgisi yapılarının incelenmesi. Konuyla ilgili “Alman Çift Türkiye’ye Bağlandı” başlıklı metnin dinlenmesi. Metnin anlama sorularının cevaplanması. Metindeki bilinmeyen sözcüklerin anlamlarının öğrenilmesi. Öğrenenlerden, konuyla ilgili bir metin yazmalarının istenmesi. Etkinlik yönergelerinin öğrenenlere verilmesi. Öğrenenlerin yönergelere uygun olarak metinlerini www.storyjumper.com internet adresi üzerinden dijital olarak hazırlamaları. Öğrenenlerin dijital hikâyelerinin bağlantı adresini öğretmenle ve diğer öğrenenlerle paylaşmaları. Dijital hikâyelerin sınıfta okunması ve dinlenmesi.

Etkinlik Yönergesi:

Aşağıdaki soruların cevaplarının olduğu bir tatil anınızı anlatınız. Metninizde size verilen kelimeleri de kullanınız. Öncelikle yazacaklarınıza yönelik notlar alınız. Planlamanız bittikten sonra ilgili internet sitesi üzerinden görsellerle zenginleştirerek metninizi hazırlayınız. Metniniz tamamlandıktan sonra ilgili internet sitesinin ses kaydı özelliğini kullanarak metni seslendiriniz. Dijital hikâyenizin bağlantı adresini öğretmeniniz ve arkadaşlarınız ile paylaşınız.

Hedef Kelimeler: Bavul, konaklama, süslenmek, hazırlanmak, toplanmak, hesaplı, hayran kalmak, oyalanmak, arkadaş canlısı, misafirperver

Sorular:

- Neredeydiniz?
- Nasıl gittiniz?
- Kimlerle gittiniz?
- Nerede konakladınız?
- Nereleri gezdiniz?
- Neler yediniz?
- Neler yaptınız?

- Yaşadığınız bir olayı anlatınız.

Etkinliğin Uygulandığı Erişim Adresi: www.storyjumper.com

Uygulama: Etkinlik araştırmacı tarafından hazırlanıp uygulanmıştır.

4.2.1.3. Üçüncü Etkinlik

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen üçüncü etkinliğin uygulama planı şu şekildedir:

3. Etkinlik

Etkinliğin Adı: Kelimeleri Eşleştirerek Yarışıyorum

Etkinlik Uygulama Planı

Tarih: 28.10.2021

Süre: 2 ders saati

Ünite: Leyleği Havada Görmek

Dil Seviyesi: B2

Beceriler: Sözcük bilgisi

Amaç: Öğrenenlerin sözcük bilgilerini öğretim teknolojilerinden yararlanarak ve grup çalışması içinde oyun oynayarak geliştirmesi

Materyaller: Bilgisayar/mobil cihaz

Öğretim Teknolojisi Aracı: www.quizlet.com

Etkinlik Süreci: “Leyleği Havada Görmek” ünitesindeki “Leylek Havada” ve “Turizmin Farklı Yüzleri” bölümlerindeki okuma ve dinleme çalışmalarının sonucunda öğreticinin, öğrenenlerin öğretim süreci içerisinde ilk defa karşılaştıkları ya da ders esnasında anlamını sordukları sözcükleri tespit etmesi. Öğreticinin www.quizlet.com internet sitesini kullanarak sözcüklere ve sözcüklerin anlamlarına yönelik bir sözcük seti hazırlaması. Öğreticinin ders esnasında öğrenenlere, grup olarak sözcüklerin anlamlarını öğrenmeye yönelik mobil cihazlarını kullanarak bir oyun oynayacaklarını belirtmesi. Öğrenenlerin kendilerine verilen erişim kodunu kullanarak sözcük oyununa giriş yapmaları ve ilgili internet sitesinde belirtildiği

gibi gruplara ayrılmaları. Öğrenenlerin sözcükler ile sözcüklerin anlamlarını grup olarak eşleştirerek sözcük oyununu oynamaları. Sözcükler ve anlamlarını ilk eşleştiren grubun oyunu kazanmasıyla oyunun sona ermesi. Tüm öğrenenlerin sözcüklerin anlamlarını öğrendiklerinden emin oluncaya kadar oyunun tekrar tekrar oynanması.

Hedef Kelimeler: Bağışmak, buluşmak, dövüşmek, kucaklaşmak, tokalaşmak, vedalaşmak, buruşmak, gözden geçirmek, elemek, övünmek, bozulmak, içten

Etkinlik Yönergesi:

Ders esnasında size verilen erişim kodunu kullanarak www.quizlet.com internet sitesi üzerinde hazırlanmış olan sözcük bilgisi oyununa katılınız. İnternet sitesinde belirtildiği gibi gruplara ayrılınız. Oyunun başlaması ile sözcükleri ve sözcüklerin anlamlarını eşleştiriniz. Oyuna tekrar tekrar katılarak sözcüklerin anlamlarına yönelik pratik yapınız.

Etkinliğin Uygulandığı Erişim Adresi: www.quizlet.com

Uygulama: Etkinlik araştırmacı tarafından hazırlanıp uygulanmıştır.

4.2.1.4. Dördüncü Etkinlik

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen dördüncü etkinliğin uygulama planı şu şekildedir:

4. Etkinlik

Etkinliğin Adı: Kelimelerle Oynuyorum

Etkinlik Uygulama Planı

Tarih: 02.11.2021

Süre: 4 ders saati

Ünite: Leyleği Havada Görmek

Dil Seviyesi: B2

Beceriler: Sözcük bilgisi

Amaç: Öğrenenlerin sözcük bilgilerini öğretim teknolojilerinden yararlanarak ve bireysel olarak sözcüklerin anlamlarına yönelik hazırlanmış etkinliklere katılarak geliştirmesi

Materyaller: Bilgisayar/mobil cihaz

Öğretim Teknolojisi Aracı: www.quizlet.com

Etkinlik Süreci: “Leyleği Havada Görmek” ünitesindeki “Geldim, Gördüm, Yazdım” bölümünde yer alan okuma ve dinleme çalışmalarının sonucunda öğreticinin, öğrenenlerin öğretim süreci içerisinde ilk defa karşılaştıkları ya da ders esnasında anlamını sordukları sözcükleri tespit etmesi. Öğreticinin www.quizlet.com internet sitesini kullanarak sözcüklere ve sözcüklerin anlamlarına yönelik bir sözcük seti hazırlaması. Öğreticinin öğrenenlere, www.quizlet.com internet sitesindeki sanal sınıflarına yeni öğrenilen sözcüklere yönelik bir sözcük seti eklediğini belirtmesi. Hazırlanan sözcük seti etkinliklerinin ders saatleri dışında çalışılması amacıyla öğrenenlere ödev verilmesi. Öğrenenlerin www.quizlet.com internet adresini kullanarak bireysel olarak öğrenme hızlarına göre ilgili sözcük setine çalışmaları. Öğreticinin ilgili internet sitesi üzerinden öğrenenlerin sözcük setine çalışma sürelerini, başarı istatistiklerini takip etmesi ve değerlendirmesi.

Hedef Kelimeler: Antik, kutsal, mütevazı, yolu düşmek, ucuzlamak, yetişkin, ödünç, orta yolu bulmak, gözü yolda kalmak, doyum olmamak

Etkinlik Yönergesi:

www.quizlet.com adresine kayıt olarak size verilen bağlantı adresi üzerinden öğreticinin oluşturduğu sanal sınıfa üye olunuz. Sanal sınıf içerisinde yer alan sözcük setine kendi bireysel hızınıza uygun bir şekilde çalışarak sözcüklerin anlamlarını öğreniniz. Sözcüklerin anlamlarını daha iyi öğrenebilmek için pratik yapınız.

Etkinliğin Uygulandığı Erişim Adresi:

<https://quizlet.com/join/4Dchnu2ym?i=40rhfy&x=1rqt>

Uygulama: Etkinlik araştırmacı tarafından hazırlanıp uygulanmıştır.

4.2.1.5. Beşinci Etkinlik

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen beşinci etkinliğin uygulama planı şu şekildedir:

5. Etkinlik

Etkinliğin Adı: İcat Çıkarma

Etkinlik Uygulama Planı

Tarih: 04.11.2021

Süre: 4 ders saati

Ünite: Geçmişten Günümüze

Dil Seviyesi: B2

Beceriler: Sözcük bilgisi, yazma, okuma

Amaç: Öğrenenlerin hedef kelimeleri kullanarak ve öğretim teknolojilerinden yararlanarak dijital bir afiş tasarlaması

Materyaller: Bilgisayar/mobil cihaz

Öğretim Teknolojisi Aracı: www.canva.com

Etkinlik Süreci: Ders kitabında “Geçmişten Günümüze” ünitesindeki “Teknoloji” bölümünde yer alan bilgisayar kullanımına yönelik hazırlık çalışmalarının yapılması. Aynı bölümdeki “Bilgisayarın Kısa Tarihi” başlıklı metnin okunması. Metnin anlama sorularının cevaplanması. Metindeki bilinmeyen sözcüklerin anlamlarının öğrenilmesi. Metindeki sözcüklerin dil bilgisi yapılarının incelenmesi. Konuyla ilgili “Kadın Mucitler” başlıklı metnin dinlenmesi. Metnin anlama sorularının cevaplanması. Metindeki bilinmeyen sözcüklerin anlamlarının öğrenilmesi. Öğrenenlerden, konuyla ilgili bir afiş tasarlamalarının istenmesi. Etkinlik yönergelerinin öğrenenlere verilmesi. Öğrenenlerin yönergelere uygun olarak afişlerini www.canva.com internet adresi üzerinden dijital olarak hazırlamaları. Öğrenenlerin dijital afişlerinin görselini öğretmenle ve diğer öğrenenlerle paylaşmaları. Dijital afişlerin sınıfta okunması ve değerlendirilmesi.

Etkinlik Yönergesi:

İlginç, herkes tarafından bilinmeyen bir icadı arkadaşlarınıza tanıtmak için aşağıdaki soruları cevaplayan dijital bir afiş hazırlayınız. Afişinizde size verilen kelimeleri de kullanarak seçmiş olduğunuz ürünle ilgili tanıtıcı bilgilere ve görsellere yer veriniz. Tasarımınız bittikten sonra afişinizin görselini öğretmenin ve arkadaşlarınız ile paylaşınız.

Hedef Kelimeler: İcat edilmek, kullanılmak, mucit, üretilmek, geliştirilmek

Sorular:

- Seçtiğiniz icat nedir?
- Kim tarafından, ne zaman bulunmuştur?
- Görüntüsü nasıldır?
- Özellikleri nelerdir?

Etkinliğin Uygulandığı Erişim Adresi: www.canva.com

Uygulama: Etkinlik araştırmacı tarafından hazırlanıp uygulanmıştır.

4.2.1.6. Altıncı Etkinlik

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen altıncı etkinliğin uygulama planı şu şekildedir:

6. Etkinlik

Etkinliğin Adı: Boşlukları Dolduruyorum

Etkinlik Uygulama Planı

Tarih: 05.11.2021

Süre: 4 ders saati

Ünite: Geçmişten Günümüze

Dil Seviyesi: B2

Beceriler: Sözcük bilgisi, okuma

Amaç: Öğrenenlerin hedef kelimeleri metnin içine yerleştirerek ve öğretim teknolojilerinden yararlanarak dijital bir metni okuyup anlaması

Materyaller: Bilgisayar/mobil cihaz

Öğretim Teknolojisi Aracı: www.learningapps.com

Etkinlik Süreci: Ders kitabında “Geçmişten Günümüze” ünitesindeki “Ulaşım” bölümünde yer alan ulaşım araçlarına yönelik hazırlık çalışmalarının yapılması. Aynı bölümdeki “Havalı

Ulaşım Araçları” başlıklı metnin okunması. Metnin anlama sorularının cevaplanması. Metindeki bilinmeyen sözcüklerin anlamlarının öğrenilmesi. Metindeki sözcüklerin dil bilgisi yapılarının incelenmesi. Konuyla ilgili “Ulaşım Sektöründeki Farklı Olanaklar” başlıklı metnin dinlenmesi. Metnin anlama sorularının cevaplanması. Metindeki bilinmeyen sözcüklerin anlamlarının öğrenilmesi. Öğrenenlerden, konuyla ilgili bir metin okumalarının istenmesi. Etkinlik yönergelerinin öğrenenlere verilmesi. Öğrenenlerin yönergelere uygun olarak metinlerini www.learningapps.com internet adresi üzerinden dijital olarak okumaları. Metin içinde yer alan boşluklara uygun sözcükleri getirerek metni anlamaya çalışmaları. Çalışmanın tamamlanmasının ardından metnin sınıf içinde okunması ve değerlendirilmesi

Hedef Kelimeler: Toplu taşıma, taşımacılık, hüzünlenmek, dili tutulmak, mesaiye kalmak, kapasite, ikram, hizmet (almak), tecrübe, el konulmak

Okuma Metni: Ali Bey uzun zamandır taşımacılık yapıyordu. Toplu taşıma araçlarından biri olan dolmuşun şoförüydü. Can taşıyordu. Yollarda gide gele araba kullanma konusunda tecrübe kazanmıştı. İşini seviyordu. Yolcularla sohbet ediyor, onlara kolonya ikram ediyordu. Yolcular da aldıkları hizmetten memnundular. Ali şoförün arabasına binmek istiyorlardı. Ali Bey parayı da seviyordu. Arabasına ne kadar çok müşteri alırsa o kadar çok para kazanırdı. Ancak arabasına alabileceği insan sayısı belliydi. Bu sayıdan daha fazla yolcu alması yasaktı.

Bir gün dışarıda çok şiddetli yağmur yağıyordu. Herkes dolmuşa binmek istiyordu. O da hem insanlar ıslanmasın diye hem de para kazansın diye kapasitesinin üzerinde yolcu aldı. Her zaman geçtiği yol üzerinde o gün polis bekliyordu. Polis dolmuşu durdurup dolmuştaki kişi sayısını sorduğunda Ali Bey’in heyecandan dili tutuldu. Ne söyleyeceğini bilemedi. Polisler dolmuşa binip yolcuları saydıklarında artık çok geçti. Ali Bey suç işlemişti. Dolmuşa fazla yolcu almıştı. Bunun cezası ehliyetini kaybetmektir. Ali Bey’in ehliyetine el konuldu. Ali şoför bir süre çalışamayacaktı.

Bu durumu duyan Ali Bey’in karısı hüzünlendi, iş ona düşmüştü. O günden sonra kendisi iş yerinde daha çok mesaiye kaldı. Daha çok çalışıp, daha çok kazanıp evin masraflarını karşıladı. Bundan sonra da Ali Bey ve karısını zor günler bekliyordu.

Etkinlik Yönergesi:

Sizinle paylaşılan bağlantı adresi üzerinden erişebileceğiniz metni okuyunuz. Metindeki boşluklara uygun sözcükleri yerleştiriniz. Çalışmanın tamamlanmasının ardından öğretmeniniz ve arkadaşlarınız ile birlikte metni değerlendiriniz.

Etkinliğin Uygulandığı Erişim Adresi: <https://learningapps.org/display?v=p9zw5mioa21>

Uygulama: Etkinlik araştırmacı tarafından hazırlanıp uygulanmıştır.

4.2.1.7. Yedinci Etkinlik

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen yedinci etkinliğin uygulama planı şu şekildedir:

7. Etkinlik

Etkinliğin Adı: Deyimleri Eşleştiriyorum

Etkinlik Uygulama Planı

Tarih: 09.11.2021

Süre: 2 ders saati

Ünite: Değişen Dünya

Dil Seviyesi: B2

Beceriler: Sözcük bilgisi

Amaç: Öğrenenlerin öğretim teknolojilerinden yararlanıp hedef kelimelerden oluşan bir eşleştirme oyunu oynayarak sözcüklerin anlamlarını öğrenmeleri

Materyaller: Bilgisayar/mobil cihaz

Öğretim Teknolojisi Aracı: www.wordwall.net

Etkinlik Süreci: Ders kitabında “Değişen Dünya” ünitesindeki “Moda” ve “Yiyecekler” bölümlerinde yer alan okuma ve dinleme çalışmalarının sonucunda öğreticinin, öğrenenlerin öğretim süreci içerisinde ilk defa karşılaştıkları ya da ders esnasında anlamını sordukları sözcükleri tespit etmesi. Öğreticinin www.wordwall.net internet sitesini kullanarak sözcüklere ve sözcüklerin anlamlarına yönelik bir eşleştirme oyunu hazırlaması. Öğreticinin ders esnasında öğrenenlere, mobil cihazlarını kullanarak bir eşleştirme oyunu oynayacaklarını belirtmesi.

Öğrenenlerin kendilerine verilen bağlantı adresini tıklayarak oyuna ulaşmaları. Öğrenenlerin eşleştirme oyununu oynamaları. Tüm öğrenenlerin sözcüklerin anlamlarını öğrendiklerinden emin oluncaya kadar oyunun tekrar tekrar oynanması. Öğrenenlerin sorulara doğru ve yanlış cevap verme durumları ile sözcükleri bilme gelişimlerinin sistem üzerine kaydedilen bilgilerden hareketle değerlendirilmesi.

Hedef Kelimeler: Moda olmak, damga/damgasını vurmak, haksızlığa uğramak, ayak uydurmak, yüzünde güller açmak, sözünde durmak, uzak durmak, ilham kaynağı olmak

Etkinlik Yönergesi:

Ders esnasında size verilen bağlantı adresini kullanarak www.wordwall.net internet sitesi üzerinde hazırlanmış olan eşleştirme oyununa ulaşınız. Oyunu tekrar tekrar oynayarak sözcüklerin anlamlarına yönelik pratik yapınız.

Etkinliğin Uygulandığı Erişim Adresi: <https://wordwall.net/play/23845/956/560>

Uygulama: Etkinlik araştırmacı tarafından hazırlanıp uygulanmıştır.

4.2.1.8. Sekizinci Etkinlik

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen sekizinci etkinliğin uygulama planı şu şekildedir:

8. Etkinlik

Etkinliğin Adı: Yeni Kelimelerim

Etkinlik Uygulama Planı

Tarih: 11.11.2021

Süre: 2 ders saati

Ünite: Değişen Dünya

Dil Seviyesi: B2

Beceriler: Sözcük bilgisi, okuma, yazma

Amaç: Öğrenenlerin öğretim teknolojilerinden yararlanarak hedef kelimelerden oluşan bir bulmaca çözerek sözcüklerin anlamlarını öğrenmeleri

Materyaller: Bilgisayar/mobil cihaz

Öğretim Teknolojisi Aracı: www.learningapps.com

Etkinlik Süreci: Ders kitabında “Değişen Dünya” ünitesindeki “Yiyecekler” ve “Müzik” bölümlerinde yer alan okuma ve dinleme çalışmalarının sonucunda öğreticinin, öğrenenlerin öğretim süreci içerisinde ilk defa karşılaştıkları ya da ders esnasında anlamını sordukları sözcükleri tespit etmesi. Öğreticinin www.learningapps.com internet sitesini kullanarak sözcüklere ve sözcüklerin anlamlarına yönelik bir bulmaca hazırlaması. Öğreticinin ders esnasında öğrenenlere, mobil cihazlarını kullanarak bir bulmaca çözeceklerini belirtmesi. Öğrenenlerin kendilerine verilen bağlantı adresini tıklayarak bulmacaya ulaşmaları. Öğrenenlerin dijital bulmacayı çözmeleri. Tüm öğrenenlerin sözcüklerin anlamlarını öğrendiklerinden emin oluncaya kadar bulmacanın tekrar tekrar çözülmesi.

Hedef Kelimeler: Göç, etik, yerel, kuşak, gurbet, sıra, hasret, yiğit, evrensel, ozan

Etkinlik Yönergesi:

Ders esnasında size verilen bağlantı adresini kullanarak www.learningapps.com internet sitesi üzerinde hazırlanmış olan dijital bulmacaya ulaşınız. Dijital bulmacayı tekrar tekrar çözerek sözcüklerin anlamlarına yönelik pratik yapınız.

Etkinliğin Uygulandığı Erişim Adresi: <https://learningapps.org/display?v=poy3fi8ja21>

Uygulama: Etkinlik araştırmacı tarafından hazırlanıp uygulanmıştır.

4.2.1.9. Dokuzuncu Etkinlik

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen dokuzuncu etkinliğin uygulama planı şu şekildedir:

9. Etkinlik

Etkinliğin Adı: Bil Bakalım!

Etkinlik Uygulama Planı

Tarih: 16.11.2021

Süre: 2 ders saati

Ünite: Değişen Dünya

Dil Seviyesi: B2

Beceriler: Sözcük bilgisi

Amaç: Öğrenenlerin sözcük bilgilerini öğretim teknolojilerinden yararlanarak ve bireysel olarak oyun oynayarak geliştirmeleri

Materyaller: Bilgisayar/mobil cihaz

Öğretim Teknolojisi Aracı: www.kahoot.com

Etkinlik Süreci: “Değişen Dünya” ünitesi sonundaki “Günlük İfadeler” bölümünün okunmasının ardından öğreticinin, öğrenenlerin ders esnasında ilk defa karşılaştıkları ya da anlamını sordukları sözcükleri tespit etmesi. Öğreticinin www.kahoot.com internet sitesini kullanarak sözcüklere ve sözcüklerin anlamlarına yönelik bir bilgi oyunu hazırlaması. Öğreticinin ders esnasında öğrenenlere, bireysel olarak sözcüklerin anlamlarını bilmeye yönelik mobil cihazlarını kullanarak bir oyun oynayacaklarını belirtmesi. Öğrenenlerin kendilerine verilen erişim kodunu kullanarak sözcük oyununa giriş yapmaları. Öğrenenlerin bilgi yarışması niteliğinde sözcük oyununu oynamaları. Tüm soruların cevaplanmasıyla oyunun sona ermesi. Oyunu birinci, ikinci ve üçüncü olarak kazanan öğrenenlerin belirlenmesi. Oyunun sonunda hangi öğrenenin hangi cevapları ve kaç doğru, kaç yanlış cevap verdiğini gösteren internet sitesinin sunduğu oyun raporunun indirilmesi. Tüm öğrenenlerin sözcüklerin anlamlarını öğrendiklerinden emin oluncaya kadar oyunun tekrar tekrar oynanması. İlk ve son olarak alınan raporun değerlendirilmesi.

Hedef Kelimeler: Suyunu çekmek, meteliğe kurşun atmak, cebinde akrep var, parasız pulsuz, sudan ucuz, ateş pahası, beleş, paha biçilemez, çakma, defolu

Etkinlik Yönergesi:

Ders esnasında size verilen erişim kodunu kullanarak www.kahoot.com internet sitesinde hazırlanmış olan sözcük bilgisi oyununa katılıңыз. Oyunun başlaması ile soruları yansidan okuyunuz. Soruların doğru cevaplarını mobil cihazınızdan işaretleyerek veriniz. Oyuna tekrar tekrar katılarak sözcüklerin anlamlarına yönelik pratik yapınız.

Etkinliğin Uygulandığı Erişim Adresi: www.kahoot.com

Uygulama: Etkinlik araştırmacı tarafından hazırlanıp uygulanmıştır.

4.2.1.10. Onuncu Etkinlik

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen onuncu etkinliğin uygulama planı şu şekildedir:

10. Etkinlik

Etkinliğin Adı: Suç ve Ceza

Etkinlik Uygulama Planı

Tarih: 19.11.2021

Süre: 4 ders saati

Ünite: Dünyadan Haberler

Dil Seviyesi: B2

Beceriler: Sözcük bilgisi, yazma, okuma

Amaç: Öğrenenlerin öğretim teknolojilerinden yararlanarak ve hedef sözcüklerden hareketle dijital olarak yazarak yeni sözcüklerin anlamlarına yönelik pratik yapmaları

Materyaller: Bilgisayar/mobil cihaz

Öğretim Teknolojisi Aracı: www.padlet.com

Etkinlik Süreci: Ders kitabında “Dünyadan Haberler” ünitesindeki “Suç ve Ceza” bölümünde yer alan suçun ne olduğuna yönelik hazırlık çalışmalarının yapılması. Aynı bölümdeki “Pardon Bir Yanlışlık Oldu!” başlıklı metnin okunması. Metnin anlama sorularının cevaplanması. Metindeki bilinmeyen sözcüklerin anlamlarının öğrenilmesi. Metindeki sözcüklerin dil bilgisi yapılarının incelenmesi. Konuyla ilgili “Siber Suçlardan Korunmanın Yolları” başlıklı metnin dinlenmesi. Metnin anlama sorularının cevaplanması. Metindeki bilinmeyen sözcüklerin anlamlarının öğrenilmesi. Öğreticinin, öğrenenlerin öğretim süreci içerisinde ilk defa karşılaştıkları ya da ders esnasında anlamını sordukları sözcükleri tespit etmesi. Öğreticinin ilgili sözcüklere yönelik öğrenenlerin pratik yapabilmeleri için www.padlet.com internet

sitesini kullanarak dijital bir pano hazırlaması. Öğreticinin ders esnasında öğrenenlere, mobil cihazlarını kullanarak hedef kelimelere yönelik dijital olarak yazı yazacaklarını belirtmesi. Öğrenenlerin kendilerine verilen bağlantı adresini tıklayarak dijital panoya ulaşmaları. Tüm öğrenenlerin hedef sözcüklere yönelik cümlelerini dijital pano üzerine yazmaları. Öğrenenlerin yazılarının okunması ve değerlendirilmesi.

Hedef Kelimeler: Hırsızlık, mahkeme, delil, siber suç, hüküm vermek/verilmek

Etkinlik Yönergesi:

Ders esnasında size verilen bağlantı adresini kullanarak www.padlet.com internet sitesi üzerinde hazırlanmış olan dijital panoya ulaşınız. Dijital pano üzerinde yazarak ve yazılanları okuyarak sözcüklerin anlamlarına yönelik pratik yapınız.

Etkinliğin Uygulandığı Erişim Adresi: <https://padlet.com/maxxmilian/sucveceza>

Uygulama: Etkinlik araştırmacı tarafından hazırlanıp uygulanmıştır.

4.2.1.11. On Birinci Etkinlik

Araştırma kapsamında gerçekleştirilen on birinci etkinliğin uygulama planı şu şekildedir:

11. Etkinlik

Etkinliğin Adı: Sözcük Çarkım

Etkinlik Uygulama Planı

Tarih: 25.11.2021

Süre: 4 ders saati

Ünite: Dünyadan Haberler

Dil Seviyesi: B2

Beceriler: Sözcük bilgisi, konuşma

Amaç: Öğrenenlerin öğretim teknolojilerinden yararlanarak ve hedef sözcüklerden hareketle konuşarak yeni sözcüklerin anlamlarına yönelik pratik yapmaları

Materyaller: Bilgisayar/mobil cihaz

Öğretim Teknolojisi Aracı: www.wordwall.net

Etkinlik Süreci: Ders kitabında “Dünyadan Haberler” ünitesindeki “Suç ve Ceza”, “Talihsiz Olaylar Dizisi” ve “Kültür Sanat Haberleri” bölümlerindeki okuma ve dinleme çalışmalarının yapılması. Metinlerin anlama sorularının cevaplanması. Metinlerdeki bilinmeyen sözcüklerin anlamlarının öğrenilmesi. Metindeki sözcüklerin dil bilgisi yapılarının incelenmesi. Öğreticinin, öğrenenlerin öğretim süreci içerisinde ilk defa karşılaştıkları ya da ders esnasında anlamını sordukları sözcükleri tespit etmesi. Öğreticinin ilgili sözcüklere yönelik öğrenenlerin pratik yapabilmeleri için www.wordwall.net internet sitesini kullanarak bir sözcük çarkı hazırlaması. Öğreticinin kendi hesabından dijital sözcük çarkını açması ve yansıya aktarması. Öğrenenlerin ders esnasında öğreticinin açmış olduğu dijital sözcük çarkını tıklayarak çevirmeleri. Dönen çarkın durmasıyla seçilmiş olan hedef sözcüklerle ilgili öğrenenlerin konuşma yapmaları. Tüm öğrenenlerin en az 2 konuşma yapacağı şekilde dijital sözcük çarkının çevrilmesi. Öğrenenlerin konuşmalarının değerlendirilmesi.

Hedef Kelimeler: Tazminat, kapkaççılık, cezalandırılmak, ayıp, dava, iftira, kabahat, talihsizlik, yasa, yer yarılıp içine girmek

Etkinlik Yönergesi:

Öğreticinizin bilgisayarını kullanarak sırasıyla dijital sözcük çarkını çeviriniz. Dönen çarkın durmasıyla seçilen sözcüğe yönelik “3 şey” söyleyiniz. En az 2 kez olmak üzere çarkı tekrar tekrar çevirerek sözcüklerin anlamlarıyla ilgili pratik yapınız.

Etkinliğin Uygulandığı Erişim Adresi: www.wordwall.net

Uygulama: Etkinlik araştırmacı tarafından hazırlanıp uygulanmıştır.

4.2.2. Öğretim Teknolojilerinin Kullanıldığı Sözcük Öğretimi Etkinliklerinin Değerlendirilmesi

Bu bölümde uygulanan etkinlikler kapsamında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın, öğrenenlerin sözcük bilgisini geliştirmeye etkisini ortaya koymak amacıyla öğrenenlerin “*Etkinlik Değerlendirme Formu*”na verdikleri cevaplardan elde edilen bulgulara yer verilmiştir.

“Etkinlik Değerlendirme Formu” aracılığıyla öğrenenlere ilk olarak “Yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize etkisi var mıdır?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrenenlerin verdikleri cevaplardan elde edilen bulgular bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 14: Öğretim Teknolojilerinin Kullanıldığı Sözcük Öğretimi Etkinliklerinin Öğrenenlerin Sözcük Öğrenmesine Etkisi

Kategori ve Kod	<i>n</i>
Olumlu Etkisi Vardır	290
Yeni sözcükler öğrenme	135
Eğlenerek öğrenme	28
Sözcükleri ezberleme	25
Sözcükleri kullanma	21
Türkçeyi geliştirme	11
Oyunla öğrenme	10
Yazma becerisini geliştirme	10
Daha hızlı öğrenme	9
Konuşma becerisini geliştirme	7
Daha kolay öğrenme	5
Cümle kurabilme	4
Kalıcı öğrenme	4
Yeni bilgiler öğrenme	3
Yeni deyimler öğrenme	3
Sözcükleri daha hızlı hatırlama	2
Yarışarak öğrenme	2
Akrandan öğrenme	1
Daha fazla çalışma	1
Dersi tekrar etme	1
Sözcüğün kullanımını anlama	1
Sözcük öğrenme motivasyonu sağlama	1
Sözcükleri özenle kullanma	1
Sözcükleri tekrar etme	1
Yanlış öğrenmeleri göstermesi	1
Yazma isteği sağlama	1
Yeni atasözleri öğrenme	1
Yeni kurallar öğrenme	1
Toplam	290

Tablo 14’e göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinin kendilerini olumlu yönde etkilediğini düşünmektedirler. Öğrenenler yapılan etkinliklerden olumlu olarak etkilendikleri konuları da belirtmişlerdir. Buna göre öğrenenler sıklıkla “Yeni sözcükler öğrenme”, “Eğlenerek öğrenme”, “Sözcükleri

ezberleme”, “Sözcükleri kullanma” konularında yapılan etkinliklerin kendilerini olumlu olarak etkilediklerini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrenenlerin konuyla ilgili ifade ettikleri görüşleri, kendi cümleleri ile şu şekilde gösterilebilir:

“Konuya hazırlanırken ülkemle ilgili bazı sözcüklerin anlamını bilmiyordum ve etkinlikte öğrendim. Geçim kaynağı, yerli, yöresel gibi kelimeleri öğrendim. Çok faydalı bir etkinlik oldu.” (E. V.)

“Kelimelerin anlamlarını öğrendim. Ses kaydında kelimeleri kullanarak konuştum. Çok faydalı etkinlik. Konuşmam kelimeleri öğrenmem için iyi.” (M. A. O. F.)

“Yeni kelimeler öğrendim. Mesela bu kelime nasıl yazabilirim ve telaffuzu nasıl olabilir. Bir de kelimenin anlamını bildim ve ezberledim.” (L. N.)

“Evet, yeni kelimeler öğrendim ve kelimelerin daha doğru bir biçimde kullanarak yazma becerilerimi geliştirdim.” (M. A.)

“Kâğıda yazmak, cümle kurmak, sonra arkadaşlarımızla oyunda yarışmamızın hepimize faydalı olduğuna eminim. Bir şeyde, işte başarılı olmak istiyorsanız hepsini yarışma gibi yaparsanız öğrencilere büyük bir motivasyon olacak.” (A. S.)

“Çok faydalı bir oyun. Bütün kelimeleri ezberleyebildim.” (H. S.)

“Evet, afiş hazırlamak için bilgisayar ve telefonumu kullandım. Biraz uğraştım ama çok iyi oldu kelimeler öğrendim aynı zamanda cümleler kurdum.” (A. N.)

“Ever var. Her zamanki gibi yeni kelimeler öğrendim ve bu kelimeleri yazdım. Çok eğlenceli bir şekilde öğrendiğimden dolayı hoşuma gidiyor.” (C. U. I.)

“Evet. Anlamını bilmediğim yeni sözcükleri cümlelerde kullanmak, anlamlarını öğrenmeme ve ezberlememe yardımcı olur.” (M. A.)

“Sözcük haznem zenginleşiyor. Bugüne kadar bildiğim sözlere yeni bilmediğim kelimeleri öğrenmek, günlük hayatta daha güzel, daha düzgün konuşmama yardım ediyor.” (A. S.)

“Elbette var. Yeni kelimeleri öğrendim. Çok eğlendim. Kahoot’ta oyun oynarken hem yeni kelimeleri öğrendim.” (H. H.)

“Yeni kelimeleri öğrenirken kendimi hâkim hissettim. Hocamızın gönderdiği linke girip herkesin yazdığı cümleleri okurken onlardan farklı, daha ilginç cümle yazmaya içimdeki çocuk çaba gösterdi. Sınıf arkadaşlarımla yaptığı hataları öğrenirken kelimeleri daha dikkatli kullanmaya çalıştım.” (A. S.)

“Var. Türkçe öğrenmem için iyi bir yöntem. Hem Türkçe öğrenmek hem de eğlenmek. Sıkıcı değil.” (H. A. F.)

“Etkinlik Değerlendirme Formu” aracılığıyla öğrenenlere ikinci olarak “Yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumlu etkisi nedir?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrenenlerin verdikleri cevaplardan elde edilen bulgular bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 15: Öğretim Teknolojilerinin Kullanıldığı Sözcük Öğretimi Etkinliklerinin Öğrenenlerin Sözcük Öğrenmesine Olumlu Etkisi

Kategori ve Kod	n
Anlam	175
Yeni sözcükler öğrenme	133
Sözcükleri ezberleme	37
Sözcükleri anlamlarıyla eşleştirme	3
Sözcüklerin anlamlarını araştırma	1
Yeni deyimler öğrenme	1
Biçim	10
Telaffuz pratiği yapma	4
Hataları fark etme ve düzeltme	2
İmla pratiği yapma	1
Sözcüğün telaffuzunu öğrenme	1
Sözcüğün yazımını öğrenme	1
Telaffuzu dinleme	1
Gelişim	28
Türkçeyi geliştirme	15
Sözcükleri daha hızlı hatırlama	4
Konuşma becerisini geliştirme	3
Sözcük hazinesini zenginleştirme	3
Okuma becerisini geliştirme	2
Daha hızlı yazma	1
Kullanım	131
Sözcükleri cümle içinde kullanma	42
Sözcükleri günlük hayatta kullanma	33

Yazma pratiği yapma	20
Konuşma pratiği yapma	10
Sözcük pratiği yapma	8
Sözcükleri günlük konuşmada kullanma	8
Sözcüklerin metin içindeki kullanımını görme	6
Sözcüğün kullanımını öğrenme	2
Sözcükleri doğru bir şekilde kullanma	1
Türkçe pratiği yapma	1
Öğrenme	107
Eğlenerek öğrenme	37
Daha kolay öğrenme	17
Daha hızlı öğrenme	14
Kalıcı öğrenme	12
Oyunla öğrenme	10
Yeni bilgiler öğrenme	6
Heyecanla öğrenme	3
Arkadaşlarla etkileşim kurarak öğrenme	2
Sözcük öğrenme motivasyonu hissetme	2
Akademik sözcükler öğrenme	1
Sözcükleri tekrar etme	1
Uygulama ile dil öğrenme	1
Yarışarak öğrenme	1
Toplam	451

Tablo 15'e göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinin sözcük öğrenmelerini olumlu yönde nasıl etkilediğine yönelik görüşleri incelendiğinde öğrenenler yapılan etkinliklerin "Anlam", "Biçim", "Gelişim", "Kullanım" ve "Öğrenme" başlıklarında sıklıkla kendilerini olumlu olarak etkilediklerini belirtmişlerdir. Öğrenenler yapılan etkinliklerin en çok "Anlam" ve "Kullanım" konularında sözcük öğrenmelerini olumlu olarak etkilediğine yönelik görüş bildirmişlerdir. Belirtilen kategorilerde öğrenenlerin sıklıkla olumlu olarak etkilendiklerini belirttikleri konular ise "Yeni sözcükler öğrenme", "Telaffuz pratiği yapma", "Türkçeyi geliştirme", "Sözcükleri cümle içinde kullanma" ve "Eğlenerek öğrenme" konularıdır.

Araştırmaya katılan öğrenenlerin konuyla ilgili ifade ettikleri görüşleri, kendi cümleleri ile şu şekilde gösterilebilir:

"Sesi bir kereden fazla kaydedip dinleyerek bazı hataları bulabildim. Ancak birkaç denemeden sonra kendimi hatasız doğru konuşurken buldum." (M. A.)

“Kelimeleri öğrendim. Artık konuşurken bu kelimeleri kullanıyorum.” (M. G.)

“Hakikaten 3 kelimenin manası iyi bir şekilde kullanmaya bu etkinliğin başlamasıyla başladım. Konuşma pratik en önemli oldu. Aynı zamanda bu konuşma kaydından önce birkaç fikrimi yazdım. Bu yüzden biraz yazma pratiği de oldu.” (A. S.)

“Türkçeyi daha iyi anlayabilirim, dil bilgisini daha iyi anlayabilirim ve yazmaya da daha fazla alıştım. Günlük hayatımda yeni kelimeler kullanabilirim ve arkadaşlarımla sohbet ederken yeni kelimeler de kullanabilirim.” (A. S. A.)

“Oyun oynarken anlamak biraz zordu. Çok kazanmak için hızlı bir şekilde cevaplamamız gerekiyordu, tekrar ettikçe kelimeler herkes tarafından mutlaka ezberlendi. Bu kelimeleri öğrenmiş olmuştuk. Hızlı bir şekilde düşündüğümüz için artık bu kelimeleri duyunca hemen fark edebiliriz.” (A. H.)

“Yaptığımız etkinliğin oldukça olumlu etkisi vardır. Bu etkinlik sayesinde hem eğlendik hem de yeni sözcükler öğrendik. Bu eğitim yöntemi çok faydalı ve aynı anda eğlencelidir.” (M. A. O. F.)

“Kelimeler karşıma hep çıktığında ezberleyebildim.” (H. S.)

“Olumlu etkisi elbette var. Bilmediğimiz kelimeleri öğrendik, arkadaşlarla yarıştık, kim daha hızlı her şeyi doğru yapacak, yani bayağı güzel bir etkinlik oldu. Bizim için de değişiklik oldu.” (H. H.)

“Yeni sözcükleri hızlıca öğrendim. İlk defa uygulama ile dil öğrendim. Heyecanlı öğrendim.” (A. W. A.)

“Artık, öğrendiğim bu kelimeleri kullanmak benim için daha kolay oldu. Okuma metinlerinde kelimeleri nasıl uygun bir şekilde koyacağım ve kullanacağım öğrendim. Benim için çok faydalı oldu.” (A. S.)

“Bence bu yapılan etkinliğin çok önemli faydaları vardır. Etkinlik sayesinde bilinmeyen kelimeleri öğrendim. Bu kelimeler uygulamayı kullandığım için daha ilginç oldu. Sanki bir ödev yapmadım. Fakat bir bulmaca ya da bir oyun oynadım. Bunun için daha kolay ve daha hızlı Türkçe kelimeleri öğrendim.” (F. N. R.)

“Etkinlik Değerlendirme Formu” aracılığıyla öğrenenlere üçüncü olarak “Yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumsuz etkisi nedir?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrenenlerin verdikleri cevaplardan elde edilen bulgular bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 16: Öğretim Teknolojilerinin Kullanıldığı Sözcük Öğretimi Etkinliklerinin Öğrenenlerin Sözcük Öğrenmesine Olumsuz Etkisi

Kategori ve Kod	<i>n</i>
Olumsuz Etkisi Yoktur	202
Hayır	199
Fark etmedim	2
Uygulamanın çalışmaması	1
Olumsuz Etkisi Vardır	20
Sözcüklerin zor gelmesi	7
Anlamanın yanlış öğrenilmesi	2
Aracın özelliklerinin beğenilmemesi	1
Bazı özelliklerin ücretli olması	1
Daha fazla zamana ihtiyaç duyma	1
İnternetin kullanılması	1
Sözcüklerin anlamını araştırmak	1
Sözcüklerin anlamını karıştırmak	1
Sözcüklerin karışık gelmesi	1
Utanmak	1
Uygulamanın çalışmaması	1
Yanlış çeviri yapılması	1
Zamanın yetmemesi	1
Toplam	222

Tablo 16’ya göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinin sözcük öğrenmelerini olumsuz olarak nasıl etkilediğine yönelik görüşleri incelendiğinde öğrenenlerin büyük bir çoğunluğu yapılan etkinliklerin sözcük öğrenmelerini olumsuz olarak etkilemediğini belirtmişlerdir. Çok az sayıda öğrenen yapılan etkinliklerin “Sözcüklerin zor gelmesi”, “Anlamanın yanlış öğrenilmesi” gibi konularda sözcük öğrenmelerini olumsuz olarak etkilediğini belirtmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrenenlerin konuyla ilgili ifade ettikleri görüşleri, kendi cümleleri ile şu şekilde gösterilebilir:

“Bu etkinlikte kullanılan kelimelerin bazı çevirileri yanlış olduğu için yanlış bir cümle kurulabilmektedir.” (A. H.)

“Uygulama internet sitesinde çalışmadı.” (A. W. A.)

“Yani utangaçlar için bu etkinliğin (sesini kaydedip paylaşma) biraz zor olduğunu düşünüyorum ama görüntülüden daha iyi.” (H. H.)

“Bazen kelimeleri biraz anlayamıyorum ve eğer yeni kelimeler kullanacağım biraz karışık oldu.” (A. S. A.)

“Zor sözcükler. Sözlükte anlamını bulmam lazım.” (A. W. A.)

“Bu yapılan etkinliğin olumsuz bir etkisi var. İnternet kullanmak zorundayız. İnternet olmadığında ya da kötü olduğu durumda nasıl bir etkinlik sağlayabiliriz.” (F. N. R.)

“Bence yanlışlıkla yanlış bir kelime seçtiğimde bir puan azaltarak yine oynamaya devam etmeli mümkün olursa daha güzel olurdu.” (H. S.)

“Vakit çok hızlı. O zaman bulmak için biraz zor.” (F. F.)

“Bazı uygulamanın bölümü ücretlidir.” (A. W. A.)

4.3. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNDE DİJİTAL TEKNOLOJİLERDEN YARARLANMANIN, ÖĞRENENLERE VE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNE ETKİSİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın, öğrenenlere ve sözcük öğretime etkisini belirlemeye yönelik elde edilen veriler sunulmaktadır.

Bu kapsamda bu bölümde öncelikle araştırma kapsamında uygulanan etkinlikler sürecinde araştırmacının notlarını tuttuğu *“Araştırmacı Günlüğü Formu”* ile toplanan verilerin analizi sunulmuştur. Ardından bu bölümde araştırma kapsamında uygulanan etkinliklere yönelik *“Araştırmacı Gözlem Formu”* ile toplanan verilerin analizine yer verilmiştir. Bu bölümde son olarak araştırma kapsamında uygulanan etkinliklere yönelik araştırmaya katılan öğrenenlerin görüşlerini yazdıkları *“Öğrenci Günlüğü Formu”* ile toplanan verilerin analizi yer almaktadır.

4.3.1. Araştırmacı Günlüğü Formuna Yönelik Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırma kapsamında uygulanan etkinlikler sürecinde araştırmacının notlarını tuttuğu “*Araştırmacı Günlüğü Formu*” ile toplanan verilerin analizi sunulmuştur.

Tablo 17: Araştırmacı Günlüğü

Etkinlik No	Araştırmacı Günlüğü
1. Etkinlik (Voice Spice Kullanımı)	Etkinlik kapsamında öğrenenlerden hedef sözcükleri kullanarak dijital bir konuşma yapmaları istenmiştir. Öğrenenlere konuşmalarında kullanacakları hedef sözcükler ve konuşmalarına yardımcı olacak sorular verilmiştir. Öğrenenlerle bir internet sitesinin bağlantı adresi paylaşılmıştır. Kendilerine verilen sorulara cevap vererek ve hedef sözcükleri kullanarak öğrenenlerden bir konuşma yapmaları beklenmiştir. Öğrenenler hedef sözcükleri bir bağlam içerisinde kullanarak konuşma yapmışlardır. Konuşmalarını ilgili bağlantı adresi üzerinden kaydetmeleri istenmiştir. Kendi konuşmalarının ardından öğrenenlerden aynı bağlantı adresi üzerinden ulaşılabilen konuyla ilgili arkadaşlarının kayıt edilmiş konuşmalarını dinlemeleri de istenmiştir. Sınıf dışında etkinlik yapacak olmak ve diğer öğrenenlerle iletişim kuracak olmak öğrenenlerin ilgisini çekmiştir. Kullanılan dijital araç farklı konuşmacıların farklı zamanlarda ve mekanlarda yaptıkları konuşmaların, aynı bağlantı adresi üzerine kaydedilmesine imkân vermektedir. Bu etkinlik ile öğrenenler sınıf dışında hedef sözcüklerin yer aldığı bir konuşma ve dinleme etkinliği yapmışlardır. Öğrenenler isteyerek konuştuklarını belirtmişlerdir. Hedef sözcüklerin kullanımı sınıf dışına taşınmıştır. Etkinlikte hem kendileri hedef sözcükleri kullanmışlardır hem de başkalarının konuşmalarındaki hedef sözcükleri dinlemişlerdir. Bu etkinlikte öğrenenler sözcükleri doğru bir şekilde telaffuz etmeye çalışmışlardır. Bu etkinlikte kullanılan dijital araç sözcük bilgisinin konuşma ve dinleme becerisiyle geliştirilmesine, öğrenmenin sınıf dışında da gerçekleştirilmesine yardımcı olmuştur. Öğrenenler bu etkinlikte kullanılan dijital araç sayesinde okul dışında da birbirleriyle etkileşim sağlamışlardır. Öğrenenler sınıf dışında arkadaşlarının hedef sözcükleri kullanarak Türkçe konuşmalarını dinleyebilmişlerdir. Sözcükler konuşmaların kayıt edilmesiyle ve kayıtların dinlenmesi yoluyla tekrar edilebilmiştir. Bu bağlamda öğrenenler sözcüklere tekrar tekrar maruz kalmışlar, sözcükleri kalıcı olarak öğrenme fırsatı yakalamışlardır. Öğrenenlerin konuşma kayıtları sınıf ortamında da dinlenerek değerlendirilmiştir.
2. Etkinlik (Story Jumper Kullanımı)	Etkinlik kapsamında öğrenenlerin hedef kelimeleri kullanarak ve öğretim teknolojilerinden yararlanarak dijital bir metin yazması istenmiştir. Öğrenenlerden sınıfta okunan metinlerden hareketle dijital ortamda bir anı yazmaları istenmiştir. Öğrenenlere konu, metinlerinde kullanmaları gereken hedef sözcükler ve yazmayı kolaylaştırmak için yardımcı sorular verilmiştir. Öğrenenler metinlerini yazmadan önce dijital metninin nasıl görüldüğü, nasıl yazılacağı ve nasıl okunacağı öğrencilere gösterilmiştir. Öğrenenler metinlerini yazdıktan sonra metinlerin bağlantı adresini öğreticiye göndermişlerdir. Bütün metinler sınıfta okunmuştur. Bu etkinlik ile sözcük bilgisi yazma ve okuma beceriyle desteklenmiştir. Etkinlik kapsamında

	öğrenenler yazarken sözcüklerin yazımına dikkat etmişlerdir. Öğrenenler istekli bir şekilde metinlerini yazmışlar ve arkadaşlarının metinlerini okumak istemişlerdir. Bu etkinlikte yazma ödevi görsellerle desteklendiğinden sözcüklerin öğrenilmesi de kolaylaşmıştır. Ayrıca sözcükler bağlam içerisinde kullanılabilmektedir. Ayrıca etkinlik kapsamında ortaya konan metinlerin sınıfta okunması dijital okuma yapıldığından daha ilgili çekici olmuştur. Öğrenciler sınıfta yapılan okuma ile de sözcükleri tekrar tekrar görme fırsatı da bulmuşlardır. Böylece bu etkinlik ile öğrenenler hem yazarak hem de sınıf ortamında yapılan okuma etkinlikleriyle sözcükleri tekrar tekrar görerek sözcüklere daha fazla maruz kalmışlar ve böylelikle sözcükleri daha kalıcı bir şekilde öğrenmişlerdir. Öğrenenlerin metinleri ve sözcük kullanımları sınıf ortamında değerlendirilmiştir.
3. Etkinlik (Quizlet Kullanımı)	Bu etkinlikte öğrenenlerin sözcük bilgilerini öğretim teknolojilerinden yararlanarak ve grup çalışması içinde oyun oynayarak geliştirmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda öğretici tarafından öğretim sürecinde karşılaşılan bilinmeyen sözcüklere yönelik dijital bir araç kullanılarak bir sözcük seti hazırlanmıştır. Öğrenenlere sınıf ortamında sözcüklerin anlamını öğrenmeye yönelik bir grup oyunu oynanacağı belirtilmiştir. Öğrenenlerle oyunun bağlantı adresi paylaşılmıştır. Öğrenenler oyuna mobil telefonları ile katılmışlardır. Bu durum öğrenenlerin ilgisini çekmiştir. Sınıfın tamamı etkinliğe katılmak istemiştir. Öğrenenler oyuna katıldıktan sonra kullanılan internet sitesi hangi grupta kimlerin olacağını göstermiştir. Öğrenenler sınıf içerisinde 4'erli gruplara ayrılmışlardır. Oyun başlatıldığında mobil cihazların kullanılmasıyla öğretici tarafından hazırlanan hedef sözcükler öğrenenler tarafından anlamlarıyla eşleştirilmeye çalışılmıştır. Öğrenenler diğer gruplarla bir yarış içerisinde sözcükleri öğrenmeye çalışmışlardır. Her bir grup, yaptıkları her bir yanlış eşleştirme için oyunun başına dönmüşlerdir. Bu da sözcüklere tekrar tekrar maruz kalma fırsatı oluşturmuştur. Bir grubun sözcüklerin tamamını doğru bir şekilde eşleştirmesi ile oyun tamamlanmıştır. Öğrenenlerin sözcükleri daha iyi öğrenebilmeleri için oyun tekrar tekrar başlatılmıştır. Sözcüklerin öğrenme sürecinde grupların oyunu tamamlama süreci daha uzun sürerken öğrenenler sözcüklerin anlamlarını eşleştirdikçe oyun süresi daha kısa sürmüştür. Bu da öğrenenlerin sözcüklerin anlamlarını öğrendiklerini göstermektedir. Bu etkinlik, sözcüklerin eşleştirilmesine yönelik bir etkinlik olduğu için hedef sözcüklerin hızlı bir şekilde öğrenildiği bir etkinlik olmuştur. Öğretici, öğrenenlerin sözcüklerin anlamlarını öğrendiklerini oyunun süresini görerek, hangi grupların kazandığını izleyerek somut bir şekilde görebilmektedir. Ayrıca bu etkinlik, sınıf ortamında hedef sözcüklerin çalışılmasına fırsat veren bir etkinliktir. Öğrenenler öğreticiden bağımsız olarak verilen süre içerisinde sözcüklerin anlamlarını eşleştirmişler ve öğrenmişlerdir. Etkinlik, sözcük bilgisi çalışmalarının grup olarak yapılmasına da imkân vermektedir. Özellikle iş birliği yapmayı, grup çalışması yapmayı seven öğrencilerin daha sonraları da tercih edeceği bir çalışma olmuştur. Etkinlik kapsamında öğrenenler hem eğlenmiş hem öğrenmişlerdir. Oyun sonunda hedef sözcüklerle ilgili öğrenenlerle değerlendirme yapılmıştır.

4. Etkinlik (Quizlet Kullanımı)	Bu etkinlik, öğrenenlerin sözcük bilgilerini öğretim teknolojilerinden yararlanarak ve bireysel olarak sözcüklerin anlamlarına yönelik hazırlanmış alıştırma, test ve oyun içeren etkinliklere katılarak geliştirmesine yöneliktir. Etkinlik, öğrenenlerin sınıf dışında, bireysel olarak, farklı sözcük bilgisi etkinliklerini uygulayarak hedef sözcükleri öğrenmesini amaçlamaktadır. Bu etkinlik öğrenenlere sınıf dışında bağımsız ve bireysel bir şekilde sözcük öğrenme fırsatı sunmaktadır. Etkinlik öğrenenlere, öğrendikleri sözcükleri de pekiştirme şansı vermektedir. Bu kapsamda öğretici tarafından kullanılan dijital araç/internet sitesi aracılığıyla bir sanal sınıf oluşturulmuştur ve öğrenenlerle paylaşılan bağlantı adresi üzerinden öğrenenlerin sınıfa dâhil olması istenmiştir. Sanal sınıf oluşturulmasının ve öğrenenlerin bu sınıfa dâhil edilmesinin öncelikli sebebi öğrenenlerin katıldıkları sözcük etkinliklerine yönelik süre, doğru cevaplar, yanlış cevaplar, puan gibi bilgilerin sistem tarafından kayıt altına alınabilmesidir. Böylece öğretici, hangi öğrenenin hedef sözcüklere ne kadar çalıştığı, hedef sözcükleri ne kadar öğrendiği, öğrenenlerin arkadaşlarına kıyasla sözcükleri ne kadar sürede öğrendiği, sözcüklerin öğrenilmesindeki başarı sıralaması gibi konularda öğrenenleri takip edebilmektedir. Öğrenenler, sanal sınıfa dâhil olduktan sonra kendi bağımsız öğrenme zamanlarını ayarlayarak öğretici tarafından belirlenmiş hedef sözcüklere yönelik dijital aracın sunduğu farklı etkinlikleri uygulamışlardır. Öğrenenler kendi bireysel öğrenme hızlarında istedikleri kadar çalışarak hedef sözcükleri öğrenmeye çalışmışlardır. Öğrenenler kendi öğrenmelerini sistem üzerinden takip edebilmişlerdir. Öğrenenlerin çalışma süreleri ve hedef sözcükleri öğrenme durumları öğretici tarafından da dijital araç üzerinden izlenmiştir. Öğrenenler sınıfa geldiklerinde hedef sözcükler üzerine değerlendirme yapılmıştır.
5. Etkinlik (Canva Kullanımı)	Etkinlik kapsamında öğrenenlerin hedef kelimeleri kullanarak ve öğretim teknolojilerinden yararlanarak dijital bir afiş tasarlaması amaçlanmıştır. Etkinlikle sözcük bilgisi ile dijital yazma becerisi ilişkilendirilmiştir. Bu kapsamda öğrenenlere hedef sözcükleri kullanabilecekleri bir bağlam oluşturulmuş ve bir dijital afiş tasarımları istenmiştir. Etkinlik kapsamında sözcükler bağlam içerisinde kullanılabilmektedir. Ayrıca hedef sözcükler görsellerle de desteklenmiştir. Öğrenenler sözcüklerin yazımına da dikkat ederek yazmışlardır. Öğrenenler bir tasarım yapacakları için bu etkinliğe ilgi göstermişlerdir. Hedef sözcüklerin kullanımı konusunda istekli olmuşlardır. Etkinlikle sözcük öğrenme ve sözcük kullanımı sınıf dışına taşınabilmektedir. Öğrenenler kendilerine verilen bağlamla ilgili tasarlayacakları afiş konusunu kendileri seçmişlerdir. Hedef sözcükleri kullanarak afişlerini tasarlamışlar ve öğreticiye iletmışlerdir. Öğrenenler etkinlik kapsamında günlük hayatta çok kullanılmayan icat edilmek, mucit gibi sözcükleri bağlam içerisinde kullanabilmişlerdir. Sınıf ortamında her bir öğrenenin hazırlamış olduğu afişler incelenmiş ve okunmuştur. Böylelikle hedef sözcükler okuma becerisiyle ilişkilendirilmiş, yazılanların okunması ile öğrenenler sözcüklere tekrar tekrar maruz kalmışlardır. Etkinlikle öğrenenlere sunulan fırsatlar sözcüklerin kalıcı olarak öğrenilmesine yardımcı olmuştur. Etkinlik kapsamında son olarak öğrenenlerin hedef sözcükleri kullanımları ve afiş tasarımları değerlendirilmiştir.
6. Etkinlik	Bu etkinlikte öğrenenlerin hedef kelimeleri metnin içine yerleştirerek ve öğretim teknolojilerinden yararlanarak dijital bir metni okuyup anlaması

(Learningapps Kullanımı)	istenmiştir. Öğrenenler etkinliğe mobil cihazlarından katılacaklarından etkinlik öğrenenlerin ilgisini çekmiştir. Etkinlik sözcük bilgisi ile okuma becerisini ilişkilendirmekte, sözcüklerin bağlam içerisinde öğrenilmesine fırsat vermektedir. Bu kapsamda öğretici tarafından konuyla ilgili hedef sözcüklerin kullanılabileceği bir okuma metni oluşturulmuştur. Metin etkinlik kapsamında yararlanılan dijital bir araca aktarılmış ve hedef sözcüklerin metinde geçen yerleri boş bırakılmıştır. Metindeki boşluklara hangi sözcüklerin geleceğine yönelik metinde kullanılacak diğer sözcüklerden farklı seçenekler eklenmiştir. Böylece öğrenenlerden ilgili hedef sözcükleri seçerek ve boşluklara yerleştirerek metni tamamlamaları istenmiştir. Her öğrenen bireysel olarak kendi öğrenme hızlarına göre metni okumuş ve hedef sözcükleri yerleştirmiştir. Öğrenenler öğreticiden bağımsız olarak, mobil öğrenme yoluyla hedef sözcüklere yönelik pratik yapmışlardır. Öğrenenler etkinliği tamamladıklarında doğru ve yanlış sözcük yerleşimlerini görmüşlerdir. Böylece öğrenenler kendilerini değerlendirerek sözcükleri öğrenmeye çalışmışlardır. Öğrenenlerin yanlış yerleştirdikleri sözcükler var ise etkinliği yeniden başlatıp yeni bir sözcük yerleştirmesi yapmışlardır. Tüm öğrenenler sözcükleri metin içerisine doğru bir şekilde yerleştirene kadar etkinlik sürmüştür. Bu da sözcüklerin kalıcı olarak öğrenilmesine fırsat vermiştir. Öğrenenler sözcükleri uygun bir biçimde okuma metninin içerisine yerleştirebilmişler, sözcüklerin anlamlarını öğrenebilmişlerdir. Etkinliğin tamamlanması ile metin sınıf ortamında tüm öğrenenlerle birlikte okunmuş, metnin ve sözcüklerin anlamı ile ilgili değerlendirmelerde bulunulmuştur.
7. Etkinlik (Wordwall Kullanımı)	Bu etkinlikte öğrenenlerin öğretim teknolojilerinden yararlanıp hedef sözcüklerden oluşan bir eşleştirme oyunu oynayarak sözcüklerin anlamlarını öğrenmeleri amaçlanmıştır. Bu etkinlik kapsamında öğretici tarafından ilgili dijital araç kullanılarak öğrenenlerin işlenen üniteyle ilgili olarak derslerde anlamını sordukları sözcüklerden oluşan bir eşleştirme oyunu hazırlanmıştır. Oyun sınıf ortamında ve öğrenenlerin mobil cihazlarıyla oynanmıştır. Bu öğrenenleri etkinliğe katılımda istekli hâle getirmiştir. Bu süreçte öğrenenlerle oyunun bağlantı adresi paylaşılmıştır. Öğrenenler sınıf ortamında mobil cihazlarını bireysel olarak kullanacakları, oyun oynayacakları ve diğer arkadaşları ile yarışacakları için heyecanlanmışlar, sözcük oyununa motive olmuşlardır. Öğrenenler bağlantı adresini kullanarak sözcük oyununa dâhil olmuşlar ve isimlerini yazarak oyuna başlamışlardır. Öğrenenler kendi bireysel hızlarında oyunu oynamış ve tamamlamışlardır. Oyunun sonunda hangi öğrenenin ne kadar sürede sözcük oyununu tamamladığı, hangi sorulara doğru ve yanlış cevap verdiği sistem tarafından kayıt altına alınmıştır. Bu da öğrenenlerin öğrenmelerini somut olarak izleyebilme fırsatı sunmuştur. Bu veriler incelendikten sonra sözcüklerin anlamlarının daha iyi öğrenilmesi için oyun tekrar tekrar oynanmıştır. Sözcüklerin anlamlarının öğrenenlerin tamamına yakını tarafından doğru eşleştirildiği görüldükten sonra etkinlik tamamlanmıştır. Sözcükler ve anlamları üzerine öğrenenlerle değerlendirme yapılmıştır.
8. Etkinlik (Learningapps Kullanımı)	Bu etkinlikte öğrenenlerin öğretim teknolojilerinden yararlanarak hedef sözcüklerden oluşan bir bulmaca çözerek sözcüklerin anlamlarını öğrenmeleri amaçlanmıştır. Etkinlik kapsamında öğretici tarafından bir dijital araç kullanılarak öğretim sürecinde öğrenenlerin anlamını sordukları

	sözcüklerden oluşan bir dijital bulmaca hazırlanmıştır. Öğrenenler oyun oynayacakları, mobil cihazlarını kullanacakları için etkinliğe katılımda istekli olmuşlardır. Sınıf ortamında öğrenenlerle dijital bulmacanın bağlantı adresi paylaşılmıştır. Öğrenenler bulmacayı bireysel olarak mobil cihazlarını kullanarak, öğreticiden bağımsız olarak çözmüşlerdir. Öğrenenler bulmacayı kendi bireysel hızlarında çözmüşler ve etkinliği tamamladıklarında hangi sözcüklerin yanlış yazıldığını görmüşlerdir. Böylelikle kendilerini değerlendirmişler, yanlış öğrenmelerini düzeltme fırsatı bularak bulmacayı tekrar çözmüşlerdir. Öğrenenlerin çoğunun tüm bulmacayı doğru çözebilmesi için oyun tekrar tekrar oynanmıştır. Etkinlik sonunda bulmacada yer alan sözcükler ve anlamları öğrenenlerle birlikte değerlendirilmiştir.
9. Etkinlik (Kahoot Kullanımı)	Bu etkinlikte öğrenenlerin sözcük bilgilerini öğretim teknolojilerinden yararlanarak ve bireysel olarak oyun oynayarak geliştirmeleri hedeflenmiştir. Bu kapsamda öğretici tarafından öğrenenlerin öğretim sürecinde sordukları sözcüklerden hareketle bir sözcük testi hazırlanmıştır. Sözcük testi öğrenenlere dijital bir oyun olarak sunulmuştur. Sözcükleri bilme yarışmasına katılmak öğrenenleri motive etmiştir. Verilen anlamların hangi sözcüğü ifade ettiğine yönelik hazırlanan sözcük testi oyununa öğrenenler kendilerine verilen bağlantı adresiyle katılmışlardır. Sorular bilgisayar ekranının sınıfa yansıtılması ile öğrenenlerle paylaşılmıştır. Öğrenenler soruları kendilerine verilen süre içerisinde mobil cihazlarını kullanarak cevaplamışlardır. Diğer oyunların aksine bu oyunda öğrenenler, sınıftaki diğer öğrenenlerle eş zamanlı olarak oyuna dâhil olmuşlardır ve tüm öğrenenler soruları eş zamanlı olarak cevaplamışlardır. Her bir sorudan sonra öğrenenlerin verdikleri cevapların dağılımı izlenebilmiştir. Böylelikle hem öğrenenler hem de öğretici için hedef sözcüğün bilinmesiyle ilgili bir değerlendirme fırsatı sağlanmıştır. Oyun sürecinde öğrenenler eğlenmiştir ve oyunun sonunda yeniden oynamak istemişlerdir. Sözcüklerin kalıcı olarak öğrenilebilmesi için oyun tekrar tekrar oynanmıştır. Etkinlik sonunda hedef sözcüklerle ilgili öğrenenlerle birlikte değerlendirme yapılmıştır. Etkinlik sonunda hangi öğrenenin hangi sorulara doğru ve yanlış cevap verdiği sistem üzerinden alınan raporla izlenebilmiştir.
10. Etkinlik (Padlet Kullanımı)	Bu etkinlik, öğrenenlerin öğretim teknolojilerinden yararlanarak ve hedef sözcüklerden hareketle dijital olarak yazarak yeni sözcüklerin anlamlarına yönelik pratik yapmaları amacıyla hazırlanmıştır. Etkinlik kapsamında öğretici tarafından öğretim sürecinde yeni karşılaşılan ve anlamı bilinmeyen sözcüklere yönelik bir dijital pano hazırlanmıştır. Dijital panonun özelliği öğrenenlerin mobil cihazlarından bireysel olarak yazdıkları cümlelerin, öğreticinin bilgisayar ekranını yansıtması ile tüm öğrenenler tarafından sınıf ortamında görülebilmesidir. Böylece bireysel yapılan yazma çalışmasına tüm sınıf dâhil edilebilmektedir. Etkinlik kapsamında sınıf ortamında öğretici tarafından dijital panonun bağlantı adresi öğrenenlerle paylaşılmıştır. Öğrenenler kendilerine verilen bağlantı adresini kullanarak mobil cihazları ile dijital panoya giriş yapmışlardır. Dijital pano üzerinde yer alan sözcüklerden hareketle kendi cümlelerini yazmışlar ve paylaşmışlardır. Sözcükler bağlam içerisinde yazılmıştır. Bu süreçte dijital yazmak, yazıları sınıfın bütünüyle paylaşmak öğrenenlerin dikkatini çekmiş, sözcük kullanımları konusunda onları heveslendirmiştir. Öğrenenlerin hedef

	sözcüklere yönelik yazdıklarını paylaşımları ile yazılanlar tüm sınıf ile okunmuştur. Böylece hedef sözcükler hem yazılarak hem okunarak öğrenilmiştir. Bu etkinlikle sözcüklere tekrar tekrar maruz kalınmıştır. Bu da kalıcı öğrenmeyi desteklemiştir. Yazılanlar ve hedef sözcüklerin kullanımı öğrenenlerle birlikte değerlendirilmiştir.
11. Etkinlik (Wordwall Kullanımı)	Yapılan etkinlik kapsamında öğrenenlerin öğretim teknolojilerinden yararlanarak ve hedef sözcüklerden hareketle konuşarak yeni sözcüklerin anlamlarına yönelik pratik yapmaları amaçlanmıştır. Bu kapsamda öğretim sürecinde yeni karşılaşılan ve anlamı bilinmeyen sözcüklerden hareketle bir dijital araç kullanılarak öğretici tarafından bir sözcük çarkı oluşturulmuştur. Hazırlanan dijital sözcük çarkı ders esnasında bilgisayar ekranından sınıfa yansıtılmıştır. Etkinlik sürecinde bir öğrenenin ayağa kalkarak bilgisayarın yanına gelmesi istenmiştir. Bu durum etkinliğe katılım konusunda öğrenenleri istekli hâle getirmiştir. Öğrenen bilgisayar klavyesini kullanarak dijital sözcük çarkını çevirmiştir. Dijital sözcük çarkının dönmesi ve sonunda rastgele çarkın üzerinde yazılı olan sözcüklerden birinin üzerinde durması sürecini izlemek ve beklemek öğrenenleri heyecanlandırmış ve eğlendirmiştir. Çarkın durmasıyla, seçilen sözcük belirlenmiştir. Öğrenenin bu sözcükle ilgili kısa cümlelerden oluşan bir konuşma yapması istenmiştir. Sözcükler bağlam içerisinde kullanılmıştır. Bir öğrenen konuşmasını yaptıktan sonra sırasıyla diğer öğrenenlerle de aynı süreç devam etmiştir. Böylece bu etkinlik ile hedef sözcükler arasından rastgele seçilen bir sözcükle ilgili bir öğrenci konuşma yaparken diğer öğrenenler de onu dinlemiştir. Öğrenenler sözcüklere tekrar tekrar maruz kalmışlardır. Etkinlik kapsamında hedef sözcükler 2 dil becerisiyle birlikte kullanılmıştır. Sınıftaki tüm öğrenenlerin en az 1 kez konuşma yapmasının ardından etkinlik tamamlanmıştır. Sözcükler ve sözcüklerin kullanımı ile ilgili öğrenenlerle değerlendirme yapılmıştır.

Tablo 17’de araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak kullanılan *Araştırmacı Günlüğü* betimsel olarak sunulmuştur.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın *öğrenenlere* ve *sözcük öğretimine* etkisi *Araştırmacı Günlüğü*’nden elde edilen verilerin analizinden hareketle şu şekilde gösterilebilir:

Tablo 18: Araştırmacı Günlüğüne Göre Öğretim Teknolojilerinin Öğrenenlere ve Sözcük Öğretimine Etkisi

Kategori	<i>n</i>
Öğrenenlere Etkisi	81
Öğrenenlerin ilgisini çekme	11
Etkinliğe isteyerek katılım	10
Mobil öğrenme	7

Sözcükleri kalıcı olarak öğrenme	7
Kendini değerlendirerek öğrenme	6
Sözcükleri bağlam içerisinde öğrenme	6
Eğlenerek öğrenme	5
Oyunla öğrenme	5
Öğreticiden bağımsız çalışarak öğrenme	5
Bireysel hızda öğrenme	4
Farklı mekanlardan etkinliğe katılım	3
Farklı zamanlarda etkinliğe katılım	3
Yarışarak öğrenme	3
Sözcükleri görsellerle öğrenme	2
Bağımsız öğrenme zamanı ayarlama	1
Sınıf dışında diğer öğrenenlerle etkileşim kurarak öğrenme	1
Sözcükleri daha kolay öğrenme	1
Sözcükleri iş birliği yaparak öğrenme	1
Sözcük Öğretimine Etkisi	51
Sözcüklere tekrar tekrar maruz kalma fırsatı sunma	8
Bireysel çalışma fırsatı sunma	4
Okuma becerisi ve sözcük öğretimini bütünleştirme fırsatı sunma	4
Sınıf dışında etkinlik fırsatı sunma	4
Sınıf içinde sözcüklerin anlamını pratik etme fırsatı sunma	4
Sözcüklerin öğrenilme sürecini somut olarak izleyebilme fırsatı sunma	4
Sözcüklerin yazımına yönelik çalışma fırsatı sunma	3
Yazma becerisi ve sözcük öğretimini bütünleştirme fırsatı sunma	3
Dinleme becerisi ve sözcük öğretimini bütünleştirme fırsatı sunma	2
Konuşma becerisi ve sözcük öğretimini bütünleştirme fırsatı sunma	2
Öğrenenlerin sözcük öğrenme başarılarını kayıt etme fırsatı sunma	2
Sözcüklere yönelik test çözme fırsatı sunma	2
Sözcüklerin telaffuzuna yönelik çalışma fırsatı sunma	2
Sözcüklerle anlamları eşleştirme fırsatı sunma	2
Grup çalışması fırsatı sunma	1
Öğrenenlerin çalışma sürelerini kayıt etme fırsatı sunma	1
Öğrenenlerin kayıtlı konuşmaları dinleme fırsatı sunması	1
Öğrenenlerin konuşmalarını kaydetme fırsatı sunması	1
Sözcüklere yönelik alıştırma fırsatı sunma	1
Toplam	132

Araştırmacı günlüğünden hareketle Tablo 18'e göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın *öğrenenlere* çoğunlukla “Öğrenenlerin ilgisini çekme”, “Etkinliğe isteyerek katılım”, “Mobil öğrenme”, “Sözcükleri kalıcı olarak öğrenme” gibi konularda etkisi olduğu görülmektedir. Tablo 1'e göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere *sözcük öğretiminde* öğretim teknolojilerinden yararlanmanın

sözcük öğretimine ise çoğunlukla “Sözcüklere tekrar tekrar maruz kalma fırsatı sunma”, “Bireysel çalışma fırsatı sunma, “Okuma becerisi ve sözcük öğretimini bütünleştirme fırsatı sunma”, “Sınıf dışında etkinlik fırsatı sunma”, “Sınıf içinde sözcüklerin anlamını pratik etme fırsatı sunma”, “Sözcüklerin öğrenilme sürecini somut olarak izleyebilme fırsatı sunma” gibi konularda etkisi olduğu görülmektedir.

4.3.2. Araştırmacı Gözlem Formuna Yönelik Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırma kapsamında uygulanan etkinliklere yönelik “*Araştırmacı Gözlem Formu*” ile toplanan verilerin analizine yer verilmiştir.

Tablo 19: Araştırmacı Gözlemi

Etkinlik	Araştırmacı Gözlemi
1. Etkinlik (Voice Spice Kullanımı)	Öğrenenler sınıfta yapılan konuşma etkinliklerine katılma konusunda kimi zaman çok hevesli olmamaktadırlar. Genellikle hazırlıksız konuştukları için kısa süreli konuşmalar yapmaktadırlar. Yeni öğrendikleri kelimeleri de konuşmalarına her zaman yansıtamamaktadırlar. Öğrenenler bu etkinlikte konuşma konusunda istekli bulundular. Konuşmalarını hazırlayacak olmaları ve konuşmalarını internet üzerinden yapacak olmaları konuşma motivasyonlarını arttırdı. Ayrıca yaptıkları konuşmaları arkadaşlarının da dinleyecek olması öğrenenlerin konuşmaya daha çok hazırlanmalarını sağlamıştır. Öğrenenler büyük bir heyecanla ve özenle konuşmalarını gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir. Öğrenenler bu etkinlikle hedef sözcükleri sınıf dışında kullanmışlardır. Öğrenenler bireysel olarak konuşmalarını kayıt ettikleri ve en güzel konuşmalarını kayıt edebilecekleri için konuşma kaygısı hissetmemişlerdir. Öğrenenlerin konuşma kayıtlarını dinleyebilmeleri kendilerini konuşma ve sözcükleri telaffuz etme bakımından değerlendirmelerine de yardımcı olmuştur. Etkinlik kapsamında öğrenenlerin hedef sözcükleri konuşmalarında kullandıkları görülmüştür. Etkinliğin olumlu yönleri arasında öğrenenlerin konuşmaya hazırlanmaları, en beğendikleri konuşmayı kayıt etmek için öğrenenlerin konuşmalarını tekrar tekrar gerçekleştirmeleri, tekrar tekrar yapılan konuşmalar ile öğrenenlerin hedef sözcükleri de tekrar tekrar söylemeleri, konuşmalarını kayıt ettikleri için sözcüklerin telaffuzuna daha çok önem vermeleri, aynı konudaki farklı konuşmaları dinlemeleri, hedef sözcüklerin telaffuzunu başkalarının konuşmasından duymaları, etkinlikle öğrenenlerin sözcükleri hem söylemeleri hem de dinlemeleri, konuşmayı ve dinlemeyi kapsayan bu etkinlikle sınıfın birbiri ile kaynaşması sayılabilir. Etkinlik kapsamında sözcüklerin anlamı bağlam içerisinde öğrenilebilmiştir. Etkinlik kapsamında bir olumsuzluğa rastlanmamıştır. Etkinlik kapsamında kullanılan dijital araç sözcük öğretimini ilgi çekici kılmıştır ve araç öğrenenler tarafından kolaylıkla kullanılmıştır.
2. Etkinlik (Story Jumper Kullanımı)	Etkinlik kapsamında öğrenenler bir yazma ödevini ilk defa dijital ortamda yapacakları için heyecanlandılar. Öğrenenler yazma ödevlerini pek istekle yapmasalar da bu yazma ödevi onları heveslendirmiştir. Dijital araç yazma etkinliğini ilgi çekici bir hâle getirmiştir. Etkinlik sözcüklerin sınıf dışında

	kullanılmasına fırsat vermiştir. Öğrenenlerin yazılarını bilgisayar üzerinden yazacak olmaları ilgilerini çekmiştir. Öğrenenler yazmaya hazırlık yapmışlardır. Etkinlik kapsamında öğrenenler yazma süreçlerinde yazı, renk, görsel, olmak üzere farklı biçimlerden yararlanabilmişlerdir. Bu unsurlar öğrenenlerin sözcüklerin anlamını hatırlamasına yardımcı olmuştur. Öğrenenler dijital bir metni yazma sürecinde tasarım yapabildikleri için yazmayı daha eğlenceli bulmuşlardır. Bu etkinlik kapsamında öğrenenlerde yazma motivasyonu sağlanmıştır. Ayrıca sınıf ortamında arkadaşlarının dijital metnlerinin okunması yoluyla yapılan okuma etkinliği de daha kolay olmuştur. Renklerle, görsellerle desteklenen ve çevrim içi olarak sayfaların çevrilmesiyle hareketli bir biçimde okunan metni okuma çalışmaları da daha dikkat çekici olmuştur. Etkinliğin olumlu özellikleri olarak eğlenceli bir yazma ve okuma çalışması sunması olabilir. Ayrıca öğrenenler metnlerinde hedef sözcükleri farklı biçimlerle destekleyerek anlamı daha iyi sunabilmişlerdir. Sınıf ortamında diğer metnlerin okunması ile sözcükleri tekrar edebilmişlerdir. Sözcüklerin yazımının öğrenilmesine yönelik olumlu bir etkinlik olmuştur. Etkinlik kapsamında sözcüklerin anlamı bağlam içerisinde öğrenilebilmiştir. Etkinlik boyunca olumsuz bir durumla karşılaşılmamıştır. Etkinlik kapsamında yararlanılan dijital araç kolaylıkla kullanılmıştır.
3. Etkinlik (Quizlet Kullanımı)	Bu etkinlik, diğer etkinliklerden farklı olarak diğer dil becerilerinin kullanılmadığı doğrudan sözcük bilgisini geliştirmeye yönelik bir etkinliktir. Etkinlikte mobil cihazlarla bir sözcük oyunu oynanmaktadır. Bu da sınıfta yapılacak sözcük bilgisi etkinliğini eğlenceli bir hâle getirmiştir. Öğrenciler hevesle sözcük oyununa katılım göstermişlerdir. Etkinliğin oyun ve yarışma içermesi de öğrenenlerin sözcüklerin anlamını öğrenme istek ve motivasyonlarını arttırmıştır. Oyun esnasında müzik çalması da öğretimi zenginleştirmiştir. Etkinlikte hedef sözcükler ve anlamları eşleştirilmeye çalışılmaktadır. Bilinen bir etkinlik dijital ortama aktarılmıştır ve bu etkinliği hazırlamak öğretici açısından daha kolay olmuştur. Eşleştirme etkinliği öğrenenlerin sözcüklerin anlamlarını daha kolay öğrenmelerini sağlamıştır. Etkinlik sözcüklerin kolaylıkla öğrenilmesine katkı sağlamıştır. Öğrenenlerin özellikle “buruşmak, övünmek” gibi sözcükleri ders esnasında değil de sözcük oyunu sayesinde öğrendikleri gözlemlenmiştir. Kullanılan dijital aracın bir özelliği olarak toplam 12 sorudan oluşan oyun sürecinde öğrenenler, bir sözcüğün anlamını yanlış eşleştirdiklerinde oyunun en başına dönmektedirler. Bu özellik sayesinde öğrenenler bir oyun bitene kadar bir sözcüğün anlamını tekrar tekrar görebilmektedirler. Ayrıca öğrenenler tekrar yanlış bir eşleştirme yapmamak için sözcüğün anlamını hafızalarında tutmaya çalışmaktadırlar. Etkinlik bir grup çalışması olduğundan öğrenenler iş birliği içinde etkinliğe katılmışlardır. Sözcük oyunun tekrarlanmasıyla gruplar değişmiştir. Grupların kullanılan dijital araç tarafından rastgele oluşturulması öğrenenler arasında etkileşimin gelişmesini sağlamıştır. Etkinliğin olumlu özellikleri için şunlar söylenebilir: Etkinlik kapsamında oynanan sözcük oyununda hem oyunun başına dönülmesi hem de oyun bittikten sonra oyunun tekrar oynanması sözcüklerin anlamlarının ezberlenmesine yardımcı olmuştur. Bu etkinlikte öğrenenler hem eğlenmiş hem birbiri ile yarışmış hem de hedef sözcüklerin

	anlamını tekrarlayarak ve ezberleyerek öğrenmişlerdir. Tümbü etkinlikler sınıf içinde yapılırsa da öğrenenler öğreticiden bağımsız öğrenmişlerdir. Öğrenenler oyun sayesinde sözcüklerin anlamının akıllarında daha çok kaldığını belirtmişlerdir. Eğlenirken aynı zamanda sözcüklerin anlamlarına çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Etkinlik kalıcı öğrenmeyi sağlayabilmiştir. Etkinlikte olumsuz bir durumla karşılaşılmamıştır. Etkinlik bir grup çalışması olduğundan öğrenenler sözcüklerin anlamlarını öğrenmede iş birliği yapabilmişlerdir. Sözcük anlamlarını etkileşimli bir şekilde arkadaşlarından da öğrenebilmişlerdir. Etkinlik kapsamında yararlanılan dijital araç öğrenenler tarafından kolaylıkla kullanılmıştır.
4. Etkinlik (Quizlet Kullanımı)	Öğrenenler sınıf dışında sözcüklerin öğrenilmesine yönelik kendilerince farklı stratejiler uygulamaktadırlar. Sözcük listesi tutma, sözcükleri ezberleme, sözcükleri yazma, sözcükleri seslendirme gibi farklı stratejiler öğrenenler tarafından kullanılmaktadır. Bu etkinlik öğrenenlere, farklı sözcük öğrenme stratejilerini dijital olarak uygulayabilecekleri bir araç sunmaktadır. Sözcük çalışmalarının dijital olarak yapılması öğrenenlerin dikkatini çekmiştir. Öğrenenler sözcüklere çalışma istek ve motivasyonu hissetmişlerdir. Etkinlikte kullanılan dijital araç/internet sitesi sözcüklere yönelik farklı stratejilerin kullanıldığı şu etkinlikleri sunmaktadır: Sözcük kartları, sözcük ve anlamını eşleştirme, sözcükleri dinleyerek yazma, sözcük testi, sözcük oyunları vb. Dijital aracın farklı etkinlikler sunması, özellikle de oyun etkinlikleri sunması öğrenenlerin eğlenerek öğrenmelerine katkı sağlamıştır. Aynı sözcüklerle farklı etkinliklerde karşılaşmak öğrenmeyi ve sonrasında sözcükleri hatırlamayı kolaylaştırmaktadır. Böylece öğrenenler, aynı hedef sözcüklere, diğerlerinden farklı olarak kendi seçtikleri etkinliklerle çalışabilmektedirler. Bu bağlamda bu sözcük öğrenme etkinliğinin, kullanılan dijital araç ile öğrenenlerin bireysel farklılıklarını dikkate alan bir etkinlik olduğu söylenebilir. Etkinlikle öğrenenlere hedef sözcükler sunulsa da öğrenenler, sözcüklere nasıl çalışacakları konusunda bağımsız öğrenme fırsatı verilmektedir. Nitekim bu etkinlik kapsamında da öğrenenler dijital aracın sunduğu farklı öğrenme etkinliklerini tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Bunların yanında öğrenenler kendi öğrenme hızlarında da ilerleyebilmişlerdir. Bu da öğrenme konusunda daha geride kalmış öğrenenlerin öğrenme yeterliliğini geliştirme fırsatı sunmuştur. Bu etkinlik öğrenenlerin bireysel olarak sözcük bilgilerini geliştirebilecekleri bir etkinliktir. Öğrenenlerden dâhil oldukları sanal sınıfa öğretici tarafından eklenen ve hedef sözcüklerden oluşan sözcük setini çalışmaları beklenmektedir. Etkinlikte kullanılan dijital araç/internet sitesi yardımıyla öğrenenlerin çalışma süreleri ve hedef sözcükleri ne kadar öğrendikleri izlenebilmektedir. Kullanılan dijital araç üzerinden öğrenenler de kendi öğrenmelerini izleyebilmekte, değerlendirebilmektedirler. Böylece öğrenenler hedef sözcüklerle ilgili eksik ya da yanlış öğrenmelerini görebilmektedirler. Öğretici tarafından da sistemdeki kayıtlar üzerinden öğrenenlerin neyi öğrendikleri, neyi öğrenemedikleri somut bir şekilde görülebilmektedir. Bununla birlikte öğrenenlerin süre ve başarı sıraları sanal sınıftaki tüm öğrenenler için kayıt edilmekte olduğundan onlar da katıldıkları bir etkinlikte sınıf ortalamalarını görebilmektedirler. Bu da öğrenenleri yarışarak öğrenme fırsatı sunmuştur. Öğrenenler

	öğrenemedikleri sözcüklere sistem tarafından tekrar tekrar maruz bırakılmaktadır. Aynı sözcüklerle karşılaşmak, kalıcı öğrenmeyi sağlamaktadır. Bu etkinlik kapsamında öğrenenlerin çoğunluğunun etkinliğe katıldığı gözlemlenmiştir. Ayrıca öğreticinin verdiği hedef sözcüklere evde çalışmanın, öğrenenlerin okula, derslere olan aidiyetini de beslediği görülmüştür. Etkinliğin olumlu yanları olarak şunlar söylenebilir: Öğrenenler aynı hedef sözcükleri farklı etkinliklerle öğrenebilmektedir, sınıftan bağımsız olarak ve bireysel olarak, bireysel öğrenme hızlarında sözcüklere çalışabilmektedirler, kullanılan dijital aracın mobil uygulamasının da olması sayesinde sözcüklere istedikleri yerde ve zamanda çalışabilmektedirler, öğrenenlerin hedef sözcükleri öğrenmeleri öğretici tarafından izlenebilmekte ve takip edilebilmektedir. Öğretici her bir öğreneni bireysel olarak ayrı ayrı değerlendirebilmektedir. Bu etkinliğin başka bir olumlu yanı ise öğrenenlere kendi sözcük listelerini hazırlama ve öğrenme şansı vermesidir. Öğrenenler yalnızca sanal sınıfa öğretici tarafından eklenen sözcük listelerine çalışmak zorunda değildir. Öğrenenler kendileri de ilgili dijital aracı/internet sitesini kullanarak öğrenmek istedikleri sözcüklere yönelik sözcük listeleri hazırlayabilmekte ve çalışabilmektedirler. Dijital aracın kullanımının sonunda öğrenenlerden bazıları kendi sözcük öğrenme listelerini hazırladıklarını ve derslere gelirken ulaşım araçlarında sözcüklere çalıştıklarını ifade etmişlerdir. Böylece etkinlik kapsamında kullanılan dijital araç öğrenenlere kendi öğrenmelerini organize etme, planlama fırsatı da sunmuş olmuştur. Etkinlik kapsamında bir olumsuzlukla karşılaşılmamıştır. Etkinlikte kullanılan dijital araç öğrenenler tarafından kolaylıkla kullanılmıştır ve sözcük öğretimi için dikkat çekici bir araç olmuştur.
5. Etkinlik (Canva Kullanımı)	Etkinlik kapsamında öğrenenlerin hedef sözcükleri, üretimsel dil becerilerinden biri olan yazma becerisiyle kullanarak kalıcı olarak öğrenmeleri istenmiştir. Etkinlikte yazma becerisi dijital yazma becerisi olarak kullanılmıştır. Bu da öğrenenlerin daha çok ilgisini çekmiştir. Öğrenenlerde yazma isteği ve motivasyonu uyanmıştır. Öğrenenlere hedef sözcükleri kullanabilecekleri bir bağlam oluşturulmuş ancak öğrenenlerden konuyu kendilerinin seçmesi istenmiştir. İlgili konuda metin ile birlikte görsellerden, renklerden de yararlanarak bir afiş tasarımları istenmiştir. Öğrenenler konuyu kendileri seçecekleri için ve etkinlik kapsamında bir tasarım da yapacakları için sözcüklerin kullanımı ve yazma konusunda hevesli olmuşlardır, heyecanlanmışlardır. Öğrenenler yazma görevlerinde kullanacakları sözcükler ve konu için hazırlık yapmışlardır. Etkinlik kapsamında hedef sözcüklerin kullanımına yönelik verilen yazma görevi öğrenenler tarafından anlamlı öğrenme etkinliği olarak kabul edilmiştir. Çünkü öğrenenler hedef sözcükleri bir amaç için, bir ürün ortaya koymak için kullanacaklardır. Öğrenenlere verilen yazma görevleri genelde deftere yazılan ve gerçek hayattan uzak yazma görevleridir. Bu etkinlik kapsamında ise öğrenenler gerçek hayatta karşılığı olan bir yazma etkinliği yapmışlardır. Etkinlik sonucunda bir otantik metin ortaya koymuşlardır. Bu etkinlik, etkinlikte kullanılan dijital araç sayesinde hedef sözcüklerin kullanımını anlamlı bir hâle getirmiştir. Etkinlik sonucunda her bir öğrenenin hedef sözcükleri kullanarak oluşturduğu afişler, sınıf ortamında incelenmiş ve okunmuştur. Sözcük öğretimi ve dersler dikkat çekici olmuştur. Böylece

	etkinlik kapsamında öğrenenler hem sözcükleri yazmışlar hem de okumuşlardır. Sözcüklerin yazımına ve bağlam içerisinde kullanımına yönelik çalışmışlardır. Böylelikle sözcüklere tekrar tekrar maruz kalmışlardır. Bu da sözcüklerin kalıcı olarak öğrenilmesine yardımcı olmuştur. Etkinliğin olumlu yanları olarak şunlar söylenebilir: Etkinlik kapsamında kullanılan dijital araç bağlamsal sözcük öğrenimini desteklemekte, sözcüklerin otantik metinlerle ve yazma, okuma gibi dil becerileriyle kullanılmasına imkân sağlamaktadır. Etkinlik kapsamında bir olumsuzlukla karşılaşmamıştır. Etkinlik kapsamında kullanılan dijital araç öğrenenler tarafından kolaylıkla kullanılabilmiştir.
6. Etkinlik (Learningapps Kullanımı)	Öğrenenlerin sınıf ortamında sıklıkla karşılaştıkları, sözcükleri metin içerisine yerleştirme ya da metindeki boşlukları doldurma etkinliği bu etkinlik kapsamında dijital olarak gerçekleştirilmiştir. Etkinliği hazırlamak öğretici açısından daha kolay olmuştur. Bilinen bir sözcük bilgisi etkinliğinin, dijital ortamda mobil cihazlarla uygulanacak olması öğrenenlerin ilgisini çekmiş, etkinliğe katılımını arttırmıştır. Etkinlik kapsamında sınıf ortamında yapılan sözcüklerin metin içerisinde yerleştirilmesi etkinliği, mobil cihazların kullanılması sebebiyle dikkat çekici olmuş ve öğrenenlerin bireysel katılımını desteklemiştir. Dijital okuma yapacakları için ve kendilerinin mobil cihazları ile dijital metin içerisindeki boşluklara hedef sözcükleri yerleştirecekleri için öğrenenlerin okuma isteği artmış, okuma motivasyonları yükselmiştir. Her öğrenen dijital okuma metnine kendi mobil cihazıyla ulaştığı için öğrenenler etkinliği kendi bireysel hızlarında tamamlayabilmişlerdir. Bu etkinlikte öğrenenler kendi bireysel hızlarında sözcükleri metin içerisinde yerleştirebilmişlerdir. Sınıf ortamında olsalar da öğreticiden bağımsız bir şekilde çalışmışlardır. Sınıf içerisinde bireysel olarak mobil bir cihaz ile okuma etkinliği yapmak öğrenenler tarafından beğenilmiştir. Ayrıca metni tamamladıklarında, öğrenenler doğru ve yanlışlarını görerek kendilerini bireysel olarak değerlendirme fırsatı da bulmuşlardır. Öğrenenler okuma etkinliğini yeniden başlatıp yanlış sözcük yerleşimlerini düzeltebilmişlerdir. Öğrenenler bu etkinlikte yer alan kelimelerin büyük bir kısmının anlamını tam olarak öğrenememişlerdi. Bu bakımdan yeni sözcükleri öğrenmek onlar için son derece hevesli ve heyecanlı bir deneyim olmuştur. Öğrenenler etkinlikle toplu taşıma, taşımacılık mesaiye kalmak gibi kelimelerin anlamlarını öğrenmişlerdir. Öğrenenler okuma metninde bir bağlam içerisinde kelimeleri gördüler ve bu da öğrendikleri kelimelerin anlamlarını ilişkilendirmeleri ve kalıcı öğrenmeleri için faydalı olmuştur. Etkinliğin olumlu yanları olarak şunlar söylenebilir: Etkinlikte yararlanılan araç alışılmışın dışında dijital bir okuma metni sunmaktadır ve bu da öğrenenlerin ilgisini çekmektedir. Okuma metnine sözcüklerin yerleştirilmesi bağlamsal sözcük öğrenimi sunmaktadır. Öğrenenler doğru ve yanlışlarını anında görebilmekte ve düzeltebilmektedirler. Öğrenenler tüm bu süreci bireysel olarak kendi öğrenme hızlarında gerçekleştirmektedirler. Tüm bunlar sözcüklerin öğrenilmesine destek olmaktadır. Bu etkinlik sınıf dışında da uygulanabilecek bir etkinliktir. Öğrenenlerle paylaşılan bağlantı adresiyle öğreticiye ihtiyaç olmadan bir okuma metnine sözcüklerin yerleştirilmesi etkinliği yapılabilir. Bu etkinlik

	kapsamında yalnızca bir mobil cihaz kullanılarak öğrenme sınıf dışında istenilen zamanda ve yerde gerçekleştirilebilir. Etkinlik kapsamında bir olumsuzlukla karşılaşılmamıştır. Öğrenenler etkinlikte yararlanılan dijital aracı kolaylıkla kullanmışlardır.
7. Etkinlik (Wordwall Kullanımı)	Öğrenenlerin sözcük bilgisi genellikle sınav, test, quiz, çalışma yaprağı gibi araçlarla ölçülmektedir. Öğrenenlerin hem oyun oynaması hem de sözcüklerin anlamını öğrenmesi onlar için yeni bir öğretim tekniğidir. Öğretimin oyun içermesi öğrenenleri motive etmek için oldukça etkilidir. Bu öğretimi ilgi çekici hâle getirmektedir. Sözcükler ve sözcüklerin anlamlarını eşleştirme, ders kitaplarında da olan klasik bir sözcük bilgisi etkinliğidir. Öğrenenler, sözcükleri anlamlarıyla eşleştirmeyi bir kâğıt üzerinde ya da sınıf tahtası üzerinde yapabilirler. Sınıfta yapılan bu etkinliklerde genellikle öğrenenlerin hepsi çalışmaya katılmıyorlardı. Sözcüklerin eşleştirilmesi çalışması, sözcüklerin öğrenilmesi için çok önemli de olsa öğrenenleri heyecanlandırmıyordu. Ancak bu çalışmanın mobil cihaz üzerinden bir oyun, diğer öğrenenlerle bir yarış içerisinde yapılacak olması öğrenenlerin daha çok dikkatini çekmiş, çalışmaya katılımı arttırmıştır. Öğrenenlerin hepsi etkinliğe katılım göstermiştir. Ayrıca bu etkinlik öğretim sürecinde yapılan bir etkinliğin uygulanmasını daha da kolaylaştırmıştır. Öğrenenler öğreticiden bağımsız olarak sınıf ortamında sözcüklerin anlamına çalışmışlardır. Öğrenenler sözcükler ve anlamlarını eşleştirme ile sözcüklerin anlamlarını daha kolay ve iyi öğrenmişlerdir. Eşleştirme çalışması olduğu için sözcüklerin anlamını ezberlemek de mümkün olmuştur. Bu etkinlikte “damga vurmak, moda olmak, yüzünde güller açmak, sözünde durmak” gibi deyimlerin anlamlarını öğrenmişlerdir. Etkinlikte kullanılan dijital aracın olumlu özellikleri olarak şunlar söylenebilir: Öğrenenler sözcük oyununu oynama sürecinde çok eğlenmişlerdir. Oyunun sonunda birbirlerinin oyunu bitirme sürelerini ve oyundan aldıkları puanları görmüşlerdir. Bu anlamda kullanılan dijital araç öğrenenlerin kendilerini değerlendirmelerine fırsat vermiştir. Kendileri de daha başarılı olmak için oyunu tekrar tekrar oynamak istemişlerdir. Oyunun tekrarlanması sözcüklerin kalıcı olarak öğrenilmesine de katkı sağlamıştır. Etkinlik sürecinde öğrenenler eğlenerek öğrenmişlerdir. Etkinlik sürecinde olumsuz bir durum yaşanmamıştır. Öğrenenler etkinlikte kullanılan dijital aracı kolaylıkla kullanmışlardır.
8. Etkinlik (Learningapps Kullanımı)	Bu etkinlik kapsamında hedef sözcüklerin öğrenilmesi için öğrenenlerden dijital bir bulmaca çözmeleri istenmiştir. Bulmaca çözmek, genellikle sevilen ve eğlendiren bir etkinliktir. Öğretim açısından düşünüldüğünde de sözcüklerin kalıcı olarak öğrenilmesine katkı sağlayan bir etkinlik olduğu görülmektedir. Bu anlamda bulmacaların sözcük öğretiminde önemli bir yeri vardır. Ancak öğretici tarafından hedef sözcüklerden oluşan bir bulmacayı basılı olarak hazırlamak zor ve zaman alıcı bir deneyimdir. Buna karşılık dijital bir bulmaca hazırlamak yalnızca sözcükler ve sözcüklerin anlamlarını yazmak kadar kısa zaman alan bir süreçtir. Sözcükler ve anlamlarının yazılmasının ardından dijital bulmaca, kullanılan dijital araç aracılığıyla kolaylıkla hazırlanmaktadır. Sözcükler dijital araç tarafından otomatik olarak bulmaca üzerine yerleştirilmektedir. Bu bakımdan etkinlik

	kapsamında kullanılan dijital araç etkinliğin hazırlanmasında öğreticiye büyük bir kolaylık sağlamıştır. Bu etkinlikte öğrenenler bulmaca çözecekleri için mutlu oldular. Ayrıca ilk defa dijital bir bulmaca çözecekleri için de meraklandılar, sözcük öğrenmeye istekli oldular. Etkinlik öğrenenlerin motivasyonunu arttırmıştır. Öğrenenler mobil cihazlarını kullanarak kendilerine verilen bağlantı adresi üzerinden kolaylıkla bulmaca çözme etkinliğine katıldılar. Her öğrenen kendi öğrenme hızına göre bulmacayı tamamladı. Öğrenenler etkinliği tamamladıklarında sözcüklerin doğru ya da yanlış yazılıp yazılmadığını gördüler. Bu da öğrenenlerin kendilerini değerlendirmelerine fırsat vermiştir. Yanlışların düzeltilmesi için öğrenenlere süre verildi ve öğrenenler tekrar tekrar oynayarak sözcüklerin anlamlarını daha kolay ve kalıcı olarak öğrendiler. Bu süreçte öğrenenler öğreticiden bağımsız olarak çalışmışlardır. Etkinliğin ve etkinlikte kullanılan aracın olumlu yanları olarak şunlar söylenebilir: Dijital araç öğreticiye hazırlama ve öğrenenlere de kullanma kolaylığı sunmaktadır. Bulmacanın dijital olarak çözülecek olması öğrenenleri meraklandırmıştır. Öğrenenler bireysel hızlarında, tekrar tekrar çalışarak bulmacayı tamamlamışlar ve etkinlik sonunda kendilerini bireysel olarak değerlendirebilmişlerdir. Etkinlikte olumsuz bir durumla karşılaşmamıştır. Etkinliğe sınıfın tamamı katılım göstermiştir. Etkinlikte yararlanılan dijital aracı tüm öğrenenler kolaylıkla kullanmışlardır.
9. Etkinlik (Kahoot Kullanımı)	Sınıf ortamında sözcük bilgisini test etme genellikle öğrenenlere puan vermek amacıyla yapılmaktadır. Öğrenenlerin sözcük bilgisi, çoğunlukla sınavlarda test edilmektedir ve bunun karşılığında öğrenenler bir puan almaktadırlar. Bu durum da öğrenenlerde bir kaygı oluşturmaktadır. Bu etkinlik kapsamında öğrenenlere, sözcükleri öğrenip öğrenmediklerine yönelik bir test yapılacağı ancak bunun dijital bir oyun olduğu belirtilmiştir. Öğrenenler dijital oyun oynayacaklarını öğrendiklerinde, derse motive olmuşlardır. Sözcük bilgisi konusunda yapılacak etkinliğe katılım sağlamak istemişler, sözcükleri öğrenmeye istekli olmuşlardır. Oyundaki sorulara doğru ve hızlı bir şekilde cevap verdiklerinde daha çok puan kazanacakları ve oyunun sonunda en çok puanı alan ilk 3 öğrenenin kim olduğunun belirleneceği öğrenenlere anlatılmıştır. Bu etkinlikte de doğru ve yanlış yapma, puan alma gibi unsurlar olsa da bunun bir oyun olması öğrenenleri kaygılandırmamış aksine arkadaşlarıyla yarışacak olma fikri öğrenenleri heveslendirmiştir. Etkinlik kapsamında sözcüklerin anlamlarına yönelik hazırlanan test öğrenenlere dijital oyun olarak sunulmuştur. Basılı bir test hazırlamak yerine dijital bir test hazırlamak sayfa düzeni, kâğıt çoğaltma gibi unsurlar açısından öğretici için de kolay olmuştur. Testte anlam verilmiş ve bu hedef sözcüğün ne olduğunun öğrenenler tarafından bilinmesi istenmiştir. Verilen anlama yönelik yazılan cevaplar/şıklar da diğer hedef sözcüklerden seçilmiştir. Böylelikle öğrenenler hedef sözcükleri tekrar tekrar görmüşler, anlamını daha kolay öğrenmişlerdir. Öğrenenler soruları eş zamanlı olarak cevaplamışlardır. Cevaplanan her bir sorunun ardından, öğrenenlerin cevaplarının dağılımı sistem tarafından gösterilmiştir. Böylelikle sınıfın çoğunluğunun sorulara doğru cevap verip veremediği de öğretici tarafından anlaşılmıştır. Öğrenenlerin öğrenmeleri somut olarak izlenebilmiştir. Öğrenenler de sözcük bilgisi konusunda kendilerini değerlendirebilmişlerdir. Oyunun sonunda sorulara daha çok sayıda doğru

	cevap veren öğrenenlerin kimler olduğu kullanılan dijital aracın sistemi tarafından gösterilmiştir. Oyunun sonunda kazanmak ya da sonraki oyunlarda kazanabileceğini düşünmek öğrenenleri oyunu tekrar oynama konusunda istekli hâle getirmiştir. Oyun tekrar tekrar oynandıkça öğrenenler daha hızlı ve doğru bir şekilde cevap vermeye başlamışlardır. Öğrenenlerin çoğunluğunun sorulara doğru cevap vermesi sözcüklerin anlamlarının öğrenildiğini göstermektedir. Kullanılan dijital araç sistemi, oyunun sonunda her bir öğrenenin sorulara verdiği cevaplara yönelik bir rapor sunmaktadır. Öğretici bu rapordan hareketle her bir öğrenen için bireysel bir değerlendirme de yapabilmektedir. Etkinliğin ve etkinlikte kullanılan dijital aracın olumlu özellikleri olarak şunlar söylenebilir: Hazırlanan etkinlik öğrenenlerin ölçme ve değerlendirme becerilerini ölçmeye yönelik bir etkinliktir. Etkinliğin oyun içermesi, oyundan alınan puanlarla en başarılı ilk 3 öğrenenin belirlenmesi öğrenenleri katılım konusunda hevesli hâle getirmiştir. Öğrenenler oyun süresince çok eğlenmişlerdir. Oyun sürecinde mobil cihazların kullanılması yoluyla sorulara cevap verilmesi de öğrenenlerin ilgisini çekmiştir. Öğrenenler tarafından oyun tekrar tekrar oynanmak istenmiştir. Oyunda her bir sorunun, 20 saniye gibi kısa bir süre içerisinde cevaplanması gerekmektedir. Bu da öğrenenleri soruları çözme sürecinde aktif ve dinamik tutmuştur. Süreyi takip etmek, öğrenenlerin sözcüklerin anlamını çözmeye odaklanmalarına, dikkatlerinin dağılmamasına yardımcı olmuştur. Ayrıca öğrenenlerin soruları cevaplamasının beklendiği bu 20 saniye içinde dijital araçtan gelen müzik sesi de öğrenenleri öğrenme konusunda motive etmiş, onların dikkatlerini toplamalarına, hızlarını ayarlamalarına, eğlenmelerine yardımcı olmuştur. Hedef sözcükleri tekrar tekrar görmek, hedef sözcüklerle anlamları eşleştirmeye çalışmak sözcüklerin kalıcı olarak öğrenilmesine yardımcı olmuştur. Kullanılan araç, sözcük bilgisi konusunda hem sınıfının genelinin hem de bireysel olarak öğrenenlerin değerlendirilmesine fırsat vermektedir. Etkinlik kapsamında olumsuz bir durumla karşılaşılmamıştır. Öğrenenler etkinlikte yer alan dijital aracı kolaylıkla kullanmışlardır.
10. Etkinlik (Padlet Kullanımı)	Sınıfta yapılan yazma çalışmalarında öğrenenler yazılarını defterlerine yazmaktadır ve sonrasında yazılarını defterlerine bakarak okumaktadırlar. Bu etkinlik kimi zaman diğer öğrenenlerin dikkatinin dağılmasına, okunanların dinlenmemesine neden olabilmektedir. Bu etkinlikte kullanılan dijital pano, öğrenenlerin yazdıklarını sınıfla kolaylıkla paylaşmasına yardımcı olmuştur. Öğrenenler mobil cihazları üzerinden yazıp ilgili dijital aracı kullanarak yazdıklarını paylaşmışlardır. Böylece öğrenenlerin yazdıkları hem diğer öğrenenlerin mobil cihazlarında hem de öğreticinin bilgisayar ekranını sınıfa yansıtmasıyla sınıf ortamında görülebilmektedir. Mobil cihaz ve bilgisayar kullanımı öğretimi ilgi çekici hâle getirmiştir. Öğrenenlerin mobil cihazlarında yazdıklarının bilgisayar ekranında görünmesi dikkat çekici olmuştur. Böylece bireysel olarak yapılan yazma çalışmalarını okuma süreci tüm sınıfı kapsayıcı, daha dikkat çekici bir şekilde yapılabilmektedir. Öğrenenler dijital pano ile arkadaşlarının konuyla ilgili ne yazdıklarını kolaylıkla görmüşler, yazıların seslendirilmesi sürecinde de yazılanları takip edebilmişlerdir. Hedef sözcüklerin kullanımını içeren yazma çalışmalarında öğrenenler defterlerine

	yazdıklarında (sonrasında sesli olarak okusalar bile) sözcüklerin öğrenenler tarafından kullanımı, öğretici tarafından kolaylıkla takip edilememektedir. Öğrenenlerin yazdıklarını dijital pano ile paylaşımları öğreticinin de yazılanları ve hedef sözcüklerin kullanımını kolaylıkla değerlendirmesine katkı sağlamıştır. Öğrenenler sözcüklerin doğru yazımına odaklanmışlardır. Öğrenenlerin yazdıklarını sınıfla paylaşması ve öğrenenlerin cümlelerinin sınıfla birlikte okunması hedef sözcüklerin tekrar edilmesine fırsat sağlamıştır. Etkinlik yazma etkinliğini içerdiği için sözcüklerin bağlam içerisinde kullanımı da desteklenmiştir. Bu etkinlik ve etkinlikte kullanılan dijital aracın olumlu özellikleri olarak şunlar söylenebilir: Öğrenenlerin bireysel olarak mobil cihazlarında yazdıkları cümlelerin paylaşılmasıyla yazılanların sınıfa yansıtılan ekranda herkes tarafından görülmesi öğrenenlerin çok ilgisini çekmiştir. Bu bakımdan yazma çalışması, eğlenceli bir çalışmaya dönmüştür. Etkinlik öğrenenlerin yazma motivasyonunu arttırmıştır. Öğrenenler yazdıklarını paylaştıklarında isimleri görünmemiştir. Bu da yazma isteklerini ve etkinliğe katılımı arttırmıştır. Yani hangi yazının kim tarafından paylaşıldığı bilinmemiştir. Anonim yazma sınıfta olumlu bir sınıf iklimi yaratmıştır. Bu da öğrenenlerin yazma kaygısını azaltmış, yazma motivasyonunu arttırmıştır. Öğrenenler hedef sözcüklere yönelik isteyerek yazmışlardır. Hedef sözcükleri bir dil becerisi aracılığıyla bağlam içerisinde kullanabilmişlerdir. Diğer öğrenenlerin yazdıklarının okunmasıyla sözcüklerin kullanımına daha fazla maruz kalınmıştır. Bunlar da sözcüklerin kalıcı olarak öğrenilmesinde öğrenenlere destek olmuştur. Etkinlik sürecinde olumsuz bir durumla karşılaşmamıştır. Etkinliğe herkes tarafından katılım sağlanmıştır. Etkinlikte yararlanılan dijital araç öğrenenler tarafından kolaylıkla kullanılmıştır.
11. Etkinlik (Wordwall Kullanımı)	Sınıfta yapılan konuşma etkinlikleri genellikle öğrenenler için kaygı verici olabilmektedir. Öğrenenler sınıfın önüne çıkıp konuşmak istememektedirler. Yapılan etkinlik kapsamında konuşma etkinliğine bir dijital araç dâhil edilmiştir. Bu dijital araç öğrenenin konuşma konusunun belirlenmesine yardımcı olmuştur. Bu süreçte dijital bir çarktan yararlanılmıştır. Çarkın üzerinde yazılı olan hedef sözcüklere yönelik öğrenenler kısa bir konuşma yapmışlardır. Öğrenenler bu sözcük çarkını kendileri çevirmişler ve kendi konuşma konularını kendileri belirlemişlerdir. Tüm bu süreç, yapılan konuşma etkinliğini ilgi çekici ve eğlenceli bir hâle dönüştürmüştür. Öğrenenler dijital aracı kullanabilmek için konuşma isteği hissetmişlerdir. Konuşma etkinliği oyunlaştırıldığından öğrenenlerin konuşma motivasyonu yükselmiştir. Konuşmak oyuna katılmak gibi algılandığından konuşma kaygısı hissetmemişlerdir. Etkinlik, öğrenenler en az 1 kez konuşma yapmaya kadar devam etmiştir. Öğrenenlerin çoğunluğu birkaç kez konuşma yapmak istemişlerdir. Konuşma sürecinde öğrenenler ilk kez konuşma yaptıklarında hedef sözcüklerle ilgili kısa konuşmalar yapmışlardır. Konuşmalar tekrarlandığında öğrenenler de daha uzun konuşmalar yapabilmiş, hedef sözcükleri daha iyi kullanabilmişlerdir. Etkinlik ve etkinlikte kullanılan dijital aracın olumlu özellikleri olarak şunlar söylenebilir: Kullanılan dijital araç konuşma etkinliğini eğlenceli bir hâle getirmiştir. Olumlu bir sınıf iklimi oluşmuştur. Öğrenenlerin konuşma isteğini ve konuşmaya katılımını

	arttırmıştır. Öğrenenler etkinlik kapsamında hedef sözcükleri aktif olarak kullanabilmişlerdir. Ayrıca hedef sözcüklerle ilgili yapılan konuşmaları da dinleyerek sözcüklere daha fazla maruz kalmışlardır. Sözcüklerin telaffuzunu duymuşlardır. Konuşmak ve dinlemek sözcüklerin kalıcı olarak öğrenilmesi konusunda öğrenenlere destek olmuştur. Sözcükler bağlam içerisinde kullanılabilmektedir. Öğrenenler isteyerek konuşmuş ve konuşulanları da ilgiyle dinlemişlerdir. Etkinlik kapsamında olumsuz bir durumla karşılaşmamıştır. Etkinliğe tüm öğrenenler isteyerek katılmışlardır. Etkinlikte yararlanılan araç öğrenenler tarafından kolaylıkla kullanılmıştır.
--	--

Tablo 19’da araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak kullanılan *Araştırmacı Gözlemi* betimsel olarak sunulmuştur.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın *öğrenenlere* ve *sözcük öğretimine* etkisi *Araştırmacı Gözlemi*’nden elde edilen verilerin analizinden hareketle şu şekilde gösterilebilir:

Tablo 20: Araştırmacı Gözlemine Göre Öğretim Teknolojilerinin Öğrenenlere ve Sözcük Öğretimine Etkisi

Kategori	<i>n</i>
Öğrenenlere Etkisi	117
Öğretim teknolojilerinden yararlanabilme	11
Eğlenerek öğrenme	9
Kalıcı öğrenme	9
Sözcüklere tekrar tekrar maruz kalma	9
Mobil öğrenme	7
Kendini değerlendirme	6
Sözcükleri bağlam içerisinde kullanma	6
Oyunla öğrenme	5
Öğreticiden bağımsız öğrenme	5
Sözcükleri daha kolay öğrenme	5
Bireysel öğrenme hızında ilerleme	4
Sözcükleri daha kolay hatırlama	4
Yarışarak öğrenme	4
Eksik ya da yanlış öğrenmeleri takip edebilme	3
Sözcüklerin yazımını görme	3
Diğer öğrenenlerle etkileşim kurma	2
İstenilen yerde ve zamanda sözcüklere çalışma	2
Konuşma kaygısı hissetmeme	2
Sözcükleri tekrar tekrar kullanma	2
Sözcüklerin anlamını renk, şekil, görsel gibi farklı unsurlarla ilişkilendirme	2
Sözcüklerin telaffuzunu duyma	2
Yazmaya hazırlık yapma	2
Bireysel olarak kendi yeterliliğini geliştirme	1
Grup olarak öğrenme	1

İş birliği yaparak öğrenme	1
Kendi dijital sözcük listesini hazırlama	1
Kendi hedef sözcüklerini belirleme	1
Kendi sözcük öğrenme etkinliklerini oluşturma	1
Kendi sözcük öğrenmeni organize etme	1
Konuşmaya hazırlık yapma	1
Sözcük öğrenme etkinliğini seçme	1
Sözcük öğrenme stratejilerini uygulama	1
Sözcükleri otantik metinlerde kullanma	1
Sözcükleri özenle kullanma	1
Sözcüklerin telaffuzuna dikkat etme	1
Sözcük Öğretimine Etkisi	100
Öğretimi ilgi çekici kılma	9
Öğrenenlerin katılımını sağlama	7
Öğretimi dikkat çekici kılma	7
Sözcük etkinliği hazırlama kolaylığı	6
Sözcüklerin sınıf dışında kullanılması	6
Sözcük oyunu sunması	5
Sözcük öğrenme isteği sağlama	5
Sözcük öğrenme motivasyonu sağlama	5
Bağımsız öğrenme fırsatı sunma	4
Sözcük alıştırmaları sunması	4
Sözcüklerin okumada kullanılması	4
Öğrenenlerin öğrenmelerini somut izleme	3
Sözcükleri ezberleme fırsatı sunma	3
Sözcüklerin yazmada kullanılması	3
Yazma isteği uyandırma	3
Yazma motivasyonu sağlama	3
Konuşma isteği uyandırma	2
Konuşma motivasyonu sağlama	2
Olumlu bir sınıf iklimi oluşturma	2
Öğrenenleri bireysel olarak değerlendirme	2
Öğretimi ses, görsel gibi unsurlarla zenginleştirme	2
Sözcüklerin dinlemede kullanılması	2
Sözcüklerin konuşmada kullanılması	2
Anlamlı öğrenme ortamları oluşturma	1
Bireysel öğrenme farklılıklarının dikkate alınması	1
Okuma isteği uyandırma	1
Okuma motivasyonu sağlama	1
Öğrenenlerin isimlerini belirtmeden etkinliğe katılabilmesi	1
Öğretime aidiyet duygusunu geliştirme	1
Sözcük bilgisini ölçme değerlendirme fırsatı sunma	1
Sözcük öğrenmeye odaklanma fırsatı	1
Yazma kaygısını azaltma	1
Toplam	217

Araştırmacı gözleminden hareketle Tablo 1'e göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın öğrenenlere çoğunlukla "Öğretim teknolojilerinden yararlanabilme", "Eğlenerek öğrenme", "Kalıcı öğrenme", "Sözcüklere tekrar tekrar maruz kalma", "Mobil öğrenme" gibi konularda etkisi olduğu görülmektedir. Tablo 1'e göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın sözcük öğretimine ise çoğunlukla "Öğretimi ilgi çekici kılma", "Öğrenenlerin katılımını sağlama", "Öğretimi dikkat çekici kılma", "Sözcük etkinliği hazırlama kolaylığı", "Sözcüklerin sınıf dışında kullanılması" gibi konularda etkisi olduğu görülmektedir.

4.3.3. Öğrenci Günlüğü Formuna Yönelik Bulgular ve Yorum

Bu bölümde araştırma kapsamında uygulanan etkinliklere yönelik araştırmaya katılan öğrenenlerin görüşlerini yazdıkları "*Öğrenci Günlüğü Formu*" ile toplanan verilerin analizi yer almaktadır.

Tablo 21: Öğrenci Günlüğü

1. Etkinlik	Öğrenci Günlüğü (27/10/2021)
A. N.	Benim adım Ahmet. Ben Somaliliyim. Sakarya Üniversitesinde öğrenciyim. Dün ülkem hakkında konuşmak beni çok etkiledi. Ülkem hakkında konuştum. Araştırma yaptım. Ne çok şey keşfettim. Bilmediğim bilgilere ulaştım. Benim için çok kararlıydı çünkü hem yazmamı hem de konuşmamı geliştirdim. Ben o kaydı yaparken çok deneme yaptım. Sonra ulaştığım bilgileri sizinle paylaştım. Umarım ülke hakkında çok şey öğrenmişsinizdir. Gerçekten çok iyiydi. Ben çok mutluyum. Böyle şeyler yapmak çok hoşuma gidiyor. Yine bekliyorum.
C. U. I.	Merhaba, nasılsınız? Umarım iyisinizdir. Ses kaydı ile ilgili olarak, bildiğiniz gibi bir ödevimiz vardı. Endim İkimiz hakkında konuşacaktık ama bunu yaparken biraz sıkıntı yaşadım. İlk seferinde yapmaya çalıştım ama olmadı ve dün tekrar yaptım. Umarım bu sefer olmuştur. Sadece bu sıkıntıyı yaşadım başka bir sıkıntı olmadı. Teşekkür ederim.
A. S.	Ben verilen sorulara göre cevap yazdım genel bir fikir vermek için. Sonra internet sitesinde kayıt yaptım ve gönderdim. Ayrıca aynı kaydı bir kerede hocama WhatsApp'tan gönderdim.
M. A. O. F	Önce bir etkinlikte bazı kelimeler öğrendim. Sonra hoca bizden ses kaydı ile ülkemizi tanıtmamızı istedi. Önce hazırlık yaptım ve internet sitelerine girerek ses kaydı yaptım. Ülkemi tanıttım. Çok faydalı bir etkinlikti.
F. N. R.	Geçen yaptığım etkinlikte ülkem Endonezya'yı anlattım. Bu etkinlikte ülkem hakkında konuşurken sesimi kaydederek bir uygulama kullandım. Sesimi kaydetmeden önce Endonezya hakkında önemli bilgileri bir kâğıda yazdım. Bu bilgileri internet sitelerinden, kitaplardan ve eski deneyimlerimden topladım. Endonezya hakkındaki bilgileri yazar yazmaz uygulamaya gidip sesimi kaydetmeye başladım. Ne yazık ki sesimi kaydettikten sonra hocam benim ses kaydımın görünmediğini söyledi. Bunun için WhatsApp üzerinden sesimi tekrar kaydettim ve hocama gönderdim. Bence bu etkinlik öğrenciler için hem iyi hem de faydalı. Zira

	öğrencilerin yazması ve anlatması daha iyi olur. Bu etkinliğin içeriğini öğrenciler yaparsa daha başarılı olabilir.
O. A.	Merhaba. Dünkü etkinlik gerçekten harikaydı. Çok beğendim çünkü bu etkinlikte sizlere kendi ülkem hakkında bilgiler verdim. Dün etkinliği yaptığım zaman tek bir ses kaydı yaptım. Zira benim konuşmam çok iyidir ama o kaydı açarken bir sorun olmuş ondan sonra başka uygulama ile gönderdim. O kayıta Yemen hakkında konuştum. Örneğin Yemen'in yemekleri, kahveleri, turizmi, vesaire. Bence çok iyi bir şey yaptırınız bize. Hem konuşmamız hem de yazmamız geliyor.
E. U. A.	Bu etkinlikte Öncelikle kendi ülkem ile ilgili araştırma yaptım. Endonezya nasıl bir yer, bunu anlatmak için hazırlandım. Ses kaydı yapmak için hocanın verdiği linke girdim ve ülkem hakkında konuştum. Güzel bir etkinlikti, biraz heyecanlandım.
L. N.	Bence güzel bir etkinlikti ve yararlıydı. Çünkü öncelikle ülkem hakkında bir araştırma yaptığımı ve güzel şeyler keşfettim. Ben Suriye'de fazla yaşamadım. Bu yüzden duyulandım biraz. Bilgi topladım ve düzenledim. Sonra bir kâğıda yazdım. Sonra ses kaydı yaptım ve gönderdim. Hem yazma için hem de telaffuz için çok iyiydi.
M. G.	Etkinlikte önce bazı kelimelerin anlamlarını öğrendim. Sonra internet sitesine girdim. Konuşarak ülkemi tanıttım, çok eğlendim
A. S.	Dün akşam ses kaydını internet sitesine yükledim. Biraz sıkıntı olunca WhatsApp uygulamasından gönderdim. Her harfi her kelimeyi doğru söylemeye çalıştım. Bir iki kere deneme yaptıktan sonra sesli mesajı gönderdim. Bence bu konu zor değildi. Kolay ve faydalıydı. Gelecekte de böyle ödevler öğrenciler için güzel fırsat olur. İlerleyen zamanlarda da dinleyebiliriz.
H. A. F.	Ben dün gece ses kaydı yaptım. Ses kaydında ülkemi tanıttım anlattım. Bu etkinlik özgüvenim in artması için güzel bir yöntem. Yani ben biraz çekiniyorum ama ses kaydı ile yapabilirim. Bu şekilde konuşmada daha iyi olabilirim. Önce ses kaydı yapmak daha kolay bence, yüz yüze konuşmadan söyleyebiliyorum. Sadece konuşmam ve anlatmam gerek, o kadar ve mesafe bile yok. Ben evimdeyim, hocam da evinde.
A. S. A.	Dün bir etkinlik yaptık. Yani ses kaydettik. Ses kaydında ülkem hakkında konuştum. Ülkemin neresi olduğu kültürleri yemekleri turistik yerleri hakkında konuşmak uzun süre aldığı için ses kaydetmeden önce defterimi ülkem hakkındaki bilgileri yazdım. Neden? Çünkü eğer anlatacaklarım önce deftere yazarsam ses kaydı yapmak daha kolay olur. Bu etkinlik benim için faydalı mı? Tabii ki. Benim için çok faydalı. Zira eğer sık sık ses kaydı yaparsam daha akıcı Türkçe konuşabilirim ve Türkçe yazabilirim.
H. S.	Ben önce araştırma yaptım. Suriye hakkında verilen kelimeleri kullanarak bilgiler yazdım. Sonra birkaç defa okudum. En iyi ses kaydını yolladım ama sonra ekonomi hakkında yazdığım bir notu okumayı unuttuğumu fark ettim. Ses kaydını atmış olduğum için bir daha yapmadım. Ses kaydı yaparken telaffuz hataları yaptığımı fark ediyorum. Ondan dolayı biraz gergin oluyorum ve karıştırıyorum. En güzel yaptığım ses kaydında da biraz hata olduğunu düşünüyorum. Bu web sitesi çeşitli konular hakkında konuşmak için çok faydalı ve geliştirici olacak bence. Oradan daha çok ödev vermenizi isterim.
A. H.	Ben Suriye'de hiç yaşamadığım için ilk önce araştırmaya başladım. Hem ülkem hakkında önemli bilgiler öğrenmeye hem de etkinliği yapmaya çalışıyordum. Bilgi topladıktan sonra yazmaya başladım. Bitirince yazmam gereken kelimeleri gördüm ve yeniden başladım. Yazarken Google çeviriden sadece iki kelimeye çevirdim. Bu etkinliği bitirmek için 4-5 saat harcadım ve maalesef sonunda çok kısa yazdığımı öğrendim. Bu etkinliğin bana çok faydası oldu Türkçemi geliştirdim.
O. T.	Önce ülkem hakkında bir şeyler yazdım. Not defterinde metin şekli olmuş. Sonra birkaç kere okudum. Okuma denemelerini tamamladıktan sonra ses kaydını açtım. İlk kayıta bazı yanlışlıklar oldu sildim tekrardan yeni bir kayıt açtım. Bu arada

	yanlılıklar gitmeye başladı. Bence bu etkinlik konuşma becerisini ilerletmek için mükemmel bir etkinlik.
F. F.	Ses kaydı yaparak ülke hakkında konuştum. İlk ses kaydı olmadı ve tekrar denedim. Güzel bir etkinlik oldu. Kelimeleri kullandım ve konuştum.
H. H.	Din bizden ülkemizi tanıtmamızı istediler. Kısa bir ses kaydı yapmamızı istediler çok güzel bir etkinlik. Ülkemin başkalarını tanıtacağım için mutluyum. Çok uzamasın diye önce bir metin yazdım. Lakin ses kaydı yaparken hızlı konuştuğum için biraz kısa oldu maalesef. Ülkem hakkında yazarken biraz duygulandım çünkü 3 aydır orada değilim. Önce bizden bir web sitesi üzerinden bu etkinliği yapmamızı istediler ama kaydımız bir türlü görünmedi. Sonra hocaya WhatsApp'tan yolladık. Kısa olsa da. Ülkemi birilerine tanıdığım için biraz gururlu hissediyorum.
A. W. A.	Bu etkinlik çok faydalıdır. Bu etkinliği yapmadan önce kâğıda yazı yazdım. Sonra 2-3 defa bu yazıyı tekrar tekrar okudum. Bu yüzden etkinlik bir yazma çalışması hem de konuşma pratiği oldu. Çünkü Türkçe ile Endonezya dili çok farklı. Daha çok pratik yapmam lazım. Ayrıca bu etkinliği yaptığımız zaman yeni kelimeler kullanmamız gerekiyor. Bu yüzden yeni kelimeler öğreniyoruz hem de bu kelimeleri cümle içinde kullanıyoruz ve konuşuyoruz.
M. A. D.	İlk önce ülkem hakkında bilgi topladım, deftere yazdım. Güzel bir şekilde düzenledim. Sonra ses kaydını başlatmak istedim ama açılmadı. Birkaç sıkıntı yaşadım ama biraz araştırdım ve oldu. Kaydı tamamladım ama heyecanlandım. Sonra kaydı sildim çünkü konuştuğum zaman karıştırdım. Bir de bazı arkadaşlarım beni aradı ama çok şükür bitirdim.
M. A.	Aslında ilk başta biraz zor buldum. Çünkü sesi Bir kereden fazla yeniden kaydettim. Çünkü bazen yanlış bir kelime telaffuz ettim ve sesin iyi olmadığını hissettim.
2. Etkinlik	Öğrenci Günlüğü (2/11/2021)
A. N.	Storyjumper. Bu uygulama beni çok etkiledi ve çok eğlendim. Bana çok fayda sağladı. Hayatımda çok uygulama kullandım ama bu en iyisiydi. Yeni kelimeler öğrendim. Gezi yazısı yazarken bu uygulamayı çok kullandım, yani iyi bir uygulama. Yazmamı ve konuşmamı geliştirdim. Arkadaşlarıma da tavsiye ediyorum.
C. U. I.	Ben Türkiye'ye geldikten sonra çok uygulama kullandım Türkçe öğrenmek için ama kullandığım en iyi uygulamanın adı Mondly. Mondly çok güzel bir uygulama her gün yeni kelimeler ve yeni şeyler öğrenebilirim. Benim için çok faydalı.
A. S.	Gezi yazısı oldukça güzel bir şey benim için çünkü her zaman yeni ve enteresan fikirler öğrenirim yöresel yerler hakkında öğrenmeyi severim. Macerayı severim ve bunu bu gizli yazısında anlattım. Gezi hakkında yeni kelimeler öğrendim.
M. A. O. F	Bu etkinliği yaparken çok güzel bir tecrübe edindim çünkü bu etkinlik bana yeni sözcükler öğretti. Üstelik öğrendiğim kelimeleri günlük hayatımda kullanabiliyorum. Ayrıca, bu uygulama çok önemli ve her dil için çok faydalı. Böyle uygulamalarının yardımıyla kendimizi geliştirebiliriz. Gerçekten çok eğlendik.
F. N. R.	Bence yaptığım etkinlik çok faydalıdır. Bu etkinlik sayesinde yeni kelimeler öğrendim. Bu etkinlikte kullandığım kelimeleri yazmada ve günlük konuşmada daha önce nadiren kullanırdım. Fakat bu etkinliği yapar yapmaz bu yeni kelimeleri günlük hayatımda konuşmada ve öğretmenimin bana verdiği ödevler de kullanmaya başladım. Ayrıca bu etkinlikte gittiğim ve gördüğüm yerleri rahatça anlatabilirim. Bunun yanı sıra Story Jump uygulamasını kullandım. Gerçekten bu uygulama çok iyi ve faydalı. Bu uygulamanın kullanımı çok kolay. Uygulama çok eğlenceli yeni bir dil öğrenmek ve gezdiğimiz yerleri anlatmak için bu uygulamayı tercih edebiliriz.
O. A.	Merhaba. Arkadaşlarım Bugün ne kadar güzel bir gezi yaptık. Ali, ne yaptınız? Arkadaşım sorma. Sabah ailemle karar verdik. Bir Doğa yürüyüşü için herkes Hazırlandı. Ne bavul ne aksesuar. Her şeyi hazırladık. Teknolojik ve önemli ihtiyaçlarımızı aldık. Örneğin kamera bilgisayar. Hatta gizli kamera aldık. Çünkü Doğada çok turist var. Onlar ile şaka falan yaptık. Gerçekten orada çok eğlendik ve

	farklı etkinlik lar yaptık. Size de tavsiye ederim. Oraya gittiniz zaman bizim gibi o etkinliği yapmalısınız şimdiden hayırlı yolculuklar.
E. U. A.	Story Jumper uygulaması diğer uygulamalardan çok farklı. Bu uygulama çok teknolojik ve güzel. Bunun yanı sıra bu uygulama yabancılar için çok faydalı ve kullanımı kolay. Bu uygulamayı kullanırken çok kolay ve eğlenceli bir şekilde Türkçe öğrendiğimi hissediyorum.
L. N.	Storyjumper uygulamasını kullandım. Çok teknolojik eğlenceli ve farklı. Teknoloji kullandığımız zaman her şey daha kolay ve hızlı oluyor. Bu etkinlik fazla vaktini almadı bu uygulama sayesinde. Gezi yazısı sayesinde yeni kelimeler öğrendim ve ezberledim. Yani telaffuz ve imza için çok faydalı oldu.
M. G.	Bu etkinliği yaparken gezi hakkında yeni kelimeler eğlendim ve benim için eğlenceli oldu. Uygulamayı kullanmak işini kolaylaştırdı. Gezi yazısı yazarken öğrendiğim kelimeleri ve ve kuralları kullandım. Uygulamanın iki farklı renkler gözlerimi rahatlatı.
A. S.	İlk defa yeni kelimeler öğrendik. Sonra onları kullanarak bir yazı yazdık. Bu işte bize storyjumper uygulaması yardımcı oldu. Başka uygulamalardan farklı, çok renkli. O yüzden biraz eğlendik. Bu uygulamayı gelecekte de kullanırım.
H. A. F.	Bence bu yaptığımız uygulamayı beğendim. Bu uygulama ile çok oyalandım. Yani şimdilik uygun. Çünkü Türkçe öğrenmemi kolaylaştırıyor. Çok faydalı teknolojik ve eğlenceli. Google Play'de var. Hemen indirebiliriz. Bu uygulama diğerlerinden daha farklı ve güzel.
A. S. A.	Storyjumper uygulamasına kullandığım zaman çok teknolojik hissediyorum. Farklı bir uygulama. Storyjumper kullanarak her şeyi kolayca yapabilirim. Yeni kelimeler ve dil bilgisi kuralları öğrenebilirim. Özellikle gezi yazısı yazdığım zaman bu uygulamayı kullanmak çok eğlenceli. Sonuç olarak Umarım bu uygulamayı Türkçe öğrenirken her zaman kullanırım.
H. S.	Farklıydı ve güzeldi. Arkadaşlarımızla iş bölümü yaptık ve güzel bir şekilde uyguladık. Ondan sonra gezi yazısı yazdık. O da iyiydi. Ülkem hakkında araştırma yaptım ve yeni kelimeler öğrendim. Ülkem hakkında nasıl Türkçe konuşacağımı artık biliyorum.
A. H.	Verilen kelimeler ve uygulama öğrenmemi kolaylaştırdı. Yeni kelimelerle cümle oluşturma ve uygulamada yazı yazma etkinliğini çok beğendim. Nasıl gezi yazısı yazılacağını da öğrendim.
O. T.	Bu etkinlik storyjumper çok güzel. Çok eğlendim. Kullanması çok kolay ve çok kolay öğreniyorum. Teknoloji kullanmak güzeldi.
F. F.	Bence bu uygulama çok güzel. Ben ve arkadaşım kullandık. Çok beğendik. Teknolojiyi kullanmak çok güzeldir. Diğer uygulamalara göre çok iyi. Diğer uygulamalardan farklı olarak bu uygulama eksiksizdir.
H. H.	Bu etkinliği yaparken Story Jumper uygulamasını kullandık. Eğlenceli, renkli, kullanması çok kolay. Bu etkinliği yaparken yeni kelimeler öğrendim. Etkinliği çok hızlı yaptım çünkü uygulama bayağı teknolojik ve kolay kullanım sunuyor. Gezi yazısı güzeldi ve ülkemizi tanıtmak güzel bir his verdi.
A. W. A.	Bu etkinliği yaparken daha hızlı Türkçe yazdım. Ülkemdeki gezilecek yerleri anlattım. Yeni sözcükler öğrendim. Yeni sözcükleri cümle içinde kullanabilirim. Bu uygulama çok eğlenceli ve teknolojik bir şekilde daha kolayca gezi yazısı yazmamızı sağladı.
M. A. D.	Hayatımda çok uygulama baktım hem de çok uğraştım ama en iyisi StoryJumper. Bu uygulamadan Türkçe öğrenmek çok iyidir. Teknolojik, eğlenceli farklı ve güzel bir uygulama Çünkü yeni şeyleri kullanmak çok rahat.
M. A.	Birkaç çeviri programı ve birkaç sözlük kullanıyorum ama Story Jumper programını Türkçe öğrenmek için ilginç buldum. Çünkü dil öğrenmede teknoloji kullanımı çok eğlenceli kolay ve rahattır.
3. Etkinlik	Öğrenci Günlüğü (3/11/2021)

A. N.	Bugün yeni kelimeler öğrendim ve cümleleri bu kelimeler ile doldurdum. Sonra oyun oynadım. Oyun oynadık. Bu oyunu ben bir kere kazandım, çok güzeldi. Her gün oynamak isterim. Hem oyun oynuyorsun hem de yeni kelimeler öğreniyorsun.
C. U. I.	Bu etkinliği yaparken bir tecrübe kazandım. Çok keyifli ve eğlenceliydi. Yani hem öğrendim hem de eğlendim. Kelimeler hakkında konuştuk. Eğer aramızdan bir kişi bir şeyi anlamadıysa birbirimize yardım ettik ya da öğretmenimize sorduk. Böylelikle çok konuştuk ve tartıştık. Çok güzel oldu.
A. S.	Bu etkinlik çok faydalı oldu. Hem öğrendik hem de eğlendik. Bize olumlu etkileri oldu. Bu etkinlik sayesinde kelimelerin anlamlarını daha iyi öğrendim. İleride yeni kelimelerin anlamlarını karıştırmayacağım. Sanırım bu vesileyle öğrendiğimiz kelimeler hafızamızda uzun süre kalacak.
M. A. O. F	Bu etkinliği yaparken çok ilginç bir tecrübe yaşadım. Bu etkinlikten çok faydalandım ve arkadaşlarımla hem eğlendim hem öğrendik. Üstelik öğrendiğimiz sözcükleri ezberledik. Bu etkinlikler beni mutlu etti. Bu etkinliği tekrar yapmak istiyoruz çünkü çok eğlenceliydi.
F. N. R.	Biraz önce eğlenceli bir etkinlik yaptık. Bence bu etkinlik Türkçe öğrencileri için bayağı faydalıdır. İnternet uygulaması kullanıldığı için öğrencilere yeni kelimeleri ve sözcükleri daha kolay, hızlı ve eğlenceli bir şekilde öğretir. Bu uygulamayı kullandığımız zaman sanki bir ders etkinliği yapmıyoruz, eğlenceli bir oyun oynuyoruz. Türkçe öğrenmek için hem kolay hem daha eğlenceli oldu. Fakat internet olmadığında bu etkinlik zor olabilir, hatta kullanamayız.
O. A.	Merhaba! Bugünkü etkinliği gerçekten çok ilginç buldum. Dersten sonra evime girer girmez defterime yazdım. Bu etkinlik oyun gibi, bir maceraya benziyor. Ama ne yazık ki ben bu etkinlikte kazanamadım. Dört arkadaşım kazandı. Çok faydalıydı çünkü oyun oynamadan önce kelimeleri çalıştık. Umarım hep böyle olur. Hem sınavlar için hazırlanırız hem de bu şekilde çalışırız.
E. U. A.	Bu etkinlikte yeni Türkçe kelimeler öğrendik. Bu etkinlik içinde ilginç bir quiz vardı. Quiz’de ben ve sınıftaki arkadaşlarım yarışma yaptık. Kelimeleri kim en hızlı açıklayabilir ya da doğru cevap verebilirse o kazandı.
L. N.	Çok eğlenceliydi, öğrenirken güzel bir vakit geçirdik. Bence bu şekilde öğrenmek daha faydalı ve böylece kelimeleri ve manalarını kolay bir şekilde ezberliyoruz.
M. G.	Eğlenceli bir etkinlikti. Öyle kelimeleri tekrarlayarak daha iyi ezberleyebilirim. Arkadaşlarıma meydan okuduğumu hissettim.
A. S.	Bunun en iyi etkinlik olduğuna eminim. Yarışma gibi yapılan bu oyunun hepimize yararı oldu. Önce kelimelerin anlamlarını öğrendik, sonra hızlı düşünmeye çalıştık. Böyle bir oyun sayesinde kelimeleri ve onların anlamlarını ilerleyen zamanlarda da hatırlayacağız. Bu etkinlik için çok teşekkür ederim hocam.
H. A. F.	Bu uygulama ile biz çok eğlendik. Yeni kelimeler ve kelimelerin anlamları uygulamaya yazılmış. Tüm soruları hızlıca cevaplayarak bir numara olmak için birbirimizle yarışıyoruz.
A. S. A.	Bu etkinliği yaptığım zaman çok heyecanlandım. Farklı bir etkinlik yaptım. Etkinlikte bir oyun oynadık. Bir yarışma gibi... Yarışma için kelimeler ve kelimelerin anlamları var. Oynamadan önce ezberlemek için 5 dakika süre verildi. Ezberledikten sonra hemen oyun başladı. Oyun oynadığımız zaman cümleleri ezberlememize rağmen hepimiz çok heyecanlıydık. Hiç sıkılmadık çünkü farklı ve ilginç bir etkinlik yaptık. Sonuç olarak bu etkinlik harika ve güzel bir etkinlikti.
H. S.	Cümleleri okurken zorlandım çünkü yetişemiyordum. Hızlı oynarken yanlışlıkla başka bir şeye tıklıyordum. Yanlış bir şey seçtiğinizde yeni oyuna devam edebilsek daha güzel olurdu.
A. H.	Etkinliği çok beğendim. Eğlenceli ve faydalıydı. Kelimeleri ezberlememize ve daha hızlı anlamamıza yardımcı oldu.

O. T.	Bu etkinliği ilk kez denedim ve farklı bir his uyandırdı ve eğlenceli bir şekilde kelimeleri ezberlemenin başarılı bir yolu ve rekabet ruhunu ateşleyen bir etkinlikti, çok faydalandım.
F. F.	Bu uygulamayı gerçekten çok seviyorum. Yeni sözcükler öğreniyorum. Dikkatli olmanın yanı sıra zamanla ve başkalarıyla yarışıyoruz. İyi sonuçlar için güzel ve iyi oynamalıyım. Çünkü süre kısa ve yanlış yaparsak 3 saniye beklememiz gerekiyor ve bu bizi diğerlerinin gerisinde bırakıyor. Bu yüzden biz çok dikkatli olmalıyız.
H. H.	Bugünkü etkinlinler çok eğlenceli ve güzeldi. Hele ki oyun... Hem çok eğlendik hem yeni kelimeler öğrendik. Yarıştık da.... Diğer etkinlikte de o kelimeleri cümlede kullandık. Cümleler yazdık. Oyunu 5-6 kere oynadık, kelimeleri iyice ezberledik. Umarım diğer etkinlikler de bunun gibi eğlenceli olur.
A. W. A.	Bu etkinlik çok eğlenceli, birkaç yeni kelime ve sözcük öğrendim. Yine de hızlı bir şekilde anlamını bulmalıyız. Hem de hızlı okumalıyız. Bu yüzden bu etkinlik çok faydalıdır. Ayrıca, kazanan öğrenci çok mutlu oluyor.
M. A. D.	Önemli kelimelerdi ve bazıları yeniydi. Onları iyi öğrendim ve kullandım. Dil öğrenmemde ve günlük hayatımda bana yardımcı olacaklarına eminim. Bence çok faydalı ve devam ettirilip doğru kullanılmalıdır.
M. A.	Eğlenceliydi ve kelimeleri çabuk ezberledim. Doğru cevabı belirlemek için süreyi kısaltma fikri iyi bir şeydi çünkü bize çok hızlı düşündürdü.
4. Etkinlik	Öğrenci Günlüğü (5/11/2021)
A. N.	Bu uygulama çok güzeldi. Yeni kelimeler öğrendim. Artık o kelimeleri günlük hayatımda kullanabilirim. Cümleler kurabilirim. Ayrıca ezberledim. Benim için çok fayda sağladı. Bu etkinliği yaparken hem öğrendim hem de eğlendim. Gerçekten güzel bir şey.
C. U. I.	Bugün günlerden pazar. Bu etkinliği yapmak için çok erken kalktım. Ders çalıştım. Sonra kalemimi ve aldım ve bu etkinliği yapmaya başladım. Yaparken bilmediğim kelimeler gördüm. Bu kelimeleri anlamak için araştırma yaptım. Oda arkadaşşıma sordum. Sonra kelimeleri tek tek anlamaya başladım ve bütün kelimeleri bitirdim. Bitirmeden önce çok düşündüm. Aklıma hiçbir şey gelmiyordu ama en sonunda her şeyi bitirdim. Yazdıklarımı okuduğunuz için teşekkür ederim.
A. S.	Bu etkinliğin olumlu yönleri var. Hem maddi hem de manevi faydaları var. Örneğin, şimdi başka öğrenme yolları öğrendim. Ayrıca manevi olarak rahat bir şekilde bu kelimeleri hatırlıyorum. Bu öğrendiğim kelimeler artık hep hatırlıyorum ve cümle içinde kullanabiliyorum.
M. A. O. F	Bu etkinlik teknoloji ile kullanılıyor. Bu etkinlik pratik bir şekilde yeni sözcükleri bize öğretiyor. Bu etkinliği yaparken çok heyecanlıydım ve güzel bir tecrübe yaşadım. Bu etkinlikte hem eğlence hem fayda var. Yani bu etkinlikler gibi eğlenceli bir eğitim yöntemidir. Bu etkinlikte yeni sözcükleri sıkılmadan öğrenebiliriz.
F. N. R.	Bu yapılan etkinlik gerçekten güzel Türkçe öğrenenler için. Çok faydalı oluyor. Zira çok eğlenceli. Aslında bu etkinlik normal ödevlerle aynı fakat uygulamayı kullanarak bu etkinliği eğlenceli ve rahat bir şekilde yapabiliriz. Çünkü bir ödev yapmadık ancak bir oyun oynadık. Meğerse bu oyunla Türkçe öğreniyormuşuz.
O. A.	En güzel etkinliği yaptık. O etkinliği yaparken arkadaşlarım ve hocam ile çok eğlendim. Hem faydalandım hem de yeni cümleler öğrendim. Bence o etkinlik diğerlerinden çok farklı zira onu yaptığım zaman hem sıkılmadım hem de vaktimiz boşa gitmedi. Etkinliğe girer girmez benim telefonum kabul etmedi çünkü bir arıza oluştu. O yüzden hemen bilgisayarımdan girdim. Gerçekten o siteye erişemeyeceğim diye çok korktum. Zira herkes başlıyordu. Sadece ben kaldım. Ondan sonra bizim hocamız müdahale etti.
E. U. A.	Bu uygulamayı kullandığımda teknolojik ve yenilikçi bir uygulama olduğunu hissettim. Ayrıca bu uygulamayı kullanmak oldukça kolay. Bu uygulamada çok ilginç etkinlikler var. Onlardan biri quiz kelimeleridir. Bu etkinliklerde bize yeni bir kelime veriliyor ve bu kelimeyi hemen hatırlamamız gerekiyor. Çünkü kelimeleri hatırlamak

	için sadece birkaç dakikamız var. Ondan sonra quiz yapıyoruz. Soruları kim en hızlı cevaplarsa o kazanıyor. Bu uygulama Türkçemiz için çok faydalı. Zira bu etkinlik bizim için çok iyi pratik fırsatı sağlıyor.
L. N.	Çok eğlendik. Bence güzel bir yöntem çünkü hem öğreniyoruz hem de eğleniyoruz. Böyle ezberlemek ve anlamak daha kolay oluyor. Kelimelerin anlamlarını daha kolay ezberleyebilirim. Artık iyi cümleler kurabilirim.
M. G.	Uygulamayı kullanarak öğrenmek eğlenceliydi.
A. S.	İlk defa bu yeni kelimeleri öğrendik, cümleler kurduk. Sonra hatırlamakta bir sıkıntı olmaz, eminim.
H. A. F.	Teknolojikti. Türkçe öğrenmek için veya deyimleri hatırlamak için güzel bir yöntem. Eğlenceliydi. Farklıydı yani Türkçe öğrenmeye başlayanlar için anlaşılması kolay, çok zor değil.
A. S. A.	Bu uygulamayı kullandığım zaman teknolojik, akıllı ve ilginç bir uygulama olduğunu düşündüm. Türkçe öğrenmek için daha kolay ve faydalı. Ayrıca kelimeleri ezberlemek çok kolay çünkü farklı bir metot. Nasıl farklı bir metot: önce bize kelimeleri verdi. Sonra kelimelerin anlamını da bize verdi. Bir süre kelimeleri ve manalarını ezberledik. Ezberledikten sonra bir quiz gibi oyun oynadık. Sonunda da puan kazandık. Sonuç olarak gerçekten bu uygulama çok iyi, faydalı ve teknolojik bir uygulamadır. Umarım Türkçe öğrenmek için sık sık kullanırız.
H. S.	Çok faydalı, bağay kelime öğrendim. Kelimeler çok faydalı ve kullanışlı. Daha iyi anlamak için internette araştırdım. Sonra etkinliği yaptım ve oyuna girdim. Çok iyi olmuş.
A. H.	Kelimenin Türkçe anlamının açıklaması ve Arapça anlamının açıklaması biraz karışık olmuştu.
O. T.	Kelimeleri daha kolay öğreniyoruz. Kelimeleri eğlenerek öğreniyoruz. Herkese yardımcı olduğuna inanıyorum çünkü bazı kelimeleri anlayamamıştık. Eğlence ve öğrenme ile her şey daha kolay.
F. F.	
H. H.	Önce hocamız gruba link gönderdi. Sonra o linke girdik ve yeni kelimeler öğrendik. Onların anlamlarını öğrendik. Sonra da o kelimeleri cümle içinde kullandık. Kısacası hem eğlendik hem öğrendik.
A. W. A.	Bu uygulama ile Türkçe öğrenmek çok iyidir. Yeni sözcükleri çok hızlı öğrendim. Kelimeleri sık sık duymuyordum daha önce. Bu uygulama çok heyecanlı. Hem de çok basit. Herkes kullanabilir. Ayrıca bu uygulamada kelimelerin telaffuzunu çok iyi duydum.
M. A. D.	Bu sefer bana biraz zor geldi çünkü sözcükler vardı ama çok iyi hem de güzel. Yine öğrendim ve çok beğendim çünkü günlük hayatımda kullanabilirim aynı zamanda herkes için çok önemli ve faydalı.
M. A.	Arkadaşlarımla birlikte etkinliği yapmak güzel ve zevkliydi. Etkinliği en hızlı kim bitirir diye yarıştığımız için çok eğlendim.
5. Etkinlik	Öğrenci Günlüğü (10/11/2021)
A. N.	Derste ünlü mucitler ile ilgili etkinlik yaptık. İcatlar ile ilgili kelimeler öğrendik. Arkadaşlarımızla icatlarla ilgili konuştuk. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Afiş bir icatlar ilgiliydi. Canva sitesine girdim ve afişi bu sitede hazırladım. Bu site çok güzel bir siteydi. Çok eğlendim. Harikaydı. Çok mutlu oldum. Teknoloji çok güzel bir şey.
C. U. I.	Derste ünlü mucitler ile ilgili yeni kelimeler öğrendik. Arkadaşlarımla bu kelimeler hakkında konuştuk. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Afiş bir icatla ilgiliydi. Sonra öğretmenimiz www.canva.com adresine girmemizi istedi. Ben girdim ve çok faydalıydı. Afişi bu sitede hazırladım, bu site oldukça güzeldi.
A. S.	Derste ünlü mucitler ile ilgili kelimeler öğrendim. Arkadaşlarımızla aramızda bu icatlar hakkında konuştuk. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Afiş bir icat

	ile ilgiliydi. Canva sitesine girdim. Afişi bu sitede hazırladım. Bu site çok güzel. Çok eğlendim. Çok faydalı oldu. Çok mutlu oldum.
M. A. O. F	Bu etkinlikte önce icatlar hakkında sözcükleri öğrendim. Sonra yanımdaki arkadaşım ile bir icat düşündük. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Bu afişte bir icattan bahsetmemizi istedi. www.canva.com adresine girdim. Afişi bu sitede hazırladım. Çok güzeldi ve çok eğlendim.
F. N. R.	Kitaptaki teknoloji bölümündeki kelimeleri çalıştık. Kadın mucitler, teknoloji ve icatlar hakkında etkinlikler yaptık ve sınıftaki arkadaşlarımızla bir icat düşündük. Öğretmenimiz bizden bir afiş hazırlamamızı istedi. Bu afişte bir icat üzerinde çalıştık. Canva sitesine girdik ve icatla ilgili bir afiş hazırladık. Çok mutlu oldum. Heyecanlı hissettim. Bu site çok güzel ve faydalı.
O. A.	Bu etkinlikte önce icatlar hakkında sözcükleri öğrendim. Sonra yanımdaki arkadaşım ile bir icat düşündük. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Bu afişte bir icattan bahsetmemizi istedi. www.canva.com adresine girdim. Afişi bu sitede hazırladım. Çok güzeldi ve çok eğlendim.
E. U. A.	Bu etkinlikte icatlar hakkında kelimeler öğrendik. Yanımdaki arkadaşım ile bir icat düşündük. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Bu afişte bir icattan bahsetmemizi istedi. www.canva.com sitesine girdim. Orada afiş yapıp çabamı gösterdim.
L. N.	Bu etkinlikte önce icatlar hakkında kelimeler öğrendik. Sonra yanımdaki arkadaşım ile bir icat düşündük. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Bu afişte bir icattan bahsetmemizi istedi. Canva sitesine girdik. Afişi bu sitede hazırladık. Çok eğlendik, güzel bir deneyimdi.
M. G.	Bu etkinlikte önce icatlar hakkında kelimeler öğrendim. Sonra yanımdaki arkadaşım ile yeni bir icat düşündük. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Bu afişte bir icattan bahsetmemizi istedi. www.canva.com adresine girdim. Afişi burada hazırladım. Çok güzeldi. Çok eğlenceli vakit geçirdim. Teknoloji güzeldi.
A. S.	Bu etkinlikte icatlar hakkında kelimeler öğrendik. Yanımdaki arkadaşım ile bir icat düşündük. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Bu afişte bir icattan bahsetmemizi istedi. Canva sitesine girip afiş bu sitede yaptım. Bu site çok ilginç ve faydalıydı.
H. A. F.	Kitaptaki teknoloji bölümündeki bilgisayar kullanımı ile ilgili kelimeleri çalıştık. Kadın mucitler, teknoloji ve icatlar hakkında etkinlikler yaptık ve sınıftaki arkadaşlarımızla bir icat düşündük. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Bu afiş üzerinde çalıştık. www.canva.com adresine girdim. İcatla ilgili afiş bu sitede hazırladım. Çok güzeldi. Eğlenceliydi. Görseller çok güzel.
A. S. A.	Kitaptaki teknoloji bölümündeki bilgisayar kullanımı ile ilgili kelimeleri çalıştık. Kadın mucitler, teknoloji ve icatlar hakkında etkinlikler yaptık ve sınıftaki arkadaşlarımızla bir icat düşündük. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Bu afişte bir icat anlatacağık. www.canva.com adresine girdim. İcat ile ilgili afiş bu sitede hazırladım. Çok güzel ve ilginçti. Çok mutlu oldum.
H. S.	Bu etkinlikte önce icatlar ve teknoloji hakkında kelimeler öğrendim. Sonra yanımdaki arkadaşım ile yeni bir icat düşündük. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Afiş bir icat ile ilgiliydi. Bu afişte bir icatta bahsetmemizi istedi. www.canva.com adresine girip burada hazırladım. Çok güzeldi.
A. H.	Bu etkinlikte icatlarla ilgili bazı kelimeler öğrendik. Mesela mucit gibi. Arkadaşlarım ile bir icat düşündüm ve bir adrese girdik: www.canva.com . Bu adreste bir afiş hazırladım. Orada afiş yaptım bir icat ile ilgili. Çok eğlendim ve mutlu oldum.
O. T.	Derste ünlü mucitler ile ilgili dinleme yaptık. İcatlar ile ilgili kelimeler öğrendim. Arkadaşlarımızla icatla ilgili konuştuk. Öğretmenimiz afiş hazırlamamızı istedi. Afişte bir icattan bahsetmemizi istedi. Canva sitesine girdim. Bu adreste hazırladım. Bu site çok güzeldi ve çok faydalıydı. Çok güzel görseller var.

F. F.	Kitaptaki teknoloji bölümündeki bilgisayar kullanımı ile ilgili kelimeleri çalıştık. Kadın mucitler, teknoloji ve icatlar hakkında çalıştık. Sınıftaki arkadaşlarımızla bir icat düşündük. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Bu afişte bir icat anlatacaktık. www.canva.com adresine girdik. İcatla ilgili afiş bu sitede hazırlandı. Çok eğlendim. Çok güzeldi ve çok mutlu oldum. Görseller çok güzeldi.
H. H.	Derste ünlü mucitler ile ilgili dinleme çalışması yaptık. İcatlar ile ilgili kelimeler öğrendim. Arkadaşlarımızla icatla ilgili konuştuk. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Afiş bir icatla ilgiliydi. www.canva.com adresine girdik. Afiş bu sitede hazırladım. Bu site çok güzeldi. Çok renkli ve çok güzel görseller vardı. Çok eğlenceliydi. Hem faydalı hem de eğlenceliydi.
A. W. A.	Kitaptaki teknoloji bölümündeki kelimeleri çalıştık. Kadın mucitler, teknoloji ve icatlar hakkında etkinlikler yaptık ve sınıftaki arkadaşlarla düşündük. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Bu afişte bir icat üzerinde çalıştık. Canva sitesine girdik ve icatla ilgili bir afiş hazırladım. Çok mutlu oldum. Çok iyiydi.
M. A. D.	Derste ünlü mucitler ile ilgili yeni kelimeler öğrendik. Arkadaşımla yeni kelimeler hakkında konuştuk. Öğretmenimiz afiş hazırlamamızı istedi. Afiş bir icat ile ilgiliydi. Afiş canva sitesinde hazırladım. Bu site çok güzel ve harika. Aynı zamanda çok faydalı. Kelimeler çok farklı. Çok beğendim ve her zaman kullanacağım.
M. A.	Derste ünlü mucitler ile ilgili yeni kelimeler öğrendik. İcatlar ile ilgili kelimeler öğrendim. Arkadaşlarımızla icatlarla ilgili konuştuk. Öğretmenimiz bir afiş hazırlamamızı istedi. Bu afiş icatlarla ilgiliydi. Canva sitesine girdim ve burada hazırladım. Bu site çok güzel ve çok kullanışlı. Oradan bazı kelimeler öğrendim.
6. Etkinlik	Öğrenci Günlüğü (17/11/2021)
A. N.	Önce etkinlik öncesindeki kelimelerle ilgili cümleler yazdım. Bazı kelimeleri bilmiyordum. Sonra kelimelerin anlamlarını öğrendim. Bir siteye girdim ve oradaki okuma metnindeki soruları yaptım. Sonra etkinlik sonrası kelimeleri ezberledim. Zaten günlük hayatımda kullanıyorum.
C. U. I.	Önce etkinlik öncesindeki kelimeler ile ilgili cümleler yazdım. Bazı kelimeleri bilmiyordum. Sonra kelimelerin anlamlarını öğrendim. Bir siteye girdim ve oradaki okuma metnindeki soruları yaptım. Harika oldu. Kelimeler öğrendim ve mutlu oldum. Artık bu kelimeleri günlük hayatımda kullanabilirim.
A. S.	Bu etkinlikte önceden kelimeler ile ilgili cümleler yazdım ama bazı kelimeleri bilmiyordum. Sonra bir siteye girdim. Oradaki okuma sorularını cevapladım. Çok faydalı oldu. Hızlı bir şekilde kelimelerin anlamlarını öğrendim. Bir daha aynı kelimelerle başka cümleler yazdım. Artık her zaman günlük hayatımda bu kelimeleri kullanabilirim.
M. A. O. F	Önce etkinliğin öncesindeki kelimeler ile ilgili cümleler yazdım. Bazı kelimeleri bilmiyordum. Sonra kelimelerin anlamları hakkında konuştuk ve öğrendik. Bir siteye girdim ve oradaki metnindeki soruları yaptım. Bu etkinlik benim için çok faydalıydı ve eğlenceliydi. En sonunda etkinlik sonrası kelimeler ile ilgili cümleler yazdım.
F. N. R.	Bu yapılan etkinlik benim için çok faydalıydı. Etkinlik yapmadan önce bu etkinlikle ilgili kelimelerle cümleler yazdım. Fakat bazı kelimeleri bilmiyordum. Diğerlerini biliyordum. Bilinmeyen kelimelerle cümle yazdığım zaman doğru olup olmadıklarını bilmiyordum. Kelimeleri cümle içinde kullandıktan sonra kelimelerin anlamlarını öğrendim ve bir uygulamaya girdim. Uygulamada okuma metnini yaptım. Bu okuma metni sayesinde bilinmeyen kelimeleri daha iyi anladım. Okuma metnini yaptıktan sonra yine bu kelimeleri bir cümle içinde kullandım ve hiç zorluk yaşamadım.
O. A.	Öncelikle etkinlik öncesi kelimeler ile ilgili cümleler yazdım. Bazı kelimeleri bilmiyordum. Bütün kelimeleri bilmiyordum. Sonra kelimelerin anlamlarını öğrendim. Bir siteye girdim ve oradaki okuma metnindeki soruları yaptım. Bu çok iyi oldu. Kelimeleri öğrendim. Sonra etkinlik sonrası kelimeleri ile ilgili cümleler yazdım.

E. U. A.	Etkinlik öncesi kelimeler ile ilgili cümleler yazdım. Kelimelerin hiçbirini duymamıştım ve bilmiyordum. Sonra kelimelerin anlamlarını öğrendim. Bir siteye girdim ve oradaki okuma metnindeki soruları yaptım. Bu soruları yaptıktan sonra yeni kelimeleri çok iyi anladım.
L. N.	Etkinlik öncesi kelimelerle ilgili cümleler yazdım. Bazı kelimeleri bilmiyordum. Sonra kelimelerin anlamlarını öğrendim. Bir siteye girdim ve oradaki okuma metnindeki soruları yaptım. Bu etkinlik sayesinde daha iyi anladım ve sonra tekrar daha iyi cümleler yazdım. Bence çok faydalı oldu.
M. G.	Etkinlik öncesi kelimeler ile ilgili cümleler yazdım. Bazı kelimeleri bilmiyordum. Sonra kelimelerin anlamlarını öğrendim. Bir siteye girdim ve oradaki okuma metnine ait sorular yaptım. Bu çok iyi ve faydalı oldu. Sonra etkinlik sonrası kelimeler ile ilgili cümle yazdım.
A. S.	İlk defa kelimeleri öğrenmeden önce bildiğimiz kelimelerle cümle kurduk. Sonra kelimelerin anlamlarını öğrendikten sonra metni okuyup kelimelerin anlamlarını ezberledik. Bilmediğim kelimeleri öğrenip yeni cümleler yazdığımda birinci yazdıklarımın farklı oldu. Bu etkinlik için teşekkür ederim.
H. A. F.	Önce etkinlik öncesindeki kelimeler ile ilgili cümleler yazdım (daha önceden bilmediğim kelimeleri). Sonra kelimelerin anlamlarını öğrendim. Bir siteye girdim ve oradaki okuma metnindeki soruları yaptım. Yani yeni kelimeleri öğrenmem için çok iyi oldu.
A. S. A.	Etkinlik öncesinde kelimeler ile ilgili cümleler yazdım. Bazı kelimeleri bilmiyordum, mesela “-a bozulmak”. Sonra kelimelerin anlamlarını öğrendim. Bir siteye girdim ve oradaki okuma metninin sorularını yaptım. Bu site sayesinde çok iyi ve çok eğlenceli bir şekilde kelimeleri öğrendim. Sonra etkinlik sonrası kelimeler ile ilgili yazı yazdım. Sonuç olarak bu etkinlik benim için çok faydalı oldu.
H. S.	En başta kelimeleri okudum ve bilmediğim kelimelerle ilgili tekrar cümle kurdum. Bilmediğim kelimeleri öğrendim ve cümleler yazdım. Siteden kelimelerle ilgili bir soru yaptım ve daha iyi anladım. Ondan sonra tekrar cümle yazdım.
A. H.	Önce bazı kelimelerin manasını bilmeden cümleler kurmaya başladım. Sonra hoca manalarını anlatıp bize bir metin okuttu. Bizim için daha kolay oldu ve yeniden cümleler kurdum. Etkinlik çok faydalı oldu.
O. T.	Önce etkinlik öncesindeki kelimeler ile ilgili cümleler yazdım. Bazı kelimeleri bilmiyordum. Sonra kelimelerin anlamlarını öğrendim. Bir siteye girdim ve oradaki okuma metninde soruları yaptım.
F. F.	Önce etkinlik öncesindeki kelimelerle ilgili cümleler yazdım. Bazı kelimeleri bilmiyordum ama benim için güzel bir tecrübe oldu. Sonra kelimelerin anlamlarını öğrendim. Bir siteye girdim ve oradaki okuma metnindeki soruları yaptım.
H. H.	Önce kelimelerle cümle yazdık. Sonra kelimelerin anlamlarını öğrendik. Taşımacılık, toplu taşıma, vb. ne demek olduğunu öğrendik. Sonra bir siteye girdim ve bir metin okuduk. Öğrendiğimiz kelimeler ile tamamladık. Sonra yine öğrendiğimiz kelimeler ile cümleler yazdık. Bu çok iyi oldu. Kelimeleri öğrendim ve onları kullanmayı öğrendim. Bu çok faydalı oldu.
A. W. A.	Bu etkinliği yaparken daha fazla kelimelerle ilgili çalıştım. Yeni kelimeler öğrendim. Yeni kelimeleri cümle içinde kullandım. Kelimeleri çok eğlenceli bir şekilde öğrendim. Soruları çok iyi cevapladım. Çok faydalı oldu. Artık bu kelimeleri günlük hayatımda kullanabilirim.
M. A. D.	İlk başta etkinlikler zordu ve hiçbir şey anlamadım. Aradım ve defalarca okudum. Öğretmenden yardım istedim. Sonra güzel ve harika cümleler yazdım. Birkaç tane hatam vardı ama düzelttim. En sonunda bitirdim ve çok iyi oldu. Aynı zamanda çok faydalı hatta yazmam daha iyi ve güzel oldu.
M. A.	Öğretmenim ve sözlüğüm aracılığıyla yeni kelimeler gördüm ve anlamlarını öğrendim. Ardından web sitesi aracılığıyla kelimeleri bir okuma paragrafında gördüm

	ve kelimeleri ezberlerdim ve kelimeleri kullanarak bazı cümleler yazdım ve bu bana yeni kelimeler öğretti.
7. Etkinlik	Öğrenci Günlüğü (23/11/2021)
A. N.	Hocamın verdiği siteye girdi. Anlamını bilmediğim kelimeleri hocama sordum ve arkadaşlarımla tartıştım. Yeni şeyler öğrendim ama biraz zorlandım.
C. U. I.	İnternet sitesine girdim. Hocama sordum, arkadaşlarımla tartıştım ve yeni kelimeleri eğlenceli bir şekilde öğrendim ama tabi ki de biraz zorluk çektim.
A. S.	Bu kelimeler ile cümleler yazdım. Sonra hocamız tarafından bize bir link gönderildi. Sitede bu kelimelerin manalarını pekiştirdim. Hepsini doğru oldu. Çok faydalı ve güzel bir pratik oldu.
M. A. O. F	Yaptığım etkinliği yaparken çok eğlendim ve oldukça olumlu etkisi vardı. Bu etkinlikte teknoloji sayesinde kelimeler öğrendik ve hatta bazı deyimlerin anlamlarını öğrendik ve gerçekten çok faydalı oldu.
F. N. R.	Bu yapılan etkinlikte yeni kelimeleri buldum. Bu kelimeleri önceden bilmiyordum. Fakat bu kelimeleri bir cümlede kullanmak zorundaydım. Cümleleri yazdıktan sonra bir uygulamaya girdim ve oyunla kelimeleri öğrendim. Kelimelerin manasını öğrendikten sonra yine cümle yazdım. Benim için bu etkinlik çok iyi ve faydalı oldu zira eğlenceli bir şekilde kelime öğrenebildim.
O. A.	Öncelikle çok teşekkür ederiz. Çünkü bu etkinlik çok iyi oldu. Hem yeni kelimeler öğrendik. Üstelik o etkinlik için hocamızın verdiği bir site kullandık. Yeni internetten öğrendik. Yeni kelimeleri öğrenmek için çok iyi oldu. Keşke hep böyle olsa, çok fayda alıyoruz.
E. U. A.	Bu uygulamayı kullandığımda teknolojik ve inovatif bir uygulama olduğunu hissettim. Ayrıca bu uygulamayı kullanmak çok kolay. Sadece kelimeleri ve anlamlarını eşleştiriyoruz. Ama bu uygulama çok avantajlı.
L. N.	Linke girdik. Güzel ve eğlenceliydi. Teknoloji kullanmak daha kolay oluyor ve hızlı öğreniyoruz bence. Ezberlemek için çok faydalı ve kolay oldu.
M. G.	Bu etkinlikte duyduğum deyimlerin anlamlarını bilmiyordum. Anladığım gibi cümleler yazdım. Etkinliği yaptığımda deyimleri öğrendim ve eğlenceli bir şekilde birden fazla linke girerek daha iyi öğrendim ve daha güzel cümleler yazdım.
A. S.	Hocamızın gönderdiği linke girip yeni kelimeleri öğrendik. Doğru ve yanlışı gösterdiği için daha iyi bir etkisi oldu.
H. A. F.	Ben daha çok kelime öğrendim ve Türklerin konuşmasını daha çok anlıyorum. Bunun için bu etkinlik çok faydalı oldu. Teknoloji kullandığım için çok eğlenceliydi.
A. S. A.	Hocamızın paylaştığı linke girdim. Bu etkinlik farklı ve eğlenceli bir etkinlikti. Çünkü hem yeni kelimeler öğrendim hem de oyun oynadım. Önceden kelimeleri bilmiyordum ama şimdi öğrencim. Günlük hayat için bence çok faydalı oldu. Sonuç olarak bu etkinliği çok enteresan buldum.
H. S.	Etkinlik eğlenceliydi ve güzeldi. Bilmediğim atasözleri vardı. Onları anlamaya çalıştım ve biraz araştırdım. Ondan sonra sitedeki oyunu oynadım. Daha iyi anladıktan sonra yine cümle kurdum.
A. H.	İlk önce etkinlik öncesini yaptım. Sonra bize link gönderildi. Test gibiydi. Çözdüm ve 8/8 puan aldım. Sonra cümleleri yeniden kurmaya başladım.
O. T.	Etkinlik öncesi kelimeler ile ilgili cümleler yazdım. Bazı kelimeleri bilmiyordum. Sonra kelimelerin anlamlarını öğrendim. Sonrasında kelimelerle ilgili cümle yazdım.
F. F.	Bu etkinlik gerçekten çok güzel ve faydalı. Bu etkinliği yaptığımda yeni bilinmeyen kelimeleri öğrendim. Ayrıca internet uygulaması kullandığım için daha kolay oldu. Kelimeleri kolayca cümle içinde kullandım.
H. H.	Önce kelimeler ile ilgili cümle yazdık. Sonra hocanın gönderdiği linke girdik ve bir sitede eğlenceli bir etkinlik yaptık. Öğrendiğimiz kelimelerin anlamlarını bir oyunda göstermemiz gerekiyordu. Çok güzel bir etkinlik oldu. Hem eğlendik hem de kelimelerin anlamlarını öğrendik. Sonra öğrendiğimiz kelimelerle yeniden cümle yazdık.

A. W. A.	Bu uygulama ile yeni kelimeleri ve sözcükleri öğrendim. Ayrıca hızlı bir şekilde öğrendim. Çünkü 30 saniye süremiz vardı soruları çözmek için. Hem de oyunla Türkçe öğrendik. Çok eğlenceliydi. Hem de yeni kelimelerin anlamlarını öğrendik.
M. A. D.	İlk başta zordu ve çok karıştı. Bulunan kelimelerin hepsini anlamadım ama anlamlarını aratıp programda uyguladığımda kolay ve kullanışlı bir hâle geldi. Sokakta, her yerde insanlarla konuşurken kullanabiliyorum ve aynı zamanda yazma ve dinleme için çok iyi oluyor.
M. A.	Sözlük sayesinde kelimelerin anlamlarını öğrendim. Daha sonra faydalı cümlelerde kullandım ve siteye girip soruyu analiz ettim ve bu kelimeleri ezberlemek benim için hızlı ve kolay oldu.
8. Etkinlik	Öğrenci Günlüğü (25/11/2021)
A. N.	Bu etkinlik çok güzeldi. Yeni kelimeler öğrendim. Bir teknoloji uygulaması kullandım. Hem eğlendim hem de yeni kelimeler öğrendim. Gerçekten güzel bir etkinlikti.
C. U. I.	Birkaç kelimeyi bilmediğimden cümle kurarken biraz zorlandım ama araştırma yaptım. Yine anlamadım. Sonra hocam bana anlattı ve tek tek hepsini yaptım.
A. S.	Bu etkinlik faydalı oldu çünkü yeni kelimeler öğrendim. Hocam bize bir link gönderdi ve kelimeleri çalıştık. Çok eğlendim ve bunları iyi bir şekilde günlük hayatımda kullanacağım.
M. A. O. F	Bu etkinlik gerçekten çok ilginçti. Hem eğlendim hem yeni sözcükler öğrendim. Bence böyle etkinlikler çok faydalı. Yeni ve avantajlı bir eğitim yöntemidir.
F. N. R.	Bu yapılan etkinlik benim için çok faydalı oldu. Bu etkinlikte birçok kelime öğrendim. Önce bu kelimelerin anlamlarını hiç anlamadım. Anlamama rağmen bu kelimeleri bir cümlede kullanmak zorundaydım. Hâlbuki öğretmen bu kelimeleri anlatmamıştı. Cümleleri kurmayı denedim. Cümleleri yazdıktan sonra bir uygulamaya girdim ve bilmediğim kelimeleri öğrendim. Öğrendikten sonra yine bu kelimelerle cümleler yazdım. Bu kez daha iyi cümleler yazdım ve kelimeleri daha iyi anladım.
O. A.	Öncelikle yeni kelimeler öğrendiğimiz için teşekkür ederiz. Umarım hep böyle yapabiliriz çünkü bu kursa gelmeden önce bilmiyordum. Neyse ki şu ana kadar Türkçem iyi bir şekilde gelişti.
E. U. A.	Yaptığımız bulmaca etkinliği bana göre en güzel etkinlikti Türkçemizi ilerletmek için çünkü bu etkinliği yaptığımda güzel ve teknolojik bir etkinlik yaptığımı hissettim. Bu etkinliği yaptığım zaman yeni kelimeleri daha kolay anlıyorum. Bu etkinlikte parça parça olan kelimeleri eşleştirmemiz gerekiyordu.
L. N.	Teknoloji kullandık. Çok eğlenceli bir şekilde geçti. Aynı zamanda faydalı oldu. Ezberlemek böyle kolay oluyor ve kelimeleri aklımda kalıyor. Cümle kurmak için faydalı.
M. G.	Etkinliği yapmadan önce kelimeleri internetten çevirdim ama anlamlarını yanlış anlamışım. Etkinliği yaptıktan sonra doğru anlamlarını öğrendim ve doğru cümleler yazmaya başladım. Tabi bir oyun şeklinde öğrenmek daha faydalı oldu.
A. S.	Her günkü gibi kelimeleri bildiğimiz hâliyle cümle içinde kullandık. Hocamızın verdiği linke girip doğrusunu öğrendik. En sonunda doğru cümleler yazdık.
H. A. F.	Etkinlikte çok eğlendim. Yeni kelimeler öğrendim. Çoğu kelimenin anlamını bilmiyordum ama etkinlik sayesinde öğrendim. Siteye girdik ve bulmacayı çözdük. Çok eğlendim ve kelimeleri öğrendim.
A. S. A.	Etkinliği yaptığım zaman çok heyecanlandım çünkü bu farklı bir etkinlikti. Nasıl farklıydı? Bulmaca çözdük. Aslında Türkçe öğrendik. Ne var ki öğrendiğimi fark etmedik çünkü bu bir oyun gibiydi. Bu yüzden bu etkinliği çok sevdim. Hem yeni kelimeler öğrendim hem de oyun oynadım.
H. S.	Güzel bir etkinlikti. Bana yeni kelimeler öğretti. Oyun çok güzeldi ve farklıydı. Farklı olduğu için kelimeler aklımda kaldı ve kolay bir şekilde ezberleyebildim.

A. H.	İlk önce etkinlik öncesi alıştırmaları yaptım. Sonra hocamız tarafından bize bir link gönderildi. Orada eğlenceli bir etkinlik vardı. Etkinliği yaptıktan sonra yeniden etkinlik sonrasını yaptım.
O. T.	Web sitesine girip kelime bulmacasını çözmek, hızlı ve yüksek konsantrasyonla düşünmemi sağladı. Böylece kelimeleri hızlı bir şekilde ezberledim.
F. F.	Çok iyi bir uygulama bence. Yeni diller öğreniyorum. Oyunlar oynuyoruz ve kelimeler öğreniyoruz. Türkçe öğrenme sürecinde yabancılar olarak bizim için çok faydalı. Her derste böyle bir oyun olsa öğrenciler için çok faydalı olur.
H. H.	Önce kelimeler ile cümleler yazdık. Sonra kelimelerin anlamlarını öğrendik. Bazı kelimelerin anlamını bilmiyordum. Onların anlamlarını öğrendim ve cümlede nasıl kullanabileceğimi öğrendim. Sonra bir siteye girdik ve bulmaca çözdük. Çok iyi bir etkinlik oldu. Bulmaca çözerken çok eğlendik. Sonra yine cümleler yazdık.
A. W. A.	Bu etkinliği yaparken yeni kelimeler öğrendim. Ayrıca bu kelimeleri daha önce hiç duymamıştım ve sokakta da hiç kullanmıyordum. Bu uygulama ile oyun oynayarak Türkçe öğrendim. Eğlenceli bir şekilde Türkçe öğreniyorum.
M. A. D.	Çok güzeldi ama bana biraz kolay geldi. Birkaç kelime zor geldi. Uğraştım ve yavaş yavaş oldu. Uygulamadan çok daha iyi oldu. Şimdi hepsini biliyorum ve kullanabiliyorum.
M. A.	Teknolojiyi eğitime dâhil etmek eğlenceliydi. Siteye girip kelime bulmacası çözmeye başladığımda bu etkinliği ilginç ve faydalı buldum. Güzelce düşünmemi sağladı.
9. Etkinlik	Öğrenci Günlüğü (26/11/2021)
A. N.	Bu kelimelerin anlamlarını bilmiyordum. Sonra öğrendim. Bu kelimelerle cümle kurmak için uğraştım. Sonra deyimlerin anlamlarını öğrendim. Öğretmenimiz bize bir link gönderdi. O linkle kahoot sitesine girdik. Oyun için bir pin girdim. Oyunda öğrendiğim kelimeler vardı. Çok eğlendim. Ayrıca çok güzeldi.
C. U. I.	Etkinlik çok zordu. Bu yüzden kelimeleri anlamak için çok çabaladım. Çok düşündüm ve çözdüm. Öğretmenim her zamanki gibi destek verdi. Bilmediğim kelimeleri anlattı. Bu şekilde kelimelerle cümleler kurdum.
A. S.	Etkinlik öncesinde bu kelimeleri bilmiyordum. Bu kelimelerle cümle kurmak için araştırma yaptım ve hocama sorular sordum. Sonra deyimlerin anlamlarını öğrendim. Şimdi daha iyi oldu ve günlük hayatımda kullanmaya başlıyorum. Eminim ki çok faydalı olacak. Sonra öğretmenimiz bize bir link gönderdi (kahoot). Bu linke girdikten sonra oyun için bir kod girdim. Sonra oyunda öğrendiğim kelimeler vardı. Bu etkinlik hakikaten çok faydalı oldu.
M. A. O. F	Yaptığım etkinlikteki kelimelerin ve deyimlerin anlamlarını daha önce hiç bilmiyordum. Bu sözcükleri ve deyimleri öğrendim ve cümle içinde kullanmaya çalıştım. İlk önce biraz zordu ama hocamız bize bir link gönderdi. Bu linke girdik. Oyuna katılmak için bir kod yazdık. Oyunda, daha önce çalıştığımız kelimeler vardı. Bu oyunda hem yeni kelimeler öğrendim hem de eğlendim ve artık bu kelimeleri ezberledim.
F. N. R.	Bu deyimlerin anlamlarını önceden bilmiyordum. Bunları cümlelerde kullanmak için çalıştım. Sonra deyimlerin anlamlarını öğrendim. Deyimlerin anlamlarını öğrendikten sonra öğretmen bize bir link gönderdi. Kahoot sitesine girdim ve pini yazdım. Orada bir oyun vardı. Oyunda daha önce çalıştığım kelimeler vardı. Bu etkinlik gerçekten çok faydalı ve eğlenceliydi. Bu etkinliği yaptım ve yeni kelimeleri daha kolay öğrendim.
O. A.	Bu deyimleri çalışmadan önce hiç bilmiyorduk. Anlamlarını öğrendik ve ezberledik. Kelimelerin anlamlarını anladık. Kitapta olmayan yeni kelimeleri kitaba yazdık. Çok iyi bir etkinlikti. Bu kelimeler çok önemli bence. Sonra bir sitede bir oyun oynadık. Çok eğlendik. Oyunda, öğrendiğim kelimeler vardı. Size çok teşekkür ederiz. Bizim için ne kadar çok şey yapıyorsunuz.
E. U. A.	Daha önce bu etkinliği yapmadan önce bu kelimelerin anlamlarını bilmiyordum. Öğretmenimiz bize bir link gönderdi, kahoot linki. Kahoot sitesine girdim. Oyuna

	katılmak için bir kod girdim. Oyunda öğrendiğim kelimeler vardı ve bu etkinliği yaptığımda çok zor olan kelimeleri benim için kolay hâle geldi.
L. N.	Kâğıtta yazan kelimelerin anlamlarının bazılarını bilmiyordum ama bunlarla cümle kurdum. Sonra sözcüklerin anlamlarını öğrendim ve onlarla ilgili çalışma yaptım. Sonra öğretmen bize bir link gönderdi. Kahoot diye bir site. Oraya oyun için pin girdim ve karşıma bir oyun çıktı. Bu oyunda öğrendiğim kelimeler vardı ve oyunu başardım. Oyunu iki kere oynadık. Oyun çok eğlenceliydi. Çok eğlendim ve öğrendim.
M. G.	Etkinliği yapmadan önce bazı kelimelerin anlamlarını bilmiyordum. Kelimeleri anladığım hâllerıyla cümleler yazdım. Etkinliği yaptıktan sonra öğrendiğim kelimelerin doğru anlamlarıyla cümleler yazdım. Sonra bunların deyim olarak kullanıldıklarını öğrendim. Kahoot çok kolay bir site. Oyun için bir pin girdim. Oyunda, öğrendiğim kelimeler vardı.
A. S.	Yeni kelimelerin anlamlarını bilmeden çok yanlış cümleler yazmışım. Öğrendikten sonra hatırlamaya çalıştım. İkinci kez yazdığım cümlelerde deyimlerin anlamları daha doğruydı. Bu deyimlerle ilgili bir kahoot oyunu oynadık. Oyunda çok yeni kelime öğrendim.
H. A. F.	Önce bu kelimeleri anlamadım. Anlamlarını bilmiyordum. Çok uğraştım ve sözcüklerin anlamlarını öğrendim. Sonra hocam bize bir link gönderdi. Kahoot sitesine girdik ve oyuna girmek için bir kod yazdık. Oyunda, öğrendiğim kelimeler vardı. Çok eğlendim.
A. S. A.	Etkinliği yapmadan önce bu kelimeleri bilmiyordum ama etkinliği yaptıktan sonra bu kelimeleri öğrendim. Sonra bunların gerçek hayattaki anlamlarını öğrendim ve cümleler kurdum. Öğretmen bize bir link gönderdi ve bu linke girip kodu yazdım. Oyunda, öğrendiğim kelimeler vardı. Bu etkinlik çok eğlenceli, farklı ve ilginçti.
H. S.	Bazı kelimelerin anlamlarını bilmiyordum. Hocamla birlikte anlamlarını öğrendik. Zor kelimelerle cümleler kurduk. Kahoot sitesinde oyun oynamak için kod ile giriş yaptık. Oyunda, öğrendiğim kelimeler vardı. Önceden duymadığım kelimeleri aklımda tutmak için defterime yazdım. İnşallah bu kelimeleri gelecekte kullanacağım.
A. H.	Etkinliği yaparken önce zorlandım. Etkinlikte verilen deyimler bana yeni geldi. Manalarını bilmiyordum ve tahmin ederek cümleler kurmaya başladım. Sonra hocamız bize bir link gönderdi (kahoot). Oyun için bir kod girdim. Oyunda o kelimeleri öğrenip yeniden etkinlik sonrasında yazmaya başladım.
O. T.	Deyimlerin anlamlarını bilmiyordum. Yeni cümleler kurdum, deyimlerin anlamını öğrendim. Sonra öğretmenimiz bize bir link gönderdi (kahoot linki). Siteye girdim ve sonra oyuna girmek için bir kod girdim. Oyunda, daha önce çalıştığım kelimeler vardı.
F. F.	Önceden bu kelimeleri bilmiyordum. Bunların anlamak için çalıştım. Sonra deyimlerin anlamlarını öğrendim. Öğretmenimizi biz bir link gönderdi. Kahoot sitesine girdim ve oyuna katılmak için kodu yazdım. Oyunda, öğrendiğim kelimeler vardı. Çok faydalı, eğlenceli ve mutlu oldum.
H. H.	Kelimelerin anlamlarını baştan bilmiyordum. Bunlarla ilgili cümle kurmaya çalıştım. Sonra da kelimelerin anlamını öğrendim. Çoğu kelimeyi bilmiyordum. Ama etkinlik sayesinde öğrendim. Sonra öğretmenimiz bize kahoot linki gönderdi. Linke girdik ve oyun için bir kod girdik. Oyunda, öğrendiğim kelimeler vardı. Çok eğlendim oyun oynarken. Hem eğlendim hem de yeni kelimeler öğrendim.
A. W. A.	Deyimleri daha önce duymamıştım. Bu yüzden anlamlarını bilmiyordum. Cümle kurmak için öğretmenimiz bize bunları anlattı. Sonra sözcüklerin anlamlarını da öğrendik ve deyimleri anladık. Bence bu deyimleri çok kullanacağım. Kahoot linkine pin ile girdim. Bu oyunda deyimleri ve sözcükleri öğrendim.
M. A. D.	Zor kelimelerdi ve hiçbir şey anlamadım. Bir zorlukla karşılaştım ama programda aradım ve daha iyi oldu. Sonra kelimelerle ilgili cümleler yazdım ve anladım. Şimdi bu kelimeleri kullanabilirim ve yazmada yazabilirim. Çok iyi ve güzel oldu.

M. A.	Kelimeleri önce bilmiyordum sonra yanlış anlamda kullandım. Anlamalarını öğrenince işe yarar cümlelerde kullandım ve ezberledim. Sonra hocamız bize bir web sitesi gönderdi. Orada oyun oynadık. Çok eğlenceliydi ve ben çok faydalandım.
10. Etkinlik	Öğrenci Günlüğü (01/12/2021)
A. N.	Etkinlik gayet güzeldi. İlk önce kelimelerin anlamını bilmiyordum. Sonra öğrendim. Kelimeleri öğrenmeden önce bir siteye girdim. Teknoloji sayesinde öğrendim. Teknoloji aslında güzel bir şey. Bu etkinliği yaparken hem öğrendim hem de eğlendim. Benim için çok faydalı oldu, gayet iyiydi.
C. U. I.	Bu etkinliği yaparken ilk önce soruyu okudum ve anlamaya çalıştım. Anlayamadığım şeyleri internette çevirdim. Sonra yazmaya başladım ama bazen doğrudan öğretmenime sordum ve o bana çok güzel anlattı. Bu şekilde çözebildim. Bu etkinliği yaparken çok düşündüm ne yazacağımı ama her zamanki gibi sonunda bir şey yazdım. Boş bırakmadım.
A. S.	Etkinliği yaparken yeni fikirler aldım. Önceden bazı kelimeleri hiç kullanmamıştım ve hiç bilmiyordum. Etkinliği yaparken çok düşünüp cümleler yazdım. Ayrıca çok faydalı oldu. Öğretmenimin gönderdiği linkteki etkinlik biraz zorlayıcıydı ama yapmayı denedim. Sonunda tamamını anladım. Hem eğlendim hem öğrendim.
M. A. O. F	Yaptığım etkinlik genel olarak teknolojinin desteği ile oldukça avantajlı bir eğitim yöntemidir. Bu etkinlikte yeni kelimeler öğrendik ve eğlendik. Gerçekten bu etkinlikler gibi yaptığım sürece Türkçem ilerliyor. Üstelik bu etkinliği yaparken çok mutlu oldum. Bununla birlikte yeni kelimeleri eğlenceli bir şekilde öğrendim.
F. N. R.	Bu yapılan etkinlik benim için çok faydalıydı. Bu etkinlikte çok kelime öğrendim. Önce öğrendiğim kelimeleri anlamamıştım. Sonra bu kelimeleri bir cümlede kullandım. Cümleleri yazdıktan sonra öğretmen kelimeleri bize anlattı. Sonra bir uygulamaya gidip bu kelimeleri öğrendim. Uygulamada boş kelimeleri buldum ve kelimeleri tamamladım.
O. A.	Hocamın verdiği kâğıtlarda bilmediğimiz kelimelerle cümle kurmak biraz zor geldi. Sonra linke girip onları öğrendik. Etkinlik daha ilginç oldu. Linke girip yazdığımız cümleleri gelecekte de hatırlayabiliriz.
E. U. A.	Bu etkinlik içinde bana kısa kısa cümleler verildi ve cümleler tamamlamam lazımdı. Bu etkinliği yaparken zorlanmadım. Türkçem için çok faydalı oldu.
L. N.	Hem kolaydı hem de eğlenceliydi. Bu etkinlikler faydalı oluyor benim için çünkü nasıl iyi bir cümle kurabileceğimi öğreniyorum ve yeni kelimeler kullanıyorum. Böyle ezberlemek daha kolay oluyor.
M. G.	Etkinlik öncesini yaptıktan sonra sözcükler anlatıldı. Sonra linke girip cümle kurdum. Sonra etkinlik sonrasını çözdüm.
A. S.	Bilmediğim kelimelerle ilk kez cümle kurmakta sıkıntı yaşayabiliriz. Öğrendikten sonra cümle kurmak daha kolay. Yeni kelimeleri öğrenirken cümle kurmak, öğrendiğimizi ilerleyen zamanlarda hatırlamamızı sağlıyor.
H. A. F.	Bu etkinlik benim için faydalıydı. Yazmam için faydalı oldu. Kelimelerin anlamlarını önceden bilmiyordum. Şimdi öğrendim. Bildiğim kelimelerle daha iyi cümle kuruyorum. Şimdi Türklerle konuşurken daha çok anlıyorum.
A. S. A.	Heyecanlı hissediyorum. Bu farklı bir etkinlikti. Önceden böyle bir etkinlik yapmamıştım. İlk önce bu etkinliği anlamadım. Nasıl yapacağımı bilmiyordum ama anladıktan sonra yapabildim. Bu sebeple bu etkinlik benim için çok faydalı ve eğlenceliydi.
H. S.	İlk önce kelimeleri okudum, hatırlamadığım ya da bilmediğim kelimeleri araştırdım ve bunlarla cümleler yazdım. Ondan sonra hocam kelimeleri anlattı. Kelimelerle tekrar cümle yazdım. Hepsi suç ile ilgili kelimelerdi ve mahkemede bunları kullanabiliriz.
A. H.	İlk önce etkinlik öncesi bazı kelimelerin manasını bilmeden cümle kurdum. Hocamız önce kelimelerin manasını anlattı, sonra bize link gönderdi. O linke bütün sınıf girip

	cümleler kurmaya başladık. Sonra yeniden etkinlik sonrası cümle kurarak etkinliği tamamladık.
O. T.	Çok güzel bir etkinlikti, farklı bir his veriyordu. Derste internet sitesine girdik. Sözcükleri öğrendik ve cümleler kurduk.
F. F.	Yabancılar için bu uygulama bizim için çok faydalı oldu. Bu uygulamada ayrı bir cümle üzerinde çalıştık. Türkçe öğrenme sürecinde böyle bir deneyim yaşamak çok eğlenceliydi. Eğer her öğrenen bu uygulamayı kullanırsa öğrenciler öğrenirken mutlu olacaktır.
H. H.	Önce kelimeler ile cümleler kurmaya çalıştım. Çoğu kelimelerin anlamlarını bilmiyordum. Sonra hocamız kelimelerin anlamlarını anlattı. Sonra da bir linke girdik. Orada öğrendiğimiz kelimelerle cümleler yazdık. Çok güzel bir etkinlikti.
A. W. A.	Bu etkinlik benim için çok faydalıydı. Daha önce anlamadığım kelimelerin anlamlarını öğrenmeye çalışıyordum. Sonra hoca bize anlamlarını anlattı. Uygulamaya girdik. Cümleleri tamamlamamız gerekiyordu. Çok heyecanlı bir etkinlikti.
M. A. D.	Etkinliği yaptığım zaman biraz zor geldi ve cümle kurmakta zorlandım ama yavaş yavaş yaptım. Uygulamaya girmek çok daha iyi oldu. İnternette biraz araştırdım ve güzel örnekler buldum. Şimdi yazmam ve konuşmam çok gelişti. Aynı zamanda normal hayatımda konuşmak daha kolay oldu.
M. A.	Cümle kurmaya yarayan bir etkinlikti. Güzel bir etkinlikti. Günlük hayatıma aktarıyorum.
11. Etkinlik	Öğrenci Günlüğü (07/12/2021)
A. N.	Bu etkinliği yaparken yeni kelimeler öğrendim. Siteye girdim ve oyun oynadım. Çarkta çıkan kelimeye göre cümle kurdum. O site çok güzeldi. Teknoloji sayesinde yeni kelimeler öğrendim. Artık o kelimeleri günlük hayatımda kullanabilirim. Konuşmamı çok güzel geliştiriliyorum. Çünkü o kelimeleri ezberledim. Aslında çok güzel bir etkinlikti. Bana çok fayda sağladı.
C. U. I.	Bu kelimelerin anlamını çözerken çok şey yaşadım. Nitekim öğretmenime sordum ve anlattı. Araştırma yaptım, ne yazacağımı düşündüm ve sonunda bütün kelimeleri öğrendim. Çok teşekkür ederim.
A. S.	Bu etkinlik çok faydalıydı. Başlangıçta bize karışık geldi. Neyse ki bunlar bize öğretmen tarafından anlatıldı. Daha sonra rahat rahat öğrendim. Bence bu etkinlik çok eğlenceliydi. Etkinliği yapınca çok şey öğrendim. Umarım aynı metotlar ile öğrencilere yeni sözcükler öğretilir.
M. A. O. F	Yaptığım etkinlik çok faydalıydı. Bu etkinlikte hoca bize bir link gönderdi. Bu linke girip çark oyunu oynadık. Çarkta çıkan kelimeye göre cümle kurduk. Yeni ifadeler öğrendik ve çok eğlenceli bir etkinlikti. Çünkü oyun oynarken kelimeler ve bazı atasözleri öğrendik. Bu etkinliği yaparken çok mutlu oldum ve bu etkinlikler gibi çok etkinlik yapmak istiyorum artık.
F. N. R.	Bu etkinlik benim için çok faydalı oldu. Etkinlikte bazı yeni kelimeler öğrendik. Mesela “iftira”, “ayıp”, “yasa”, “cezalandırmak”. Kelimeleri öğrendikten sonra siteye girdik. Bu sitede çark oyunu oynadık. Çarkta çıkan kelimeye göre cümleler kurduk. Çark oynadığımız için sanki bir ödev yapıyor gibi değildik fakat bir oyun oynadık. Bu etkinlik gerçekten çok eğlenceliydi.
O. A.	Yaptığımız etkinlik çok avantajlıdır. Bu etkinlikte hoca bize bir link gönderdi. Bu linke girdik ve çark oyunu oynadık. Çarkta çıkan kelimelerle cümle kurduk. Gerçekten çok faydalı bir etkinlikti ve böyle bir etkinlik bizi mutlu etti. Üstelik öğrendiğimiz yeni ifadeleri günlük hayatta kullanabileceğim.
E. U. A.	www.wordwall.net sitesine giriş yaptık. Öğretmenimiz bize bu sitede birkaç yeni ve zor kelime verdi. Bu etkinlikte yeni kelimelerle cümle kurmamız gerekiyordu. Bu etkinliği yaptığımızda ilginç ve enteresan hissettim. Ayrıca kelimelerin anlamını

	çözdüğümde kolay olduğunu düşündüm. Oysaki bu kelimeleri daha önce hiç görmemiştim ve kullanmamıştım.
L. N.	www.wordwall.net sitesinde çark oyunu oynadık. Çarkta çıkan kelimeye göre cümle kurduk. Çok faydalı oldu bence çünkü hem yeni kelimeleri ezberledik hem de cümleler kurduk. Bir de çok eğlenceliydi. Teknoloji kullandık ve oyun oynadık.
M. G.	Bilmediğim kelimeler ve deyimlerle sitede oyun oynadıktan sonra öğrendim. Çark oyunu diye bir oyundu ve kolaydı. Çıkan kelimeye göre cümle yazdık. Oyunu oynadığımda ilkokulumu hatırladım. Ana dilimi öğrendiğimde bu oyun gibi etkinlik yapıyorduk.
A. S.	Bilmediğimiz kelimeleri öğrenmek için www.wordwall.net sitesine girip çark oyunu oynadık. Çarkta çıkan kelimelerle cümle kurmaya çalıştık ve en sonunda öğrendiğimiz kelimelerle cümle kurduk. Cümle kurarken hem eğlendik hem de bu oyun kelimeleri hatırlamamıza yardım etti.
H. A. F.	Çark oyunu oynadık. Çarkta çıkan kelimeye göre cümle kurduk. Çok faydalı ve güzeldi bizim için. İyi bir yöntem Türkçe öğrenmek için.
A. S. A.	Bu etkinlik çok zevkliydi. Önce kelimeleri bilmiyordum. Mesela “iftira”, “ayıp”, “cezalandırmak” gibi kelimeler. Fakat şimdi hepsini öğrendim ve anlamlarını da biliyorum. Örneğin “yer yarılıp içine girmek” demek çok utanmak demek. Kelimeleri öğrendikten sonra hocamız bir siteye girmemizi istedi. Sitede bir oyun oynadık. Doğrusu oynadığımda çok heyecanlandım. Çünkü bu oyun farklı bir aktiviteydi. Türkçe öğrenmek için çok faydalıydı. Ayrıca güzel bir etkinlikti.
H. S.	Sitedeki oyunu oynadık. Çark oyunu diye bir oyun. Çok güzeldi ve eğlenceliydi. Çıkan kelimelerle cümle kurduk. Mesela “iftira”, “ayıp” gibi kelimeler.
A. H.	Etkinlik öncesi bazı kelimeleri bilmeden cümle kurdum. Sonra siteye girip çark oyunu oynadık. Çarkta çıkan kelimelere göre cümle kurduk. Sonra yeniden etkinlik sonrası yaptık.
O. T.	İnternet sitesine girdik ve oyun oynadık. Eğlenceli bir şekilde sözcükleri öğrendik ve cümleler kurduk.
F. F.	Benim için bu etkinlik çok faydalı. Çark oyunu oynadık, çarkta çıkan kelimeye göre cümle kurduk. Öğrenmek için çok iyi.
H. H.	Önce kelimeler ile cümle yazmaya çalıştım. Çoğu kelimenin anlamını bilmiyordum. Sonra hoca bize kelimelerin anlamlarını söyledi. Sonra da bir siteye girdik. Orada bir oyun oynadık. Çark oyunu oynadık. Çarkta çıkan kelimelerle cümle kurmaya çalıştık ve en son öğrendiğimiz kelimelerle cümle kurduk. Hem eğlendim çark oyunu oynarken hem de oyun bizim cümle kurmamıza yardım etti.
A. W. A.	Hoca bize kağıdın içinde bilmediğimiz kelimeler ve sözcüklerle cümle yazmamızı istedi. Sonra hoca bize anlattı www.wordwall.net sitesine girdik. Sonra çark oyunu oynadık. Çok eğlenceliydi. Türkçe öğrenmek için oyun oynuyoruz.
M. A. D.	Önce kelimeler ile cümle yazmaya çalıştık. Çoğu kelimeyi bilmiyordum. Hoca kelimelerin anlamlarını söyledi. Sonra bir siteye girdik ve orada bir çark oyunu oynadık. Çarkta çıkan kelime ile cümle kurmaya çalıştım.
M. A.	Eğitim teknolojileriyle bütünleştirmek eğlenceli ve güzel. Etkinliği yaparken tepki hızında biraz zorlandım ama etkinliği her yaptığımda yeni kelimeleri daha hızlı yanıtlama ve ezberleme konusunda hızlandım.

Tablo 21’de araştırma kapsamında veri toplama aracı olarak kullanılan *Öğrenci Günlüğü* betimsel olarak sunulmuştur.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın *öğrenenlere ve sözcük öğretimine* etkisi *Öğrenci Günlüğü*'nden elde edilen verilerin analizinden hareketle şu şekilde gösterilebilir:

Tablo 22: Öğrenci Günlüğüne Göre Öğretim Teknolojilerinin Öğrenenlere ve Sözcük Öğretimine Etkisi

Kategori	<i>n</i>
Öğrenenlere Etkisi	490
Eğlenerek öğrenme	96
Yeni sözcükler öğrenme	96
Öğrenenlerin ilgisini çekme	77
Oyunla öğrenme	36
Öğretim teknolojilerinden yararlanabilme	30
Sözcükleri daha kolay öğrenme	24
Yarışarak öğrenme	15
Yeni sözcükleri günlük hayatta kullanmaya başlamak	15
Kendini değerlendirme	11
Sözcükleri hızlı öğrenme	11
Mobil öğrenme	9
Sözcükleri kalıcı olarak öğrenme	8
Sözcükleri bağlam içerisinde kullanma	7
Etkinliğe isteyerek katılım	6
Sözcükleri daha kolay hatırlama	6
Sözcükleri yazmada kullanabilme	6
Sözcükleri görsellerle öğrenme	4
Dikkatini sözcük öğrenmeye verme	3
Duygulu hissetme	3
Konuşmaya hazırlık yapma	3
Sözcüklere tekrar tekrar maruz kalma	3
Sözcükleri tekrar tekrar kullanma	3
Diğer öğrenenlerle etkileşim kurma	2
Eksik ya da yanlış öğrenmeleri takip edebilme	2
Sözcük öğrenme stratejilerini uygulama	2
Sözcüklerin daha çok akılda kalması	2
Bireysel hızda öğrenme	1
Grup olarak öğrenme	1
İş birliği yaparak öğrenme	1
Kendini değerlendirerek öğrenme	1
Sözcükleri dinlemede kullanabilme	1
Sözcükleri konuşmada kullanabilme	1
Sözcüklerin telaffuzuna dikkat etme	1
Sözcüklerin telaffuzunu duyma	1
Yeni bilgiler öğrenme	1
Yeni kurallar öğrenme	1

Sözcük Öğretimine Etkisi	340
Sözcük oyunu sunması	43
Yazma becerisi ve sözcük öğretimini bütünleştirme fırsatı sunma	28
Sözcükleri ezberleme fırsatı sunma	27
Sözcüklerin konuşmada kullanılması	24
Okuma becerisi ve sözcük öğretimini bütünleştirme fırsatı sunma	21
Sözcüklerin yazmada kullanılması	20
Öğrenenlere fayda sağlaması	16
Öğrenenlerin konuşmalarını kaydetme fırsatı sunması	15
Sözcük öğrenme motivasyonu sağlama	14
Araştırma yapma fırsatı sunması	10
Farklı metin türlerinde yazma fırsatı sağlama	10
Sözcük öğrenme isteği sağlama	10
Türkçeyi geliştirme fırsatı sunması	10
Sözcük alıştırmaları sunması	7
Dijital araçla ilgili sorun yaşanması	6
Konuşma becerisini geliştirmesi	6
Konuşma pratiği yapma fırsatı sunması	6
Öğrenenlerin katılımını sağlama	6
Sözcüklerle anlamları eşleştirme fırsatı sunma	6
Yazma becerisini geliştirmesi	5
Konuşma becerisi ve sözcük öğretimini bütünleştirme fırsatı sunma	4
Sözcük çalışmasını tekrar etme fırsatı sunması	4
Sözcüklere yönelik test çözme fırsatı sunma	4
Hızlı düşünme fırsatı sağlama	3
Öğretimi ilgi çekici kılma	3
Sözcüklerin telaffuzuna yönelik çalışma fırsatı sunma	3
Yazma pratiği yapma fırsatı sunması	3
Bireysel çalışma fırsatı sunma	2
Hızlı okuma fırsatı sunması	2
Konuşma heyecanı ile baş etme fırsatı sunması	2
Konuşma motivasyonu sağlama	2
Sınıf dışında etkinlik fırsatı sunma	2
Sözcüklere tekrar tekrar maruz kalma fırsatı sunma	2
Sözcüklerin okumada kullanılması	2
Dinleme pratiği yapma fırsatı sunması	1
Hızlı yazabilme fırsatı sağlama	1
Kolay yazabilme fırsatı sağlama	1
Konuşma kaygısıyla baş etme fırsatı sunması	1
Konuşmada özgüven sağlama	1
Konuşmadaki yanlışlıkları düzeltme fırsatı sunma	1
Öğrenenlere etkinlik örneği sunması	1
Pratik yaparak konuşma yanlışlıklarını azaltma	1
Sınıf içinde sözcüklerin anlamını pratik etme fırsatı sunma	1
Sözcüklerin anlamını pratik etme fırsatı sunması	1

Sözcüklerin imlasına yönelik çalışma fırsatı sunma	1
Telaffuz pratiği yapma fırsatı sunması	1
Toplam	830

Öğrenci günlüğünden hareketle Tablo 22'ye göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın *öğrenenlere* çoğunlukla “Eğlenerek öğrenme”, “Yeni sözcükler öğrenme”, “Öğrenenlerin ilgisini çekme”, “Oyunla öğrenme” gibi konularda etkisi olduğu görülmektedir. Tablo 1'e göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere *sözcük öğretiminde* öğretim teknolojilerinden yararlanmanın sözcük öğretimine ise çoğunlukla “Sözcük oyunu sunması”, “Yazma becerisi ve sözcük öğretimini bütünleştirme fırsatı sunma”, “Sözcükleri ezberleme fırsatı sunma”, “Sözcüklerin konuşmada kullanılması”, “Okuma becerisi ve sözcük öğretimini bütünleştirme fırsatı sunma”, “Sözcüklerin yazmada kullanılması” gibi konularda etkisi olduğu görülmektedir.

4.4. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENEENLERİN YENİ SÖZCÜKLERİ ÖĞRENMEYE YÖNELİK GÜNCEL DENEYİMLERİNE İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik güncel deneyimlerinin neler olduğuna dair elde edilen veriler sunulmaktadır.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik güncel deneyimlerini belirlemeye yönelik ilk olarak öğrenenlere “Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken yaşadığınız sorunlar nelerdir?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrenenlerin cevaplarından hareketle elde edilen veriler bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 23: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Yaşanan Sorunlar

Kategori	<i>n</i>
Sözcüğün doğru anlamının bulunamaması	4
Sözcüğü ezberlemenin zor olması	4
Deyimlerin anlamının doğru olarak çevrilememesi	2
Kaynak dil ve hedef dil yapılarının farklı olması	2
Sözcüğü iyi anlayamamak	2
Sözcüğün anlamının nereden bulunacağını bilinememesi	2
Akademik sözcüklerin bilinmemesi	1
Atasözlerinin zor öğrenilmesi	1
Deyimlerin zor öğrenilmesi	1
Dil bilgisi kurallarını karıştırmak	1

Farklı dilde sözcük öğrenmenin zor olması	1
Sözcüğü doğru kullanamama	1
Sözcüğün anlamını anlamadan kullanmak	1
Sözcüğün birden fazla anlamının olması	1
Sözcüğün öğrenilmesi için pratiğe ihtiyaç duyulması	1
Sözcüğün yanlış telaffuz edilmesi	1
Sözcüklerin anlamını ezberlemek	1
Sözcüklerin birbirine benzemesi	1
Toplam	28

Tablo 23'e göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken yaşadıkları 18 farklı sorun belirtmişlerdir. Bu sorunlar içerisinde öğrenenler tarafından en sık olarak "Sözcüğün doğru anlamının bulunamaması" ve "Sözcüğü ezberlemenin zor olması" sorunlarını dile getirilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrenenlerin konuyla ilgili ifade ettikleri görüşleri, kendi cümleleri ile şu şekilde gösterilebilir:

"Bazen bir kelime arıyorsun bulamıyorsun. Gerçek anlamı bulamıyorsun. Biraz sorun yaşayabilirsin." (A. N.)

"Eğer pratik yapmazsam kolayca unuturum." (C. U. I.)

"Sözcüklerin anlamını zor bir şekilde ezberlerim. Üstelik bazı kelimeler birbirine benziyor. Bu yüzden biraz karışık oluyor." (M. A. O. F.)

"Türkçe öğrenirken en büyük sorun dil bilgisidir. Zira Endonezyaca ve Türkçenin cümle yapısı çok farklıdır." (E. V. A.)

"Anlamı doğru anlamadan kullanmak benim bugüne kadar yaşadığım çok büyük bir sorun." (A. S.)

"Ezberlenmesi gereken bazı kelimeler var. Bu benim için biraz zor. Atasözleri gibi." (F. F.)

"Çoğu kelimenin anlamını bulamıyorum yani kaynak bulamıyorum." (H. H.)

"En çok akademik kelimeleri bilmiyorum. Deyimler için sözlük kullanmak faydasız. Atasözlerini öğrenemiyorum. Çünkü kelimeler ve atasözünün anlamı çok farklı." (A. W. A.)

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik güncel deneyimlerini belirlemeye yönelik ikinci olarak öğrenenlere “Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenmek için neler yapıyorsunuz/nasıl çalışıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrenenlerin cevaplarından hareketle elde edilen veriler bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 24: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Yapılanlar

Kategori	<i>n</i>
Türklerle iletişim kurmak	7
İnternette araştırma	6
Yazmak	5
Cümle içinde kullanmak	4
İnternet sitesi kullanmak	4
Kitap okumak	4
Sözlükten yararlanmak	4
Uygulama kullanmak	4
Dizi/film izlemek	3
Bir başkasına sormak	2
Ders çalışmak	2
Öğretmene sormak	2
Sözcük defterini okumak	2
Çeviri yapmak	1
Dersi dinlemek	1
Ezberlemek	1
Masal dinlemek	1
Müzik dinlemek	1
Sözcüğü konuşmada kullanmak	1
Video izlemek	1
Toplam	56

Tablo 24’e göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken yaptıkları/yararlandıkları 20 farklı durum belirtmişlerdir. Öğrenenler yeni sözcükleri öğrenme süreçlerinde sıklıkla “Türklerle iletişim kurmak”tan yararlanmaktadırlar.

Araştırmaya katılan öğrenenlerin konuyla ilgili ifade ettikleri görüşleri, kendi cümleleri ile şu şekilde gösterilebilir:

“Ben şöyle yapıyorum. Google Translate’e giriyorum cümleler için. Hemen çeviri yapıyorum ama fiiller için daha uzun süre oluyor çünkü onların örneklerini istiyorum. Daha iyi anlamak

için yazıyorum yani. Mesela “kullanmak”, “Ben her gün telefon kullanıyorum.” yazıyorum. Böyle tamamen algılıyorum/anlıyorum.” (C. U. I.)

“Ben yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenmek için bu sözcükleri özel bir deftere yazıyorum ve onları her gün tekrar tekrar söyleyerek ve yazarak ezberlerim. Üstelik telefonun uygulaması ile çalışabilirim.” (M. A. O. F.)

“Kelimeleri konuşurken kullanmak için uğraşıyorum.” (O. A.)

“Teknoloji kullanıyorum. Uygulamalar ve YouTube’tan kısa masallar dinliyorum. Yazı yazıyorum.” (L. N.)

“Dışarıda gezerken tanımadığım insanlarla konuşmak. Böyle zor bir şey yok. Sadece konuşmak için, onun hayatı diğer görevini öğrenmem için. Onun bildiği şeyleri ondan öğrenmek daha ilginç.” (A. S.)

“Genellikle Türkçe sözcükleri öğrenmek için internet sitesi kullanıyorum.” (A. S. A.)

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik güncel deneyimlerini belirlemeye yönelik üçüncü olarak öğrenenlere “Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken hangi araçları/materyalleri kullanıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrenenlerin cevaplarından hareketle elde edilen veriler bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 25: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Kullanılan Araçlar/Materyaller

Kategori	<i>n</i>
Cep telefonu	9
Bilgisayar	6
Okuma kitabı	6
İnternet	5
Defter (kalem)	4
Ders kitabı	3
İnternet sitesi	3
Sözlük	3
Uygulama	3
Dizi	1
Teknoloji	1
Telefon	1
Toplam	45

Tablo 25'e göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken kullandıkları 12 farklı araç/materyal belirtmişlerdir. Öğrenenler yeni sözcükleri öğrenirken en çok “cep telefonu” kullanmaktadırlar. Ayrıca “bilgisayar, okuma kitabı, internet” de yeni sözcüklerin öğrenilmesinde en çok yararlanılan araçlardır.

Araştırmaya katılan öğrenenlerin konuyla ilgili ifade ettikleri görüşleri, kendi cümleleri ile şu şekilde gösterilebilir:

“Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken kitapları kullanıyorum. Zaten B2 kitabı çok dolu ve zengindir. Ayrıca hocamız bazen internet siteleri açıyor sonunda evde bunları çalışıp ezberliyorum.” (A. S.)

“Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken genellikle cep telefonumu kullanıyorum.” (M. A. O. F.)

“En sık kullandığım materyaller bilgisayar ve bazı sözlükler. Cep telefonumu nadiren kullanıyorum çünkü cep telefonu kullanırsam odaklanamayabilirim.” (A. S. A.)

“Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken cep telefonundaki uygulamaları kullanıyorum.” (F. N. R.)

“Kitap okuyarak bilmediğim kelimeleri öğreniyorum. Normalde %50 anlıyorum. Kalan %50'sini sadece hissediyorum, tahmin ediyorum, anlamaya çalışıyorum.” (A. S.)

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik güncel deneyimlerini belirlemeye yönelik dördüncü olarak öğrenenlere “Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken teknolojiye nasıl yararlanıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrenenlerin cevaplarından hareketle elde edilen veriler bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 26: Yeni Bir Türkçe Sözcük Öğrenilirken Teknolojiye Nasıl Yararlanıldığı

Kategori	n
Sözcük öğrenme uygulamalarını kullanmak	6
Sözcüğün anlamını araştırmak	5
Çeviri yapmak	4
Sözcükle ilgili örnek cümleler okumak	3
Sözcüğün görseline bakmak	2
Sözcük oyunları oynamak	2
Yeni sözcükler öğrenmek	2
Dizi/film izlemek	1
Toplam	25

Tablo 26'ya göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken teknolojiye 8 farklı amaçla yararlanmaktadırlar. Öğrenenler teknolojiye sıklıkla “Sözcük öğrenme uygulamalarını kullanmak” ve “Sözcüğün anlamını araştırmak” için faydalanmaktadırlar.

Araştırmaya katılan öğrenenlerin konuyla ilgili ifade ettikleri görüşleri, kendi cümleleri ile şu şekilde gösterilebilir:

“Teknolojiden çok iyi yararlanıyorum çünkü orada uygulamalar var. İnternet sitelerinde yeni kelimeler öğreniyorsun hem de sözcük oyunu oynuyorsun gerçekten çok güzel.” (A. N.)

“Türkçe çalışırken teknoloji ile daha kolay anlamam için. Mesela zor bir cümle görürsem hemen Google sözlüğü açıp çeviriyorum.” (E. V. A.)

“Sözcüğün anlamını görseline bakarak anlayabilirim.” (M. G.)

“Telefon uygulamaları kullanıyorum. Bilmediğim kelimeleri görünce hemen araştırıyorum.” (H. S.)

“Google üzerinden doğru anlamı arayıp kurulmuş cümleleri okuyorum.” (A. H.)

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik güncel deneyimlerini belirlemeye yönelik beşinci olarak öğrenenlere “Size göre sınıf ortamında en etkili sözcük öğretimi nasıl gerçekleştirilebilir?” sorusu yöneltilmiştir. Öğrenenlerin cevaplarından hareketle elde edilen veriler bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 27: Sınıf Ortamında En Etkili Bir Biçimde Sözcük Öğretiminin Nasıl Gerçekleştirileceği

Kategori	<i>n</i>
Görsellerin kullanılmasıyla	3
Sözcük etkinliklerinin yapılmasıyla	3
Teknolojinin kullanılmasıyla	3
Tekrar yapılmasıyla	3
Arkadaşlarla etkileşim kurulmasıyla	2
Eğlenceli etkinliklerin yapılmasıyla	2
Konuşma çalışmalarıyla	2
Oyunların dâhil edilmesiyle	2
Öğretmenle etkileşim kurulmasıyla	2
Cümle etkinliklerinin yapılmasıyla	1

Yazma çalışmalarıyla	1
Toplam	24

Tablo 27'e göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, sınıf ortamında en etkili olarak sözcük öğretiminin nasıl gerçekleştirileceğine yönelik 11 farklı görüş belirtmişlerdir. Bu görüşler arasında en sık olarak "Görsellerin kullanılmasıyla" görüşü ifade edilmiştir. Öğrenenler ayrıca "Sözcük etkinliklerinin yapılmasıyla" ve "Teknolojinin kullanılmasıyla" sınıf ortamında yeni sözcüklerin öğretiminin etkili bir şekilde olacağını dile getirmişlerdir.

Araştırmaya katılan öğrenenlerin konuyla ilgili ifade ettikleri görüşleri, kendi cümleleri ile şu şekilde gösterilebilir:

"Yeni kelimeler öğrenirken fotoğraf göstermek." (C. U. I.)

"Bana göre sınıf ortamında en etkili sözcük öğretimi yeni teknoloji kullanmak. Öğretmen teknolojiyi kullandığı zaman öğrencilere daha kolay anlatıyor ve öğrenciler dersleri daha kolay anlıyor." (F. N. R.)

"Bana göre oyun oynamak ile yapabiliriz Hem daha kolay hem daha ilginç ve enteresan hissedeceğiz." (E. V. A.)

"Birileriyle konuşarak kendimizi geliştirebiliriz." (A. S.)

"Her gün yeni Türkçe kelimeler ezberlememiz lazım ve öğretmen her gün yeni kelimeler verebilir ve en önemlisi de bilgisayar ve internet kullanmak zorundayız." (A. S. A.)

"Sınıfta teknoloji kullanmamız gerekiyor." (F. F.)

"Bir etkinlik yaparak ama o etkinliğin eğlenceli olması gerekiyor çünkü o vakit öğrendiğimiz kelime aklımızda daha kalıcı oluyor." (H. H.)

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik güncel deneyimlerini belirlemeye yönelik altıncı olarak öğrenenlere "Size göre sınıf ortamında en etkili sözcük öğretimi için öğretmenler neler yapabilir?" sorusu yöneltilmiştir. Öğrenenlerin cevaplarından hareketle elde edilen veriler bir tablo ile şöyle gösterilebilir:

Tablo 28: Sınıf Ortamında En Etkili Sözcük Öğretimi İçin Öğretmenin Yapabilecekleri

Kategori	n
Konuşma etkinliklerine yer vermek	3
Oyunlara yer vermek	3
Öğrenenlerle iletişim kurmak	3
Teknoloji ve uygulama kullanmak	3
Cümle çalışmalarına yer vermek	2
Sözcüklere yönelik örnek vermek	2
Yazma etkinliklerine yer vermek	2
Ev ödevi vermek	1
Hedef dili kullanmak	1
İlginç etkinliklere yer vermek	1
Okuma etkinliklerine yer vermek	1
Sınav yapmak	1
Sözcük alıştırmalarına yer vermek	1
Sözcük etkinliklerine yer vermek	1
Sözcükleri açıklamak	1
Sunum kullanmak	1
Toplam	27

Tablo 28'e göre Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, en etkili sözcük öğretimi için öğretmenin sınıfta neler yapabileceğine yönelik 16 farklı görüş belirtmişlerdir. Bu görüşler içerisinde sıklıkla "Konuşma etkinliklerine yer vermek" görüşü öğrenenler tarafından ifade edilmiştir. Bununla birlikte "Oyunlara yer vermek", "Öğrenenlerle iletişim kurmak" ve "Teknoloji ve uygulama kullanmak" da öğrenenlerin öğretmenden beklentileri arasındadır.

Araştırmaya katılan öğrenenlerin konuyla ilgili ifade ettikleri görüşleri, kendi cümleleri ile şu şekilde gösterilebilir:

"Öğretmen bizi konuşturabilir, bir bize ödev yaptırabilir, bir konu hakkında bizi tartıştırabilir özellikle çok konuşma yaptırabilir." (A. N.)

"Her kelime için birkaç örnek yazmak ve anlatmak." (C. U. I.)

"Bana göre sınıf ortamında öğretmen teknoloji ve internetteki uygulamaları kullanmak zorunda olduğunu düşünüyorum çünkü uygulamaları kullandığında sözcükleri öğrencilere daha kolay anlatabilir." (F. N. R.)

"Öğretmen tüm öğrencilerle konuşmalı ve bakmalı. Sadece bazı öğrencilere bakmamalı ve konuşmamalı." (H. A. F.)

“Sunum kullanabilir. Çünkü sunumla öğrenci için daha kolay Türkçe anlayabilir.” (A. S. A.)

“Öğrencilere çalışma yaprakları vermek ve bazı oyunlar yapmak.” (M. A.)

5. TARTIŞMA

Yapılan araştırmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın etkilerini değerlendirmek amacıyla katılımcılara 11 farklı etkinlik uygulanmıştır. Bu etkinliklerde 8 farklı öğretim teknolojisinden yararlanılmıştır. Uygulanan 3 etkinlikte ise seçilmiş olan öğretim teknolojisinin farklı özellikleri kullanılmıştır.

Araştırma kapsamında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde yararlanılan öğretim teknolojileri şunlardır: Voice Spice, Story Jumper, Quizlet, Canva, Learningapps, Wordwall, Kahoot, Padlet. Çalışmada öğretim teknolojilerinin Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretimindeki etkileri araştırılmış ve bu bölümde elde edilen veriler önceki çalışmalardan hareketle tartışılmıştır.

5.1. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN YENİ SÖZCÜKLERİ ÖĞRENMEYE YÖNELİK GEÇMİŞ DENEYİMLERİNE İLİŞKİN TARTIŞMA

Veriler incelendiğinde, *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler geçmiş deneyimlerine göre yeni bir sözcüğü öğrenirken farklı sorunlarla karşılaşmaktadırlar*. Bu sorunların başında “bilinen sözcüklerin unutulması” gelmektedir. Bununla birlikte öğrenenler sıklıkla “sözcüğün birden fazla anlamının olması”nı da yeni sözcükleri öğrenirken karşılaştıkları bir sorun olarak ifade etmişlerdir. “Çok çalışmaya ihtiyaç duymak, dijital çeviri programlarıyla yanlış çeviri yapılması, dil bilgisi kurallarını karıştırmak, konuşma esnasında utanmak, Türkçe konuşmaya alışamamak, heyecanlanmak, sözcükleri anlayamamak, yanlış telaffuzdan çekinmek, öğrenirken sıkılmak, Türklerle zor anlaşmak, yanlış anlaşılmaktan kaygılanmak” gibi durumlar da Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni bir sözcüğü öğrenirken yaşadıkları sorunlardır.

Yapılan çalışmadan elde edilen veriler önceki araştırmaların sonuçları ile karşılaştırılabilir. Aslan ve Çoşkun (2016) yaptıkları çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sözcük öğretiminde ne tür zorluklarla karşılaştıklarını tespit etmişlerdir. Çalışmada öğrenenler sıklıkla şu sorunları belirtmişlerdir: Ezber, akılda tutma (unutma), yanlış telaffuz, yanlış kullanım, yanlış yazma. Chang ve Kalenderoğlu’nun (2017) çalışmasında Türkçeyi yabancı dil olarak

öğrenenlerin sözcük bilgisinin eksikliğiyle ve kelimeleri ezberleyememekle ilgili sorunlar yaşadıkları görülmektedir. Göçen ve Okur (2020) da yaptıkları çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenme konusunda yaşadıkları sorunları tespit etmişlerdir. Çalışma kapsamında öğrenenlerin ifade ettikleri sorunların anlamla, biçimle, dille, kullanımla, öğrenenden kaynaklı, öğretim süreciyle ilgili ve öğretim yöntemiyle ilgili olduğu tespit edilmiştir. Akçelik ve Eyüp (2020) de yaptıkları çalışmada Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin sözcük öğretimine ilişkin görüşlerini tespit etmişlerdir. Bu kapsamda çalışmada öğretmenler, sözcük öğretimi yaparken karşılaştıkları sorunlar olarak şunları belirtmişlerdir: Anlam ilişkisi olan kelimeleri anlamlandıramama, ayırt edememe (eş anlamlı, eş sesli, zıt anlamlı kelimeler), kelimenin anlamını tam olarak kavratamama, daha önce hiç karşılaşılmayan kelimelerin öğretimi, telaffuz, gramer yapısının farklı olması, materyal eksikliği, öğrencilerin psikolojik durumları, kelimeler arası ilişki kuramama, söz varlığının kısıtlı olması, yakın anlamlı kelimelerin anlaşılması. Bu bağlamda yapılan çalışmadan elde edilen verilerin önceki araştırmaların sonuçları ile benzer olduğu görülmektedir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin, yeni sözcükleri öğrenirken nasıl öğrendikleri incelendiğinde öğrenenlerin en çok “dizi/film izlemek”ten yararlandıkları görülmektedir. Ayrıca “yazmak” da öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenme süreçlerinde en çok kullandıkları dil becerisidir. Bunlarla beraber öğrenenler “bir başkasına sormak, ders çalışmak, ezberlemek, internetten araştırmak, kitap okumak, tekrarlamak, Türklerle iletişim kurmak” gibi farklı eylemleri de yaparak yeni sözcükleri öğrenmektedirler.

Öğrenenlerin geçmiş deneyimlerinden hareketle yeni sözcükleri öğrenme süreçlerinde neler yaptıkları incelendiğinde, öğrenenlerin sözcüklerin anlamlarını öğrenmek, pratik yapmak için öğretim teknolojilerinden yararlanmadıkları görülmektedir. Bu durum, öğrenenlerin bu araçları bilmediklerini ve öğrenmeye ihtiyaç duyduklarını düşündürmektedir.

- Yapılan çalışmadan elde edilen veriler önceki araştırmaların sonuçları ile karşılaştırılabilir. Maden’in (2016) çalışmasında da İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenenlerin çoğunluğu yeni sözcükleri öğrenme süreçlerinde sözcük listesinden ezber yaptıklarını belirtmişlerdir. Bu bağlamda yapılan çalışmadan elde edilen verilerin önceki araştırmaların sonuçları ile benzer olduğu görülmektedir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin, yeni sözcükleri öğrenirken en çok hangi araçlardan yararlandıkları incelendiğinde öğrenenlerin en çok “cep telefonu” kullandıkları tespit

edilmiştir. Ayrıca “internet”, “sözlük” ve “Türkçe ders kitabı” da yeni sözcüklerin öğrenilmesinde en çok yararlanılan araçlardandır. “Bilgisayar” ve “defter” kullanımı da öğrenenler tarafından yeni sözcüklerin öğrenilmesinde tercih edilmektedir. Öğrenenler cep telefonu ve internetten daha çok çeviri amacıyla yararlanmaktadırlar. Bunun dışında sözlük, ders kitabı ve defter olmak üzere öğrenenlerin, yeni sözcükleri öğrenme süreçlerinde daha çok basılı ürünlerden yararlandıkları görülmektedir.

- Yapılan çalışmadan elde edilen veriler önceki araştırmaların sonuçları ile karşılaştırılabilir. Aslan ve Coşkun (2016) yaptıkları çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin söz varlıklarını geliştirmede ne tür etkinlikleri tercih ettiklerini tespit etmişlerdir. Öğrenenlerin çoğunluğu söz varlığını geliştirmek için “ders kitabı”nı kullandıklarını belirtmişlerdir. Bununla birlikte az sayıda öğrenen “internet, cep telefonu uygulamaları, müzik dinleme” etkinliklerini de belirtmiştir. Uslu ve Öztürk’ün (2019) çalışmasında da Suriyeli öğrenenler Türkçe öğrenirken en çok kullandıkları teknoloji aracının “telefon” olduğunu belirtmişlerdir. Alyaz ve Uçar’ın (2019) çalışmasında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler Türkçeyi öğrenmek için en az bir mobil uygulama kullandıklarını belirtmişlerdir. Adıyaman ve Adıyaman’ın (2020) çalışmasında da Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin tamamı, dil öğrenme süreçlerinde telefon ve görüşme araçlarını (Whatsapp, Instagram, Messenger vb.) kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğrenenlerin tamamına yakını da Google Translate kullandıklarını ifade etmişlerdir. Bu bağlamda yapılan çalışmadan elde edilen verilerin önceki araştırmaların sonuçları ile benzer olduğu görülmektedir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken teknolojiden farklı amaçlarla yararlanmaktadırlar. Öğrenenler teknolojiden sıklıkla “sözcüğün anlamını araştırmak” ve “sözcük öğrenme uygulamalarını kullanmak” için faydalanmaktadırlar. Bunların yanında yeni sözcükleri öğrenme sürecinde teknoloji “dizi/film izlemek, çeviri yapmak, sözcüğün telaffuzunu duymak, Türklerle iletişim kurmak” gibi amaçlarla da kullanılmaktadır.

- Yapılan çalışmadan elde edilen veriler önceki araştırmaların sonuçları ile karşılaştırılabilir. Adıyaman ve Adıyaman (2020) yaptıkları çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanma amaçlarını araştırmışlardır. Bu çalışmada öğrenenlerin tamamı kelimelerin telaffuzunu öğrenmek,

çeviri yapmak ve ödev yapmak için bilgi ve iletişim araçlarını kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu çalışmadan ve önceki çalışmalardan elde edilen verilere bakıldığında öğrenenlerin sözcük alıştırmaları yapmak, sözcük testleri çözmek, sözcüklerin anlamlarına yönelik yarışmalara katılmak ya da sözcük oyunları oynamak gibi amaçlarla teknolojiiden yararlandıklarını ifade etmedikleri görülmektedir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, sınıf ortamında en etkili olarak sözcük öğretiminin nasıl gerçekleştirileceğine yönelik farklı görüşler belirtmişlerdir. Bu görüşler arasında en sık olarak “arkadaşlarla etkileşim kurulmasıyla” görüşü ifade edilmiştir. Öğrenenler ayrıca “öğretmenle etkileşim kurulmasıyla” ve “sözcük etkinliklerinin yapılmasıyla” sınıf ortamında yeni sözcüklerin öğretiminin etkili bir şekilde olacağını dile getirmişlerdir. Bunların dışında görsel kullanımı, konuşma çalışmaları, yazma çalışmaları ve tekrar çalışmaları da sınıftaki sözcük öğretimini etkili hâle getirebilecek etkinlikler olarak dil getirilmiştir.

Öğrenenlerin görüşleri incelendiğinde öğrenenlerin sözcük öğrenme süreçlerindeki geçmiş deneyimlerinden hareketle sıklıkla “iletişim” ve “pratik” odaklı görüşler belirttikleri görülmektedir. “Teknoloji kullanımı”nın ve “oyun”ların sözcük öğrenmede etkili olduğunu yalnızca birer öğrenen belirtmiştir. Bu görüşler, öğrenenlerin sözcük öğrenmeye yönelik geçmiş deneyimlerinde teknolojinin ve oyunların olmadığını ya da öğrenenlerin bunların olumlu etkisinden yararlanamadığını düşündürmektedir. Öğrenenlerin önceki sorulara verdikleri cevaplar da düşünüldüğünde öğrenenlerin teknolojiiden daha çok bireysel olarak ve en çok da sözcüğün anlamına bakmak, çeviri yapmak gibi amaçlarla yararlandıkları anlaşılmaktadır.

- Yapılan çalışmadan elde edilen veriler önceki araştırmaların sonuçları ile karşılaştırılabilir. Aslan ve Coşkun (2016) yaptıkları çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin derslerde sözcük öğretimini nasıl tanımladıklarını tespit etmişlerdir. Sınıfta sözcük öğretime yönelik öğrenenler çoğunlukla öğretimin “ders kitabına bağlı” olarak gerçekleştiğini belirtmişlerdir. Çok az sayıda öğrenen öğretimin “oyun” temelinde sürdürüldüğünü ifade etmiştir. Alyaz ve Akyıldız’ın (2018, s. 154) yaptıkları çalışmanın sonuçları yabancı dil öğrencilerinin dijital oyun kültürüne uzak olduğunu; çoğunluğunun hayatında hiç dijital oyun oynamamış ve kendi yabancı dil öğrenim sürecinde ve derslerinde yabancı dil öğretime yönelik dijital oyunlardan yararlanmadığını göstermektedir. Akçelik ve Eyüp (2020) de yaptıkları çalışmada

Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin sözcük öğretimine ilişkin görüşlerini tespit etmişlerdir. Bu kapsamda çalışmada öğrenciler sözcük öğretiminde en çok kullandıkları aracın “ders kitabı” ve “akıllı tahta” olduğunu belirtmişlerdir. Çok az sayıda öğretici video, çizgi film, bilgisayar programları, resim ve fotoğraflar, görsel işitsel materyaller, kelime kartları gibi farklı araçları kullandığını belirtmiştir. Geçgel ve Peker’in (2020) yaptıkları çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin Türkçe öğretiminde kullandıkları teknolojik materyallerin çoğunlukla; akıllı tahta ve uygulamaları, video, slayt, gazete, dergi, kelime kartları, karikatürler, CD’ler, projeksiyon cihazları, tablet, mobil cihazlar ve internet gibi uygulamalar ve cihazlar olduğu tespit edilmiştir. Buna göre farklı öğrenenlerin de sözcük öğrenme deneyimlerinde sözcük alıştırmalarına, oyunlarına, yarışmalarına yönelik sözcük öğrenme teknolojilerinin ve oyunların olmadığı düşünülmektedir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, en etkili sözcük öğretimi için öğretmenin sınıfta neler yapabileceğine yönelik farklı görüşler belirtmişlerdir. Bu görüşler içerisinde sıklıkla “konuşma etkinliklerine yer vermek” görüşü öğrenenler tarafından ifade edilmiştir. Bununla birlikte “ders tekrarı yapmak, teknolojiye yararlanmak, yazma etkinliklerine yer vermek” de öğrenenlerin etkili bir sözcük öğretimi için öğretmenlerinden bekledikleri konular arasındadır. Öğrenenlerin görüşleri incelendiğinde öğrenenlerin sınıf ortamında sözcük öğretimi sürecinde öğretmenlerinin teknolojiye yararlanmasını bekledikleri anlaşılmaktadır.

5.2. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNDEN YARARLANMANIN, ÖĞRENENLERİN SÖZCÜK BİLGİSİNİ GELİŞTİRMeye ETKİSİNE İLİŞKİN TARTIŞMA

Veriler incelendiğinde, *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinin kendilerini olumlu yönde etkilediğini* düşünmektedirler. Öğrenenler yapılan etkinliklerden olumlu olarak etkilendikleri konuları da belirtmişlerdir. Buna göre öğrenenler sıklıkla “Yeni sözcükler öğrenme”, “Eğlenerek öğrenme”, “Sözcükleri ezberleme”, “Sözcükleri kullanma” konularında yapılan etkinliklerin kendilerini olumlu olarak etkilediklerini belirtmişlerdir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinin sözcük öğrenmelerini olumlu yönde nasıl etkilediğine yönelik görüşleri

incelendiğinde öğrenenler yapılan etkinliklerin “Anlam”, “Biçim”, “Gelişim”, “Kullanım” ve “Öğrenme” başlıklarında sıklıkla kendilerini olumlu olarak etkilediklerini belirtmişlerdir. Öğrenenler yapılan etkinliklerin en çok “Anlam” ve “Kullanım” konularında sözcük öğrenmelerini olumlu olarak etkilediğine yönelik görüş bildirmişlerdir.

Öğrenenler “Anlam” kategorisinde, yapılan öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinden şu konularda olumlu olarak etkilendiklerini belirtmişlerdir: Yeni sözcükler öğrenme, sözcükleri ezberleme. Benzer şekilde Luik’in (2019, s. 165-166) çalışmasında da yabancı dil öğrenenler Kahoot! oyununu oynadıktan sonra yeni sözcükleri ve bazı sözcüklerin eş anlamlılarını öğrenebilmiştir.

Öğrenenler “Biçim” kategorisinde, yapılan öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinden şu konularda olumlu olarak etkilendiklerini belirtmişlerdir: Telaffuz pratiği yapma, hataları fark etme ve düzeltme, imla pratiği yapma. Uslu ve Öztürk’ün (2019) çalışmasında öğrenciler, Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde teknolojiye yararlanmanın sözcüklerin seslerini ayırt edebilme, sözcük öğrenme ve telaffuz gibi konularda öğrenenlere fayda sağladığını belirtmişlerdir.

Öğrenenler “Gelişim” kategorisinde, yapılan öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinden şu konularda olumlu olarak etkilendiklerini belirtmişlerdir: Türkçeyi geliştirme, sözcükleri daha hızlı hatırlama, sözcük hazinesini zenginleştirme. Taj, Ali, Sipra ve Ahmad’ın (2017) yaptıkları çalışmada edinilmiş sözcük dağarcığı teknoloji yardımıyla artmış olan öğrenenlerin, teknolojinin sözcük öğrenme sürecine dahil edilmemiş olduğu örneklerini gölgede bıraktığı belirtilmektedir.

Öğrenenler “Kullanım” kategorisinde, yapılan öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinden şu konularda olumlu olarak etkilendiklerini belirtmişlerdir: Sözcükleri cümle içinde kullanma, sözcükleri günlük hayatta kullanma, sözcükleri günlük konuşmada kullanma, sözcüklerin metin içindeki kullanımını görme, sözcüğün kullanımını öğrenme. Benzer şekilde Luik’in (2019, s. 165-166) çalışmasında da yabancı dil öğrenenler Kahoot! oyununu oynayarak yalnızca anlamları bilme değil, sözcükleri farklı bağlamlarda nasıl kullanacaklarını öğrenme hedeflerine de ulaşabilmiştir.

Öğrenenler “Öğrenme” kategorisinde, yapılan öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinden şu konularda olumlu olarak etkilendiklerini belirtmişlerdir: Eğlenerek

öğrenme, daha kolay öğrenme, daha hızlı öğrenme, kalıcı öğrenme, oyunla öğrenme, yarışarak öğrenme.

Yapılan çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanma sürecinde görseller kullanılmıştır. “Teknoloji kullanımı yabancı dil öğrenenlerin kelimeleri görsellerle ilişkilendirmelerine ve böylece daha hızlı, daha kolay öğrenmelerine, öğrendikleri kelimeleri de unutmamalarına imkân vermektedir.” (Göçen, 2021, s. 429). Dündar ve Kara’nın (2019) çalışmasında Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenler, görsellerin kalıcı öğrenmeyi desteklediğini ifade etmişlerdir. Araştırmacılar da sözcüklerin görsellerle bağdaştırılmasının sözcük öğretimini desteklediğini, sözcük bilgisini arttırdığını ve sözcüğün hafızada kalıcı hâle gelmesine yardımcı olduğunu belirtmektedirler (Andarab, 2019; Yelbay Yılmaz, 2015). Buna göre önceki araştırma sonuçlarıyla bu çalışmadan elde edilen sonuçların benzer olduğu görülmektedir.

Yapılan çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanma sürecinde oyunlar kullanılmıştır. Anandha, Anggraheni ve Yogatama (2020, s. 40) adrenalini dolu bir sözcük öğrenme deneyiminin değerinin öğrenenler için paha biçilmez olduğunu belirtmektedirler. Dündar ve Kara’nın (2019) çalışmasında Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenler, oyunların kalıcı öğrenmeyi sağladığını, eğlenerek öğrenmeyi desteklediğini ve öğrenenlerin motivasyonunu arttırdığını ifade etmişlerdir. Bu bağlamda önceki araştırma sonuçlarıyla bu çalışmadan elde edilen sonuçların benzer olduğu görülmektedir.

Yapılan çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanma sürecinde mobil uygulamalar kullanılmıştır. Saran ve Seferoğlu (2010) da yaptıkları çalışmada yabancı dil olarak İngilizce sözcük öğretiminde cep telefonlarının kullanılmasının sözcüklerin öğrenilmesinde olumlu etkileri olduğunu tespit etmişlerdir. Şen Yaman (2016) yaptığı çalışmada Arapçanın yabancı dil olarak öğretiminde Whatsapp kullanımının sözcük öğrenmeye etkisini araştırmıştır. Öğrenenler mobil yolla öğrenmenin sözcük öğretimine katkıda bulunduğunu ve kendilerinin de dil öğrenmede başarılı olduklarını ifade etmişlerdir. Göçer ve Karadağ (2020) yaptıkları çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde Whatsapp kullanımının sözcük öğrenmeye etkisini araştırmışlardır. Öğrenenler kendilerine mobil bir araçla ulaşan sözcüklerin kalıcılığının fazla olduğunu, günlük hayatta bu sözcükleri fazlasıyla kullandıklarını ve uygulamanın başarılı olduğunu

belirtmişlerdir. Önceki araştırma sonuçlarıyla bu çalışmadan elde edilen sonuçların benzer olduğu görülmektedir.

Yapılan çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanma sürecinde internet ve internet tabanlı uygulamalar kullanılmıştır. Güllülü ve Çetinoğlu'nun (2017) yaptıkları çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin tamamı öğrenme süreçlerinde internetten yararlandıklarını, sözcüklerin anlamını en kolay ve hızlı olarak sözlükten ve internetten yararlanarak öğrendiklerini belirtmişlerdir. Fidan'ın (2019) yaptığı çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, internet tabanlı uygulamaların yeni sözcükleri öğrenme konusunda faydalı ve gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Buna göre önceki araştırma sonuçlarıyla bu çalışmadan elde edilen sonuçların benzer olduğu görülmektedir.

Yapılan çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler teknoloji aracılığıyla kendilerine verilen konuya uygun olarak konuşmalarını kaydetmişler ve sınıf arkadaşlarıyla paylaşmışlardır. Bu etkinlikte öğrenenler diğer öğrenenlerle aynı ortamda bulunmadıklarından konuşma motivasyonlarının arttığını ve konuşma kaygılarının azaldığını belirtmişlerdir. İnce'nin (2021) çalışmasında da Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler 5 hafta boyunca ana dili Türkçe olan Türkçe Öğretmeni adayları ile Google Hangouts üzerinden karşılıklı görüşmeler yapmışlardır. Çalışmanın sonucunda öğrenenlerin sınırlı sözcük bağlamında yaşadıkları kaygının azaldığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda farklı mekanlarda bulunma gibi özellikleriyle teknolojinin öğrenenlerin konuşma kaygılarını azaltmada olumlu etkileri olduğu görülmektedir.

Yapılan çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sınıf dışında da sözcük bilgilerini geliştirebilmeleri için öğrenenlere öğretim teknolojilerini kullanarak sözcük öğrenebilecekleri ödevler verilmiştir. Birçok çalışmada da sözcük ödevlerinin öğrencilerin sözcük dağarcığını önemli ölçüde artırabileceği tespit edilmiştir (Hirschel ve Fritz, 2013). Bu bağlamda önceki araştırma sonuçlarıyla bu çalışmadan elde edilen sonuçların benzer olduğu görülmektedir.

Yapılan çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler teknoloji aracılığıyla hem sınıf içinde hem de sınıf dışında etkileşimli bir şekilde sözcük öğrenmişlerdir. Dünder ve Kara'nın (2019) çalışmasında Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenler, etkileşimli içeriklerin yaparak yaşayarak öğrenmeyi desteklediğini, kalıcı öğrenmeyi sağladığını, öğrenenlerin ilgisini çektiğini ve konuların daha hızlı öğrenilmesini sağladığını belirtmişlerdir. Bu çalışmada da benzer sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir.

Yapılan çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanma sürecinde dijital ölçme ve değerlendirme kullanılmıştır. Akçelik ve Eyüp (2020) yaptıkları çalışmada Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin sözcük öğretimine ilişkin görüşlerini tespit etmişlerdir. Bu kapsamda çalışmada öğretmenlerin sözcük öğretiminde kullandıkları ölçme ve değerlendirme araçlarına yönelik görüşleri alınmıştır. Öğreticiler kullandıkları ölçme ve değerlendirme aracı olarak sıklıkla sınavları ve çalışma kâğıtlarını belirtmişlerdir. Öğreticilerden hiçbiri bilgisayar, web ya da mobil destekli bir ölçme ve değerlendirme aracını kullandığını ifade etmemiştir. Oysaki yapılan bu çalışmada yabancı dilde sözcük öğretim sürecinde dijital ölçme ve değerlendirme araçlarından yararlanmanın pek çok olumlu etkisi bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır. Çünkü Göçen'in (2021, s. 438) de belirttiği gibi Quizlet ve Kahoot! gibi uygulamalar öğretmenlere, öğrenenlerin sözcük bilgisinin gelişimini sınıfın dışında da takip edebilme fırsatı sunmaktadır. Ayrıca öğretmenler, Quizlet gibi uygulamalarda açtıkları sanal sınıflar aracılığıyla öğrenenlerin dersin dışında hedef sözcükleri ne kadar çalıştığını, hangi hedef sözcükleri öğrendiklerini de izleyebilmektedirler.

Adıyaman ve Adıyaman (2020) yaptıkları çalışmada yabancı dil öğrenme sürecinde bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanmanın faydalarına yönelik Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin görüşlerini almışlardır. Öğrenenler bu faydalar arasında şunları belirtmişlerdir: Öğrenilenleri pratik yapma imkânı sunuyor, ders dışında bilginin paylaşılmasını sağlıyor, dil becerilerine ilişkin çeşitli etkinlikler içeriyor, zaman ve mekân kısıtlaması olmadan ulaşıyor, yabancı dil öğrenme eğlenceli oluyor, yabancı dil öğrenmeye motive ediyor, görsel ve işitsel öğeler ilgi çekiyor, daha hızlı öğrenilmesini sağlıyor. Öğrenenlerin görüşlerinin bu çalışmadan elde edilen görüşlerle benzer olduğu görülmektedir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinin sözcük öğrenmelerini olumsuz olarak nasıl etkilediğine yönelik görüşleri incelendiğinde öğrenenlerin büyük bir çoğunluğu yapılan etkinliklerin sözcük öğrenmelerini olumsuz olarak etkilemediğini belirtmişlerdir. Çok az sayıda öğrenen yapılan etkinliklerin “Sözcüklerin zor gelmesi”, “Anlaman yanlış öğrenilmesi” gibi konularda sözcük öğrenmelerini olumsuz olarak etkilediğini belirtmişlerdir. Bunların yanında çok az sayıda da olsa aracın özelliklerinin beğenilmemesi, bazı özelliklerin ücretli olması, internetin kullanılması, uygulamanın çalışmaması gibi olumsuz özelliklerden de söz edilmiştir.

Adıyaman ve Adıyaman (2020) yaptıkları çalışmada yabancı dil öğrenme sürecinde bilgi ve iletişim teknolojilerinden yararlanmanın sınırlılıklarına yönelik Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin görüşlerini almışlardır. Öğrenenler bu sınırlılıklar arasında şunları belirtmişlerdir: İnternete erişimin sınırlı olduğu durumlarda kullanılamıyor, her zaman doğru bilgiyi sunmuyor, uygulamaların kullanılması zor olabiliyor, bazı uygulamalar ücret talep ediyor. Öğrenenlerin görüşlerinin bu çalışmadan elde edilen görüşlerle benzer olduğu görülmektedir.

5.3. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNDE ÖĞRETİM TEKNOLOJİLERİNDEN YARARLANMANIN, ÖĞRENENLERE VE SÖZCÜK ÖĞRETİMİNE ETKİSİNİN NE OLDUĞUNA İLİŞKİN TARTIŞMA

Elde edilen veriler incelendiğinde hem araştırmacının hem de öğrenenlerin öğretim teknolojilerinin çoğunlukla *öğrenenlere* olan etkisine yönelik daha fazla görüş belirttiği görülmüştür.

Araştırmacı Günlüğü, Araştırmacı Gözlemi ve Öğrenci Günlüğü'nden hareketle Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın *öğrenenlere* şu konularda etkisi olduğu görülmektedir:

Öğrenenlerin yeni bilgiler, kurallar ve sözcükler öğrenmesi; bireysel ve öğreticiden bağımsız sözcük öğrenmesi; sözcükleri dinleme, konuşma, yazma becerilerinde kullanabilmesi; sözcükleri günlük hayatta kullanmaya başlamaları; sözcük öğrenme konusunda kendi öğrenme zamanını ve mekanını ayarlayabilmesi, kendisini izleyebilmesi ve değerlendirebilmesi; sözcük öğrenmeye hazırlık yapabilmesi; kendi sözcük öğrenme etkinlik ve ortamını organize edebilmesi; dikkatini sözcük öğrenmeye vermesi; kendi hedef sözcüklerini belirlemesi, sözcük listesi hazırlaması, kendi öğrenme stratejilerini belirlemesi, hedef sözcüklere kendi seçtiği alıştırmalarla çalışması ve sözcük öğrenmesini test edebilmesi; sözcüklerle tekrar tekrar karşılaşması, sözcüklerin telaffuzuna ve yazımına maruz kalması, sözcükleri bağlam içerisinde öğrenebilmesi ve kullanabilmesi; sözcük öğreniminde otantik metin kullanabilmesi; sözcükleri daha kolay ve hızlı öğrenmesi ve hatırlaması; sözcükleri özenle, tekrar tekrar kullanması; sözcükleri kalıcı olarak öğrenmesi; sözcükleri öğrenme konusunda ilgi, istek duyması ve kaygıdan uzaklaşması; sözcükleri eğlenerek, oyunla, yarışarak, görsellerle ve renk, şekil gibi unsurlarla ilişkilendirerek, grup olarak, iş birliği yaparak, sınıf içinde ve dışında diğer

öğrenenlerle etkileşim kurarak, öğretim teknolojilerini kullanarak ve mobil olarak öğrenebilmesi.

Çalışma kapsamında elde edilen veriler ışığında araştırmacının ve öğrenenlerin ortaya koyduğu görüşler incelendiğinde öğrenenler araştırmacıdan farklı olarak, sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinin kullanılmasının ilgilerini çektiğine; bu şekilde dikkatlerini sözcük öğrenmeye verebildiklerine; yeni bilgiler, kurallar ve sözcükler öğrendiklerine; öğretim teknolojileri sayesinde daha hızlı sözcük öğrendiklerine ve sözcüklerin daha fazla akıllarında kaldığına; sözcükleri dinlemede, konuşmada, yazmada kullanabildiklerine ve sözcükleri günlük hayatta kullanmaya başladıklarına yönelik daha fazla görüş belirttikleri fark edilmektedir. Bu bağlamda öğrenenler, sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinin kullanılmasının kendilerini özellikle sözcükleri pratik etme, dil beceriyle ve günlük hayatta kullanma konularında etkilediğini belirtmişlerdir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın öğrenenlere etkisinin neler olduğuna dair elde edilen veriler incelendiğinde öğrenenlere etkisi olduğu belirlenen konuların günümüz öğrenenini yansıtan konular olduğu görülmektedir. Öğrenenlerin bağımsız ve aktif bir şekilde dil öğrenme sürecinin içinde yer almaları, sözcükleri etkili ve kalıcı bir şekilde öğrenmeleri açısından önemlidir.

Sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın öğrenenlere etki ettiği konulara bakıldığında öğretim teknolojilerinin sözcük öğrenme konusunda öğrenenleri olumlu yönde etkilediği görülmektedir. Bu sonuç, ilgili alanda daha önce yapılan çalışmaların sonuçlarıyla da benzerlik göstermektedir. Türegün Çoban ve Adıgüzel'in (2022) çalışmasında da yabancı dil olarak sözcük öğretiminde Web 2.0 araçlarının kullanımı öğrenenlerin tutum ve başarısını olumlu yönde etkilemiştir.

Yapılan araştırma kapsamında öğrenenlerin ve öğreticilerin belirttikleri görüşlerin kaynağını oluşturan araçlardan biri "Storyjumper" dijital öykü hazırlama aracıdır. Skinner ve Hagood'un (2008) çalışmasında yabancı dil öğretiminde dijital öykü kullanılmasının öğrenenlerin sözcük bilgisini arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Tatlı ve Aksoy'un (2017) çalışmasında da yabancı öğretiminde dijital öykü kullanılmasının derslerin kalıcılığını olumlu yönde etkilediği, öğrenenlerin dijital öykü kullanımını eğlenceli ve motive edici buldukları tespit edilmiştir. Karalök (2020) yaptığı çalışmada yabancılara Türkçe öğretim sürecinde dijital öykü kullanımının öğrenenlerin okuma motivasyonunu geliştirdiği tespit edilmiştir. Fansa (2020),

yaptığı çalışmada Geçici Eğitim Merkezindeki Suriye uyruklu öğrenenlerin ve Türkçe öğreticilerinin “Storyjumper” deneyimlerine yönelik görüşlerini tespit etmiştir. Bu kapsamda öğrenenlerin Storyjumper uygulamasına yönelik deneyimleri “eğlenceli öğrenme ve motivasyon”, “özgün tasarım”, “teknoloji becerisi ve erişim kolaylığı”, “çok yönlülük” olmak üzere 4 tema altında toplanmıştır. “Eğlenceli öğrenme ve motivasyon” teması altında öğrenenler dijital hikâyelerini tasarlama ve yazma sürecini çok eğlenceli bulduklarını ve Türkçe öğrenme isteklerinin arttığını belirtmişlerdir. “Özgün tasarım” teması altında öğrenenler hikâyelerini kendi görselleri ile hazırladıklarını, bunun da hikâyeye ilgi çekici bir özellik kattığını ifade etmişlerdir. “Teknoloji becerisi ve erişim kolaylığı” teması altında öğrenenler dijital hikâye hazırlama sürecinin onların merakını arttırdığını, teknoloji kullanım becerilerini geliştirdiğini ve internetin olduğu her yerde kitaba erişimin kolay olduğunu belirtmişlerdir. “Çok yönlülük” teması altında ise öğrenenler, dijital hikâye hazırlama sürecinde, hikâyelerini deftere de yazarak yazma pratiği yaptıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca öğrenenler, hikâye metninin seslendirme özelliği ile okumanın yanı sıra dinleme etkinliği yaptıklarını da ifade etmişlerdir. Bu bağlamda önceki araştırma sonuçlarıyla bu çalışmadan elde edilen sonuçların benzer olduğu görülmektedir.

Yapılan araştırma kapsamında öğrenenlerin ve öğreticilerin belirttikleri görüşlerin kaynağını oluşturan araçlardan biri “Kahoot!” bilgi oyunu aracıdır. Maden (2016) yaptığı çalışmada yabancı dil öğrenenlere sözcük öğretiminde Kahoot! uygulamasının kullanılmasının etkilerini araştırmıştır. Öğrenenler Kahoot! uygulamasının sözcüklerin anlamlarını öğrenmede ve sözcüğün cümle içindeki kullanımının görülmesinde ve öğrenenlerin derse katılımında, sınıf içi rekabet ortamının oluşturulmasında, dersi keyifli hâle getirmede olumlu etkileri olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca öğrenenler derste teknoloji ve görsel kullanımı konusunda uygulamanın etkili olduğunu ve uygulamanın kolay kullanıldığını da ifade etmişlerdir. Tıraşoğlu (2019) Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin söz varlığının geliştirilmesinde Kahoot! uygulamasının etkisini araştırdığı yüksek lisans tezinde, B1 ve B2 seviyesi öğrenenlerinin söz varlığının geliştirilmesinde Kahoot! uygulamasının olumlu etkisi olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca çalışma kapsamında öğrenenler, Kahoot! uygulamasının öğretici, faydalı, eğlenceli olduğunu ve oyun oynama fırsatı sağladığını belirtmişlerdir. Yapılan diğer araştırmalarda da Kahoot! oyununu kullanmanın yeni sözcükleri anlama, sözcük bilgisini geliştirme ve sözcükleri öğrenmeye güdülenme gibi konularda yabancı dil öğrenenler üzerinde olumlu etkileri olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır (Abram ve Walsh, 2014; Boulaid ve Moubtassime, 2019; Luik, 2019;

Mansur ve Fadhilawati, 2019; Medina ve Hurtado, 2017). Buna göre önceki araştırma sonuçlarıyla bu çalışmadan elde edilen sonuçların benzer olduğu görülmektedir.

Yapılan araştırma kapsamında öğrenenlerin ve öğreticilerin belirttikleri görüşlerin kaynağını oluşturan araçlardan biri “Padlet” dijital pano oluşturma aracıdır. Baş ve Yıldırım (2018) yaptıkları çalışmada Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde Padlet kullanımının öğrenenlere okuma ve yazma becerilerinin gelişmesinde motivasyon sağladığını tespit etmişlerdir. Yapılan diğer araştırmalarda da Padlet kullanımının iş birlikli bir sınıf ortamı oluşturmada ve geliştirmede etkili olduğu; öğrenenlerin birbirleriyle ve öğretici ile etkileşim kurmasına katkı sağladığı; öğrenenlerin sözcüklere aşina olmasını desteklediği; öğrenenlerin sözcük bilgisini olumlu olarak etkilediği; öğrenenleri sözcük öğrenmeye güdülediği ve bağımsız öğrenmeyi teşvik ettiği sonuçlarına ulaşılmıştır (Alabbad ve Huwamel, 2020; Fisher, 2017; Fuchs, 2014; Hamid, Rosli ve Yunus, 2019; Rashid, Yunus ve Wahi, 2019).

Araştırmacı Günlüğü, Araştırmacı Gözlemi ve Öğrenci Günlüğü’nden hareketle Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın sözcük öğretimine şu konularda etkisi olduğu görülmektedir:

Sözcük öğretiminde anlamlı öğrenme, bağımsız öğrenme, bireysel çalışma ortamları oluşturabilme; araştırmaya fırsat verme; sözcük öğretimi ile dil becerilerini bütünleştirme; öğrenenlerin sözcükleri dil beceriyle kullanabilmesine fırsat verme; öğrenenlerin sözcükleri dil becerileri ile pratik etmesine fırsat verme; öğrenenlerin dil becerilerini ve Türkçesini geliştirmesine fırsat verme; öğrenenlere farklı metin türlerinde yazma fırsatı sağlama; yalnızca sözcüklere yönelik pratik, uygulama ve test çözme fırsatı sunma; öğrenenleri sözcüklere tekrar tekrar maruz bırakma; öğrenenlerin bireysel olarak öğrenmelerini somut olarak izleyebilme ve değerlendirebilme; öğrenenlere tekrar, ezber, eşleştirme gibi farklı öğretim stratejilerini kullanma fırsatı sunma; öğrenenlerin hızlı düşünmesine, okumasına, yazmasına fırsatı sağlama; olumlu bir sınıf iklimi oluşturabilme; öğrenenlerin derslere olan aidiyet duygusunu geliştirebilme; öğrenenlerin bireysel farklılıklarını dikkate alabilme; öğretimi dikkat çekici ve ilgili çekici kılabilme; öğrenenlerde istek, motivasyon, odak noktası oluşturabilme; kaygıyı ve heyecanı azaltma; öğrenenlere özgüven sağlama; öğrenenlerin katılımını teşvik etme; öğrenenlere grup çalışması ve iş birliği fırsatı sunabilme; sözcük öğretimini ses, görsel, oyun gibi öğelerle zenginleştirme; etkinlikleri kolaylıkla hazırlayabilme; sınıf dışında etkinlik ve öğrenme fırsatı sunma.

Araştırmacının ve öğrenenlerin ortaya koyduğu görüşler incelendiğinde öğrenenler araştırmacıdan farklı olarak, sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerini kullanmanın kendilerine araştırma; dinleme, konuşma, yazma, telaffuz pratiği; konuşma yanlışlıklarını düzeltme yapma; farklı metin türlerinde yazma; kolay yazma; hızlı düşünme, yazma ve okuma; konuşma, yazma becerilerinin gelişmesi; konuşma heyecanı ve kaygısıyla baş etme; konuşma özgüveni sağlama; sözcüklerin anlamına ve imlasına çalışma; sözcük çalışmalarını tekrar etme konularında fırsat sağladığını belirtmişlerdir. Bu bağlamda öğrenenler, sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın kendilerini özellikle sözcüklere yönelik pratik ve uygulama yapma konusunda kendilerini etkilediğini belirtmişlerdir. Sözcük öğretiminin hedeflerinden biri de öğrenenlerin sözcükleri kalıcı olarak öğrenmeleridir. Sözcüklerin kalıcı olarak öğrenilebilmesi sözcüklerin kullanılmasıyla ilişkilidir. Buna göre sözcük öğretimine dâhil edilen öğretim teknolojileri öğrenenlerin sözcükleri pratik etmesine olumlu olarak katkı sağladığı anlaşılmaktadır.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın sözcük öğretime etkisinin neler olduğuna ilişkin elde edilen veriler incelendiğinde sözcük öğretime etkisi olduğu belirlenen konuların, etkili bir sözcük öğretiminde bulunması gereken konular olduğu anlaşılmaktadır. Sözü edilen konular, etkili bir sözcük öğretimi sürecinde yer almalıdır ancak bir öğreticinin öğretim teknolojilerinden yararlanmadan sözü edilen tüm bu konularda öğrenenlere öğrenme fırsatları sunması mümkün değildir.

Sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın öğrenenlere etki ettiği konuların sözcük öğretiminde yer alması, öğretimi ve öğrenmeyi etkili ve kalıcı bir hâle getirecektir. Nitekim yapılan araştırmalar da günümüz çağında etkili bir sözcük öğretimi için belirtilen konulardan yararlanmanın bir ihtiyaçtan çok bir gereklilik olduğunu ve bunların sözcük öğretimini olumlu olarak etkilediğini belirtmektedir.

Göngör, Çangal ve Demir'in (2020) çalışmasında Türkçeyi yabancı dil olarak öğretenler uzaktan Türkçe öğretiminin faydalı yönleri olarak zaman ve mekân kısıtlamasını kaldırması ile materyal kullanımı açısından geniş imkânlar sunması özelliklerini belirtmişlerdir. Yapılan bu tez çalışması uzaktan öğretim sürecinde yapılmamış olsa da öğrenenlerin araştırma kapsamında kullandıkları araçlardan bazıları sınıf ortamının dışında kullanılmıştır. Bu çalışmada kullanılan

araçlara yönelik araştırmacı günlüğünden elde edilen veriler incelendiğinde daha önce yapılan çalışmalarla benzer sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın, öğrenenlerin sözcük bilgisini geliştirmeye etkisine yönelik yapılan değerlendirme kapsamında öğrenenlerin belirttikleri görüşler ile bir diğer bölümde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın, öğrenenlere ve sözcük öğretimine etkisinin ne olduğuna dair yapılan incelemede araştırmacının ve öğrenenlerin belirttikleri görüşler birbiri ile tutarlıdır. Bu da yapılan araştırma kapsamında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın öğrenenler ve sözcük öğretimi üzerinde olumlu etkileri olduğunu doğru ve geçerli bir şekilde göstermektedir.

5.4. TÜRKÇEYİ YABANCI DİL OLARAK ÖĞRENENLERİN YENİ SÖZCÜKLERİ ÖĞRENMEYE YÖNELİK GÜNCEL DENEYİMLERİNE İLİŞKİN TARTIŞMA

Bu veriler incelendiğinde, *Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler güncel deneyimlerine göre yeni bir sözcüğü öğrenirken farklı sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Bu sorunların başında “Sözcüğün doğru anlamının bulunamaması” ve “Sözcüğü ezberlemenin zor olması” sorunları gelmektedir. Öğrenenlerin yeni bir sözcük öğrenme sürecinde geçmiş ve güncel deneyimlerine göre yaşadıkları sorunlar düşünüldüğünde öğrenenler, geçmişe göre güncel olarak daha az sayıda sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir.*

Öğrenenlerin geçmişte ve güncel olarak yeni bir sözcük öğrenmeye yönelik yaşadıkları sorunlar incelendiğinde öğrenenlerin geçmiş deneyimlerinde sıklıkla yeni sözcükleri öğrenirken unutmak, çok çalışmaya ihtiyaç duymak, kuralları ve harfleri karıştırmak, utanmak, Türkçe konuşmaya alışamamak, heyecanlanmak, sözcükleri anlayamamak, yanlış telaffuzdan çekinmek, öğrenirken sıkılmak, Türklerle zor anlaşmak, yanlış anlaşılmaktan kaygılanmak gibi sıklıkla kendileriyle ilgili sorunlar belirttikleri görülmüştür. Öğrenenlerin şu anda yaşadıkları sorunların ise sözlük kullanımı, sözcüğün anlamını araştırma, doğru anlamı bulma, sözcüklerin birden fazla anlamının olması, akademik sözcüklerin, deyimlerin ve atasözlerinin anlamını öğrenme gibi anlamla ilgili sorunlar olduğu görülmektedir. Ayrıca öğrenenlerin kaynak ve hedef dil özelliklerinin farklı olması, dil bilgisi kuralları, sözcüklerin birbirine benzemesi, telaffuz gibi dilin ve sözcüklerin yapısıyla ilgili sorunlar yaşadıkları da görülmektedir. Araştırma kapsamında gerçekleştirilen öğretim teknolojisi destekli sözcük öğrenme etkinlikleri

sonrasında öğrenenlerin yeni sözcüklerle ilgili yaşadıkları sorunların genellikle anlam ve yapı ile ilgili olduğu; bunların öğretim sürecinden ve öğrenenlerin kendilerinden bağımsız sorunlar olduğu anlaşılmaktadır. Bu da öğretim sürecinde kullanılan öğretim teknolojilerinin, yeni sözcükleri öğrenme konusunda öğrenenlere destek olduğunu göstermektedir.

Öğrenenler geçmiş deneyimlerinde en sık olarak öğrendikleri sözcüklerin anlamını unuttuklarını belirtmişlerdir. Öğrenenler, uygulamalar sonrasında yeni bir sözcüğü öğrenme süreçlerinde yaşadıkları sorunlar arasında öğrendikleri sözcükleri unuttuklarına dair bir sorun belirtmemişlerdir. Bu da araştırma kapsamında yapılan öğretim teknolojisi destekli sözcük öğrenme etkinliklerinin, sözcüklerin kalıcı olarak öğrenilmesine katkı sağladığını göstermektedir. Nitekim araştırmacının gözlemlerinden ve öğrenenlerin günlüklerinden elde edilen veriler de bu şekildedir.

Öğrenenler güncel deneyimlerinde sıklıkla yeni bir sözcüğü ezberlemenin zor olduğunu belirtmişlerdir. Bunda öğrenenlerin B2 seviyesine geçmiş olmalarının ve bu kapsamda çok daha fazla sayıda sözcük öğrenmelerinin gerekli olmasının payı vardır. Ayrıca araştırma kapsamında yapılan etkinlikler sözcük öğrenmeye yönelik olduğu için bu da öğrenenlerin ilgili sözcükleri öğrenmeleri gerektiğine dair dikkatlerini çekmiş olabilir. Sözcük öğrenmeye yönelik etkinlikler yapılmadığında yeni sözcükler ders kitabının üzerinde kalabilir, hedef sözcük olarak algılanmayabilir ya da unutulabilir ancak araştırma kapsamında öğrenenler yeni hedef sözcüklerle sıklıkla karşı karşıya kaldıklarından yeni hedef sözcüklerin sayısı dikkatlerini çekmiş olabilir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken en çok “Türklerle iletişim kurmak”, “internetten araştırmak”, “yazmak” gibi eylemleri yaptıklarını belirtmişlerdir. Bu eylemler öğrenenlerin geçmişte de yeni bir sözcüğü öğrenirken sıklıkla yaptıklarını belirttikleri eylemler arasındadır. Öğrenenlerin geçmişte yeni bir sözcük öğrenirken yaşadıklarını belirttikleri sorunlar arasında konuşurken “çekinmek, utanmak, heyecanlanmak, kaygılanmak” gibi kendileriyle ilgili sorunlar bulunmaktaydı. Buna karşılık güncel deneyimleri olarak yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken en çok yararlandıkları yol olarak “Türklerle iletişim kurmak”ı belirtmişlerdir. Bunda, araştırma kapsamında gerçekleştirilen teknoloji destekli sözcük öğretimi etkinliklerinin etkileşim ve iş birliği içermesinin etkisinin olabileceği düşünülmektedir. Nitekim araştırmacı günlüğü ve gözleminden elde edilen verilere göre araştırma kapsamında yapılan etkinliklerde öğrenenler sınıf içinde ve dışında birbirileri ile daha

fazla etkileşim kurmuşlar, iş birliği içinde olmuşlardır. Bu da Türklerle iletişim kurmada öğrenenlere olumlu etki yapmıştır denebilir.

Öğrenenler uygulamalar sonrasında “sözcükleri cümle içinde kullanmak, internet sitesi kullanmak, kitap okumak, sözlükten yararlanmak, uygulama kullanmak” gibi yollarla da yeni sözcükleri öğrenmeyi tercih ettiklerini belirtmişlerdir. Bu eylemler incelendiğinde geçmiş deneyimlerine göre güncel olarak, öğrenenlerin teknolojiden daha çok yararlandıkları anlaşılmaktadır. Öğrenenler geçmiş deneyimlerinde “internet sitesi kullanmak” ya da “uygulama kullanmak” gibi eylemler belirtmemişlerdir. Öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmelerine yönelik bu davranışlarında araştırma kapsamında gerçekleştirilen teknoloji destekli sözcük öğretiminin etkisinin bulunduğu düşünülebilir. Bununla birlikte öğrenenler geçmiş deneyimlerinden farklı olarak sözcükleri “cümle içinde kullanmak” ve “konuşmada kullanmak” gibi bağlam temelli sözcük öğrenme yollarından da bahsetmişlerdir. Bunda da araştırma kapsamında gerçekleştirilen sözcük öğretim etkinliklerinde konuşma, yazma, okuma, dinleme becerilerinin yer almasının ve sözcüklerin dil becerileri ile bağlam temelli olarak kullanılmasının etkisi olabilir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken en çok cep telefonu kullanmaktadırlar. Cep telefonu öğrenenlerin hem geçmiş hem de güncel dil öğrenme süreçlerinde yeni sözcükleri öğrenirken en çok kullandıkları araçtır. Bunun yanında öğrenenler bilgisayar, okuma kitabı, internet, defter (kalem), ders kitabı, internet sitesi, sözlük, uygulama gibi araçları da kullanmaktadırlar.

Öğrenenler uygulamalar sonrasında hedef sözcükleri öğrenirken geçmiş deneyimlerinden farklı olarak daha fazla sayıda araç/materyal kullanmaktadırlar. Öğrenenler geçmişte cep telefonu ve internetten genellikle çeviri amacıyla yararlandıklarını ve bunların dışında daha çok basılı araç/materyal kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğrenenler güncel olarak yeni sözcükleri öğrenirken internet sitelerinden ve uygulamalardan da yararlandıklarını ifade etmişlerdir. Bu bağlamda araştırma kapsamında yapılan teknoloji destekli sözcük öğretimi etkinliklerinin, öğrenenlerin araç/materyal kullanımlarının çeşitlenmesinde etkili olduğu söylenebilir. Benzer şekilde Fidan (2019) yaptığı çalışmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin sayılamayacak kadar çok sözcüğü internet tabanlı uygulamalardan öğrendikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Maden’in (2016) çalışmasında da İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenenlerin çoğunluğu yeni sözcükleri öğrenme süreçlerinde sözcük listesinden ezber yaptıklarını ancak derslerde Kahoot!

uygulamasının kullanılmasının ardından yeni sözcükleri bu uygulama üzerinden öğrenmek istediklerini belirtmişlerdir. Buna göre “Dil öğreticilerinin öğrencileri farklı teknolojileri kullanmayı özendirici etkinlikleri arttırması sözcük öğretimi etkinliklerini de olumlu yönde etkileyeceği düşünülmektedir.” (Aslan ve Çoşkun, 2016, s. 234).

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken teknolojiden farklı amaçlarla yararlanmaktadırlar. Öğrenenler teknolojiden sıklıkla “sözcük öğrenme uygulamalarını kullanmak” ve “sözcüğün anlamını araştırmak” için yararlanmaktadır. Öğrenenlerin sıklıkla belirttikleri bu amaçları geçmişte sözcük öğrenmek için teknolojiyi kullanma amaçlarıyla benzerdir. Yalnızca öğrenenler güncel deneyimlerinde “sözcük öğrenme uygulamaları”nı daha fazla kullandıklarını ifade etmişlerdir. Bunun yanında öğrenenler geçmiş deneyimlerinden farklı olarak sözcük öğrenmek için teknoloji kullanım amaçları olarak “sözcükle ilgili örnek cümleler okumak”, “sözcüğün görseline bakmak” ve “sözcük oyunları oynamak” amaçlarını belirtmişlerdir. Öğrenenlerin bu amaçları, öğretim sürecinde sözcük öğrenmeye yönelik kullanılan öğretim teknolojilerinden hareketle kazandıkları düşünülmektedir. Bu çerçevede sözcük öğrenme süreçlerinde öğretim teknolojilerini nasıl kullanacakları konusunda öğrenenleri bilgilendirmenin ve bu konuda öğrenenlerin deneyim kazanmalarının ne kadar önemli olduğu da fark edilmektedir. Buna göre öğreticiler, Ebner ve Ehri’nin (2016, s. 70) de belirttiği gibi öğrenenlere internette kendi çevrim içi bilgi kartlarını oluşturabilecekleri ve öğrenmekte oldukları sözcüklerin bilgi kartlarıyla oyunlar oynayabilecekleri Quizlet gibi etkileşimli yardımcı çalışma kaynağı siteleri bulunduğunu göstermelidir.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, sınıf ortamında en etkili olarak sözcük öğretiminin nasıl gerçekleştirileceğine yönelik farklı görüşler belirtmişlerdir. Bu görüşler arasında en sık olarak “görsellerin kullanılmasıyla” görüşü ifade edilmiştir. Öğrenenler ayrıca “sözcük etkinliklerinin yapılmasıyla”, “teknolojinin kullanılmasıyla” ve “tekrar yapılmasıyla” görüşlerini de sıklıkla belirtmişlerdir. Sıklıkla ifade edilen görüşler incelendiğinde, görüşlerin öğrenenlerin geçmiş deneyimlerinden hareketle verdikleri görüşlerden farklı olduğu anlaşılmaktadır. Öğrenenler geçmiş deneyimlerinden hareketle sınıf ortamında etkili bir sözcük öğretiminin “iletişim” ve “pratik” odaklı gerçekleşebileceğini ifade etmişlerdi. Etkili bir sözcük öğretimi içi görsellerin ve teknolojinin kullanılması gerektiğini ifade eden öğrenen sayısı oldukça azdı. Bununla birlikte oyunların ve eğlenceli etkinliklerin de sözcük öğretiminde yer alması gerektiği çok az sayıda öğrenen tarafından belirtilmişken öğrenenlerin güncel

deneyimlerinde bu görüşler daha fazla dile getirilmiştir. Bu bağlamda öğrenenlerin araştırma kapsamında katılmış oldukları öğretim teknolojisi destekli sözcük öğrenme etkinliklerinin öğrenenler için etkili bir sözcük öğretimi ortamına fırsat sağladığı anlaşılmaktadır. Buna göre “Teknolojiyle zenginleştirilmiş dil öğrenme ortamları oluşturmada Web 2.0 araçları her ne kadar önemli olsa da bu entegrasyonun gerçekleştirilmesinde öğretmenlere büyük bir görev düşmektedir.” (Baş ve Yıldırım, 2018, s. 837).

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, en etkili sözcük öğretimi için öğretmenin sınıfta neler yapabileceğine yönelik farklı görüşler belirtmişlerdir. Bu görüşler içerisinde sıklıkla “konuşma etkinliklerine yer vermek” görüşü öğrenenler tarafından ifade edilmiştir. Öğrenenler geçmiş deneyimlerinden hareketle de bu görüşü sıklıkla belirtmişlerdi. Araştırma kapsamında öğrenenlerin konuşma becerisini kullanılmalarına yönelik öğretim teknolojisi destekli etkinliklere yer verilmiştir ve öğrenenlerin bu görüşü etkinliklerin etkili olduğunu düşündürmektedir. Öğrenenlerin geçmiş deneyimlerinden hareketle ifade ettikleri görüşler incelendiğinde öğreticilerin teknolojiden yararlanmalarını bekledikleri anlaşılmaktaydı. Öğrenenlerin güncel deneyimlerinden hareketle ortaya koyduğu görüşler incelendiğinde öğrenenler etkili bir sözcük öğretimi için öğreticilerin oyunlara yer vermesi, teknoloji ve uygulama kullanması gerektiğini daha sık olarak belirtmişlerdir. Bu bağlamda araştırma kapsamında yapılan teknoloji destekli etkinliklerin etkili olduğu ve öğrenenlerin öğreticiden beklentilerinin değiştiği anlaşılmaktadır.

Akçelik ve Eyüp (2020) yaptıkları çalışmada Türkçeyi ikinci dil olarak öğrenenlerin sözcük öğretimine ilişkin görüşlerini tespit etmişlerdir. Bu kapsamda çalışmada öğreticiler, sözcük öğretimine yönelik önerilerde bulunmuşlardır. İfade edilen öneriler şunlardır: Öğretimin görsel ve işitsel materyallerle desteklenmesi, konuşma egzersizleri yaptırılması, öğrenilen kelimelerin sınıf dışında da kullanılmasının sağlanması, web portalından eğlenceli uygulamaların kullanılması, materyallerin zenginleştirilmesi, uygulama alanlarının genişletilmesi, zenginleştirilmesi, kelimeleri ezberletmek yerine anlamlarını öğrenenlerin kendilerinin bulabileceği etkinlikler düzenlenmesi, bol tekrar yaptırılması. Geçgel ve Peker’in (2020) çalışmasında da Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere “Sizce yabancılara Türkçe öğretiminde kelime öğretiminde hangi teknolojik materyallerin kullanılması faydalıdır? Neden?” sorusu yönetilmiştir. Araştırmaya katılan öğreticilerin çoğunluğu kelime kartları, ders kitapları, akıllı tahta ve bilgisayarda yer alan eğitici programlar, afişler, posterler, slaytlar gibi teknolojik materyallerin isimlerini vermişlerdir ve bu araçların kolay ulaşılabilir, kolay kullanılabilir

oldukları ve dersi sıkıcılıktan kurtardıkları için faydalı olduğunu belirtmişlerdir. Yapılan çalışma önceki araştırmaların bu önerilerini desteklemektedir ve bu kapsamda yapılan etkinlikler sözcük öğretimini olumlu olarak etkilemiştir.

Yapılan araştırma sonucunda elde edilen veriler Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın öğrenenlere ve sözcük öğretimi sürecine birçok konuda olumlu etkileri olduğunu göstermiştir. Buna göre İnce'nin (2021, s. 175) de belirttiği gibi günümüzde eğitim teknolojilerinden yararlanmak bir tercih değil aksine bir zorunluluk hâline gelmiştir. Bununla birlikte elde yapılan çalışmadan edilen veriler, bu süreçte öğreticinin rolünün de çok önemli olduğunu ortaya koymuştur. Ebner ve Ehri'nin (2016, s. 70) de belirttiği gibi öğreticiler, dijital ve çevrim içi ortamda nasıl en etkili ve en verimli şekilde öğrenecekleri konusunda öğrenenlere örnekler sunarsa ve öğrenenleri doğru bir şekilde yönlendirirse öğrenenler, sözcük öğretiminde teknoloji kullanmanın faydalarından o kadar yararlanabileceklerdir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

6.1. SONUÇ

Yapılan araştırmada Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın etkilerini değerlendirmek amacıyla öğrenenlere 11 farklı etkinlik uygulanmıştır. Bu etkinliklerde 8 farklı öğretim teknolojisinden yararlanılmıştır. Uygulanan 3 etkinlikte ise seçilmiş olan öğretim teknolojisinin farklı özellikleri kullanılmıştır. Araştırma kapsamında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde kullanılan öğretim teknolojileri şunlardır: Voice Spice, Story Jumper, Quizlet, Canva, Learningapps, Wordwall, Kahoot, Padlet.

Bu bölümde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın etkilerine yönelik ulaşılan sonuçlar sunulmuştur.

6.1.1. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yeni Sözcükleri Öğrenmeye Yönelik Geçmiş Deneyimlerine İlişkin Sonuçlar

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik geçmiş deneyimlerinin neler olduğuna dair elde edilen veriler incelendiğinde şu sonuçlarla karşılaşılmaktadır:

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler yeni bir sözcüğü öğrenirken farklı sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Öğrenenler geçmiş deneyimlerine yönelik 20 farklı sorun belirtmişlerdir. Sıklıkla dile getirilen sorunlar şunlardır: Bilinen sözcüklerin unutulması, çok çalışmaya ihtiyaç duymak, dijital çeviri programlarıyla yanlış çeviri yapılması, dil bilgisi kurallarını karıştırmak, konuşma esnasında utanmak, sözcüğün birden fazla anlamının olması, Türkçe konuşmaya alışamamak.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler yeni bir sözcüğü öğrenirken farklı yöntem ve tekniklerden yararlanmaktadır. Öğrenenler yeni bir sözcüğü öğrenirken sıklıkla şunları yaptıklarını belirtmişlerdir: Dizi/film izlemek, yazmak, bir başkasına sormak, ders çalışmak, ezberlemek, internetten araştırmak, kitap okumak, tekrarlamak, Türklerle iletişim kurmak.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken sıklıkla şu araçlardan yararlanmaktadır: Cep telefonu, internet, sözlük, Türkçe ders kitabı, bilgisayar, defter.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken teknolojiye şu amaçlarla yararlanmaktadır: Sözcüğün anlamını araştırmak, sözcük öğrenme uygulamalarını kullanmak, dizi/film izlemek, çeviri yapmak, sözcüğün telaffuzunu duymak, Türklerle iletişim kurmak.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, sınıf ortamında en etkili olarak sözcük öğretiminin nasıl gerçekleştirileceğine yönelik sıklıkla şu görüşleri belirtmişlerdir: Arkadaşlarla etkileşim kurulmasıyla, öğretmenle etkileşim kurulmasıyla, sözcük etkinliklerinin yapılmasıyla, görsellerin kullanılmasıyla, konuşma çalışmalarıyla, tekrar yapılmasıyla, yazma çalışmalarıyla.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, en etkili sözcük öğretimi için öğretmenin sınıfta neler yapabileceğine yönelik sıklıkla şu görüşleri belirtmişlerdir: Konuşma etkinliklerine yer vermek, ders tekrarı yapmak, teknolojiye yararlanmak, yazma etkinliklerine yer vermek.

6.1.2. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlere Sözcük Öğretiminde Öğretim Teknolojilerinden Yararlanmanın, Öğrenenlerin Sözcük Bilgisini Geliştirmeye Etkisine İlişkin Sonuçlar

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın, öğrenenlerin sözcük bilgisini geliştirmeye bir etkisinin olup olmadığının belirlenmesi amacıyla etkinlik uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Uygulanan etkinlikler, sözcük öğretiminde hangi öğretim teknolojilerinden yararlanılabileceğine ilişkin yapılan alanyazın taramasının sonucunda öğrenenlerin dil seviyeleri ve öğretim programları incelenerek araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Araştırma kapsamında toplam 11 farklı etkinlik uygulanmıştır.

Uygulanan etkinlikler kapsamında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın, öğrenenlerin sözcük bilgisini geliştirmeye etkisini ortaya koymak amacıyla öğrenenlerin “*Etkinlik Değerlendirme Formu*”na verdikleri cevaplardan elde edilen verilere göre öğrenenler yapılan etkinliklerin kendilerini olumlu yönde etkilediğini düşünmektedir. Öğrenenlerin kendilerine olumlu etki yaptığını düşündükleri konular şunlardır: Yeni sözcükler öğrenme, eğlenerek öğrenme, sözcükleri ezberleme, sözcükleri kullanma, Türkçeyi geliştirme, oyunla öğrenme, yazma becerisini geliştirme, daha hızlı öğrenme, konuşma becerisini geliştirme, daha kolay öğrenme, cümle kurabilme, kalıcı

öğrenme, yeni bilgiler öğrenme, yeni deyimler öğrenme, sözcükleri daha hızlı hatırlama, yarışarak öğrenme, akrandan öğrenme, daha fazla çalışma, dersi tekrar etme, sözcüğün kullanımını anlama, sözcük öğrenme motivasyonu sağlama, sözcükleri özenle kullanma, sözcükleri tekrar etme, yanlış öğrenmeleri göstermesi, yazma isteği sağlama, yeni atasözleri öğrenme, yeni kurallar öğrenme.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin, öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinin sözcük öğrenmelerini olumlu yönde nasıl etkilediğine yönelik görüşleri incelendiğinde öğrenenler yapılan etkinliklerin “Anlam”, “Biçim”, “Gelişim”, “Kullanım” ve “Öğrenme” başlıklarında sıklıkla kendilerini olumlu olarak etkilediklerini belirtmişlerdir. Öğrenenler yapılan etkinliklerin en çok “Anlam” ve “Kullanım” konularında sözcük öğrenmelerini olumlu olarak etkilediğine yönelik görüş bildirmişlerdir.

Öğrenenler “Anlam” kategorisinde, yapılan öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinden şu konularda olumlu olarak etkilendiklerini belirtmişlerdir: Yeni sözcükler öğrenme, sözcükleri ezberleme, sözcükleri anlamlarıyla eşleştirme, sözcüklerin anlamlarını araştırma, yeni deyimler öğrenme.

Öğrenenler “Biçim” kategorisinde, yapılan öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinden şu konularda olumlu olarak etkilendiklerini belirtmişlerdir: Telaffuz pratiği yapma, hataları fark etme ve düzeltme, imla pratiği yapma, sözcüğün telaffuzunu öğrenme, sözcüğün yazımını öğrenme, telaffuzu dinleme.

Öğrenenler “Gelişim” kategorisinde, yapılan öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinden şu konularda olumlu olarak etkilendiklerini belirtmişlerdir: Türkçeyi geliştirme, sözcükleri daha hızlı hatırlama, konuşma becerisini geliştirme, sözcük hazinesini zenginleştirme, okuma becerisini geliştirme, daha hızlı yazma.

Öğrenenler “Kullanım” kategorisinde, yapılan öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinden şu konularda olumlu olarak etkilendiklerini belirtmişlerdir: Sözcükleri cümle içinde kullanma, sözcükleri günlük hayatta kullanma, yazma pratiği yapma, konuşma pratiği yapma, sözcük pratiği yapma, sözcükleri günlük konuşmada kullanma, sözcüklerin metin içindeki kullanımını görme, sözcüğün kullanımını öğrenme, sözcükleri doğru bir şekilde kullanma, Türkçe pratiği yapma.

Öğrenenler “Öğrenme” kategorisinde, yapılan öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinden şu konularda olumlu olarak etkilendiklerini belirtmişlerdir: Eğlenerek öğrenme, daha kolay öğrenme, daha hızlı öğrenme, kalıcı öğrenme, oyunla öğrenme, yeni bilgiler öğrenme, heyecanla öğrenme, arkadaşlarla etkileşim kurarak öğrenme, sözcük öğrenme motivasyonu hissetme, akademik sözcükler öğrenme, sözcükleri tekrar etme, uygulama ile dil öğrenme, yarışarak öğrenme.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin, öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinin sözcük öğrenmelerini olumsuz olarak nasıl etkilediğine yönelik görüşleri incelendiğinde öğrenenlerin büyük bir çoğunluğu yapılan etkinliklerin sözcük öğrenmelerini olumsuz olarak etkilemediğini belirtmişlerdir. Çok az sayıda öğrenen yapılan etkinliklerin şu konularda kendilerini olumsuz olarak etkilediğini belirtmişlerdir: Sözcüklerin zor gelmesi, anlamın yanlış öğrenilmesi, aracın özelliklerinin beğenilmemesi, bazı özelliklerin ücretli olması, daha fazla zamana ihtiyaç duyma, internetin kullanılması, sözcüklerin anlamını araştırmak, sözcüklerin anlamını karıştırmak, sözcüklerin karışık gelmesi, utanmak, uygulamanın çalışmaması, yanlış çeviri yapılması, zamanın yetmemesi.

6.1.3. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlere Sözcük Öğretiminde Öğretim Teknolojilerinden Yararlanmanın, Öğrenenlere ve Sözcük Öğretimine Etkisine İlişkin Sonuçlar

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın, öğrenenlere ve sözcük öğretimine etkisinin ne olduğuna dair elde edilen veriler incelendiğinde, hem araştırmacının hem de öğrenenlerin öğretim teknolojilerinin çoğunlukla öğrenenlere olan etkisine yönelik daha fazla görüş belirttiği görülmüştür.

Araştırmacı Günlüğü, Araştırmacı Gözlemi ve Öğrenci Günlüğü’nden hareketle Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın öğrenenlere etkisinin şunlar olduğu söylenebilir: Bağımsız öğrenme zamanı ayarlama, bireysel hızda öğrenme, bireysel olarak kendi yeterliliğini geliştirme, bireysel öğrenme hızında ilerleme, diğer öğrenenlerle etkileşim kurma, dikkatini sözcük öğrenmeye verme, eğlenerek öğrenme, eksik ya da yanlış öğrenmeleri takip edebilme, etkinliğe isteyerek katılım, farklı mekanlardan etkinliğe katılım, grup olarak öğrenme, istenilen yerde ve zamanda sözcüklere çalışma, iş birliği yaparak öğrenme, kalıcı öğrenme, kendi dijital sözcük listesini hazırlama, kendi hedef sözcüklerini belirleme, kendi sözcük öğrenme etkinliklerini oluşturma, kendi sözcük öğrenmeni organize etme, kendini değerlendirerek öğrenme, kendini değerlendirme, konuşma kaygısı

hissetmeme, konuşmaya hazırlık yapma, mobil öğrenme, oyunla öğrenme, öğrenenlerin ilgisini çekme, öğrenenlerin ilgisini çekme, öğreticiden bağımsız çalışarak öğrenme, öğreticiden bağımsız öğrenme, öğretim teknolojilerinden yararlanabilme, sınıf dışında diğer öğrenenlerle etkileşim kurarak öğrenme, sözcük öğrenme etkinliğini seçme, sözcük öğrenme stratejilerini uygulama, sözcüklere tekrar tekrar maruz kalma, sözcükleri bağlam içerisinde kullanma, sözcükleri bağlam içerisinde öğrenme, sözcükleri daha kolay hatırlama, sözcükleri daha kolay öğrenme, sözcükleri dinlemede kullanabilme, sözcükleri görsellerle öğrenme, sözcükleri hızlı öğrenme, sözcükleri iş birliği yaparak öğrenme, sözcükleri kalıcı olarak öğrenme, sözcükleri konuşmada kullanabilme, sözcükleri otantik metinlerde kullanma, sözcükleri özenle kullanma, sözcükleri tekrar tekrar kullanma, sözcükleri yazmada kullanabilme, sözcüklerin anlamını renk, şekil, görsel gibi farklı unsurlarla ilişkilendirme, sözcüklerin daha çok akılda kalması, sözcüklerin telaffuzuna dikkat etme, sözcüklerin telaffuzunu duyma, sözcüklerin yazımını görme, yarışarak öğrenme, yazmaya hazırlık yapma, yeni bilgiler öğrenme, yeni kurallar öğrenme, yeni sözcükler öğrenme, yeni sözcükleri günlük hayatta kullanmaya başlamak.

Araştırmacı Günlüğü, Araştırmacı Gözlemi ve Öğrenci Günlüğü’nden hareketle Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın sözcük öğretimine etkisinin şunlar olduğu söylenebilir: Anlamli öğrenme ortamları oluşturma, araştırma yapma fırsatı sunması, bağımsız öğrenme fırsatı sunma, bireysel çalışma fırsatı sunma, bireysel öğrenme farklılıklarının dikkate alınması, dinleme becerisi ve sözcük öğretimini bütünleştirme fırsatı sunma, dinleme pratiğı yapma fırsatı sunması, farklı metin türlerinde yazma fırsatı sağlaması, grup çalışması fırsatı sunma, hızlı düşünme fırsatı sağlaması, hızlı okuma fırsatı sunması, hızlı yazabilme fırsatı sağlaması, kolay yazabilme fırsatı sağlaması, konuşma becerisi ve sözcük öğretimini bütünleştirme fırsatı sunma, konuşma becerisini geliştirmesi, konuşma heyecanıyla baş etme fırsatı sunması, konuşma isteğı uyandırma, konuşma kaygısıyla baş etme fırsatı sunması, konuşma motivasyonu sağlama, konuşma pratiğı yapma fırsatı sunması, konuşmada özgüven sağlama, konuşmadaki yanlışlıkları düzeltme fırsatı sunma, okuma becerisi ve sözcük öğretimini bütünleştirme fırsatı sunma, okuma isteğı uyandırma, okuma motivasyonu sağlama, olumlu bir sınıf iklimi oluşturma, öğrenenlere etkinlik örneğı sunması, öğrenenlere fayda sağlaması, öğrenenleri bireysel olarak değerlendirme, öğrenenlerin çalışma sürelerini kayıt etme fırsatı sunma, öğrenenlerin isimlerini belirtmeden etkinliğe katılabilmesi, öğrenenlerin katılımını sağlama, öğrenenlerin kayıtlı konuşmaları dinleme fırsatı sunması, öğrenenlerin konuşmalarını kaydetme fırsatı sunması,

öğrenenlerin öğrenmelerini somut izleme, öğrenenlerin sözcük öğrenme başarılarını kayıt etme fırsatı sunma, öğretime aidiyet duygusunu geliştirme, öğretimi dikkat çekici kılma, öğretimi ilgi çekici kılma, öğretimi ses, görsel gibi unsurlarla zenginleştirme, pratik yaparak konuşma yanlışlıklarını azaltma, sınıf dışında etkinlik fırsatı sunma, sınıf içinde sözcüklerin anlamını pratik etme fırsatı sunma, sözcük alıştırmaları sunması, sözcük bilgisini ölçme değerlendirme fırsatı sunma, sözcük çalışmasını tekrar etme fırsatı sunması, sözcük etkinliği hazırlama kolaylığı, sözcük oyunu sunması, sözcük öğrenme isteği sağlama, sözcük öğrenme motivasyonu sağlama, sözcük öğrenmeye odaklanma fırsatı, sözcüklere tekrar tekrar maruz kalma fırsatı sunma, sözcüklere yönelik alıştırma fırsatı sunma, sözcüklere yönelik test çözme fırsatı sunma, sözcükleri ezberleme fırsatı sunma, sözcüklerin anlamını pratik etme fırsatı sunması, sözcüklerin dinlemede kullanılması, sözcüklerin imlasına yönelik çalışma fırsatı sunma, sözcüklerin konuşmada kullanılması, sözcüklerin okumada kullanılması, sözcüklerin öğrenilme sürecini somut olarak izleyebilme fırsatı sunma, sözcüklerin sınıf dışında kullanılması, sözcüklerin telaffuzuna yönelik çalışma fırsatı sunma, sözcüklerin yazımına yönelik çalışma fırsatı sunma, sözcüklerin yazmada kullanılması, sözcüklerle anlamları eşleştirme fırsatı sunma, telaffuz pratiği yapma fırsatı sunması, Türkçeyi geliştirme fırsatı sunması, yazma becerisi ve sözcük öğretimini bütünleştirme fırsatı sunma, yazma becerisini geliştirmesi, yazma isteği uyandırma, yazma kaygısını azaltma, yazma motivasyonu sağlama, yazma pratiği yapma fırsatı sunması

6.1.4. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yeni Sözcükleri Öğrenmeye Yönelik Güncel Deneyimlerine İlişkin Sonuçlar

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmeye yönelik güncel deneyimlerinin neler olduğuna dair elde edilen veriler incelendiğinde şu sonuçlarla karşılaşılmaktadır:

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler yeni bir sözcüğü öğrenirken farklı sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Öğrenenler güncel deneyimlerine yönelik 18 farklı sorun belirtmişlerdir. Sıklıkla dile getirilen sorunlar şunlardır: Sözcüğün doğru anlamının bulunamaması, sözcüğü ezberlemenin zor olması, deyimlerin anlamının doğru olarak çevrilememesi, kaynak dil ve hedef dil yapılarının farklı olması, sözcüğü iyi anlayamamak, sözcüğün anlamının nereden bulunacağını bilmemesi.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler yeni bir sözcüğü öğrenirken farklı yöntem ve tekniklerden yararlanmaktadır. Öğrenenler yeni bir sözcüğü öğrenirken sıklıkla şunları

yaptıklarını belirtmişlerdir: Türklerle iletişim kurmak, internetten araştırmak, yazmak, cümle içinde kullanmak, internet sitesi kullanmak, kitap okumak, sözlükten yararlanmak, uygulama kullanmak, dizi/film izlemek.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken sıklıkla şu araçlardan yararlanmaktadırlar: Cep telefonu, bilgisayar, okuma kitabı, internet, defter (kalem), ders kitabı, internet sitesi, sözlük, uygulama.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, yeni sözcükleri öğrenirken teknolojiye şu amaçlarla yararlanmaktadırlar: Sözcük öğrenme uygulamalarını kullanmak, sözcüğün anlamını araştırmak, çeviri yapmak, sözcükle ilgili örnek cümleler okumak, sözcüğün görseline bakmak, sözcük oyunları oynamak, yeni sözcükler öğrenmek, dizi/film izlemek.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, sınıf ortamında en etkili olarak sözcük öğretiminin nasıl gerçekleştirileceğine yönelik sıklıkla şu görüşleri belirtmişlerdir: Görsellerin kullanılmasıyla, sözcük etkinliklerinin yapılmasıyla, teknolojinin kullanılmasıyla, tekrar yapılmasıyla, arkadaşlarla etkileşim kurulmasıyla, eğlenceli etkinliklerin yapılmasıyla, konuşma çalışmalarıyla, oyunların dâhil edilmesiyle, öğretmenle etkileşim kurulmasıyla, cümle etkinliklerinin yapılmasıyla, yazma çalışmalarıyla.

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, en etkili sözcük öğretimi için öğretmenin sınıfta neler yapabileceğine yönelik sıklıkla şu görüşleri belirtmişlerdir: Konuşma etkinliklerine yer vermek, oyunlara yer vermek, öğrenenlerle iletişim kurmak, teknoloji ve uygulama kullanmak, cümle çalışmalarına yer vermek, sözcüklere yönelik örnek vermek, yazma etkinliklerine yer vermek, ev ödevi vermek, hedef dili kullanmak, ilginç etkinliklere yer vermek, okuma etkinliklerine yer vermek, sınav yapmak, sözcük alıştırmalarına yer vermek, sözcük etkinliklerine yer vermek, sözcükleri açıklamak, sunum kullanmak.

6.2. ÖNERİLER

Bu bölümde Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın etkilerine yönelik ulaşılan sonuçlardan hareketle öneriler sunulmuştur.

Araştırmadan elde edilen sonuçlardan hareketle şu önerilerde bulunulabilir:

- Öğrenenlerin yeni bir sözcük öğrenme sürecinde geçmiş ve güncel deneyimlerine göre yaşadıkları sorunlar düşünüldüğünde öğrenenler, öğretim teknolojisi destekli sözcük öğretimi etkinliklerinden sonra geçmişe göre güncel olarak daha az sayıda sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Bu sebeple Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yeni sözcüklerin öğretimi sürecine öğretim teknolojilerinin dâhil edilmesi önerilmektedir.
- Öğrenenlerin geçmişte ve güncel olarak yeni bir sözcük öğrenmeye yönelik yaşadıkları sorunlar incelendiğinde öğrenenlerin geçmiş deneyimlerinde sıklıkla kendileriyle ilgili sorunlar belirttikleri görülmüştür. Öğrenenlerin öğretim teknolojisi destekli sözcük öğretimi etkinliklerinden sonra yaşadıkları sorunların ise genellikle sözcüklerin anlam ve yapısı ile ilgili olduğu anlaşılmaktadır. Bu da öğretim sürecinde kullanılan öğretim teknolojilerinin, yeni sözcükleri öğrenme konusunda öğrenenlere destek olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yeni sözcüklerin öğretimi sürecine öğretim teknolojilerinin dâhil edilmesi önerilmektedir.
- Öğrenenler geçmiş deneyimlerinde en sık olarak öğrendikleri sözcüklerin anlamını unuttuklarını belirtmişlerdir. Öğrenenler, şu anda yeni bir sözcüğü öğrenme süreçlerinde yaşadıkları sorunlar arasında ise öğrendikleri sözcükleri unuttuklarına dair bir sorun belirtmemişlerdir. Bu da araştırma kapsamında yapılan etkinliklerin, sözcüklerin kalıcı olarak öğrenilmesine katkı sağladığını göstermektedir. Sözcüklerin kalıcı olarak öğrenilmesi için Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde yeni sözcüklerin öğretimi sürecine öğretim teknolojilerinin dâhil edilmesi önerilmektedir.
- Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin yeni bir sözcüğü öğrenirken yaptıkları eylemler, araştırma kapsamında yapılan teknoloji destekli sözcük öğretimi etkinliklerinin ardından çeşitlenmiştir. Öğrenenler geçmiş deneyimlerinden farklı olarak şu anda yeni sözcükleri öğrenme süreçlerinde internet sitelerinden ve uygulamalardan, bağlamsal temelli sözcük öğrenme etkinliklerinden daha fazla yararlandıklarını belirtmişlerdir. Buna göre öğrenenlerin sözcük öğrenmelerinde teknolojiyi kullanabilmeleri, farklı araçları tanıyabilmeleri için teknoloji destekli sözcük öğretimi etkinlikleri gerçekleştirilebilir.
- Araştırma kapsamında yapılan teknoloji destekli sözcük öğretimi etkinlikleri, öğrenenlerin sözcük öğrenme süreçlerinde araç/materyal olarak teknolojiden

yararlanmalarına destek olmuştur. Bu bağlamda sözcük öğretimi etkinlikleri öğretim teknolojileri ile desteklenebilir.

- Araştırma kapsamında gerçekleştirilen etkinliklerde sözcük öğrenmeye yönelik kullanılan öğretim teknolojisi araçları, öğrenenlerin sözcük öğrenmek için teknolojiye yararlanma amaçlarını etkilemiştir. Öğrenenler geçmiş deneyimlerine göre daha fazla olarak teknolojiye sözcük öğrenme uygulamalarını kullanmak, sözcüklerle ilgili oyun oynamak gibi amaçlarla yararlanmaya başlamışlardır. Bu bakımdan öğrenenlerin yeni sözcükleri öğrenmelerinde teknolojiyi etkili bir şekilde kullanabilmeleri için sözcük öğretimi sürecinde öğretim teknolojilerine yer verilebilir.
- Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenler, sınıf ortamında en etkili olarak sözcük öğretiminin nasıl gerçekleştirileceğine yönelik geçmiş ve güncel deneyimlerinden hareketle farklı görüşler belirtmişlerdir. Öğrenenler geçmişte etkili bir sözcük öğretiminin “iletişim” ve “pratik” ile gerçekleştirilebileceğini düşünürken araştırma sonunda “görseller”, “teknoloji”, “oyun” ile gerçekleştirilebileceğini düşünmektedirler. Bu bağlamda öğrenenlere etkili bir sözcük öğrenme ortamı sağlayabilmek için sözcük öğretimine öğretim teknolojileri dâhil edilebilir.
- Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin, en etkili sözcük öğretimi için öğretmenin sınıfta neler yapabileceğine yönelik geçmiş ve güncel deneyimlerinden hareketle ifade ettikleri görüşler incelendiğinde öğrenenlerin her iki durumda da öğretmenin konuşma etkinliklerine yer vermesinin etkili olduğunu belirttikleri görülmektedir. Bu bağlamda sözcük öğretiminde yer verilecek etkinliklerin konuşma becerisini destekleyecek öğretim teknolojileri içermesine dikkat edilebilir. Öğrenenler güncel deneyimlerinden hareketle öğretmenlerin oyunlara yer vermesinin, teknoloji ve uygulama kullanımının etkili bir sözcük öğretimi için gerekli olduğunu düşünmektedirler. Bu bakımdan öğretmenler etkili bir sözcük öğretimi için öğretim teknolojilerinden yararlanabilirler.
- Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın, öğrenenlerin sözcük bilgisini geliştirmeye bir etkisinin olup olmadığının belirlenmesi amacıyla etkinlik uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Bu etkinliklerin etkisi olup olmadığını, olumlu etkisini ve olumsuz etkisini değerlendiren öğrenenler, öğretim teknolojilerinin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinin kendilerini olumlu yönde

etkilediğini düşünmektedirler. Öğrenenlerin öğretim teknolojilerin kullanıldığı sözcük öğretimi etkinliklerinin sözcük öğrenmelerini olumlu yönde nasıl etkilediğine yönelik görüşleri incelendiğinde öğrenenler yapılan etkinliklerin “Anlam”, “Biçim”, “Gelişim”, “Kullanım” ve “Öğrenme” başlıklarında sıklıkla kendilerini olumlu olarak etkilediklerini belirtmişlerdir. Öğrenenlerin büyük bir çoğunluğu yapılan etkinliklerin sözcük öğrenmelerini olumsuz olarak etkilemediğini belirtmişlerdir. Bu bağlamda öğretmenlerin Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi sürecinde öğrenenlere sözcüklerin öğretilmesi konusunda öğretim teknolojilerinden yararlanması, öğrenenlerin sözcük öğrenmelerini farklı konularda olumlu yönde etkileyecektir.

- Araştırma kapsamında Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmanın *öğrenenlere* ve *sözcük öğretimine* bireysel ve bağımsız olarak öğrenme; sözcük öğrenmeyi organize etme ve değerlendirme; bireysel hedef sözcükleri ve sözcükleri öğrenme stratejilerini belirleme; sözcük öğretimini dil beceriyle bütünleştirme; sözcüklere tekrar tekrar maruz kalma; bağlam içerisinde öğrenme; metinle öğrenme; kalıcı öğrenme; öğrenenlerin bireysel olarak öğrenmelerini somut olarak izleyebilme ve değerlendirebilme; istek ve motivasyon içeren uygun öğrenme ortamını oluşturabilme; anlamlı öğrenme, bağımsız öğrenme, bireysel çalışma ortamları oluşturabilme; olumlu bir sınıf iklimi oluşturabilme; öğrenenlerin derslere olan aidiyet duygusunu geliştirebilme; görsellerle, oyunla, teknolojiyle, mobil olarak öğrenme; sınıf dışında öğrenme; diğer öğrenenlerle iş birliği yaparak, grup olarak, etkileşim kurarak öğrenme gibi fırsatlar sunarak etki etmektedir. Öğrenenlere ve sözcük öğretimine etki eden bu öğeler, öğretim sürecinde öğrenenlere sunulması ve kazandırılması hedeflenen özelliklerdir. Öğretim teknolojilerinden yararlanmadan bir öğreticinin tüm bu fırsatları tek başına sunması mümkün olamayacağından Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlere sözcük öğretiminde öğretim teknolojilerinden yararlanmak öğrenmeyi ve öğretme sürecini olumlu yönde etkileyecektir.

7. KAYNAKLAR

Abram, S. S., & Walsh, S. (2014). Gamified vocabulary. *Journal of Adolescent & Adult Literacy*, 58(1), 49-58. doi:10.1002/jaal.315

Açık Önkaş, N. (2010). Türkçe eğitiminde teknoloji kullanımı ve kalıcı öğrenme. *Eğitim Teknolojileri Araştırma Dergisi*, 1(2), 803-816.

Açık, F. (2013). Türkçe bağlamında Osmanlı İmparatorluğu döneminden günümüze dil politikaları. *Yeni Türkiye Türkçe Özel Sayısı*, 55, 819-828.

Adıyaman, A., & Adıyaman, A. (2020). Uluslararası öğrencilerin yabancı dil öğreniminde bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanımlarına yönelik görüşlerinin belirlenmesi. *Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dergisi*, 2(1), 54-72.

Akar, S. S. (2020). *Teaching vocabulary using short stories: Traditional versus digital mediums of learning*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Akçelik, D., & Eyüp, B. (2020). Türkçeyi ikinci dil olarak öğreten Türkçe öğretmenlerinin sözcük öğretimine ilişkin görüşleri. *International Journal of Language Academy*, 8(3), 85-107.

Akpınar, M. (2010). *Deyim ve atasözlerinin yabancılara Türkçe öğretiminde kullanımı üzerine bir araştırma*. Yayınlanmamış yüksek lisans tez. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Aksan, D. (1998). *Her yönüyle dil-Ana çizgileriyle dilbilim*. Ankara: TDK yayınları.

Akyol, H., & Temur, T. (2013). Kelime hazinesinin geliştirilmesi. A. Kırkkılıç, & H. Akyol içinde, *İlköğretimde Türkçe Öğretimi* (ss. 193-229). Ankara: Pegem Akademi.

Alabbad, A. M., & Huwamel, H. S. (2020). The effect of using Padlet as a vocabulary knowledge enhancement application on Saudi EFL female learners, and their attitudes toward

its value in learning. *Arab World English Journal (AWEJ) Special Issue on CALL*(6), 357-378. doi:10.24093/awej/call6.24

Alqahtani, M. (2015). The importance of vocabulary in language learning and how to be taught. *International Journal of Teaching and Education*, 3(3), 21-34.

Alyaz, Y., & Akyıldız, Y. (2018). Yabancı dil öğretimi için 3B dijital oyunlar ve oyunlaştırılmış uygulamalar geliştirme. *Diyalog*(1), 131-158.

Alyaz, Y., & Uçar, T. (2019). Taşınabilir cihazlar aracılığıyla yabancı dil olarak Türkçe öğrenimi uygulamalarının belirlenmesi, sınıflandırılması ve öğrenci kazanımlarına ilişkin öğrenci değerlendirmeleri. *The Journal of International Social Research*, 12(63), 763-774.

Anandha, Anggraheni, D., & Yogatama, A. (2020). Online English vocabulary teaching using Kahoot! for students with special needs. *Scripta*, 7(2), 35-41.

Andarab, M. S. (2019). The effect of humor-integrated pictures using Quizlet on vocabulary learning of EFL learners. *Journal of Curriculum and Teaching*, 8(2), 24-31.

Arslan, M., & Adem, E. (2010). Yabancılar Türkçe öğretiminde görsel ve işitsel araçların etkin kullanımı. *Dil Dergisi*(147), 63-86.

Aslan, E., & Coşkun, O. (2016). Yabancılar Türkçe öğretiminde oyun yazılımları ile sözcük öğretimi. *Turkish Studies*, 11(3), 221-236.

Aslandemir, M. (2020). *The use of Web 2.0 tools for ESP vocabulary teaching and their effectiveness on generation Z*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Atay, E. (2020). *The efficiency of mobile assisted language learning (MALL) in vocabulary learning*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Aydın, E. (2019). *Yabancılar Türkçe öğretiminde dijital hikâye anlatımının yaratıcı yazma becerisine etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

Aydın, E., & Ciğerci, F. M. (2020). Yabancılar Türkçe öğretiminde dijital hikâye anlatımının yaratıcı yazma becerisine ve yazma öz yeterliğine etkisi. *Turkish Studies*, 15(4), 2425-2442.

Aygül, F. (2019). *Kelime Diyarı mobil uygulamasının İngilizce kelime öğrenimine etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Amasya Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Amasya.

Aytan, T., & Ayhan, N. H. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde dijital ortamlar. *International Journal of Bilingualism Studies*, 1(1), 3-37.

Aytar, M. (2019). *A study of effects of using authentic videos on the development of listening skills*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Babacan, N. (2021). *İngilizce derslerinde Plickers™ kullanımının kelime öğrenme motivasyonu, kaygısı ve başarısı üzerine etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.

Bakay, Ş. (2017). *Investigating the effectiveness of a mobile device supported learning environment on English preparatory school students' vocabulary acquisition*. Yayımlanmamış doktora tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Balcı, A. (2016). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler (12. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi.

Baldauf, R. B. (1990). *Language planning and education*. R.B. Baldauf & A. Luke (Eds.), *Language Planning and Education in Australasia and the South Pacific* (pp. 31 9-334). Clevedon, UK: Multilingual Matters.

Baltacıoğlu, İ. H. (1964). *Pedagojide ihtilal*. İstanbul: Özel Baskı.

Banguoğlu, T. (2011). *Türkçenin grameri*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Barın, E. (2004). Yabancılar Türkçe öğretiminde ilkeler. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü (HÜTAD)*, 1, 19-30.

Barın, E. (2008). Türkçenin yabancılar öğretiminde motivasyon. 1. *Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Sempozyumu (23-26 Ekim 2007) Bildirileri*, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

Barrot, J. (2016). Using Facebook-based e-portfolio in ESL writing classrooms: Impact and challenges. *Language, Culture and Curriculum*, 29(3), 286-301.

Basal, A., Yilmaz, S., Tanriverdi, A., & Sari, L. (2016). Effectiveness of mobile applications in vocabulary teaching. *Contemporary Educational Technology*, 7(1), 47-59. doi:10.1016/j.system.2004.12.008

Basar, U., & Cangal, O. (2021). Analysis of the Attitudes of the Instructors towards the Use of Technology in Teaching Turkish as a Foreign Language. *International Online Journal of Educational Sciences*, 13(1), 18-32.

Baş, B., & Turhan, O. (2017). Yabancılar Türkçe öğretiminde yazma becerisine yönelik Web 2.0 araçları: Poll Everywhere örneği. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 1233-1248. doi:10.17860/mersinefd.344695

Baş, B., & Yıldırım, T. (2018). Yabancılar Türkçe öğretiminde teknoloji entegrasyonu. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 6(3), 827-839.

Baçoğlu, E. B. (2010). *Cep telefonu ve sözcük kartı kullanan öğrencilerin İngilizce sözcük öğrenme düzeylerinin karşılaştırılması*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Zonguldak.

Baturay, M. H., Yıldırım, İ. S., & Daloğlu, A. (2007). Web-tabanlı İngilizce kelime öğretimi ve tekrar modeli. *Politeknik Dergisi*, 10(3), 241-245.

Bell, D. (1973). *The coming of post industrial societies*. New York: Basic Books.

Berk, R. R. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde elektronik dinletilerin dinlediğini anlama başarısı ve dinleme kaygısına etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Bicen, H., & Kocakoyun, S. (2018). Perceptions of students for gamification approach: Kahoot as a case study. *iJET*, 13(2), 72-93. doi:10.3991/ijet.v13i02.7467

Biçer, N. (2021). Öğrenen ihtiyaçlarının belirlenmesi ve yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde program geliştirme. Boylu, E. ve İltar, L. (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi: politika, program, yöntem ve öğretim*, içinde (s.63-85). Ankara: Pegem Akademi.

Bilcan, G. (2019). *Learning vocabulary with a computer-based vocabulary flashcard tool in a Turkish EFL high school context*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Eskişehir Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.

Bilgin, M., & Koçak, K. A. (2012). *Karşılaştırmalı anayasa çalışmaları*. Ankara: TBMM Basımevi.

Birinci, F. G. (2019). *Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde öğretim elemanlarının bilişim teknolojileri öz yeterlik algıları ile teknoloji uygulamaları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.

Boulaïd, F., & Moubtassime, M. (2019). Investigating the role of Kahoot in the enhancement of English vocabulary among Moroccan University students: English department as a case study. *International Journal of Innovation and Applied Studies*, 27(3), 797-808.

Boylu, E. ve Çangal, Ö. (2014) Yabancılar Türkçe öğretiminde dil ihtiyaç analizi: İran Örneği. *Uluslararası Dil Akademisi Dergisi*, 2(4), 127-151.

Boylu, E. (2019). *Yabancılar Türkçe öğretiminde ölçme değerlendirme uygulamaları ve standart oluşturma*. Yayınlanmamış doktora tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

Büyükikiz, K. K., Dölek, O., & Kızırdırcı, F. (2019). Deyimlerin Öğrenilmesi ve Kalıcılığında Animasyonların Etkisi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(27), 53-70.

Büyükkaragöz, S., & Çivi, C. (1999). *Genel öğretim metotları*. İstanbul: Beta Yayınları.

Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2016). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri (22. Baskı)*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Canlı Bekar, N. (2019). *Exploring the effects of digital storytelling on young learners' motivation, vocabulary learning and retention in foreign language teaching*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.

- CEFRV. (2020). *Common European framework of reference for languages: learning, teaching, assessment. Companion Volume*. Strasbourg: Council of Europe Publishing.
- Chang, W., & Kalenderoğlu, İ. (2017). Tayvanlı öğrencilerin Türkçe öğrenirken karşılaştıkları sorunlar ve bu sorunlara yönelik çözüm önerileri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 497-511.
- Choi, J. W.-c. (2008). The role of online collaboration in promoting ESL writing. *English Language Teaching*, 1(1), 34-49.
- Chomsky, N. (1957). *Syntactic structures*. The Hague: Mouton.
- Chomsky, N. (2009). *Bilgi sorunları ve dil-managua dersleri* (Çev: Veysel Kılıç). İstanbul: BGST Yayınları.
- Chuo, T.-W. I. (2007). The Effects of the WebQuest writing instruction program on EFL learners' writing performance, writing apprehension, and perception. *TESL-EJ*, 11(3), 1-27.
- Cooper, R. L. (1989). *Language planning and social change*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Çangal, Ö. (2020). *Yabancılar Türkçe öğretiminde sosyal medya kullanımının yazma becerisine etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi. Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Çelebi, M. D. (2006). Türkiye’de ana dili eğitimi ve yabancı dil öğretimi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 21(2), 285-30.
- Çelik, A. (2012). *Yabancı dil öğreniminde karekod destekli mobil öğrenme ortamının aktif sözcük öğrenimine etkisi ve öğrenci görüşleri: Mobil Sözlük örneği*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çelik, L. (2007). Öğretim materyallerinin hazırlanması ve seçimi. Ö. Demirel ve E. Altun (Ed.), *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı* (ss. 29-68). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Çetinkaya, Z. (2005). Basit tekrar ve alıştırma yoluyla sözcük öğretimi. *Ankara Üniversitesi Dil Dergisi*, 68-85.

Çiftçi, M. (1998). Türkçe öğretiminde temel ilkeler. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, 59-71.

Çiftçi, Ö., & Demirci, R. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimiyle ilgili bir kaynakça denemesi. *Turkish Studies*, 13(28), 265-339.

Çubukçu, Z. (2008). Öğretim ilke ve yöntemleri. Bilal Duman (Ed.). *Eğitim Programı Tasarımı ve Geliştirilmesi*. Ankara: Maya Akademi Yayın Dağıtım.

Demir, C., & Barın, E. (2006). *Türk dil bilgisi 1*. Ankara: Öncü Kitap Basımevi.

Demirdöven, G. H. (2021). 2020 Avrupa Ortak Öneriler Çerçevesi (CEFR) metninde bulunan dilbilgisel yeterliklerin incelenmesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (Ö10), 339-351. DOI: 10.29000/rumelide.1011952.

Demirdöven, G. H., Üngören, Y., & Horzum, M. B. (2019). Yabancı dil öğretiminde teknoloji kullanımı ve sözcük öğretimi. A. Okur ve G. Göçen (Ed.), *Türkçenin sözcük öğretimi* (ss. 449-477). Ankara: Nobel Yayınları.

Demirel, Ö. (1993). *Yabancı dil öğretimi, ilkeler, yöntemler, teknikler*. Ankara: Usem Yayınları.

Demirel, Ö. (2015). Yabancı dil olarak Türkçe öğretim programı: TÖMER örneği. *Dil Dergisi*, 166(1), 5-15.

Demirgüneş, S., & Gökçe, S. (2021). Türkçenin uzaktan öğretimi ve öğreniminde sözcük öğretimi. A. Göçer (Ed.), *Türkçenin uzaktan öğretimi ve öğrenimi* (ss. 235-265). Ankara: Pegem Akademi.

Dinçer, E. (2014). *The effects of media and technology-enhanced vocabulary teaching in a foreign language classroom*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Muğla.

Dirik, M. Z. (2014). *Eğitim programları ve öğretim-öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Djite, P. (1994). *From language policy to language planning: A overview of languages other than English in Australia*. Canberra: National Languages and Literacy Institute of Australia.

Drucker, P. F. (1994). *Kapitalist ötesi toplum* (Çev: B. Çorakçı). İstanbul: İnkılap Kitabevi.

Durukan, E. (2013). Dil politikaları bağlamında AB ve Türkiye’de Türkçenin sorunları. *Yeni Türkiye Türkçe Özel Sayısı*, 55, 1221-1228.

Dündar, Ş. N. (2019). *Yabancılar Türkçe öğretiminde dinleme becerisinin bir web uygulaması aracılığıyla geliştirilmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Dündar, Ş. N., & Kara, M. (2019). Yabancı dil olarak türkçenin öğretiminde dijital platformların kullanılmasına yönelik öğretmenlerin görüşleri. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, 8(24), 557-579.

Ebner, R. J., & Ehri, L. C. (2016). Teaching students how to self-regulate their online vocabulary learning by using a structured think-to-yourself procedure. *Journal of College Reading and Learning*, 46, 62–73.

Eraydın, V. Ö. (2003). Dil politikalarının milliyetçilik hareketlerindeki tarihsel kökenleri. Ebru Uzpeder (Ed.), *Avrupa Birliği Sürecinde Dil Hakları*. İstanbul: Helsinki Yurttaşlar Derneği Yayını.

Eren, E. (2018). Ulus devletlerde toplumsal, kültürel ve siyasi bir etmen olarak kimlik algısı: Türkiye bağlamında ulusal kimlik merkezli dil ve eğitim politikaları. *Turkish Studies*, 13(22), 225-237.

Ergin, İ. H. (2020). *The effects of computer multimedia life simulation games in English vocabulary learning*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Çağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.

Ergin, M. (1977). *Türk dil bilgisi*. İstanbul: Minnetoğlu Yayınları.

Ergin, M. (1994). *Üniversiteler için Türk dili*. İstanbul: Bayrak Basım Yayın.

Ergün, M., & Özdaş, A. (1997). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. İstanbul: Kaya Matbaacılık.

Erkan, E. (2006). *Dil hakları ve devletlerin dil politikaları: Avrupa Birliği aday ülkeleri Bulgaristan ve Romanya örnekleri*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Ersoy Özer, Y. (2016). *Mobile-assisted vocabulary learning and its effects on recall*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Yeditepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Fansa, M. (2020). Geçici eğitim merkezindeki Suriye uyruklu öğrencilerin ve Türkçe öğretmenlerin Storyjumper deneyimleri: “Yamen Okulda”. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi (TÜBAD)*, V(II), 360-376.
- Fidan, M. (2019). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde internetin kullanılabilirliği üzerine bir araştırma. *Turkish Studies Educational Sciences*, 14(3), 565-578.
- Fidan, N., & Erden, M. (1987). *Eğitim bilimine giriş*. (2. Baskı.). Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Fisher, C. D. (2017). Padlet: An online tool for learner engagement and collaboration. *Academic of Management Learning and Education*, 16(1), 163-165. doi:10.5465/amle.2017.0055
- Fotos, S. (2005). Traditional and grammar translation methods for second language teaching. In E. Hinkel (Ed.), *Handbook of Research in second language teaching and learning* (ss. 653-670). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Francis, M. A., & Simpson, M. L. (2009). Vocabulary development. R. F. Flippo, & D. C. Caverly (Eds.), *Handbook of college reading and study strategy research* (ss. 98-117). New York, NY: Taylor & Francis.
- Fuchs, B. (2014). The writing is on the wall: Using Padlet for whole-class engagement. *LOEX Quarterly*, 40, 7-9.
- Gardner, H. (1993). *Frames of mind: The theory of multiple intelligences*. New York: Basic Books.
- Geçgel, H., & Peker, B. (2020). Multimedya araçlarının yabancı dil öğretimine etkisi üzerine öğretmen görüşleri. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*(20), 12-22.
- Gottlieb, N. (1995). *Kanji Politics: Language policy and Japanese script*. London: Kegan Paul International.
- Göçen, G. (2021). Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretiminde kelime öğretimi. E. Boylu ve H. Güngör (Ed.), *Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretimi* (ss. 425-481). Ankara: Nobel Yayınları.

Göçen, G., & Okur, A. (2015). Ortaokula yönelik söz varlığı araştırmalarının incelenmesi: Tezler. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3(1), 64-79.

Göçen, G., & Okur, A. (2020). Turkish as a foreign language learners' language learning skills related problems. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 7(1), 148-169.

Göçer, A. (2010). Türkçe eğitiminde öğrencilerin söz varlığını geliştirme etkinlikleri ve sözlük kullanımı. *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 5(1), 1007-1036.

Göçer, A. (2015). Türkçe dersi metin işleme sürecinde bağlam temelli sözcük öğretimi ve etkin sözcük dağarcığı oluşturmadaki işlevi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 3(1), 48-63.

Göçer, A., & Gülbahar, Y. (2021). Eğitimde değişim ve dönüşüm. A. Göçer (Ed.), *Türkçenin uzaktan öğretimi ve öğrenimi* (ss. 1-23). Ankara: Pegem Akademi.

Göçer, A., & Karadağ, B. F. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde Whatsapp uygulamasının kullanımının sözcük öğretimi bakımından işlevselliği. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(46), 322-340.

Göker, M., & İnce, B. (2019). Web 2.0 araçlarının yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde kullanımı ve akademik başarıya etkisi. *Turkophone*, 6(1), 12-22.

Göngör, H., Çangal, Ö., & Demir, T. (2020). Türkçenin yabancı dil olarak uzaktan öğretimine ilişkin öğrenici ve öğretici görüşleri. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40(3), 1163-1191.

Gücüyeter, B., & İskender, M. E. (2019). Yabancı dil olarak Türkçe yazma öğretiminde anlık mesajlaşma uygulamalarının kullanımı: Whatsapp uygulaması örneği. *SBAD Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 14(2), 571-590.

Gülcü, İ. (2015). *Yabancı dil olarak mobil destekli Türkçe kelime öğretimi*. Yayımlanmamış doktora tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

Güllülü, M., & Çetinoğlu, G. (2017). Türkçenin yabancı dil olarak öğreniminde ve öğretiminde sosyal medyanın özellikle Facebook'un yeri. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 12(34), 205-238.

- Gün, S. (2015). *Yabancı dil olarak türkçenin öğretiminde Web 2.0 sesli ve görüntülü görüşme uygulamalarının (Skype) konuşma becerisine etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Güneş, A. (2017). Fransa'nın dil politikaları ve Avrupa Birliği. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(52), 172-177.
- Güneş, F. (2013). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Güngör, N. (1991). *Kültür-eğitim-dil üzerine görüşleri ile Z. Fahri Fındıkoğlu*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yay.
- Güngör, S. (2021). *Examining the effect of a Web 2.0 tool, Nearpod, on English language learners' vocabulary knowledge, listening skills and self-efficacy in vocabulary and listening*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Bahçeşehir Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Gürdal, A., & Arslan, M. (2011). Oyun ve bulmaca etkinlikleriyle yabancılara Türkçe kelime öğretimi. A. Akbarov (Ed.), *1st International Conference on Foreign Language Teaching and Applied Linguistics* (ss. 36-48). May 5-7 2011: Sarajevo, Bosnia and Herzegovina.
- Hamid, A. A., Rosli, L. N., & Yunus, M. M. (2019). Wall attack in padlet in enhancing vocabulary acquisition. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 9(1), 563–572. doi:10.6007/IJARBS/v9-i1/5458
- Harmer, J. (1991). *The practice of English language teaching*. New York: Longman
- Heider, F. (1958). *The psychology of interpersonal relations*. New York: John Wiley and Sons Inc.
- Hengirmen, M. (1997). *Yabancı dil öğretim yöntemleri ve TÖMER yöntemi*. Ankara: Engin Yayınları.
- Hirschel, R., & Fritz, E. (2013). Learning vocabulary: CALL program versus vocabulary notebook. *System*, 41(3), 639-653.

İnce, B. (2011). *Yurt dışındaki Türk çocuklarının anadilleri Türkçede yaşadıkları anlatım sorunları: Fransa örneği*. Yayımlanmamış doktora tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

İnce, B. (2018). Yabancı dil öğretiminin temel ve genel ilkeleri. M. Durmuş ve A. Okur (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi* (ss. 145-158). Ankara: Grafiker Yayınları.

İnce, B. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde teknoloji destekli akran öğretiminin konuşma kaygısına etkisi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*(Ö10), 171-179.

İnci, A. Ö. (2019). *The impact of CALL on learners' engagement and building vocabulary through Quizlet*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul .

İşeri, K. (1996). Dilin kazanımı ve yabancı dil öğretimi. *Dil Dergisi*, 43, 21-27.

Johnson, A. P. (2005). *A short guide to action research*. Boston, MA: Pearson Publishing.

Kaplan, R. B., & Baldauf, R. B. (2002). *Language and language-in-education planning in the pasific basin*. Dordrecht: Kluwer.

Karagülle, H. (2020). *Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde 3 boyutlu öğrenme ortamlarının konuşma becerisine etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Karalök, F. S. (2020). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde dijital öykü kullanımının okuma motivasyonuna etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Nevşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.

Karatay, H. (2007). Kelime öğretimi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 27(1), 141-153.

Karatekin, İ. (2017). *The use of gamefication in teaching foreign language vocabulary for beginners*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Çağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.

Kaya, Ü. Ü. (2007). *İlköğretim 1. kademedede İngilizce derslerinde oyun tekniğinin erişkiye etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.

Kayaalp, İ. (1998). *İletişim ve dil*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı yay.

Kaymaz, Z. (2018). *Yabancılar Türkçe öğretiminde Sabahatin Ali'nin apartman ve köpek isimli hikayelerinin A1-A2 seviyesine uygun sadeleştirme çalışması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Kerr, D. H. (1977). *Education policy: Analysis, structure and justification*. New York: David Mc Kay Company.

Kılıç, T. (2019). *The impact of vocabulary learning strategies and computer assisted language learning on vocabulary development of Turkish high school students*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Kılıçkaya, F., & Krajka, J. (2010). Comparative usefulness of online and traditional vocabulary learning. *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*, 9(2), 55-63.

Kızgın, Y., & Taner Dalgın, T. (2012). Atfetme teorisi: Öğrencilerin başarı ve başarısızlıklarını değerlendirmedeki atfetme farklılıkları. *ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(15), 61-78.

Kirazlı, N., & Ateş, M. (2016). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde görsel ve işitsel materyal kullanımı. *I. International Academic Research Congress*, 3290-3299.

Koçbuğ, R. (2018). *The effectiveness of virtual reality tools on vocabulary learning and retention*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Korkmaz, Z. (1992). *Grammer terimleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Köse, T. (2017). *Investigating the use of a mobile flashcard application Rememba on the vocabulary development and motivation of Turkish EFL learners*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Kramsch, C. (2014). Teaching foreign languages in an era of globalization: Introduction. *The Modern Language Journal*, 98(1), 296-311.

Krashen, S. (2011). Kara Harp Okulunda Dr. Stephen Krashen tarafından 17 Mayıs 2011 Tarihinde-yapılan-seminerin-çevirisi

http://www.kho.edu.tr/akademik/dekanlik/yabanci_diller_bolumu/belgeler/KHO_Stephen_Krashen_Seminer_ceviri_10.05.2020.pdf adresinden 21 Mayıs 2015'te erişilmiştir.

Kurudayıoğlu, M., & Dölek, O. (2019). Söz varlığı ve sözcük öğretiminin önemi. A. Okur ve G. Göçen (Ed.), *Türkçenin sözcük öğretimi* (ss. 19-36). Ankara: Nobel Yayınları.

Kurudayıoğlu, M., & Karadağ, Ö. (2005). kelime hazinesi çalışmaları açısından kelime kavramı üzerine bir değerlendirme. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2), 293-307.

Kuşçu, E. (2019). Yabancı dil fransızca öğretiminde mobil destekli uygulamalar: Duolingo ve Memrise örnekleri. *International Journal of Language Academy*, 7(4), 304-318.

Küçükahmet, L. (2001). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Luik, I. (2019). The use of Kahoot! game to acquire vocabulary competence. *The 7th Undergraduate Conference on ELT, Linguistic and Literature (2019), Indonesia*, 162-167.

Maden, S. (2016). Kahoot! öğrenme platformunun akademik İngilizce derslerinde kelime öğretiminde kullanımına ilişkin öğrenci görüşleri. *Uluslararası Çağdaş Eğitim Araştırmaları Kongresi*, 351-363.

Mansur, M., & Fadhilawati, D. (2019). Applying Kahoot to improve the senior high school students' vocabulary achievement. *Voices of English Language Education Society*, 3(2), 164-173.

Martinet, A. (1985). *İşlevsel genel dilbilim* (Çev: Berke Vardar). Ankara: Birey ve Toplum Yayınları.

Medina, E. G., & Hurtado, C. P. (2017). Kahoot! A digital tool for learning vocabulary in a language classroom. *Revista Publicando*, 4(12), 441-449.

Memiş, M. R. (2018). Kelime hazinesi ve yabancı dilde kelime öğretimi üzerine. *Turkish Studies Educational Sciences*, 13(19), 1273-1289.

Merzifonluoğlu, A. (2020). *Examining the Impact of TELL on ELT Students' Development of Vocabulary and Conversational Skills*. Yayınlanmamış doktora tezi. Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Miyazaki, K. (2019). The effect of online vocabulary learning on passive and active vocabulary use at a range of proficiency levels. *Journal of Pan-Pacific Association of Applied Linguistics*, 23(2), 85-108. doi:10.25256/PAAL.23.2.5

Mollamehmetoğlu, E. (2021). *Investigating the role of web 2.0 technology and learner autonomy in third grade EFL students' vocabulary achievement*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Musaoğlu, N. (2009). Orta Asya cumhuriyetlerinde dil, ulusal kimlik ve demokrasi. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(1), 261-273.

Nation, I. P. (2000). *Learning vocabulary in another language*. Cambridge: Cambridge University Press.

Od, Ç. (2013). Erken yaşta yabancı dil öğretiminde çizgi filmlerin dinlediğini anlama ve konuşma becerisine katkısı. *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(10), 499-508.

Oğuzkan, F. (1974). *Eğitim terimleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Okaz, A. A. (2014). Lesson plan - Online games to teach vocabulary to young learners. *Teaching English with Technology*, 14(1), 76-82.

Oral, Y. (2020). Türkiye’de yabancı dil eğitimi politikaları bağlamında İngilizce: ‘Eleştirel bir çalışma’. *Alternatif Eğitim e-Dergisi*, 1, 59-68.

Ören, Z. (2021). *Türkçenin ikinci dil olarak öğretiminde bilgisayar destekli göreve dayalı yazma öğretimi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Özaltun, H. (2018). *Yabancılarla Türkçe öğretiminde sesli metinlerin dinlenebilirlik açısından tanımlanması ve sınıflandırılması*. Yayınlanmamış doktora tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

- Özbay, M. (2006). *Türkçe özel öğretim yöntemleri II*. Ankara: Öncü Kitap.
- Özbay, M., & Melanlıoğlu, D. (2008). Türkçe eğitiminde kelime hazinesinin önemi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 30-45.
- Özcan, E., & Demirdöven, G. H. (2018). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminin tarihçesi. M. Durmuş ve A. Okur (Ed.), *Yabancılar Türkçe öğretimi el kitabı*, (ss. 161-170). Ankara: Grafiker Yayıncılık.
- Özdemir, B. (2021). The effect of interactive word wall activities on writing skills of learners of Turkish as a foreign language. *IJETSAR International Journal of Education Technology and Scientific Researches*, 6(15), 831-855. doi:10.35826/ijetsar.301
- Özmen, H. (2005). Öğretim araç-gereçlerinin teorik temelleri. N. Yiğit (Ed.), *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme* (ss. 71-98). Trabzon: Derya Kitabevi.
- Paulston, C. B., & McLaughlin, S. (1994). Language-in-education policy and planning. *Annual Review of Applied Linguistics*, 14, 53-81.
- Polat, T. (2008) Kültürlerarası iletişim alanı olarak yabancı dil öğretimi. N. Kuruyazıcı (Yay. Haz.), *Gençliğin İzdişümü: Nilüfer Tapan armağan kitabı* (ss. 253-264). İstanbul: Multilingual.
- Rashid, A. A., Yunus, M. M., & Wahi, W. (2019). Using Padlet for collaborative writing among ESL learners. *Creative Education*, 10(3), 610-620. doi:10.4236/ce.2019.103044
- Rezaei, A., Mai, N., & Pesaranghader, A. (2014). The effect of mobile applications on English vocabulary acquisition. *Jurnal Teknologi*, 68(2), 73-83. doi:10.11113/jt.v68.2912
- Richards, J. C., & Rogers, T. (1986). *Approaches and methods in language teaching*. New York: Cambridge University Press.
- Robbins, S. P. (2003). *Organizational behavior*. NJ: Prentice Hall tenth edition
- Saran, M., & Seferoğlu, G. (2010). Yabancı dil sözcük öğreniminin çoklu ortam cep telefonu iletileri ile desteklenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*(38), 252-266.

Sarıgül, K. (2021a). H5P etkileşimli içerik türlerinin yabancı dil öğretimi açısından değerlendirilmesi. F. Güneş ve A. D. Işık (Ed.), *Eğitim ve araştırmada yönelimler* (ss. 44-55). Ankara: Sınırsız Eğitim ve Araştırma Derneği.

Sarıgül, K. (2021b). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde çevrim içi süreç değerlendirme araçları. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 4(2021 Yunus Emre ve Türkçe Yılı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Özel Sayısı), 56-80.

Sarıman, G. (2016). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde bilgisayar destekli eğitimin kelime vurgulama becerisine etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Muğla.

Saussure de F. (1980). *Genel dilbilim dersleri* (Çev: Berke Vardar). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Schiffman, H. F. (1996). *Linguistic culture and language policy*. London: Routledge.

Shdaifat, S. A., Al-Haq, F. A., & Al-Jamal, D. (2019). The impact of an E-mind mapping strategy on improving basic stage students' English vocabulary. *Jordan Journal of Modern Languages and Literature*, 11(3), 385-402.

Shohammy, E. (2006). *Language policy: Hidden agendas and new approaches*. New York: Routledge.

Sinan, A. T. (2006). Ana dili eğitimi üzerine bazı düşünceler. *Fırat Üniversitesi Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 75-78.

Skinner, E., & Hagood, M. (2008). Developing literate identities with English language learners through digital storytelling. *The Reading Matrix*, 8(2), 12-38.

Spolsky, B. (2012). *The Cambridge handbook of language policy*. Cambridge: Cambridge University Press.

Strangman, N., Meyer, A., Hall, T., & Proctor, P. (2005). Improving foreign language instruction with new technologies and universal design for learning. *IALLT Journal of Language Learning Technologies*, 37(2), 33-48.

Susanto, A. (2017). The Teaching of vocabulary: A perspective. *Jurnal KATA*, 1(2), 182-191.

Suwantharathip, O., & Orawiwanakul, W. (2015). Using mobile-assisted exercises to support students' vocabulary skill development. *Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*, 14(1), 163-171.

Sülükçü, Y. (2011). *Yabancılar Türkçe öğretiminde bilgisayar destekli materyal geliştirme ve bunun öğrenci başarısına etkisi*. Yayınlanmamış doktora Tezi. Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.

Sünbül, A. M. (2011). *Öğretim ilke ve yöntemleri*. Konya: Eğitim Kitabevi.

Şahin, A., & Koçer, Ö. (2011). Yabancı dil öğretiminde kuram yöntem ve teknikler. A Kılınç ve A. Şahin (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi*. (ss. 33-48). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Şahin, T. Y., & Yıldırım, S. (2001). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Şahin, Y. (2013). *Farklı boyutlarıyla yabancı dil öğrenimi ve öğretimi*. Konya: Eğitim Yayınevi.

Şen Yaman, G. (2016). Yabancı dil olarak Arapça öğretiminde Whatsapp kullanımı. *International Journal of Contemporary Educational Studies (IntJCES)*, 2(1), 37-47.

Şimşek, P. (2011). *Yabancılar Türkçe öğretiminde okuma metinleri ve yardımcı kitaplar*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.

Şimşek, R. (2019). *Subliminal bir güç göstergesi: Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde ders kitapları*. Yayınlanmamış doktora tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

Taj, I. H., Ali, F., Sipra, M. A., & Ahmad, W. (2017). Effect of technology enhanced language learning on vocabulary acquisition of EFL learners. *International Journal of Applied Linguistics and English Literature*, 6(3), 262-272.

Tan Güneş, A. (2015). *The effects of computer assisted language learning (CALL) on vocabulary teaching*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Tarcan, A. (2004). *Yabancı dil öğretim teknikleri*. Ankara: Nobel Yayınları.

Tasa, S. S. (2020). *The impact of tecnology on enhancing adult EFL learner vocabulary*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Çağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin.

Tatlı, Z., & Aksoy, D. A. (2017). Yabancı dil konuşma eğitiminde dijital öykü kullanımı. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*(45), 137-152.

Tekin, İ. (2021). *Web 2.0 aracıyla desteklenen İngilizce kelime öğretiminin etkisinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Düzce Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Düzce.

Tekin, Ö., & Göçerler, H. (2016). Akıllı tahtaların Almanca hazırlık sınıflarında kelime öğrenimine etkileri üzerine deneysel bir çalışma örneği. *International Journal of Human Sciences*, 13(1), 2040-2067.

Temizyürek, F., & Ünlü, N. A. (2015). Dil öğretiminde teknolojinin materyal olarak kullanımına bir örnek: “Flipped Classroom”. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 64-72.

Terzioğlu, S. S. (2007). *Uluslararası hukukta azınlık ve anadilde eğitim hakkı*. Ankara: Alp Yayınları.

Tıraşoğlu, C. (2019). *Yabancılar Türkçe öğretiminde söz varlığını geliştirmeye yönelik web 2.0 araçları: Kahoot! örneği*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Akdeniz Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.

Türegün Çoban, B., & Adıgüzel, A. (2022). Uzaktan eğitim İngilizce dersi kelime öğretiminde Web 2.0 araçları kullanımının öğrenci başarısına ve tutuma etkisi. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*(12), 164-180.

Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Türk Dil Kurumu. (2011). *Büyük Türkçe sözlük*. Ankara: TDK Yayınları.

Türker, F. M. (2014). *Web tabanlı uzaktan Türkçe öğretimi uygulamalarının yazılı anlatım dersinde başarı ve tutuma etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.

Türker, M. S. (2018). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde blog kullanımının okuma becerisine etkisi*. Yayınlanmamış doktora tezi. Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.

Türker, M. S. (2019). Sesli kitapların yabancı dil olarak türkçe öğrenenlerin okumaya yönelik tutumları üzerindeki etkisi. *Dil ve Edebiyat Araştırmaları*(19), 263-286.

Türker, M. S. (2020). Yabancı dil olarak Türkçe öğretenlerin teknolojik pedagojik alan bilgilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 9(1), 271-292.

Türker, M. S., & Genç, A. (2018). Yabancı dil olarak türkçe öğretiminde blogların öğretim amaçlı kullanımı üzerine öğrenci ve öğretmen görüşleri. *SEFAD*(39), 251-266.

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı. (2020). 2020 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı. 17 Mayıs 2020 tarihinde http://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2019/11/2020_Yili_Cumhurbaşkanligi_Yillik_Programi.pdf adresinden erişilmiştir.

Uçar, T. (2019). *Taşınabilir cihazlar aracılığıyla yabancı dil olarak Türkçe öğrenimi uygulamalarının belirlenmesi, sınıflandırılması ve öğrenci kazanımlarına ilişkin öğrenci değerlendirmeleri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.

Ulusoy, R. (2021). *Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Metnindeki çevrimiçi etkileşim betimleyicilerinin yabancılara Türkçe öğretimine etkileri*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Nevşehir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir.

Ungan, S. (2018). Dil ve dünya dilleri. M. Durmuş ve A. Okur (Ed.), *Yabancılara Türkçe Öğretimi El Kitabı*. (ss. 15-22). Ankara: Grafiker Yayınları.

Uslu, A., & Öztürk, H. T. (2019). Türkiye’de geçici koruma statüsünde olan Suriyeli yetişkinlere verilen dil eğitiminde bilgi ve iletişim teknolojilerinin yeri. *Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dergisi*, 1(1), 57-77.

- Ustabulut, M. Y., & Kana, F. (2021). Türkçe öğretmeni adaylarının dijital oyunlarla ilgili görüşlerinin incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*(42), 324-343.
- Uygur, N. (1996). *Kültür kuramı*. İstanbul: Yapı Kredi Yay.
- Uzun, N. E. (2004). *Dilbilgisinin temel kavramları*. İstanbul: Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi.
- Vardar, B. (2002). *Açıklamalı dilbilim terimleri sözlüğü*. İstanbul: Multilingual Yayınları.
- Vural, B. (2003). *Eğitim-öğretimde teknoloji ve materyal kullanımı*. İstanbul: Hayat Yayıncılık.
- Yağmur, K. (2013). Dil öğretiminde anadili, ikinci dil ve yabancı dil kavramları. M. Durmuş ve A. Okur (Ed.), *Yabancılar Türkçe Öğretimi El Kitabı* (ss. 181-200). Ankara: Grafiker Yayınları.
- Yaylı, D., & Bayyurt Y. (2011). *Yabancılar Türkçe öğretimi politika yöntem ve beceriler*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yelbay Yılmaz, Y. (2015). Learning vocabulary in a foreign language: A computer software based model attempt. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 11(2), 23-38.
- Yeşiltaş, E. (2009). Sosyal bilgiler öğretiminde öğretim materyalleri ve teknolojileri. M. Safran (Ed.), *Sosyal bilgiler öğretimi* (ss. 224-242). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Yeşilyurt, E. (2015). *Osmanlı döneminde İngilizlere Türkçe öğretimi*. Yayımlanmamış doktora tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınevi.
- Yıldız, C., Okur, A., Arı, G., & Yılmaz, Y. (2008). *Kuramdan uygulamaya Türkçe öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Yıldız, E. (2018). *Yabancılar Türkçe öğretimi dersinin Türkçe öğretmeni adaylarının görüşleri bağlamında değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.

Yıldız, S. (2020). Türkçe öğretiminde teknolojik materyal kullanımı. *Journal of World of Turks / Zeitschrift für die Welt*, 12(1), 95-115.

Yurtman Saraç, Z. B. (2019). *Bağımsızlık dönemi (1991-2017) Kazakistan’da dil durumu: Ana dili Halk Gazetesi temelinde bir analiz çalışması*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.

Yürektürk, F. N., & Çoşkun, H. (2020). Türkçe öğretmenlerinin teknoloji kullanımına ve teknoloji destekli türkçe öğretiminin etkililiğine dair görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 8(3), 986-1000.

Zengin Ünal, Ö. (2015). *Investigate the use of mobile-based vocabulary notebooks on students' vocabulary achievement in English language learning*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Zengin, M. (2019). *İngilizce kelime öğretiminde eğitsel bilgisayar oyunları kullanımının öğrencilerin başarı ve tutumlarına etkisi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Bursa Uludağ Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.

EKLER

Ek 1. Kişisel Bilgi Formu

Adı Soyadı:

Kişisel Bilgi Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseyle paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Demografik Bilgiler

Ülke:

Cinsiyet:

Yaş:

Sözcük Öğrenme Süreci

Türkçe bir sözcük öğrenirken basılı sözlük kullanım:	Evet	☐	Hayır	☐
Türkçe bir sözcük öğrenirken dijital sözlük kullanım:	Evet	☐	Hayır	☐
Türkçe bir sözcük öğrenirken bilgisayar kullanım:	Evet	☐	Hayır	☐
Türkçe bir sözcük öğrenirken cep telefonu kullanım:	Evet	☐	Hayır	☐
Türkçe bir sözcük öğrenirken uygulama/aplikasyon kullanım:	Evet	☐	Hayır	☐

Sözcük Öğrenme Uygulamaları

Türkçe bir sözcük öğrenirken hangi internet sitelerini ya da cep telefonu uygulamalarını kullanıyorsunuz? Yazınız.

Türkçe bir sözcük öğrenirken en çok yararlandığınız internet siteleri ya da cep telefonu uygulamaları hangileridir? Yazınız.

Türkçe bir sözcük öğrenirken en etkili olduğunu düşündüğünüz internet siteleri ya da cep telefonu uygulamaları hangileridir? Yazınız.

Ek 2. Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Öğrenme Deneyimleri Formu

Adı Soyadı:

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Öğrenme Deneyimleri Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseyle paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken yaşadığınız sorunlar nelerdir?

Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenmek için neler yapıyorsunuz/nasıl çalışıyorsunuz?

Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken hangi araçları/materyalleri kullanıyorsunuz?

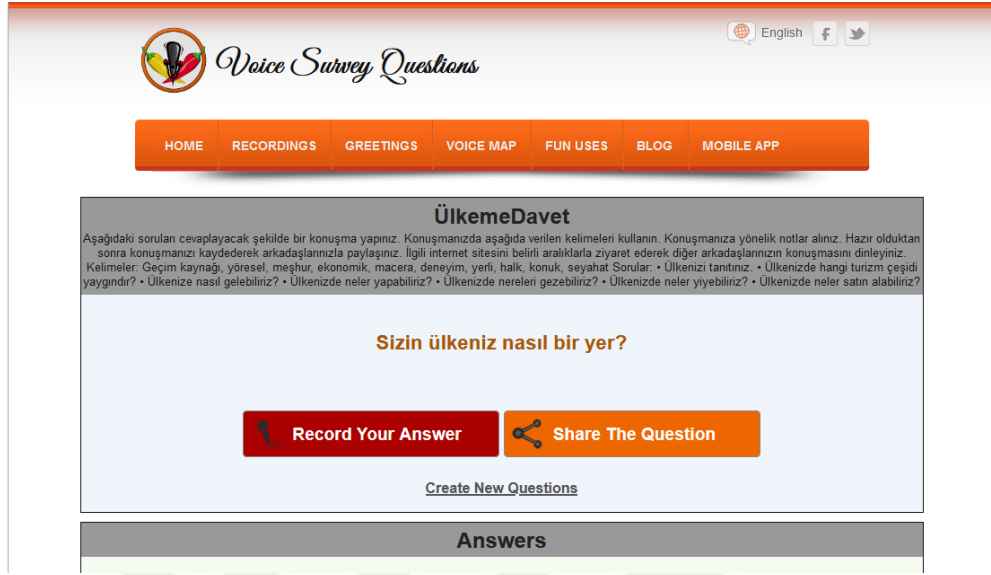
Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken teknolojiden nasıl yararlanıyorsunuz?

Size göre sınıf ortamında en etkili sözcük öğretimi nasıl gerçekleştirilebilir?

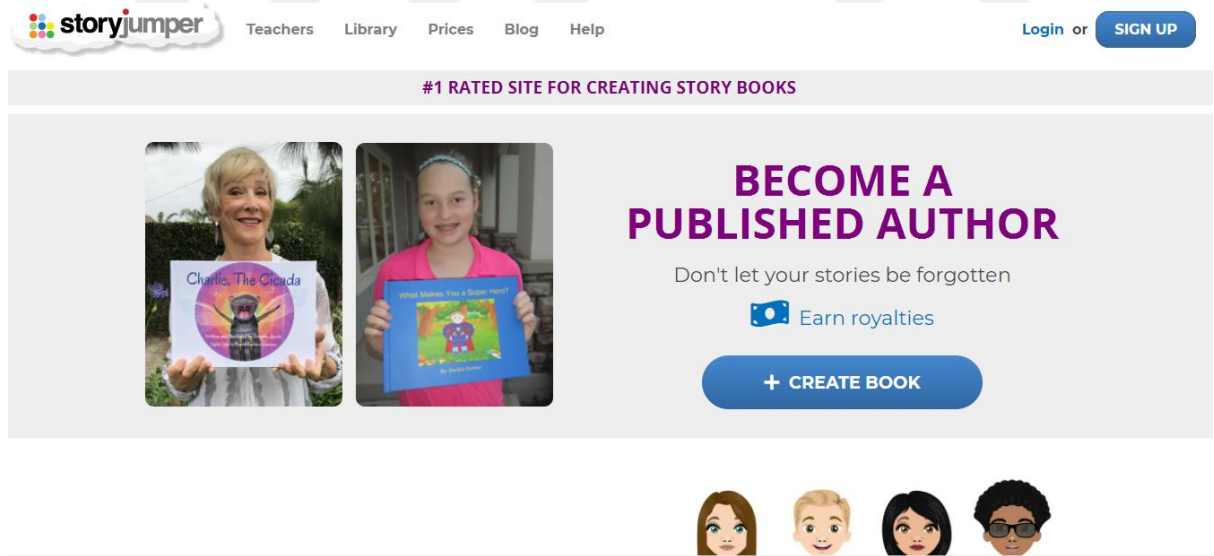
Size göre sınıf ortamında en etkili sözcük öğretimi için öğretmenler neler yapabilir?

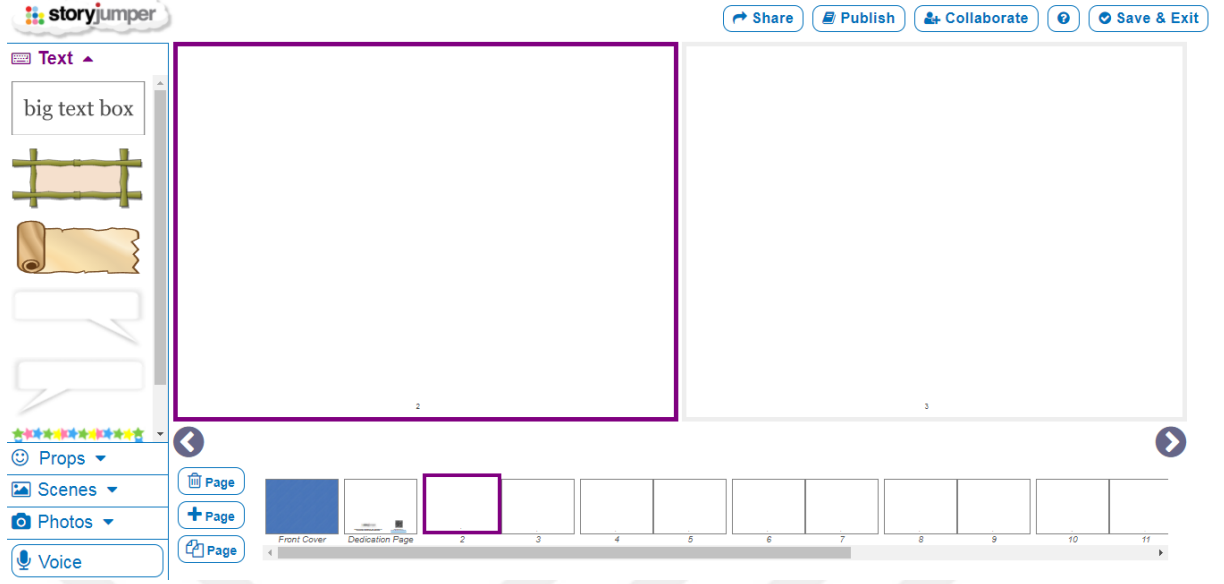
Ek 3. Etkinlik Görselleri

1. Etkinlik

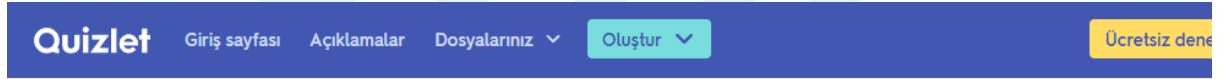

2. Etkinlik

3. Etkinlik

Sözcük Çalışması 1

SINIF OYUNU

LIVE

ÇALIŞ

Kartlar

Öğren

Yaz

Dinle-Yaz

Test

Eşleştir

Yerçekimi

Bağrıışmak

Tanımı görmek için karta tıklayın

1/12

Sözcük Çalışması 1

B2 Türkçe sınıfına eklendi

Bu setteki terimler (12)

Giriş sırasına göre

Bağrışmak

İki kişinin birbirine yüksek sesle konuşması

★ 🔊 ✎

Buluşmak

İki kişinin bir yerde bir araya gelmesi

★ 🔊 ✎

Sözcük Çalışması 1

Kucaklaşmak

İki kişinin birbirlerine sarılması

★ 🔊 ✎

Buruşmak

Bir kıyafetin ütüsünün yok olması

★ 🔊 ✎

Gözden geçirmek

Bir şeyi kısaca incelemek

★ 🔊 ✎

Elemek

Pek çok seçenek arasından birini yok etmek

★ 🔊 ✎

Övünmek

Birisinin gururla kendi başarılarını anlatması

★ 🔊 ✎

Bozulmak

Çalışan bir eşyanın artık çalışmaması

★ 🔊 ✎

İçten

Birisinin samimi davranması

★ 🔊 ✎

Terim ekle veya sil

4. Etkinlik

Quizlet Giriş sayfası Açıklamalar Dosyalarınız Oluştur Ücretsiz deneme

Sözcük Çalışması 2

SINIF OYUNU

LIVE

ÇALIŞ

Kartlar

Öğren

Yaz

Dinle-Yaz

Test

Eşleştir

Yerçekimi

Ucuzlamak

Tanımı görmek için karta tıklayın

1/10

Sözcük Çalışması 2

Doyum olmamak

Bir şeyden bıkmamak

Ödünç

Bir şeyi geri vermek üzere almak

Yetişkin

Çocuk olmayan kişi

Yolu düşmek

Bir yerden geçmesi gerekemek

Mütevazı

Gösterişi olmayan, alçak gönüllü

Antik

Eski zamanlardan kalma

Orta yolu bulmak

Birisiyle benzer ya da yakın bir düşüncede anlaşmak

Kutsal

Dini açıdan değerli olan

5. Etkinlik

Kişisel
Ücretsiz • 8.1

Canva Pro planını deneyin

Ana Sayfa

Projeleriniz

Paylaşımlar

Çöp kutusu

Ekip

Ekip oluşturun

Araçlar

Marka Kiti

İçerik Planlayıcı

Ne tasarlayacaksınız?

Kendi içeriğinizi ya da Canva içeriklerini arayın

Sizin için

Sunumlar

Sosyal medya

Video

Pazarlama

Ofis

Daha fazla

Şunları denemek isteyebilirsiniz...

Video

Afiş

Instagram Gönderisi

Özgeçmiş

Sunum (16:9)

Yardım ?

6. Etkinlik

Türkçe

Hesap ayarları: maxxmillian

Uygulamaları arama

Uygulamaları incele

Uygulama oluşturun

Kolleksiyon oluşturun

Malzemelerim

Uygulamanın başlığı

Gösterge dili

Şöför Ali Bey

Açıklama metni

Bu uygulama için bir açıklama metni giriniz. Bu metin her uygulama başlangıcında gösterilecektir. Eğer buna ihtiyaç duymuyorsanız, alanı boş bırakmanız yeterli.

Boşluklara uygun sözcükleri getirerek metni tamamlayınız.

Görevlendirme çeşidi

Görevlendirmenin çeşidini seçin. Boşluklar önerilen bir kelime listesinden seçilerek mi doldurulsun veya boşluklara doğrudan yazılarak mı doldurulsun? Görevlendirme çeşidinde boşluğa doğrudan yazılmayı seçti iseniz, yazım kurallarına dikkat edilip edilmeyeceğine karar vermelisiniz.

Görevlendirme çeşidi: Önerilen bir kelime listesinden seçilsin

☐ Yazım kurallarına dikkat edilsin

Başlık

Opsiyonlu olarak asıl boşluk doldurmalı metinden önce alt başlık olarak bir resim, ses veya film dosyası belirleyebilirsiniz

Başlık 1: [A Metin](#) [Resim](#) [Metni sese çevir](#) [Ses](#) [Video](#)

Başlık 2: [A Metin](#) [Resim](#) [Metni sese çevir](#) [Ses](#) [Video](#)

Boşluk doldurmalı metin

Buraya boşluk doldurmalı metni girin. Boşlukların yerini belirlemek ve tutmak için metin içinde tire içindeki rakamları kullanın. Örnek: -1-, -2-, -3- vs. Benzer boşluğu aynı rakamla tekrardan kullanmanız mümkün.

Ali Bey uzun zamandır -1- yapıyordu. -2- araçlarından biri olan dolmuşun şoförüydü. Can taşıyordu. Yollarda gide gele araba kullanma konusunda -3- kazanmıştı. İşini seviyordu. Yolcularla sohbet ediyor, onlara kolonya -4- ediyordu. Yolcular da aldıkları -5- memnundular. Ali şoförün arabasına binmek istiyorlardı. Ali Bey parayı da seviyordu. Arabasına ne kadar çok müşteri alırsa o kadar çok para kazanırdı. Ancak arabasına alabileceği insan sayısı belliydi. Bu sayıdan daha fazla yolcu alması yasaktı.

Bir gün dışarıda çok şiddetli yağmur yağıyordu. Herkes dolmuşa binmek istiyordu. O da hem insanlar ıslanmasın diye hem de para kazansın diye -6- üzerinde yolcu aldı. Her zaman geçtiği yol üzerinde o gün polis bekliyordu. Polis dolmuşu durdurup dolmuşta ki kişi sayısını sorduğunda Ali Bey'in heyecandan -7-. Ne söyleyeceğini bilemedi. Polisler dolmuşa binip yolcuları saydıklarında artık çok geçti. Ali Bey suç işlemişti. Dolmuşa fazla yolcu almıştı. Bunun cezası ehliyetini kaybetmekti. Ali Bey'in ehliyetine -8-. Ali şoför bir süre çalışamayacaktı.

Bu durumu duyan Ali Bey'in karısı -9-, iş ona düşmüştü. O günden sonra kendisi iş yerinde daha çok -10-. Daha çok çalışıp, daha çok kazanıp evin masraflarını karşıladı. Bundan sonra da Ali Bey ve karısı zor günler bekliyordu.

Boşluklar

Belirlediğiniz görevlendirme çeşidine göre (A. kelime listesinden seçme veya B. doğrudan yazma) buraya boşlukları tek tek giriniz. A. Kelime listesinden seçme: Ya boşluğa ait doğru kelimeyi girin, ya da boşluğa ait bir çok kelimeyi seçenek olarak vermek istiyorsanız, bu kelimeleri noktalı virgül (,) ayırarak yazınız. Bu durumda ilk girilen kelime daima doğru olan ve diğerleri yanlış olanlardır. B. Doğrudan yazma: Doğru olarak kabul ettiğiniz tüm kelimeleri noktalı virgül (,) ile ayırarak giriniz.

- Boşluk -1-: taşımacılık; toplu taşıma; ikram ✓
- Boşluk -2-: Toplu taşıma; Taşımacılık; Hizmet ✓
- Boşluk -3-: tecrübe; hizmet; ikram ✓
- Boşluk -4-: ikram; hizmet; kapasite ✓
- Boşluk -5-: hizmetten; kapasiteden; toplu taşımadan ✓
- Boşluk -6-: kapasitesinin; hizmetinin; tecrübesinin ✓
- Boşluk -7-: dili tutuldu; hüznünlendi; mesaiye kaldı ✓
- Boşluk -8-: el konuldu; hüznünlendi; dili tutuldu ✓
- Boşluk -9-: hüznünlendi; el konuldu; dili tutuldu ✓
- Boşluk -10-: mesaiye kaldı; hüznünlendi; dili tutuldu ✓

[+ başka öğeler ilave et](#)

Geri dönüşüm

Buraya tüm işaretlemeler doğru yapıldığında gösterilecek metni girin

Tebrikler! Tüm sözcükleri doğru yerleştirdin.

LearningApps.org

Türkçe

Hesap ayarları: maxxmillian

Uygulamaları arama Uygulamaları incele Uygulama oluştur Koleksiyon oluştur Malzemelerim

Şoför Ali Bey 2021-10-21

Ali Bey uzun zamandır [] yapıyordu. [] araçlarından biri olan dolmuşun şoförüydü. Can taşıyordu. Yol [] kazanmıştı. İşini seviyordu. Yolcularla sohbet [] ular da aldıkları [] memnundular. Ali şoförün arabasına binmek istiyorlardı. Ali Bey parayı da seviyordu. Arabasına ne kadar çok müşteri alırsa o kadar çok para kazanırdı. Ancak arabasına alabileceği insan sayısı belliydi. Bu sayıdan daha fazla yolcu alması yasaktı.

Bir gün dışarıda çok şiddetli yağmur yağıyordu. Herkes dolmuşa binmek istiyordu. O da hem insanlar ıslanmasın diye hem de para kazansın diye [] üzerinde yolcu aldı. Her zaman geçtiği yol üzerinde o gün polis bekliyordu. Polis dolmuşu durdurup dolmuştaki kişi sayısını sorduğunda Ali Bey'in heyecandan [] Ne söyleyeceğini bilemedi. Polisler dolmuşa binip yolcuları saydıklarında artık çok geçti. Ali Bey suç işlemişti. Dolmuşa fazla yolcu almıştı. Bunun cezası ehliyetini kaybetmekti. Ali Bey'in ehliyetine []. Ali şoför bir süre çalışamayacaktı.

Bu durumu duyan Ali Bey'in karısı [], iş ona düşmüştü. O günden sonra kendisi iş yerinde

Yönerge
Boşluklara uygun sözcükleri getirerek metni tamamlayınız.
OK

LearningApps.org

Türkçe

Hesap ayarları: maxxmillian

Uygulamaları arama Uygulamaları incele Uygulama oluştur Koleksiyon oluştur Malzemelerim

Şoför Ali Bey 2021-10-21

Ali Bey uzun zamandır [] yapıyordu. [] araçlarından biri olan dolmuşun şoförüydü. Can taşıyordu. Yollarda gide gele araba kullanma konusunda [] kazanmıştı. İşini seviyordu. Yolcularla sohbet ediyor, onlara kolonya [] ediyordu. Yolcular da aldıkları [] memnundular. Ali şoförün arabasına binmek istiyorlardı. Ali Bey parayı da seviyordu. Arabasına ne kadar çok müşteri alırsa o kadar çok para kazanırdı. Ancak arabasına alabileceği insan sayısı belliydi. Bu sayıdan daha fazla yolcu alması yasaktı.

Bir gün dışarıda çok şiddetli yağmur yağıyordu. Herkes dolmuşa binmek istiyordu. O da hem insanlar ıslanmasın diye hem de para kazansın diye [] üzerinde yolcu aldı. Her zaman geçtiği yol üzerinde o gün polis bekliyordu. Polis dolmuşu durdurup dolmuştaki kişi sayısını sorduğunda Ali Bey'in heyecandan [] Ne söyleyeceğini bilemedi. Polisler dolmuşa binip yolcuları saydıklarında artık çok geçti. Ali Bey suç işlemişti. Dolmuşa fazla yolcu almıştı. Bunun cezası ehliyetini kaybetmekti. Ali Bey'in ehliyetine []. Ali şoför bir süre çalışamayacaktı.

Bu durumu duyan Ali Bey'in karısı [], iş ona düşmüştü. O günden sonra kendisi iş yerinde daha çok []. Daha çok çalışıp, daha çok kazanıp evin masraflarını karşıladı. Bundan sonra da Ali Bey ve karısını zor günler bekliyordu.

Türkçe

Hesap ayarları: maxxmillian

Uygulamaları arama Uygulamaları incele Uygulama oluştur Koleksiyon oluştur Malzemelerim

Şoför Ali Bey 2021-10-21

Ali Bey uzun zamandır yapıyordu. araçlarından biri olan dolmuşun şoförüydü. Can taşıyor. Araba kullanma konusunda kazanmıştı. İşini seviyordu. Yolcularla so olonya ediyordu. Yolcular da aldıkları memnundu. Arabasına binmek istiyorlardı. Ali Bey parayı da seviyordu. Arabasına ne kadar çok ar çok para kazanırdı. Ancak arabasına alabileceği insan sayısı belliydi. Bu sayıdan daha fazla yolcu alması yasaktı.

Bir gün dışarıda çok şiddetli yağmur yağıyordu. Herkes dolmuşa binmek istiyordu. O da hem insanlar ıslanmasın diye hem de para kazansın diye üzerinde yolcu aldı. Her zaman geçtiği yol üzerinde o gün polis bekliyordu. Polis dolmuşu durdurup dolmuştaki kişi sayısını sorduğunda Ali Bey'in heyecandan . Ne söyleyeceğini bilemedi. Polisler dolmuşa binip yolcuları saydıklarında artık çok geçti. Ali Bey suç işlemişti. Dolmuşa fazla yolcu almıştı. Bunun cezası ehliyetini kaybetmekti. Ali Bey'in ehliyetine . Ali şoför bir süre çalışamayacaktı.

Bu durumu duyan Ali Bey'in karısı , iş ona düşmüştü. O günden sonra kendisi iş yerinde

ikram

taşımacılık

toplu taşıma

Türkçe

Hesap ayarları: maxxmillian

Uygulamaları arama Uygulamaları incele Uygulama oluştur Koleksiyon oluştur Malzemelerim

Şoför Ali Bey 2021-10-21

Ali Bey uzun zamandır **taşımacılık** yapıyordu. **Toplu taşıma** araçlarından biri olan dolmuşun şoförüydü. Can taşıyordu. Yollarda gide gele araba kullanma konusunda **tecrübe** kazanmıştı. İşini seviyordu. Yolcularla sohbet ediyor, onlara kolonya **ikram** ediyordu. Yolcular da aldıkları **hizmetten** memnundular. Ali şoförün arabasına binmek istiyorlardı. Arabasına ne kadar çok müşteri alırsa o kadar çok para kazanırdı. Ali sayıdan daha fazla yolcu alması yasaktı.

Bir gün dışarıda çok şiddetli yağmur yağıyordu. Herkes dolmuşa binmek istiyordu. O da hem insanlar ıslanmasın diye hem de para kazansın diye **kapasitesinin** üzerinde yolcu aldı. Her zaman geçtiği yol üzerinde o gün polis bekliyordu. Polis dolmuşu durdurup dolmuştaki kişi sayısını sorduğunda Ali Bey'in heyecandan **dili tutuldu**. Ne söyleyeceğini bilemedi. Polisler dolmuşa binip yolcuları saydıklarında artık çok geçti. Ali Bey suç işlemişti. Dolmuşa fazla yolcu almıştı. Bunun cezası ehliyetini kaybetmekti. Ali Bey'in ehliyetine **el konuldu**. Ali şoför bir süre çalışamayacaktı.

Bu durumu duyan Ali Bey'in karısı **hüzünlendi**, iş ona düşmüştü. O günden sonra kendisi iş yerinde daha çok **mesaiye kaldı**. Daha çok çalışıp, daha çok kazanıp evin masraflarını karşıladı. Bundan sonra da Ali Bey ve karısını zor günler bekliyordu.

Tebrikler! Tüm sözcükleri doğru yerleştirdin.

OK

7. Etkinlik

İçerik düzenle

Eşleştir

Etkinlik Başlığı

Son düzenlenme 23 Eki 15:31

Deyimlerim

+ Talimat

Anahtar kelime	Tanımı	Sütunları Değiştir
1. Moda olmak	Bir şeyin herkesçe kabul edilmesi, yaygınlaşm.	
2. Damga/damgasını vurmak	Bir şeyin iz bırakması, diğer şeyleri etkilemesi.	
3. Haksızlığa uğramak	Adalete uygun olmayan bir duruma düşmek, i	
4. Ayak uydurmak	Kendi davranışlarını başkasının davranışlarına	
5. Yüzünde güller açmak	Neşelenmek, mutlu olduğu yüzünden belli ol	

Deyimlerim

+ Talimat

Anahtar kelime	Tanımı	Sütunları Değiştir
1. Moda olmak	Bir şeyin herkesçe kabul edilmesi, yaygınlaşm.	
2. Damga/damgasını vurmak	Bir şeyin iz bırakması, diğer şeyleri etkilemesi.	
3. Haksızlığa uğramak	Adalete uygun olmayan bir duruma düşmek, i	
4. Ayak uydurmak	Kendi davranışlarını başkasının davranışlarına	
5. Yüzünde güller açmak	Neşelenmek, mutlu olduğu yüzünden belli ol	
6. Sözünde durmak	Verdiği sözü tutmak, sözünü yerine getirmek.	
7. Uzak durmak	Bir şeye karışmamak, yaklaşmamak.	
8. İlham kaynağı olmak	Hayal dünyasını beslemek, fikir vermek.	

+ Öğe ekle

min 3 maks 30

Eşleştir

Deyimlerim

Kendi davranışlarını başkasının davranışlarına benzetmek, uyum sağlamak.

Bir şeyin iz bırakması, diğer şeyleri etkilemesi.

Bir şeye karışmamak, yaklaşmamak.

Hayal dünyasını beslemek, fikir vermek.

Adalete uygun olmayan bir duruma düşmek, bir durumla karşılaşmak.

Neşelenmek, mutlu olduğu yüzünden belli olmak.

Her anahtar kelimeyi tanımının yanına sürükleyin ve bırakın.

BAŞLAT

Şablonu değiştir

ETKİLEŞİMLİLER

- Eşleştir
- Eşleşmeyi bul
- Test
- Gameshow testi
- Labirent kovalamacası

Tümünü göster

Deyimlerim

Paylaş

Wordwall Daha iyi dersleri daha hızlı oluşturun

Anasayfa Özellikler **Q** Topluluk Etkinliklerim Sonuçlarım **Etkinlik Oluştur** Yükselt maxxmilian

0:03

Damga/damgasını vurmak		Kendi davranışlarını başkasının davranışlarına benzetmek, uyum sağlamak.
Uzak durmak		Bir şeyin herkesçe kabul edilmesi, yaygınlaşması.
Ayak uydurmak		Bir şeyin iz bırakması, diğer şeyleri etkilemesi.
Sözünde durmak		Bir şeye karışmamak, yaklaşmamak.
Moda olmak		Hayal dünyasını beslemek, fikir vermek.
Yüzünde güller açmak		Adaletle uygun olmayan bir duruma düşmek, bir durumla karşılaşmak.
İlham kaynağı olmak		Neşelenmek, mutlu olduğu yüzünden belli olmak.
Haksızlığa uğramak		Verdiği sözü tutmak, sözünü yerine getirmek.

Yanıt Gönder

Deyimlerim **Paylaş**

Şablonu değiştir

ETKİLEŞİMLİLER

- Eşleştir
- Eşleşmeyi bul
- Test
- Gameshow testi
- Labirent kovalamaca
- Tümünü göster

Wordwall Daha iyi dersleri daha hızlı oluşturun

Anasayfa Özellikler **Q** Topluluk Etkinliklerim Sonuçlarım **Etkinlik Oluştur** Yükselt maxxmilian

0:58

Ayak uydurmak	Kendi davranışlarını başkasının davranışlarına benzetmek, uyum sağlamak.
Moda olmak	Bir şeyin herkesçe kabul edilmesi, yaygınlaşması.
Damga/damgasını vurmak	Bir şeyin iz bırakması, diğer şeyleri etkilemesi.
Uzak durmak	Bir şeye karışmamak, yaklaşmamak.
İlham kaynağı olmak	Hayal dünyasını beslemek, fikir vermek.
Haksızlığa uğramak	Adaletle uygun olmayan bir duruma düşmek, bir durumla karşılaşmak.
Yüzünde güller açmak	Neşelenmek, mutlu olduğu yüzünden belli olmak.
Sözünde durmak	Verdiği sözü tutmak, sözünü yerine getirmek.

Yanıt Gönder

Deyimlerim **Paylaş**

Şablonu değiştir

ETKİLEŞİMLİLER

- Eşleştir
- Eşleşmeyi bul
- Test
- Gameshow testi
- Labirent kovalamaca
- Tümünü göster

Wordwall Daha iyi dersleri daha hızlı oluşturun

Anasayfa Özellikler **Q** Topluluk Etkinliklerim Sonuçlarım **Etkinlik Oluştur** Yükselt maxxmilian

OYUN TAMAMLANDI

Puan **Zaman**

8 / 8 **1:15**

LİDER PANOSUNDA 1. SIRADASINIZ

Afiş

Yanıtları göster

Yeniden başlat

Deyimlerim **Paylaş**

Şablonu değiştir

ETKİLEŞİMLİLER

- Eşleştir
- Eşleşmeyi bul
- Test
- Gameshow testi
- Labirent kovalamaca
- Tümünü göster

8. Etkinlik

Türkçe

Hesap ayarları: maxxmillian

Uygulamaları arama
Uygulamaları incele
Uygulama oluştur
Koleksiyon oluştur
Malzemelerim

Uygulamanın başlığı
Gösterge dili

Yeni Kelimelerim

Açıklama metni

Bu uygulama için bir açıklama metni giriniz. Bu metin her uygulama başlangıcında gösterilecektir. Eğer buna ihtiyaç duymuyorsanız, alanı boş bırakmanız yeterli.

Bulmacadaki sayıların üstüne tıklayınız. Açılan kutucuklardaki açıklamaları okuyunuz. Açıklamaları ifade eden sözcükleri yazarak bulmacayı tamamlayınız.

Arkaplan resmi

Opsiyon olarak bu çengelli bulmaca için bir arkaplan resmi seçebilirsiniz:

Resim seç
Büyüklük: 0 x 0
Düzenle

Sorular

Buraya sadece bir soru ve cevabını giriniz. Dikkat! Sorularının cevabını mutlaka küçük harflerle yazınız. Bazı Türkçe harflerinin sistem tarafından doğru algılanması için bu gereklidir.

Soru:	A	Şair anlamına gelen sözcüktür.	Açıklama:		▼
Çözüm kelimesi veya cümlesi:	A	ozan			
Soru:	A	Bütün insanlığı ilgilendiren, dünya çapında anlamına gelen sözcüktür.	Açıklama:		▲
Çözüm kelimesi veya cümlesi:	A	evrensel			
Soru:	A	Özlem anlamına gelen sözcüktür.	Açıklama:		▲
Çözüm kelimesi veya cümlesi:	A	hasret			
Soru:	A	Bir kişinin oradan ayrı kaldığı için doğup büyüdüğü ve özlediği yer anlamına gelen sözcüktür.	Açıklama:		▲
Çözüm kelimesi veya cümlesi:	A	sıla			
Soru:	A	Doğup büyüdüğün, yaşadığın yerden uzak olan yer anlamına gelen sözcüktür.	Açıklama:		▲
Çözüm kelimesi veya cümlesi:	A	gurbet			
Soru:	A	Yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş insan topluluğu, nesil anlamına gelen sözcüktür.	Açıklama:		▲
Çözüm kelimesi veya cümlesi:	A	kuşak			

Soru: Düşüncelerini açıkça söylemekten çekinmeyen, mert anlamlarına gelen sözcüktür. Açıklama:

Çözüm kelimesi veya cümlesi: yiğit

Soru: Bir yerle ilgili olan, yöresel anlamlarına gelen sözcüktür. Açıklama:

Çözüm kelimesi veya cümlesi: yerel

Soru: Ahlakla ilgili, uyulması gereken davranışlar anlamlarına gelen sözcüktür. Açıklama:

Çözüm kelimesi veya cümlesi: etik

Soru: Bir yerleşim yerinden başka bir yere taşınma anlamına gelen sözcüktür. Açıklama:

Çözüm kelimesi veya cümlesi: göç

[+ başka öğeler ilave et](#)

LearningApps.org

Türkçe

Hesap ayarları: maxxmillian

 Uygulamaları arama

 Uygulamaları incele

 Uygulama oluştur

 Koleksiyon oluştur

 Matzemelerim

Yeni Kelimelerim

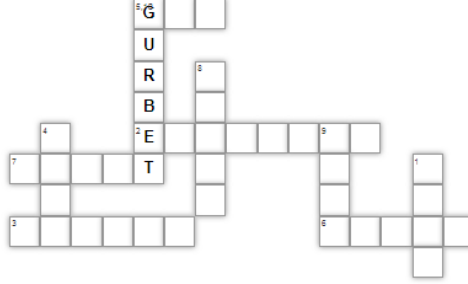

Yönerge

Bulmacadaki sayıların üstüne tıklayınız. Açılan kutucuklardaki açıklamaları okuyunuz. Açıklamaları ifade eden sözcükleri yazarak bulmacayı tamamlayınız.

Yeni Kelimelerim

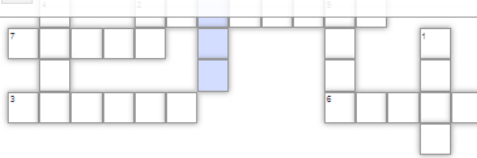
Yeni Kelimelerim

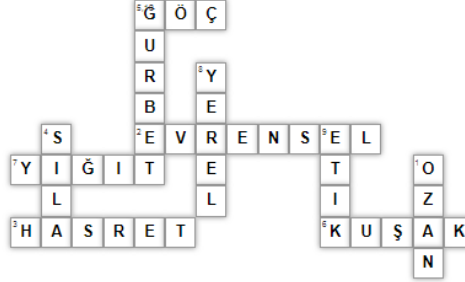
Soru 8 (dikey):

Bir yerle ilgili olan, yöresel anlamlarına gelen sözcüktür.

Çözüm kelimesi veya cümlesi:

Yeni Kelimelerim

9. Etkinlik

Kahoot!

Ana Menü Keşfet Kütüphane Raporlar Gruplar

Yükselt Oluştur

Sorular (10) Cevapları gizle

1 - Quiz

Çok ucuz anlamında kullanılan sözcük grubu aşağıdakilerden hangisidir?

30 sn

Sudan ucuz ✓

Çakma ✗

Ateş pahası ✗

Defolu ✗

2 - Quiz

Çok pahalı, alınamayacak kadar yüksek fiyatlı anlamında kullanılan sözcük g...

30 sn

Alışveriş ve Para

0 favori 0 oyun 0 oyuncu

Oyna Düzenle

Gizli bir kahoot

maxxmilian

Oluşturuldu 2 saat önce

Kahoot! Ana Menü Keşfet Kütüphane Raporlar Gruplar Yükselt Oluştur

maxxmilian
Oluşturuldu 2 saat önce

2 - Quiz
Çok pahalı, alınamayacak kadar yüksek fiyatlı anlamında kullanılan sözcük g...

30 sn

▲	Sudan ucuz	×
◆	Ateş pahası	✓
●	Beleş	×
■	Çakma	×

3 - Quiz
Taklit olan, sahte anlamında kullanılan sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

30 sn

▲	Defolu	×
◆	Paha biçilmez	×
●	Çakma	✓
■	Beleş	×

4 - Quiz
Üretim hatası olan kıyafetler için kullanılan sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

30 sn

▲	Çakma	×
◆	Parasız pulsuz	×
●	Paha biçilmez	×
■	Defolu	✓

5 - Quiz
Hiç parası kalmamak anlamında kullanılan sözcük grubu aşağıdakilerden hangisidir?

30 sn

▲	Cebinde akrep var	×
◆	Meteliğe kurşun atmak	✓
●	Paha biçilmez	×
■	Ateş pahası	×

6 - Quiz
Cimri, kolay kolay para harcamayan kişiler için söylenen sözcük grubu aşağıdakilerden hangisidir?

30 sn

▲	Parasız pulsuz	×
◆	Suyunu çekmek	×
●	Cebinde akrep var	✓
■	Beleş	×

Kahoot! Ana Menü Keşfet Kütüphane Raporlar Gruplar Yükselt Oluştur İki Kişi Bildirim

7 - Quiz
Manevi değeri olan ya da değeri ölçülemeyecek kadar yüksek olan anlamındaki sözcük grubu aşağıdakilerden hangisidir?

30 sn

☒ Paha biçilmez ✓

☐ Parasız pulsuz ✗

☐ Beleş ✗

☐ Suyunu çekmek ✗

8 - Quiz
Paranın ya da bir şeyin bittiğini, tükendiğini anlatmak için kullanılan sözcük grubu aşağıdakilerden hangisidir?

30 sn

☐ Paha biçilemez ✗

☐ Defolu ✗

☐ Ateş pahası ✗

☒ Suyunu çekmek ✓

Kahoot! Ana Menü Keşfet Kütüphane Raporlar Gruplar Yükselt Oluştur İki Kişi Bildirim

9 - Quiz
Bedava anlamında kullanılan sözcük aşağıdakilerden hangisidir?

30 sn

☐ Metelliğe kurşun atmak ✗

☐ Defolu ✗

☐ Beleş ✓

☐ Ateş pahası ✗

10 - Quiz
Parası olmayan anlamında kullanılan sözcük grubu aşağıdakilerden hangisidir?

30 sn

☐ Defolu ✗

☒ Parasız pulsuz ✓

☐ Cebinde akrep var ✗

☐ Sudan ucuz ✗

10. Etkinlik

padlet

maxxmilian - 1s

Suç ve Ceza
Her bir başlık için o şeyi ifade eden bir cümle yazınız. (Örneğin: Hırsızlık yapılan ... Cüzdan hırsızlık yapılan bir eşyadır.)

Hırsızlık yapılan ...

Mahkemeye başvurulun ...

Delil gösterilen ...

Siber suç olan ...

Hüküm olarak verilen ...

+

+

+

+

+

11. Etkinlik

Wordwall

Daha iyi dersleri daha hızlı oluşturun

Anasayfa Özellikler Topluluk Etkinliklerim Sonuçlarım

Etkinlik Oluştur

Yükselt

maxxmilian

İçerik düzenle

Rastgele tekerlek

Etkinlik Başlığı

Son düzenlenme 24 Eki 15:51

Sözcük Çarkım

Talimat

İsteğe bağlı

3 şey

1. Tazminat istenen ...
2. Kapkaççılık yapılan ...
3. Cezalandırılan ...
4. Ayıp kabul edilen ...
5. Dava konusu olan ...

1. Tazminat istenen ...

2. Kapkaççılık yapılan ...

3. Cezalandırılan ...

4. Ayıp kabul edilen ...

5. Dava konusu olan ...

6. İftira atılan ...

7. Kabahat sayılan ...

8. Talihsizlik sayılan ...

9. Yasa olan ...

10. "Yer yarılrsa da içine girsem" denen ...

Öge ekle

min 3 maks 50

Wordwall

Daha iyi dersleri daha hızlı oluşturun

Anasayfa

Özellikler

Q Topluluk

Etkinliklerim

Sonuçlarım

Etkinlik Oluştur

Yüksele

maximilian

İçerik düzenle

Rastgele tekerlek

Etkinlik Başı

Sözcük Çarkım

Talimat

İsteğe bağlı

3 gey

1. Tazminat istenen ...

2. Kapkaççılık yapılan ...

3. Cezalandırılan ...

4. Ayıp kabul edilen ...

5. Dava konusu olan ...

6. İftira atılan ...

7. Kabahat sayılan ...

8. Talihsizlik sayılan ...

9. Yasa olan ...

10. "Yer yarılrsa da içine girsem" denen ...

Öge ekle

min 3 maks 50

Son düzenlenme 24 Eki 15:51

Wordwall Daha iyi dersleri daha hızlı oluşturun

Anasayfa Özellikler Q Topluluk Etkinliklerim Sonuçlarım Etkin

Rastgele tekerlek

Sözcük Çarkım

BAŞLAT

3 şey

Sözcük Çarkım

Paylaş

Wordwall Daha iyi dersleri daha hızlı oluşturun

Anasayfa Özellikler Q Topluluk Etkinliklerim Sonuçlarım Etkinlik Oluştur Yükselt maxxmilian

0:04

Döndürmek için tekerleği sürüle

3 şey

Döndür

Sözcük Çarkım

Paylaş

Şablonu değiştir

ETKİLEŞİMLİLER

- Rastgele tekerlek
- Rastgele kartlar
- Kelime arama
- Kutuyu aç
- Anagram

Tümünü göster

Ek 4. Etkinlik Değerlendirme Formu

Adı Soyadı:

Etkinlik Değerlendirme Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseyle paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize etkisi var mıdır?

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumlu etkisi nedir?

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumsuz etkisi nedir?

Ek 5. Araştırmacı Gözlemi Formu

Etkinlik:

Tarih:

Araştırmacı Gözlemi

Ek 6. Araştırmacı Günlüğü Formu

Etkinlik:

Tarih:

Araştırmacı Günlüğü

Ek 7. Öğrenci Günlüğü Formu**Tarih:****Adı Soyadı:**

Öğrenci Günlüğü

Ek 8. Öğrenen Verilerinin Örnekleri

Kişisel Bilgi Formu

Adı - Soyadı: *Cher umama Indjau*

Kişisel Bilgi Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseye paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Demografik Bilgiler

Ülke: *Güine Bissau*

Cinsiyet: *Erkek*

Yaş: *18*

Sözcük Öğrenme Süreci

Türkçe bir sözcük öğrenirken basılı sözlük kullanırım: Evet ☒ Hayır ☐

Türkçe bir sözcük öğrenirken dijital sözlük kullanırım: Evet ☒ Hayır ☐

Türkçe bir sözcük öğrenirken bilgisayar kullanırım: Evet ☐ Hayır ☒

Türkçe bir sözcük öğrenirken cep telefonu kullanırım: Evet ☒ Hayır ☐

Türkçe bir sözcük öğrenirken uygulama/aplikasyon kullanırım: Evet ☒ Hayır ☐

Sözcük Öğrenme Uygulamaları

Türkçe bir sözcük öğrenirken hangi internet sitelerini ya da cep telefonu uygulamalarını kullanıyorsunuz? Yazınız.

Ben bir sözcük öğrenirken google sitesini kullanıyorum ve Mondly uygulaması da kullanıyorum.

Türkçe bir sözcük öğrenirken en çok yararlandığınız internet siteleri ya da cep telefonu uygulamaları hangileridir? Yazınız.

Türkçe bir sözcük öğrenirken en çok yararlandığım internet sitesi googledir, gencimten.

Türkçe bir sözcük öğrenirken en etkili olduğunu düşündüğünüz internet siteleri ya da cep telefonu uygulamaları hangileridir? Yazınız.

Bir sözcük öğrenirken en etkili olduğunu düşündüğümü internet siteleri yine de google (ya da googleden sözcükleri öğreniyorum benim için çok faydalı).

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Öğrenme Deneyimleri Formu

Adı Soyadı: *Fatma Yılmaz*

Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Sözcük Öğrenme Deneyimleri Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseyle paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken yaşadığınız sorunlar nelerdir?

ezberlenmesi gereken bazı telimeler var, bu benim için biraz zor. Kelimeler gibi.

Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenmek için neler yapıyorsunuz/nasıl çalışıyorsunuz?

Bazen hem film izliyorum hem de müzik dinliyorum. Arkadaşlar ile konuşuyorum ya da google'da buluyorum. Ya da bir kitap okuyorum.

Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken hangi araçları/materyalleri kullanıyorsunuz?

Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken için telefon ve bilgisayar kullanıyorum.

Yeni bir Türkçe sözcüğü öğrenirken teknolojiyi nasıl yararlanıyorsunuz?

Yeni Türkçe kelimelerden daha kolay ve daha eğlenceli öğrenabiliyorum.

Size göre sınıf ortamında en etkili sözcük öğretimi nasıl gerçekleştirilebilir?

Sınıfta teknoloji kullanmak gerektirir.

Size göre sınıf ortamında en etkili sözcük öğretimi için öğretmenler neler yapabilir?

Bence öğretmen öğretirken teknoloji kullanmak zorundadır.

Etkinlik Değerlendirme Formu

Adı Soyadı: Moath alhssah

Etkinlik Değerlendirme Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseyle paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize etkisi var mıdır?

Evet, Konuyu birden fazla tekrar ederek bir çok kelimeyi kolayca ezberleyebilirim.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumlu etkisi nedir?

Sesi bir kereden fazla koydedip dinleyerek bazı hataları bulabildim, ancak birkaç denemeden sonra kendimi hatasız doğru konuşurken buldum.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumsuz etkisi nedir?

Hayır, eğlenceli buldum

Adı Soyadı: Aykerim Sultanbaze

Kazakistan

2. Etkinlik Değerlendirme Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseye paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize etkili var mıdır?

"Pezi yazısı" konumunda yazı yazarken yeni kelimeleri öğrendik, düşüncemizi doğru ve güzel yazdığımızı öğrendik. Kendimizin ülkemizi tanıtmak için ilgilendiriyor.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumlu etkili nedir? Yeni kelimeleri öğrenirken kelime bilgimiz daha zengin yaptık. Bu kelimeleri gerek hayatla kullanabiliriz. Onların anlamını bilmek bizim için önemli.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumsuz etkili nedir?

zararı olmadı

Adı Soyadı: Aykerim Sultanbek

3. Etkinlik Değerlendirme Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseye paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize etkisi var mıdır?

Kağıtla yazmak, cümle kurmak, sonra arkadaşlarımızla
oyunda yarışmamızın hepimize faydalı olmasına eminim.
Bir şeyde, işte başarılı olmak istiyorsanız hepsinin
yarışma gibi yapmanız, öğrencilere büyük bir motivasyon
olacak.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumlu etkisi nedir?

Bu güne kadar kelimenin anlamını bilirken çok düşünüyordum,
yarışma oyunundan sonra hızlı hatırlamaya başladım.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumsuz etkisi nedir?

Hattıka olumsuz etkisi yoktur.

Adı Soyadı: Azri Wilton Adhau

4. Etkinlik Değerlendirme Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseyle paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize etkisi var mıdır?

Taahil var. Yeni sözcükleri hızlıca ve kolayca öğrenildim.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumlu etkisi nedir?

olumlu etkisi

- Yeni sözcükleri hızlıca öğrendim
- ilk defa neşqikama ile dil öğrendim
- kolayca öğrendim

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumsuz etkisi nedir?

- bazı uygulamaların islatımı zorutlidi.

Adı Soyadı: Abdulrahman Cabushtahoda

5. Etkinlik Değerlendirme Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseyle paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize etkisi var mıdır?

Evet, ofis hazırlamak için bilgisayar ve telefonum
kullanırım biraz öğrendim ama çok iyi oldu kelimeler
öğrendim aynı zaman cümleler kurdum

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumlu etkisi nedir?

Türkçeyi daha iyi öğrenim ve insanlarla uğraşmak
daha kolay hale geliyor. Konuların yazımı daha iyi hale
geliyor.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumsuz etkisi nedir?

Yok

Adı Soyadı: Aykerim Sultanbey

6. Etkinlik Değerlendirme Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseye paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize etkisi var mıdır?

Sözlük haznem zenginleşiyor. Bu güne kadar bildiğim sözlere yeni bildiğim kelimeleri öğrenmek, günlük hayatla daha güzel, daha düzenli konuşmaya yardım ediyor

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumlu etkisi nedir?

Sözlük haznem zenginleşti.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumsuz etkisi nedir?

Olumsuz etkisi yok

Adı Soyadı: Azra Arslan Adhan

7. Etkinlik Değerlendirme Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseye paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize etkili var mıdır?

Yapmış olduğum etkinliğin sözcükleri öğrenmeye etkili vardır.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumlu etkisi nedir?

Olumlu etkisi

- Yeni kelimeler ve sözcükleri hızlıca öğrendim
- Zor kelimeler ve sözcükleri öğrendim
- Olumlu bir şekilde ve eğlenceli bir şekilde kelimeleri öğrendim
- Daha önce öğrenemediğim bu uygulamayla fazla vakit gerektirmez

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumsuz etkisi nedir?

Olumsuz etkisi henüz yok

Adı Soyadı: Fatma A. ALI BAKIR

8. Etkinlik Değerlendirme Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseye paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize etkili var mıdır?

Bence bu faaliyet etkinliği çok etkili var, bu etkinlik sayesinde çok çok yeni kelimeleri öğrendim.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumlu etkisi nedir?

Bence bu faaliyet etkinliği çok olumlu etkiyi vardır, bu etkinlikle sayesinde bilimsel kelimeleri öğrendim. Bu kelimeleri bir uygulamaya kullandığım için daha ilginç oldu. Çünkü, bir ödev yapmadım fakat bir kelime ya da bir konu hakkında benim için daha kolay ve daha hızlı Türkiye kelimeleri öğrendim.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumsuz etkisi nedir?

Aktifliği bu faaliyet etkinliği hiç olumsuz etkiyi yok, bu etkinlikle sayesinde sadece okullar etkinliği yaptım. Çünkü, bu etkinlik ve kullandığınız uygulamalar çok faydalı oldu.

Adı Soyadı:

Haris H.

9. Etkinlik Değerlendirme Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseyle paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize etkili var mıdır?

Elbette var. Yeni kelimeleri öğrendim.
Çok eğlendim haboot'a oyun oynarken.
Hen yeni kelimeleri öğrendim.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumlu etkisi nedir?

Olumlu etkisi çok. Daha hızlı ve
daha eğlenceli bir şekilde yeni ve
bilmediğim kelimeler öğrenelim.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumsuz etkisi nedir?

Olumsuz etkisi yok.
Çünkü yeni ve bilmediğim kelimeler
öğrendim.

Adı / Mohammed Abdullah Omar Fadawi

Adı Soyadı: Mohammed Abdullah Omar Fadawi

10. Etkinlik Değerlendirme Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseyle paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize etkisi var mıdır?

Yaptığım etkinlik yeni sözcükler öğrenmemeye için kesinlikle etkisi vardır.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumlu etkisi nedir?

Yaptığım etkinlik yeni sözcükler öğrenmemeye için avantajları vardır. Bu etkinlikte kelimeler öğrendim ve yeni sözcükleri ezberledim ve artık günlük hayatta kullanmaya başladım.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumsuz etkisi nedir?

Yaptığım etkinlik yeni kelimeler öğrenmemeye için hiç olumsuz etkisi yoktur.

Adı Soyadı: Hamdun Aksoyul Fırat

11. Etkinlik Değerlendirme Formu

Değerli Öğrenciler,

Bu form bilimsel bir araştırma için oluşturulmuştur. Sorulara vereceğiniz cevaplar yalnızca araştırma için kullanılacaktır. Kişisel bilgileriniz kimseyle paylaşılmayacaktır. Sorulara içtenlikle cevap vererek değerli görüşlerinizi bizimle paylaştığınız ve araştırmaya destek olduğunuz için teşekkür ederiz.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize etkisi var mıdır?

Var. öncece öğrenmem için iyi bir yöntem
hem öncece öğrenmek hem de eğlenmek
şu anci değil

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumlu etkisi nedir?

Öncece öğrenmem için çok eğlenceli farkın
bir yöntem bu daha çok hızlı öğrenmek
çok iyi bir yöntemdir

Yapılan etkinlik kapsamında yapmış olduğunuz etkinliğin sözcükleri öğrenmenize olumsuz etkisi nedir?

Yok. Herşey Farklı

Tarih: 27.10.2021

Adı Soyadı: Lin Nader

Ölke: Suriye

ÖĞRENCİ GÜNLÜĞÜ

1. Etkinlik

Yapılan etkinliği kısaca anlatınız. Bu etkinliği yaparken neler yaşadınız? Etkinliğe yönelik ve kullanmış olduğunuz araca yönelik duygu ve düşüncelerinizi belirtiniz.

Bence güzel bir etkinlikti ve yararlı. Çünkü öncelikle ülkem hakkında bir araştırma yaptım ve güzel şeyleri keşfettim, ben Suriyede fazla yaşamadım bu yüzden duygulandım biraz. bilgileri topladım ve düzenledim sonra kagıda yazdım. Sonra ses kayıt yaptım ve gönderdim. Hem yazma için hem de telaffuz için çok iyidi.

İNTİHAL RAPORU İLK SAYFASI

Erdal Özcan_Tez Benzerlik Raporu

ORJİNALLİK RAPORU

% **12**

BENZERLİK ENDEKSİ

% **10**

İNTERNET KAYNAKLARI

% **6**

YAYINLAR

% **0**

ÖĞRENCİ ÖDEVLERİ

BİRİNCİL KAYNAKLAR

1

dergipark.org.tr

İnternet Kaynağı

% **1**

2

acikbilim.yok.gov.tr

İnternet Kaynağı

% **1**

3

www.researchgate.net

İnternet Kaynağı

% **1**

4

cdn.iuc.edu.tr

İnternet Kaynağı

<% **1**

5

Erkir, Betül. "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Karşılaştırmalı Türkçe-İngilizce Sözde Denkteşler (False Cognates) Listesinin Oluşturulması ve bu Listenin Eğitim Bilimsel Olarak Kullanılması", Dokuz Eylül Üniversitesi (Turkey), 2024

Yayın

<% **1**

6

openaccess.hacettepe.edu.tr:8080

İnternet Kaynağı

<% **1**

7

dspace.ankara.edu.tr

İnternet Kaynağı

<% **1**

ETİK KURUL İZİN YAZISI

Uyarı: Canlı denekler üzerinde yapılan tüm araştırmalar için Etik Kurul Belgesi alınması zorunludur.

- ☒ **Etik Kurul izni gerekmektedir.**
- ☐ **Etik Kurul izni gerekmemektedir.**

Erdal ÖZCAN
(İmza)

Evrak Tarih ve Sayısı: 14.04.2022-124101

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Etik Kurulu

Sayı : E-61923333-050.99-124101
Konu : 06/47 Öğr. Gör. Erdal ÖZCAN

14.04.2022

Sayın Erdal ÖZCAN

İlgi : 07.04.2022 tarihli ve E--000-0 sayılı yazınız.

Üniversitemiz Eğitim Araştırmaları ve Yayın Etik Kurulu'nun 13.04.2022 tarihli ve 06 sayılı toplantısında alınan "47" nolu karar ile Öğr. Gör. Erdal ÖZCAN'ın başvurusu **uygun** görülmüş ve karar örneği ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi rica ederim.

Prof. Dr. Canan LAÇİN ŞİMŞEK
Eğitim Araştırmaları ve Yayın Etik
Kurulu Başkanı V.

Ek: Karar Yazısı (1 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BS951DL970 Pin Kodu :30822

Adres:Esentepe Kampüsü 54187 Serdivan SAKARYA / KEP Adresi:
sakaryauniversitesi@hs01.kep.tr
Telefon No:0264 295 50 00 Faks No:0264 295 50 31
e-Posta:ozelkalem@sakarya.edu.tr Elektronik Ag:www.sakarya.edu.tr

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5783&eD=BS951DL970&eS=124101>

Bilgi için: Hanife Babacan
Unvanı: Birim Evrak Sorumlusu

KURUM İZNİ YAZILARI

Uyarı: Canlı ve cansız deneklerle yapılan tüm çalışmalar için kurum izin belgelerinin eklenmesi zorunludur. Gizlilik ve mahremiyet içeren durumlarda kurum adı kapatılmalıdır.

- ☒ Kurum izni gerekmektedir.
- ☐ Kurum izni gerekmemektedir.

Erdal ÖZCAN
(İmza)

Evrak Tarih ve Sayısı: 23.06.2022-144233

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü

Sayı : E-76503510-300-144233
Konu : Tez Çalışma İzni (Erdal ÖZCAN)

23.06.2022

REKTÖRLÜĞE

İlgi : 23.06.2022 tarihli ve E-35955870-300-143580 sayılı yazınız.

İstanbul Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Anabilim Dalı'nda Prof. Dr. Yıldız KOCASAŞ'ın danışmanlığında doktora eğitimine devam eden Erdal ÖZCAN'ın "Yabancılar Türkçe Öğretiminde Çevrimiçi Ürünlerin Etkinliğinin Değerlendirilmesi" başlıklı tez çalışması kapsamında Üniversitemiz Türk Dili Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü bünyesinde B2 seviyesindeki öğrenciler ile uygulama çalışması kapsamında yapacağı çalışmasının merkezimizde uygulanması uygun bulunmuştur.
Gereğini saygılarımla arz ederim.

Doç. Dr. Muhammed HÜKÜM
Müdür V.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu :BSM5S3PH5S Pin Kodu :33572
Adres: a
Telefon No:0 Faks No:0
e-Posta: a Elektronik Ağ: www.sakarya.edu.tr

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5783&eD=BSM5S3PH5S&eS=144233>

Bilgi için: Muhammet Ergüner
Unvanı: Memur

